

Vicdanlar kararınca

Tuncer Köseoğlu 27.09.2011

Geçtiğimiz hafta Diyarbakır'da iki yunus polisine silahlı saldırı yapıldı. Diyarbakır esnafıyla birlikte çay içerken saldırıya uğrayan polislerden biri hayatını kaybetti diğeri de ağır yaralandı. Bu saldırının hemen ertesi günü *Taraf* gazetesinden Bahar Kılıçgedik Budancir, saldırının yapıldığı yerdeki esnafla görüştü. Surları ve surların içinde bulunan zindanları çok iyi bilen o esnaf ölümün de, ölümün getirdiği o korkunun da farkındaydı. Bahar'a "Bu saldırıdan sonra surlara bakmaya korkuyorum. O surlar 90'lı yıllarda JİTEM'in işkence yeri olarak kullanıldı. Binlerce insanımız orada kaybedildi. Yeniden o yıllara dönmek istemiyoruz. Surların dibinde özgürce çay içmek istiyoruz" demişti. Şiddet yıllarını yaşayan esnafın korkusu devletin yeniden kendi katillerini yaratma korkusuydu. PKK, 90'lı yıllarda devletin kullandığı yöntemi Yüksekova da kullanmış, ev aramaya çıkan iki uzman çavuşu ensesinden vurmuştu. Ne kadar tanıdık değil mi.

Önce şunun bir adını koyalım. Ölüm nereden ve nasıl gelirse gelsin bunu meşru saymak insan vicdanına sığmaz. Ölünün seni beni olmadığı gibi ölümler de "sizin, bizim ölümlerimiz" olarak ayrılamaz. Bu ayrımı yaptığın zaman vicdanen tükenmiş, bitmişsin demektir. Şu anda Yıldırım Türker'in vicdanının tükendiği gibi.

"PKK yeri geldiğinde elbette katil" diye buyurdu Yıldırım Türker, BDP'yi Meclis'e davet ettiği yazısında. PKK'nın Siirt'te ve Ankara'da yaptığı eylemlerde ölen yedi kadının cesedi henüz soğumadan, acının yaktığı yüreklerin figanı gökyüzünde yükselirken suçluyu da bulmuştu; baş düşman AKP... Madem suçlu bulunmuştu, madem seçim barajını düşürmemişti AKP, bütün ölümlerin de sorumlusu oydu. PKK'nın sivilleri katletmesi hoş görülebilir, sevimli bir hale getirilebilirdi.

AKP düşman, o zaman her yöntem mubah

AKP'nin düşman olarak tanımlanmasına itirazım yok. Kişisel olarak bütün iktidarlara karşıyım. İktidarların süreç içinde kirlendiğini de gözönüne alırsak, bütün iktidarlar yıkılsın da diyebiliriz. Burada itirazım, AKP düşmanlığı bahane edilerek göz ve vicdan körlüğünün yaşanmasıdır. AKP siyaseten doğru yapmıştır - yanlış yapmıştır tartışmasını yapmak ayrı şeydir, Ankara'ya bomba konmasını bu yanlış siyasetin yarattığı sonuç olarak görmek ayrı şeydir. Eğer siyaseten yapılan yanlışları işlenen cinayetlere mazeret yaparsak bu bizi iyi ve vicdanlı insan yapmaz, aksine kör ve yüreksiz insan yapar. Ne olursa olsun bu topraklarda kör olmayacağız, yüreksiz olmayacağız. Bunu da ancak ve ancak zülüm nereden gelirse gelsin, karşı durmakla başarabiliriz.

BDP Meclis'e

Yıldırım Türker'in vicdansız yazısında tek haklı bulduğum yer ise BDP'nin hemen Meclis'e girmesini istemesiydi. Bir gazeteci olarak BDP'ye akıl vermek haddim değil ama bir seçmen olarak bunu ben de bütün kalbimle istiyorum. Yakın çevremın bildiğini *Taraf* okurlarından saklayacak değilim ya. 12 Haziran seçimlerinde Sebahat Tuncel'e, dolayısıyla BDP'ye oy verdim. Bununla da yetinmeyip muhtemelen Kemalist bir partiye oy verecek olan yaşam arkadaşımı BDP'ye oy vermesi konusunda ikna ettim. Bunu BDP ile aynı siyasi düşüncüyü paylaştığım için yapmadım. Yıllardır akan kanı ancak BDP'nin Meclis'te yapacağı etkili muhalefetin durdurabileceğine inandığım için yaptım. Hâlâ da aynı inancı taşıyorum. BDP, kimseden davet ve minnet beklemeden Meclis'e gider, başta hapiste bulunan arkadaşları olmak üzere her şeyin hesabını Meclis kürsüsünden çatır çatır sorar. Yapılacak özgür ve herkesin eşit olacağı bir anayasa BDP'siz olmaz; birçok yanılla

eksik ve güdük kalır. BDP Meclis'te var oldukça Meclis kürsünden konuştuğu ve Kürt halkının sorunlarına çözüm bulmaya başladıkça silahlar sustuğu gibi, ovalarda da bombalar patlamaz, insanlarımız ölmez.

Sadece Türker gibilerinin içinde ölmüş vicdanlarının cesedi kalır, o çürümeyle yaşarlar. İnsanlar ölmediği sürece çürümüş vicdan, ölülerin de umurunda olmaz...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aziz Rutkay ve kadınlar

Tuncer Köseoğlu 14.10.2011

1980 darbe sonrası sinemasının şehirli insanın iç dünyasını anlatan sıkıcı filmlerinin dışında sinemaya bir katkısı olmayan Rutkay Aziz, portakalın altınında ödüle değer görülmüş. Son yıllarda bir film festivalinden daha çok, yıllarca bu ülkeye egemen olan ve "bu halkı eğitmeli azizim" diyen elitist anlayışın ağlamalarına tanık oluyoruz bu festivalde. "Sanatta sosyal sorumluluk" ödülünü alan Aziz Bey'in bu alanda ne tür çalışmalar yaptığını pek bilmesek de törende yaptığı konuşma kimilerine "vay be sanatçı dediğin böyle konuşur" dedirtirken, kimileri ise tepkiyle karşıladı. Öncelikle şunu belirtiyim, ne ondanım ne de diğerinden. Bana göre, hazır bulmuşken ortamı iki beylik laf edeyim, karizmam daha da artsın türünden bir konuşmaydı.

"Döneklik edersem ödülümü geri alın" diyerek, müthiş bir çıkış yapan(!) Rutkay Aziz'in bu hali beni üzdü. Üzüldüğüm Aziz Bey'in dönüp dönmemesi değil, aydın diye nitelendirdiğimiz sanatçının bu kadar saplantılı olmasıydı. Bilim ve düşünceler yaşadığımız süre içinde gelişir ve başka şekiller alır. Bazen doğru bildiğimiz bir şeyin aslında yanlış olduğunu öğreniriz. Dünyayı geliştiren, daha ileriye götüren de bu deneme ve yanlışlardır. Rutkay Aziz'in hayatında ne doğru ne yanlış tam olarak bilmemekle birlikte, "dönmekten" bu kadar korktuğuna göre bir yere takılıp kaldığı kesin. Kırılmış plağın iğnesi dönüp durur boşuna, yapacak bir şey yok...

Bir havalı tiyatrocü bakışı eksik

Beni asıl hayrete düşüren kadınlara yapılan şiddetle ilgili söyledikleriydi. Bu kadar üstün bakmacı, tepeden gören şiddet söylemine pek şaşırmadım doğrusu. Aydın nitelemesi yapılan sanatçıların olmazsa olmaz koşulu bu tanrı katından çıkıp insanlara oradan bakmasıydı. Şunu söylerken mesela: "Dünyanın hiçbir ülkesinde kadın, çocuk bu kadar tacize, cinayete maruz kalmıyor." Derken Aziz Bey'in dünyasının birkaç ileri Avrupa ülkesi ile sınırlı olduğunu farkına varıyor insan. Öyle olmasaydı Nijerya'da, Sudan'da, Somali'de ve diğer Afrika ülkelerinde olup bitenlerin de farkına varırdı. İlla da Batı ülkesi diyorsa İsveçli gazeteci yazar Stieg Larsson'un *Millenium Üçlemesi* kitaplarını öneririm. Larsson bu kitaplarında İsveç'te yaşanan kadın tecavüzlerini ve cinsel istismarları anlatmaktadır çünkü.

Türkiye'de savaş var

Türkiye’de “bir kadın daha öldü” başlıklı cinayet haberleri sıradanlaştırılmış kadın cinayetleri gibi görünse de aslında bir savaşın habercisi. Evet; Türkiye’de bir savaş yaşıyor. Eşitsizliğin savaşı bu. Yüzyıllar boyunca ezilen, hor görülen, aşağılanan kadının baş kaldırışıdır bu kadın cinayetleri. Erkeklerin yüzyıllardır kadınlar üzerinde kurdukları egemenliğin artık iflas etmesidir aslında. Ve her devrim gibi bu savaşın direnişçileri de alt tabakalardan geliyor. Öyle tepeden bakıp “eğitim şart” diyenlerden değil. Ve kadınlar, canlarıyla ödüyor bu isyanın bedelini. Her şeye eyvallah eden kadınlar yok artık. Kırıp dizini, kendisine ve çocuklarına şiddet uygulayan adamı beklemiyor artık kadın. Ne olursa olsun “kadının yeri kocasının yanındır” diyen anne babalarda kalmadı artık. Sahip çıkıyor kızlarına. Ve her şeyden önemlisi kadınlar kendilerine yeni bir hayat kurmayı başarıyor. Erkek ise şaşkın, bir süre savrulduktan sonra o eşit olmayı kaldıramıyor. Tek bildiği şey ise eski düzenin sürmesi. Kadının bu eşit olmayı isteme halini bünyesi kaldırmıyor. Ona öğretilen tek şey ise mutlak efendik... Bu yıl içinde öldürülen kadınların hikâyelerine bir bakın. Aynı gibi görünse de tek ortak yanları var bu cinayetlerin. Baş kaldırmak ve artık istememek o uğradığı şiddeti...

Zafer kadınların olacak

Kadınlar bu başkaldırıya başladılar bir kere. Dünyayı görüyorlar, yeni hayatları... Başka bir ilişkinin yaşanabileceğini de görüyorlar. Bu savaşta onların özgür olmak, şiddetten uzak kalmak gibi istekleri ve iradeleri var. İsyân başlamışsa bir kere önüne kim çıkarsa çıksın yıkacakları çelik gibi iradeleri var. Hayatları pahasına girdikleri bu savaşta erkeklerin tek silahı ise öteden beri bildiği şiddet... Şu anda onu yapıyorlar. Bilmiyorlar ki her akıttıkları kanda kadınlar zafere bir adım daha yaklaşıyor. Her kadın ölümü, o eşitlik mücadelesinde kadınların mutlak zaferinin habercisi. Bu savaş, daha ne kadar sürer ve daha ne kadar kadın katledilir bilmiyorum. Bildiğim tek şey savaştan kadınların mutlak zaferle, erkeklerle eşit bir şekilde çıkacağı. Bu eşitlik savaşı başladı bir kere, önünde hiçbir erkek ve onun yarattığı şiddet duramaz...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Elma ağacı

Tuncer Köseoğlu 21.10.2011

“Gideceğim uşağım” dedi babam. Yıllar önce bir iş için İstanbul’a gelip hemen Rize’ye dönmek istemişti. Kış aylarıydı ve köyde yapacak hiçbir şeyi yoktu. Anlam verememiştim bu acil dönüş isteğine. “Kal işte baba,” dedim, “çocuklarını gezersin, torunlarınla hasret giderirsin, bu karda kışta ne yapacaksın” diye sordum kendisine... “Bak uşağım,” diye anlatmaya başladı, “bizum evun altında bir elma ağacı var, bilirmusun” diyerek ağacın yerini tarif etmeye başladı. Tam olarak bilmediğim halde başımı salladım. “İşte,” diye devam etti babam, “o ağaç kardan yıkıldı. Yıkılan ağaçtan bir dal aldım. Yabani bir elma ağacına aşılama yaptım. Havalara soğuk gidiyor. Naylonla iyice kapatmış olsam da rüzgârdan açılır. Gidip kontrol etmem lazım”. Ve ertesi gün bir otobüse binerek yola koyuldu Rize’ye doğru, aşı yaptığı elma ağacını kontrol etmeye...

Geçtiğimiz hafta Blackberry kullanıcılarının dünyadan iletişimini koparan büyük çaresizliğini(!) görünce aklıma babamla yıllar önce yaptığım diyalog geldi. Pek alakasız gibi görünse de pekâlâ alakalıydı. Telefonu kullanırken “alo” demekten öte gitmeyen babamla, hayatını, avuç içine aldıkları teknolojilerle kolaylaştırdığını düşünen insanların çatışmasıydı bu. Blackberry’nin diğer akıllı telefonlar gibi kullanıcılarına verdiği bilgiye ulaşmadaki o kolaylık sekteye uğrayınca, bu teknoloji insanların nasıl biçare kaldıklarını gözlemledim bu üç gün boyunca...

Çok sevdiğim arkadaşımın Bb'si vardı. Telefonuyla oynadığına çokça şahit olmuşumdur ama bu kez başkaydı. Telaşlı ve öfkeliydi. "Ne yapıyorsun" diye sordum. "Bakıyorum işte." "Birkaç saniye önce baktın ya" diye devam ettim. "Olsun, ya internet gelirse." Yüzünde çaresizliğin öfkesi vardı. Sanki birleri onu hapse atmış, özgürlüğü elinden alınmıştı. Ve hiçbir şey yapamaz haldeydi. İkimiz de sustuk, o telefonuna sık aralarla bakıp kontrol etti, ben de çevreden geçenleri seyrettim. Böylece sürüp gitti o akşamki buluşma..

Ertesi gün hemen hemen bütün Blackberry kullanıcılarının yüzlerinde aynı öfkenin ve çaresizliğin ifadelerini gördüm. Kimi Bb'sini çöpe atmaktan bahsederken kimi de ne zaman düzelecek bu diye sağa sola mail atıyordu. Neyse ki üç kısa gün sürdü bu büyük çaresizlik hâli. Çöpler, Blackberry'le dolmaktan kurtulurken, arkadaşlar eski özgürlüklerine kavuştular. Avuç içine aldığımız ve bizi dünyadan haberdar eden bu küçük teknoloji aletleri gerçekten insanın özgürlüğü mü? Hayatımızı kolaylaştırsın diye aldığımız eşyaların esiri olma haline düşmektir bu.

Aslında bu durumu şirketler çok önceden keşfetti. Özellikle küreselleşen ekonomilerde çok uluslu şirketlerle iş yapan firmalar, veriyorlar elemanlarının eline akıllı telefonları günü 24 saate değil, 48 saate çıkarıyorlar. Nerede olursan ol, ne yaparsan yap o akıllı telefonun yardımıyla işverenin elindesin artık. Sen uyurken teknoloji sayesinde 'küçük bir köy' haline gelen dünyanın başka bir yerinde insanlar çalışıyor ve o çalışan insanın talebine cevap vermek zorundasın bir şekilde. Bahanan de yok. Var ya elinin altında kutsal iletişim aracı akıllı telefon. Sürekli bir kölelik hâli... Daha da acısı o kölelik halini reddettiğinde senin yerini almaya can atan binlerce insanın tam da yanı başında beklediğini bilmek. Cumartesi günleri mesai olsun diyen Enerji Bakanı'na buradan akıl veriyorum; bunun yerine ver memurun eline akıllı telefon, 24 saat, tam gün mesai yaptır. Bundan daha iyi çalışma düzeni mi olur...

Babama gelince; dediğini yaptı ve ilk iş olarak üşümesinden korktuğu elma ağacını kontrol etti. Birkaç gün sonra aradım ve hayatımda ilk kez bir elma ağacının durumunu merak eden birisi olarak sordum babama. "Tuttu aş," dedi "uşağum, her ihtimale karşı yeniden sarup sarmaladum oni. Artık bir şey olmaz..."

Teknoloji sayesinde bilgiyi ânında elde edebilen bir çağda yaşıyoruz. Bu bilgiyi nasıl kullandığımız ya da kullanamadığımız ayrı bir konu tabii. İlkokul mezunu dahi olmayan babamdan çok fazla şey bildiğimi sanıyordum ben. Okumuş, adam olamasak da üniversiteyi bitirmiştik. Üstüne üstlük bir de gazetecilik yapmışım yıllarca, ki hâlâ da yapmaktayım. İşte bütün mesele de bu. Her şeyi bildiğini her şeyin elinin altında olduğunu sanıyorsun ya. En büyük yanılgımız da, cehaletimiz de bu değil mi?. Ha bu arada elma ağacına ne oldu dersiniz. Canı isterse her yıl az ya da çok veriyor meyvesini.

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

O çocuklar büyüyecek

Tuncer Köseoğlu 28.10.2011

Hazırlıklar tamamlanmış, doğum çantası günler öncesinden hazırlanmıştı. Sancılar başladığı an çantayla birlikte hastaneye gideceklerdi. Kocasını kapının kenarında duran çantaya bakıp "Yangında kurtarılacak ilk eşya" diye takıldı doğurmak üzere olan eşine. Sıcak bir ağustos gecesi idi. O gece sabaha karşı büyük bir gürültüyle başlayan sarsıntıyla uyandılar. Üzerlerine devrilen dolabın altında kalmaktan son anda kurtulan genç çift

karanlıkta birbirlerine sarılarak öylece kaldı bir süre. Kadın "Ben iyiyim" dedi bir süre sonra. El yordamıyla bulunan fenerden sonra sekiz katlı apartmanın dördüncü katının merdivenlerinden aşağı inmeleri zor oldu. Evin duvarları yıkıldığı gibi merdivenlerin de basamakları kırılmış, korkulukları kopmuştu. Evden çıkarken "Çantayı da al" dedi kadın. 'Yangında ilk kurtarılacak' çantayı. Sokağa indiklerinde karanlıkta pek farkında olmasalar da yıkıntının dehşeti sarmıştı ortalığı, her yerden çığlıklar geliyordu. O karanlıkta bir açık alan bulup beklemeye başladılar. Asıl felaket gün ışyınca anlaşılacaktı. Dokuz aylık hamile eşini sağlam bir şekilde aşağıya indiren adam ise çığlıkların olduğu yere koşturmuştu...

Bu yaşananlar 17 Ağustos depremi sırasında kızkardeşimin başından geçti. İlk çocuğunu doğumdan çok kısa bir süre önce yüksek tansiyondan kaybeden kardeşim ikinci çocuğuna hamileydi. Hamilelik süreci çok zordu. Sürekli doktor kontrolü altındaydı. Hamilelik sırasında yaşayacağı en ufak stres bebeğini yine öldürebilirdi. Bu duyguyla depremi panik yapmadan eşine sarılarak karşılamış, Gölcük'ün en yüksek binalarından biri olan sekiz katlı apartmanın dördüncü katından aşağıya inmeyi başarmıştı.

Ertesi sabah 11:00 gibi ulaştım kardeşime. Kavaklı sahilinde hayatta kalabilen komşularıyla birlikte bir ağacın gölgesinde oturuyordu. Sarıldık. "İyiyim abi," dedi kısık bir sesle, "ben de bebeğim de iyi". Ağladık birbirimize sarılarak... Kardeşimin bir an önce hastaneye kaldırılması gerekiyordu. O an yaşadığı felaketin büyüklüğünün farkında olmayan kardeşim, "Bugün beni doktorum bekliyordu, sezaryenle doğum yapacaktım" dedi. Oysa doktorun o an hayatta olup olmadığı bile belli değildi. Kardeşimi bir an önce İstanbul'a götürmek gerekiyordu. Gölcük-İzmit karayolu kapanmış, açık olan bölümlerinde ise ellerinde sopalarıyla bekleyen gençler sadece yardım kamyonlarının geçmesine izin veriyordu. Bu çaresizlik içinde "İyiyim, dayanırım" dedi kardeşim...

Depremi ilk gününün gecesini ailecek oluşturulan derme çatma bir naylon kulübede geçirdikten sonra, kardeşimi bir an önce İstanbul'a ulaştırmak için arabayla yola koyulduk. Yanımızda iki kadın daha vardı. Ailenin erkek fertleri, kardeşimin belediyede çalışan eşi de dâhil olmak üzere enkazın altından yaralı kurtarma çabasıındaydı. Çöken evler anayolu tamamen kapattığı ve yol henüz açılmadığı için dağ yollarından İzmit'e ulaşmaya çalıştık. Yol olmayan tarlalardan geçerek dört saat sonra ancak 10 kilometre gidebilmiş, karayolunun sağlam olan yerine varmıştık. Ancak bu kez de ellerinde sopalarıyla gençler bekliyordu bizi. Devlet iki gün geçmesine karşın hâlâ Gölcük'e uğramamıştı. Asayışı elleri sopalı gençler sağlıyordu. Arabadaki hamile kardeşimi göstererek İzmit'e vardık. Ondan sonrası kolay oldu. İstanbul Göztepe SSK Hastanesi'nde bizi bir başka sürpriz bekliyordu...

Hastanede bütün hastalar ellerinde serumlarla dışarı çıkartılıyordu. Ahmet Mete Işıkara büyük bir deprem daha geliyor, demişti çünkü. Hastane de önlem olarak hastaları bahçeye çıkartmayı bulmuştu. "Şu an bir şey yapamayız yarın gelin" dedi görevli. O sırada beni sakinleştirmek yine doğurmak üzere olan kardeşime düştü. "Bir gece daha dayanırım abi" dedi. İstanbul'da evim çok katlı bir binada olduğu için Çengelköy'de yaşayan diğer kardeşimin evine gittik çaresiz. Onlar da evlerinin bahçesine kurdukları çadırda kalıyordu.

Ertesi sabah hastaneye yeniden döndüğümüzde hayat biraz normale dönmüş, hastalar içeri alınmıştı. Kardeşim doğum servisine yatırıldı. Arada cama çıkarak gülümsedi durmadan. Bir süre sonra sezaryene alındı. Bir ömür gibi geçen süreden sonra haber geldi içerden, sağlıklı bir erkek çocuk dünyaya getirmişti kardeşim. "Annenin de sağlığı iyi" dediler. Kocası Gölcük'te olduğu için çocuğu benim görebileceğimi ve kucağıma alabileceğimi söyledi doktor. Hemşire bebeği uzattı. Hayatımda ilk kez yeni doğan bir bebeği kucağıma alıyordum. Aldım göğsüme bastırdım. "Dünyamıza hoş geldin Ersin bebek" diye fısıldadım kulağına...

Van'da, minik Azra'nın enkaz altından çıkarılırken izlediğim görüntüsüyle 12 yıl önce yaşadığım o güne geri döndüm. 12 yıl önce doğan Ersin şimdi fırlama mı fırlama bir velet. Bana bilgisayar kullanmayı öğretecek kadar zeki, cin gibi bir çocuk. Büyük depremden sonra yeniden inşa edilen Gölcük'te yapılan Dünya Bankası

Konutlarında kendisinden yıllar sonra doğan kardeşi ve anne-babasıyla mutlu bir yaşam sürüyor. Yaşamının çok zor olduğu, ölümlerin ise sıradanlaştığı ülkemizde yeni doğan bebekler bana umut veriyor. Bu depremde de onlarca acının arasında yaşama gözlerini açan o bebekler, içimdeki umutları yeşerterek dünyayı daha katlanılır hale getiriyor. Büyük şair Edip Cansever'in "Mendilimde Kan Sesleri"ndeki "Umudu dürt" dizesini mırıldanıyorum böyle anlarda; "O çocuklar büyüyecek. O çocuklar..."

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Adaletin namusu

Tuncer Köseoğlu 04.11.2011

"Son sözünü söyle" dedi hâkim, kocasını öldürmekten ömür boyu ağır hapisle yargılanan kadına. Duruşmalar boyunca sakın tavırlarıyla dikkat çeken kadın usulca ayağa kalktı; "Beraatımı ve tahliyemi istiyorum, kocam beni aldatıyordu. Onu namusumu korumak ve kurtarmak için öldürdüm" dedi. Sanığın son sözünden sonra mahkeme heyeti karar vermek için duruşmaya kısa bir ara verdi. Mübaşirin sesiyle yeniden salona alındı duruşmayı izlemeye gelenler. Sanık dâhil herkes ayağa kalkarak, birazdan okunacak kararı beklemeye koyuldu sessizce.

"Yaz kızım" dedi mahkeme başkanı. Salonda kararı açıklayan hâkimin sesiyle Facit daktilo makinesinin sesi duyuluyordu. (Adliyelerde daktilo mu kaldı, hepsi bilgisayara geçti diyenlere; bu hukuk sisteminde taş tablet demediğime şükredin derim.) Hâkim sanığı kocasını öldürmek suçundan önce 30 yıl ağır hapse mahkûm ederek, sözüne devam etti; "Mahkememiz sanığın durumunu gözönüne alarak ve bu cinayeti ağır tahrik altında işlediğinin hükmüne vararak indirimle 15 yıl hapisle cezalandırılmasına..."

Aslında ne böyle bir duruşma ne de böyle bir karar çıktı. Yıllardır izlediğim Ağır Ceza Mahkemeleri'ndeki duruşmalarda "namusumu temizlemek için öldürdüm" diyen hiçbir kadına da rastlamadım. Kocasını öldüren bir kadının indirimden yararlanabilmesi için mahkemeye başka gerekçeler ileri sürmesi yetmediği gibi heyeti de bu konuda ikna etmesi gerekiyordu.

Adalet ve vicdan duygusu da tam da bu noktada başlıyor işte. Karısını öldüren koca gerekçesi ne olursa olsun "namusumu temizledim" argümanının altına sığınabiliyor, bu da pekâlâ kabul görüyor. Yüce Türk mahkemelerinin arşivleri böyle binlerce dava ve kararla doludur.

Ekim ayı içinde buna benzer üç ayrı mahkemeden aynı sayılabilecek kararlar çıktı birbiri ardına. Deprem bir anda gündemi altüst ettiği için bu kararlar kısa haber olarak yer aldı gazetelerde. Bunlardan biri Samsun 1. Ağır Mahkemesi'nde çıkan karardı. Karısını öldürmekten ömür boyu hapisle yargılanan Adem S. 'ağır tahrik' hükmünden yararlanarak 15 yıl hapisle cezalandırıldı. "Namusum için öldürdüm" diyen Adem aslında bu cezaya rağmen tahliyesini ve beraatını istemişti mahkemeden. Ne de olsa erkekti ve ne de olsa namusunu korumuştı!..

Diğer benzer karar ise Adana 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nden geldi. Burada da katil zanlısı koca Musa iyi hâl ve ağır tahrik indiriminden yararlanarak 13 yıl ağır hapis cezası aldı. Karısını altı yaşındaki kızı ve dört aylık oğlunun gözleri önünde öldüren kocanın ağır tahrik indirimi ise "Beni yatağına almadığı gibi, yemek de yapmıyordu" diyerek yaptığı savunmaydı. 27 bıçak darbesi vuracak kadar ağır tahrike kapılan kocaya mahkeme indirim yapmasın da ne yapsaydı!..

Üçüncü ağır tahrik indirimli olay ise biraz karışık... Beş yıldır süren ve Yargıtay'dan iki kez dönen bir dava. Eşinden ayrılıp, başka biriyle kaçan kızını altı kurşunla öldüren baba Dumlu Ö'ye yargılandığı Bursa 4. Ağır Ceza Mahkemesi üst sınırdan ceza verdi. Mahkemenin bu kararı sanığa "iyi hâl indirimi" uygulansın denerek Yargıtay 1. Ceza Dairesi tarafından bozuldu. Mahkeme ilk kararında direnerek yapılan ikinci yargılama sonucunda katil babaya indirim uygulamadı. Yargıtay 1. Ceza Dairesi bu kararı da bozarak indirim yapılmasını talep etti. Beş yıl süren yargılama sonucunda mahkeme sanığı "ağır tahrik ve indirim" uygulayarak 20 yıl hapisle cezalandırdı...

Mardin'de eşraftan ve memurlardan oluşan 26 kişinin tecavüz ettiği N.Ç. davasında Yargıtay'ın verdiği karara hiç şaşırmadım. Mahkeme; Mardin Kızıltepe'de esnaf, memur, öğretmen, muhtar ve subaydan oluşan tecavüzcüleri, bu 'iyi insan ve önemli şahsiyet'leri korumayacaktı da 13 yaşındaki bir çocuğu mu koruyacaktı. Ne de olsa bu 'abiler' erkekler ve toplumda saygın(!) yerleri vardı. AKP Genel Başkan Yardımcısı Ömer Çelik'i de isyan ettiren ve "Çocuk yaşta birisinin uğradığı tecavüzde 'rızasını' araştırmak tecavüz kadar ahlak dışıdır" dedikten Yargıtay kararında suçlu TCK değil, erkek egemen adalet anlayışıdır. Bu egemen anlayışı yıkmak, kadınların başkaldırarak sürdürdüğü eşitlik mücadelesine gerçekten katkıda bulunmak istiyorsak işe adaletin namusunu sorgulayarak başlamalıyız. Böylece vicdanlarımızı kanırtan, yüreğimizi yakan kararlardan da kurtulabiliriz. Şimdiye kadar erkek egemen olan adalet anlayışı biraz da cinsiyetsiz olsun, hatta mümkünse biraz kadın olsun. İnanın şu an yaşadığımız kötü şeylerden daha kötüsünü yaşamayız. Denemeye değer. Gerçekten eşit olmak istiyorsak tabii...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yalanla başladı gerçeğe bitti

Tuncer Köseoğlu 13.11.2011

Aslında bu maç benim kafamda daha kurallar çekildiğinde bitmişti. Milli takımımızın gruptaki performansını gördükten sonra "Hırvatlar bizi ezer geçer" demiştim çevremdekilere. Yine de umutsuz yaşamıyor insan. "Hani bizim serseri bir yanımız vardı", "hani küllerimizden doğardık", "en olmadık yerde olmadık şeyler yapar geçeriz bu turu" diyerek kendimi gaza getirmeyi ihmal etmemiştim. Birçoklarının yaptığı gibi... Daha çok gazla yürüyen koca gemide değil miydik? Yıllardır maça gitmiyordum. Televizyonun konforuna teslim olmuş, maçları statta izlemeyi terk etmiştim. Fanatik taraftarı olduğum Galatasaray'ın yeni mabedini bile görmemişim. Bir arkadaşım "Bilet var hadi maça gidelim," dediğinde iki nedenle kabul ettim bu teklifi. Birincisi Aslan'ın yeni mabedini görüp test etmek, ikincisi ise kendimi gazla doldurup yine başarabiliriz duygusuydu.

Gazeteyi erkenden kırıp, vapurla karşıya geçtiğimde, havanın soğukluğundan ürküp, "bir meyhaneye gidip sıcak bir ortamda seyredeyim," diye aklımdan geçirmedim de değil. Kabataş'ta bulduğum arkadaşım Kâmil bu düşünceden vazgeçirdi beni. Metroyla kolayca vardık stada. Girişte diğer arkadaşımız *Taraf* spor yazarı Sedat Tunalı ile buluşup kuyruğa girdik. Stat, dışarıdan "adamlar yapmış cinsinden" heybetli duruyordu. Gurur duydum ufaktan. Turnikelerden geçerken yaşadığımız ezilme tehlikesinden sonra Ali Sami Yen günlerim geldi aklıma. "Stat modern, ama insan aynı insan, biz aşarız bu engelleri" dedim içinden. Biletlerimiz Batı VIP tribünündeydi. Oraya girdikten sonra şöyle bir baktım etrafa. Yiyecek stantları, salondaki televizyonlar, salonun modern hali hakikaten çok güzeldi. Sedat açtı, "Bir şeyler yiyeyim," dedi. Yiyecek standından aldığı sosisli sandviçi yemeyip elinde tutuyor. "Hayrola," dedim. "16 lira verdiğim sosisli sandviçi yiyemem arkadaş," dedi. Haklıydı, alıp saklanmalı o sosisli...

Ver gazı, ver marşı gitsin!..

Tribündeki yerimiz orta saha çizgisine yakındı. Bütün sahaya hâkimdik. Hafiften yağan yağmur ortama romantik bir hava da katmıştı. Birden gök gürültüsünü andıran bir marşla irkilip kendimize geldik. Stat hoparlörlerinden yükselen 10. Yıl Marşı ile birlikte seyirci ayağa kalkarak, "ver coşkuyu misali" şahlanışa geçti. Oysa koca bir yalandı bu. Gözümüzde büyütüp, abarttığımız futbolumuz gibi... İsteyen demiryollarının ulaşımındaki payına **Google** Amca'dan bakıp gerçek mi yalan mı olduğunu öğrenir. Bunun yerine duble yollu bir marş üretilse daha gerçekçi olmaz mıydı. Ne de olsa her yanımızı sarmış duble yol, derelerin ağızlarını bile kapatmıştı...

Derken maç başladı "Aha dakika bir gol bir diye buna derim ben." Ama atan biz değildik. Ondan sonra şuursuz bir baskı kurmaya çalıştık Hırvatlar üzerinde. Futbol bilgisine inandığım Sedat, "Biz böyle oynarsak 60. dakikada tükeniriz, o zaman da vah ki ne vah," diyerek kaygısını dile getirdi. Bize gelince; futbol eğer "al gülüm ver gülüm, yana oyna geriye oyna" şeklinde oynanan bir oyun olsa idi kesin dünya şampiyonuyduk. Anlamadığım şu: Topa sahip olmak için canımız çıkıyordu. Topu ele geçirdikten sonra sürekli yan pas ya da geriye doğru oynayarak, oynamış gibi yapıyorduk. Bu sırada Hırvatlar orta sahada ve defansta etten bir duvar örerek, kale gibi sağlam durdular. Bize tek bir pozisyon dahi vermeden maçı bitirdiler. Bizim takım olarak defansımız ise Van'da yıkılan binalara benzedi çokça. Ufak bir dokunuşta kum gibi dağıldık.

Ağır işçi Sabri

Bu çocuğa ayrı bir paragraf açmak lazım. Evet, yetenekleri sınırlı. Bazen gol topuna vurduğunda auta değil taca bile gönderdiği oluyor. Buna karşın tribünlerin her zaman sevdiği bir isim oldu Sabri. Her şeyden önce emeğine saygı duydular. Önceki geceki maçta da öyle oldu. Her yere koşturdu. Top çaldı, aldı verdi. Bir ileri de oldu bir bakmışsın geride. Bazen taca çıkan topun bile peşinden koşturduğu oldu. Maçta bir ara baktım, Sabri ortada yok. Bir süre sonra elinde iki tost bir çayla geldi. Takımımızın ağır paşalarından Arda'nın canı tost çekmiş, iki arada bir derede yapıp gelmiş çocuk...

Saha kenarında 90 dakika boyunca takımını yöneten bir adam gördü seyirci maçta. O adam Biliç'ti. Bir an olsun kendine ayrılan çizgiden ayrılmadı. Biliç saha kenarında taktik vererek ısınırken bizim, teknik ekip ısıtma sistemli yedek kulübesini tercih etti. Hadi anladık Hiddink yaşlı bir adam, çıkamaz öyle saha kenarına, teknik ekipten biri de mi çıkamazdı. Maçın 70. dakikasından sonrası çirkinliklerle geçti. Top her Volkan'a geldiğinde nedensiz ısıklar ve protestolar başladı. Sanki o golleri tek başına Volkan yemişti. Haksızdı o yüklenmeler Volkan'a. Volkan'ın uğradığı tepki kadar, kendisinin yaptığı da ayıptı. Seyirciye galiz küfürler ederek ayrıldı futbol sahnesinden. Maçın güzel anlarından birisi ise skora rağmen tribünlerde kalan seyircinin konuk Hırvat takımını alkışlarla uğurlamasıydı. Hak etmişlerdi bu alkışları çünkü.

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İsmail'in şekeri

İsmail'i hatırlıyor musunuz? Hani bir hafta önce iki kardeşiyle birlikte Van'da çadırında yanarak can veren dört yaşındaki çocuğu... Küçük İsmail ile birlikte can veren kardeşleri Mikail ve Bahar'ı unuttunuz mu yoksa. Hayat o kadar hızla ilerliyor ki, İsmail'in acısı ancak bir gün yaşanabiliyor. Yeni acılar ya da sevinçler başlıyor yeni bir gün ışıyınca.

İsmail'in öldüğü gün arkadaşım Eylem Düzyol ile birlikte Van'daydım. Deprem bölgesini gezerek izlenimlerimizi tüm çıplaklığı ile aktarıyorduk *Taraf* okurlarına. Üç küçük çocuğun yanarak öldüğü anlarda Van'ın bir başka yerinde bir çadırdaydık. **Çadırda iki aylık bir bebe ve çocuklar vardı. Sanki içime doğmuş gibi, çadırda kurulu kömür sobasını göstererek "Bu soba çok tehlikeli değil mi, yangın çıkar zehirlenirsiniz" dedim. Boynunu büktü adam, "Ne yapalım, yoksa soğuktan ölecekler. Zaten çocuklar hasta" diyerek cevap verdi bana.** İşte Van'ı anlatan bu iki kısa cümle yaşayanların net bir şekilde kalın çizgilerle çizilmiş çaresizliği...

İki gün üst üste İsmail ve kardeşlerinin öldüğü Karpuzalan Köyü'ne gittik. İlk sabah vardığımızda acı yeniydi. Yanan çadırın üzerinde hafif duman tütüyordu. Ve ağır yaralı olarak İstanbul'a nakledilen Mikail henüz ölmemişti. Çadırın üzerinde yangın getirdiği ölüm kokusu vardı. Bir de çocuklardan arta kalanlar... İkinci gün ise evin olduğu yere çakıl döşenmiş, yanan çadırın olduğu yer ise temizlenmişti. Ateşin toprağın içine sinen karasının dışında hiçbir şey kalmamıştı çocuklarla ilgili. Sanki orada öyle bir şey olmamış, sadece küçük bir ateş yakılmıştı. **15 yaşında bir kız yanıma gelip "Daha bir ay önce telefonumla fotoğrafını çekmiştim İsmail'in" demeseydi eğer bilemeyecektim yüzünü...** O an gördüm İsmail'i. **Boncuk kara gözleri ne güzel, ne masum bakıyordu.** İçim üşüdü, bir şeyler düğümlendi boğazımda...

Fotoğrafta şeker emiyordu, hani şu yuvarlak saplı yeni nesil şekerlerden. Nedense ben onun **horozşekeri** emdiğini düşledim bir hafta boyunca. Çocukluğumun en çok sevdiğim şekeri. Rüyalarıma girdi. Hatta rüyamda da horozşekeri emiyordu İsmail. Hani demişti ya büyük şair "Çocuklar öldürülmesin şeker de yiyeblsinler" diye. Belli ki son şekerini yemişti İsmail.

Van'da deprem bölgesini gezerken beni en çok etkileyen çocuklar oldu. Geceleri soğuk çadırlarda kalmak zorunda olan çocuklar ve bebeler. Hastanelerin çocuk hastalarla dolup taşığını gördük çokça. Dilimiz döndüğünce, kalemimiz el verdiğince yazdık. Yine de tekrarlamakta fayda var: O çocuklar bu kışı çadırlarda geçiremez. Eksi 15 dereceler daha gelmeden çocuklar patır patır dökülüyor.

Zatürreeden ishale pek çok çocuk hasta. Daha iki gün önce altı yaşında bir çocuk yetersiz beslenme ve aşırı su kaybından öldü. Bu ölümler giderek artacak, gözümüzün önünde ölecek çocuklar... Böyle felaket anlarında beni en çok heyecanlandıran ve umutlandıran yeni doğan bebekler olurdu. Van'da ise üzülürüm o bebekleri görünce. Birçoğu hasta çünkü. O bebekleri, çocukları koruyalım öncelikle, azıcık da olsa kalan umudu yeşertmek adına...

Van da hayatta kalan öğretmenler

Depremde 75 öğretmenini kaybeden Van'da sağ kalan öğretmenler için de durum hiç de iç açıcı değil. Van'da dolaşırken ısınmak için bir eczaneye girdik Eylem ile. Tesadüfen eczanenin sahibinin eşi öğretmenmiş. Psikolojisi bozulan öğretmen eşini şehir dışına göndermiş. **"Bizim bir bilet alacak paramız vardı, ya olamayanlar"** diye açıklıyor Van'da yaşayanları. O sırada bir öğretmen daha giriyor içeriye dertli mi dertli. Depremden sonra çadırda yaşıyormuş. Ailesiyle kalacak bir ev arıyor. Bulduğu evin ise her tarafı çatlak. İtiraz

ediyor eczanedeki öğretmen, "Orada kalamazsın" diyerek. Cevap ise daha ürkütücü, "Çoluk çocuk soğuktan mı ölelim". Yüksekova'da bir tanıdığı var, "Bu akşam oraya gideceğim" diyor. "Haftalar sonra ilk kez duş alıp rahat bir uyku çekeceğim" diyerek özetliyor durumunu. Van da görev yapan öğretmenlerin büyük çoğunluğu şehirden ayrılmış. Kalanlar beş aralıkta açılacak okullara dönecekler. Dönecekler de nerede kalacaklar, hasarlı okullar ne olacak işte orası belli değil. Şehirde kalan öğretmenler yardım dağıtım organizasyonunda çalışıyor. Burada bir öğretmene soruyorum "Açılır mı okullar" diye. Dudak büküyor. "Benim okulum sağlam aslında" diyerek devam ediyor, "ama bir sırayı çekince çocukların yürekleri hopluyor yürekleri ağzına geliyor, bu ortamda nasıl eğitim olacaksa..." 24 Kasım'ı kutlayan öğretmenlerin Van'daki meslektaşlarının halleri bu. Tabii beş aralıkta başlanacağı söylenen eğitimin de...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Pazar filesi

Tuncer Köseoğlu 02.12.2011

Çocukluğum iki kapılı, toprak zeminli bir evde geçti. "Hayat" denen, odaların kesiştiği bölümdeki ahşap duvarda pazar fileleri asılı dururdu. O filelerle haftanın iki günü pazara gidilirdi. Siyah-beyaz televizyon günlerinde politikacıların tek gündemleri ise işte o pazar fileleriydi. O yıllarda Dersim'i ve katliamları konuşmak bir politikacının bırakın aklından geçmesini rüyasına bile giremezdi. Her geçen gün artan fiyatlar ve enflasyon bir numaralı siyasi malzemeydi. "Ey halk bu file kaçta doluyor biliyor musunuz..!" dendiğinde, bilirdiniz, vatandaşın cebinden çok şeyler çıktığını...

Pazar filelerinin insan ilişkisinin sürekliliği ile ilintili olduğunu düşündüm hep. İlişkileri bağlayıcı bir özelliği vardı sanki. O fileyle yaşayan dedemle babaannem 60 yıl bir yastığa baş koymuşlardı. Sonra her şey çok hızlı değişti. Önce fileler kalktı evin duvarlarından. Yerini naylon poşetler aldı. Hani şu doğada binlerce yıl karışmadan atık olarak kalan poşetler. Alışkanlıklar da değişti fileyle birlikte. Bilgisayar, teknoloji çılgınlığı ve hız derken hep bir yerlere koşturarak giderken bulduk kendimizi... İlişkiler de aynı hızla yaşanmaya başladı. Nasıl ki bir teknoloji ürününün satın aldığınızda eskidiğini en baştan bilirsiniz, ilişkiler de aynı hızla eskiyor artık. Sürekli bir koşturma ve eskime hali. Daha iyisi, daha yenisi diyerek etrafta çılgınca koşturan insanlara şaşırmıyoruz bile artık.

Beni bütün bunları yeniden düşünmeye, son bir haftadır bir boşanma davasının etrafında dolaşan trajikomik durumlar zinciri sevk etti. Boşanma davasının taraflarından biri olan oyuncu Şahnaz Çakıralp'ın beş aydır evli olduğu profesör kocası ile ilgili söyledikleri ve kocanın cevapları bir hayli ilginç. Gazetelere ve televizyonlara yansıyan haberlere bakılırsa Şahnaz Hanım oyunculukta başaramadığı medyada görünme kariyerini boşanma arifesinde başarmış görünüyor. Eşinin yataktaki performansı dâhil mahrem kalması gereken pek çok şeyi böylece öğrenip, fikrî aydınlanma yaşıyoruz.

Ben en çok Prof. kocanın aslında Prof. olmadığı açıklamasına güldüm. Şahnaz Hanım'a göre Prof. Murat Öncel, şike ve askerî şûrayı bilmiyormuş. Genel kültürü zayıf biri professor olamazmış. Ben YÖK'ün yerinde olsam Şahnaz Hanım'ın bu sözlerini alır, akademide kariyer yapma kriteri olarak koyardım. Az hizmet değil bu. Tabii bir de buna kocanın verdiği cevaplar var ki evlere şenlik. Beş ay içinde, yani günümüze göre uzun sayılan

evliliklerin bitişinde bu tür karşılıklı açıklamalar pek de şaşırtıcı gelmiyor bana. Hayat o kadar hızlı akıyor ki yaşadığın kişiyi ancak ayrılırken tanıyorsun. İyi tanımlar mı diyelim, bilemedim doğrusu..

Bu biten ilişkilere baktığımızda ben bütün belediyelere evlendirme salonlarında cüzdanın yanında bir de pazar filesi bulundurmalarını öneriyorum. Evlenen çiftlere evlilik cüzdanının yanında bir de pazar filesi verilsin. Bunun ışık hızıyla biten evliliklerin uzun sürmesine bir katkısı olup olmayacağını bilemem tabii. Yine de fileyle alışveriş yapan çiftlerin doğada binlerce yıl atık olarak kalan naylon poşetleri kullanmamasının çevreye ufak da olsa bir katkısı olur. Ne demişler, çoğu kez büyük kazanımlar küçük katkılarla başlar...

“Bir gün düşersen...”

Dün gece Van’a giden bir gazeteci arkadaşla telefonla konuştum. Bir konteynırda kalıyordu, hava dondurucu soğuktu. Bana şunu söyledi “Biz burada, korunaklı yerde, ısıtıcı da olduğu halde nefesimiz donuyor, üşüyoruz. Sen bir de çadırdaki kalanları düşün...” Evet, sıcak evlerimizde mışıl mışıl uyurken çadırdaki kalanları düşünelim. Hele o çadırdaki kalmak zorunda hiçbir dahli ve tercihi olmayan çocukları, bebeleri düşünelim.

Geçen hafta Boğaziçi Üniversitesi’nde öğrencilerin daveti üzerine Van izlenimlerimi anlattım. Pırıl pırıl gençlerdi. Aralarında gönüllü olarak Van’a gidenler olduğu gibi gitmek isteyenler de vardı. Gönüllülere orada çok ihtiyaç var. En önemlisi gelen yardımların tasnifinde çalışacak insan lazım. Depolarda dağ gibi duran yardımların tasnif edilmesi ve ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması gerek. İşte bu gönüllü gençler bunu sağlıyor. Gençlerin en büyük sorunu ulaşım giderleri. Van’a gidecek otobüs biletleri de uçak biletleri de pahalı. Bu gençleri oraya götürebilecek yüreği güzel insanlar çıkar elbette. Van’da yaşanan acıları ve şu an yaşanan zorlukları unutmayalım. Bir Ercişli depremzedenin dediği gibi, “Bir gün düşersen o el gelip kaldırır seni”...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gülizar’ı sevmek

Tuncer Köseoğlu 09.12.2011

Onu hayatımın dört yılını gece görevlisi olarak çalıştığım Küçükpazar’daki otelde tanıdım. Otel, tombalacıların, hamalların seyyar satıcıların, hırsızların hatta umutla tarlasını satıp Unkapanı Plakçılar Çarşısı’na gelerek kaset çıkarmaya çalışan insanların kaldığı ucuz bir oteldi. Müşterileri genellikle tanımadıkları başkalarıyla dört-beş kişilik odalarda kalırlardı. Daha yirmili yaşa gelmeden çalışmaya başladığım bu otelde dört yıl kalacağım aklıma bile gelmezdi. O yıllar boyunca çalıştığım yerde kalanlar kendilerinden biri olmasa da bu genç üniversite öğrencisini çok sevdiler. Bu süre zarfında hemen hemen hiç sorun yaşamadıysam bu biraz da onların beni koruma altına almalarındandı.

Sadullah da bu otelin devamlı müşterilerinden biriydi. Karacabey Çingenelerindendi. Esmer tenine yakışan ince uzun yüzü, çıkık elmacık kemikleri ve nadiren güldüğünde ortaya çıkan eksik dişleriyle Emir Kusturica filmlerinden fırlamış gibiydi. Yıllar olmuştu memleketine gitmeyeli. İstanbul’da ayakkabı boyacılığı ve **Yüksek Kaldırım’da işaretçilik** yapardı. İşaretçilik dediysem de öyle dolandırıcılık falan değil, bir çeşit müşteri kapma işiydi. Ayakkabı tezgâhının başında beklerken elinde bir sigara olurdu. Yüksek Kaldırım’dan geçenlere “ateşin

var mı” diye seslenirdi. Ateşi vermek için yaklaştığında **ayakkabına bir fırça atardı ki, gel de boyatma!** Allah için işini iyi yapardı Sadullah. Fırçasını bir ressamın tuval üzerine gezdirmesi gibi gezdirirdi ayakkabının üzerinde...

Sadullah gibi başka Çingeneler de vardı otelde kalan. Onlar da ayakkabı boyacılığından Sultanahmet’te lokum satmaya.. sayısız işte çalışırlardı. Birçoğu akrabası olan diğer Çingenelerle pek arası yoktu Sadullah’ın. Otelin küçük salonunda arada bir Gülizar lafı dolaşır, gülüşmeler olurdu. Pek anlam veremezdim. Böyle anlarda Sadullah başını eğip sessizliğine gömülürdü. Ya da çıkar giderdi otelden gecenin geç vaktinde dönmek üzere...

Sıcak bir ağustos gecesiydi. Sadullah ile otele çok yakın olan Unkapanı Köprüsü altına gittik. Elimizdeki şişelerden şarap içerken, o zamanlar Unkapanı’nda bulunan Sebze Hali’nden gelen belli belirsiz seslere kulak kabartıyorduk. Esrarlı cıgaralığından derin bir nefes çeken Sadullah, **“Ben Gülizar’ı çok seviyorum Tuncer,”** diye başladı söze. Soran gözlerle baktım. **“Karımdı,”** diyerek anlatmaya başladı, “Gülizar’ı daha on yedisine gelmeden kaçırdım. O da bana sevdalıydı o zamanlar. Bizim bağ bahçe yoktu, istemedi ailesi önceleri. Sonra kabul ettiler. Başta her şey iyiydi. Sonra ben gurbete çıkmaya başladım. Her döndüğümde Gülizar’da bir haller oluyordu. Yanıma pek yaklaşmıyordu, tenime dokunmuyordu. Sağdan soldan kulağıma bir şeyler gelse de duymak dinlemek istemiyordum. **Derken bir gün Gülizar gitti...”**

Sadullah’ın çok sevdiği kadın, komşusuna kaçmıştı. Gülizar ve kaçtığı adamın önce kasabadan ayrılıp ortadan yok olduklarını, bir iki yıl başka yerlerde kaldıktan sonra tekrar Karacabey’e döndüklerini uzun uzun anlattı Sadullah. “Kasabaya döndüklerinde ben İstanbul’daydım,” diyerek devam etti konuşmasına. “Yaşlı bir anam vardı, bana haber etti geri döndüm. Mahallede herkes beni gördüğünde dudak büküp gülüyordu. Hele arkamdan konuştuklarını duyunca çılgına dönüyordum. Bir arkadaşşımdan av tüfeğini aldım. Karar verdim öldürecektim ikisini de. Tek katlı bir evde oturuyorlardı. Avluya vardığımda evin içinden sesler geliyordu. Yatak odasının olduğu pencereye yaklaşıncı onları gördüm. **Perde aralıktı ve sevişiyorlardı.** Gülizar’ım kan ter içinde kalmıştı, koca memeleri sallanıyordu ve mutluydu. **Benimle hiç olmadığı kadar mutluydu hem de.** Öylece donup kaldım, bir süre onları seyrettim. Gülizar’ımın mutlu yüzüne baktım. Sessizce ayrıldım oradan. Ertesi sabah kasabadan ayrılıp İstanbul’a geldim. Bir daha da dönmedim geriye. Biliyorum ki Gülizar onunla mutlu ve ben onu hep seveceğim.” Sonra yüzüne baktı. O âna kadar tek kelime etmeden dinlemiştim. Kısık bir sesle “İyi yapmışsın” dedim. **Şişeden içmeye devam ettik o bol yıldızlı gecede.**

Bir daha Sadullah’la öyle bir gece yaşamadık. Bir süre sonra da oteldeki işimden ayrılıp, kendi hayatıma yeni bir yön verdim. Otelden ayrılışımın üzerinden beş ya da altı ay falan olmuştu, yolum Küçükpazar’a düştü. Sadullah’ın öldüğünü öğrendim. Bir sabah Sadullah’ın cesedini Unkapanı Köprüsü’nün altında, denizde bulmuşlar. Üzerinde darp izi yokmuş. Bir süre Adli Tıp Morgu’nda bekletilmiş. Sahip çıkan olmamış. Akrabaları da, masraf olur Karacabey’e götürmek, diyerek almamış cansız bedenini... Sevgi adına erkeklerin kadınları öldürdüğü, boğazladığı şu günlerde, yaşadığı 38 yıl boyunca sevdiği kadını yüreğinde hissetmişti Sadullah. Dış seslere aldırmaıyıp sadece yüreğine ve sevgisine inanmıştı. Bir de sevdiği kadının mutlu olmasını istemişti sadece. **Hiç kimseye, sevdiği kadına bile ilişmeden** 38 yıl gölge gibi yaşayan bir adam yatıyor şimdi, sahipsizlerin gömüldüğü Kulaksız Mezarlığı’nda...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Az pişmiş menemen

Kabul edelim, son yıllardaki en şık ve anlamlı eylemi Boğaziçi'li öğrenciler yaptı. İlk bakışta üniversitenin Rumelihisarı sırtlarındaki kampusuna açılan Starbucks'ı işgal etmek Amerikan düşünce yapısına uygun okulun ruhuna ters görünse de öğrencilerin gerçek ihtiyaçlarını dillendirme açısından önemliydi. Kampusta zaten yeterince pahalı restoran ve kafe vardı. Orta kantinde tost yemekten mideleri kuruyan öğrencilerin, yıllardır yakındıkları ucuz ve sulu yemek istekleri bu eylemle ahaliye duyuruldu. Yıllarca öğrenci eylemlerini ve toplumsal olayları takip eden bir gazeteci olarak bu eylemi yerinde görmediğim için hayıflandım. Orada olup işgalci arkadaşlara "bana da yap bir menemen az pişmiş olsun" demeyi çok isterdim. Starbucks'ta menemen yemenin tadı paha biçilemezdi herhalde. Boğaziçi'li öğrenciler, yumurtanın, birisinin kafasına atılmasından çok daha önemli bir işlevi olduğunu da göstermiş oldular böylece.

Starbucks işgali beni **1989'daki Basın-Yayın Yüksek Okulu işgal eylemine** götürdü. Solun 80 sonrası en büyük ortak eylemi olan işgale başından sonuna dek tanıklık etmiştim. Aralık ayının 1'i ve cuma günüydü. Bir arkadaşımın henüz mezun olmayı beceremediğim okulun kantininde çay içiyorduk. Bir anda kantine eli sopalı insanlar daldı. Kalabalıktılar. Kantinde bulunan öğrenciler karşı koydu. Arbede yaşandı ve sopalı adamlar öğrencilere vurmaya başladı. Yarım saatten fazla süren bu saldırıdan sonra slogan atarak çıkan saldırganlar, araya girmeye çalışan okulun dekanı Tayfun Akgüner'i hırpalamaya başladı. Hocayı merdivenlerde faşist saldırganların elinden alan şimdinin **ÖDP Genel Başkanı Alper Taş**'tan başkası değildi. O sırada öğrenci olan Taş, sanki saldırıyı kendisi yapmış gibi ertesi gün önemli bir gazetede çıkan fotoğrafıyla "öğrencilerin elebaşısı" olarak lanse ediliyordu.

Solculuğuyla bilinen Basın-Yayın'daki bu beklenmedik saldırıdan sonra diğer okullardan solcu öğrenciler dayanışmaya geldi. Hemen forumlar oluşturuldu okulun içinde. Başta okulu işgal etmek gibi bir düşünce yoktu. Buna eylem komitesinde olan Alper Taş ve bir başka öğrenci, "Okulu işgal edersek, haklıyken haksız çıkarız" diyerek karşı çıkıyordu. Sonra radikal görüşler baskın çıkarak işgal kararı alındı. Böylece 80 sonrasının en büyük ortak okul işgal etme eylemi başladı. Okulun kazan dairesine gidilerek mazot ve yağdan molotoflar üretildi kısa süre içinde. Demir kapının önüne sıralardan barikatlar yapıldı. Faşist saldırı olduğunda ortada görünmeyen polis, panzeriyle ve çevik kuvvetiyle bitiverdi Basın-Yayın'ın önüne. İşgali engelleyemeyen okulun yöneticileri ve akademisyenler de gidince, okul işgalci öğrencilere kaldı.

İşgalde elinde saziyla sakallı genç bir öğrenci vardı. O çalışıyor öğrenciler hep bir ağızdan topluca söylüyordu türkülerini. En çok da **"Kızılırmak akar, suyun içerler. Aç kalırlar, yurttan yurda göçerler. Varıp eylem köprüsünü geçerler. Öldüler mi kaldılar mı belli olmaz "** türküsü söylendi gece boyunca. O saziyla öğrencileri coşturan adam daha sonra ünlü bir besteci ve yorumcu olacak Onur Akın'dı. Yedi-sekiz saat süren işgalin sonrasında polis operasyon başlattı. Okulun içi bir anda gaz bombalarıyla doldu. **Nefes alamıyorduk. Atkılarını su dolu kovaya daldırıyorduk ama fayda etmiyordu.** Öğrencilerin hazırladığı molotoflar panzerin üzerine düşse de iyi fotoğraf vermekten öteye gidemedi.

Derken çevik kuvvet okula girdi. Acımasızca dövmeye başladılar öğrencileri. En üst kattaydım her taraftan çığlıklar yükseliyordu. Gazdan korunmak için sığındığımız okul dekanının odasından meslektaşım Yahya ile çıktığımızda koridorda onlarca polisle karşılaştık. İkimiz de refleks olarak makinelerimiz göstererek ellerimizi havaya kaldırdık. **Teslim bayrağını çekmiştik.** Dokunmadılar bize. İki tarafa yerleşen polisler koridor oluşturmuşlar, o koridora giren öğrencileri tekmeliyorlardı. Yahya ile beni dışarıda bulunan arkadaşların "Onlar gazeteci" diye haykırması kurtardı. Tam koridorun dışına çıkmıştık ki, öğrenciler polis barikatını yarıp, Süleymaniye'nin arka sokaklarına kaçmaya başladı. Kaçan kaçtı... Yine de yüzlerce öğrenciyi gözaltına almıştı polis.

Sonra ne mi oldu. Birçok öğrenci hapse girdi işgal suçlusu ve örgüt üyesi olarak. Hapse girenler çıktığında üniversitelerde iklim değişmişti. Her sol örgüt kendi öğrencisini devşirmiş, örgütünün propagandasını yapmaya başladı. Öğrenciler arasında ortak payda giderek yok oldu. Hergele Meydanı ve Hukuk Fakültesi'nin önündeki forum alanlarında her örgüt kendi forumunu yapmaya başladı, katılanlar azaldı. Ayrışmalar kaçınılmazdı. Bu büyük eylemden sonra bir daha da böyle geniş katılımlı, tüm solu biraraya getiren bir eylem olmadı. Hopa olaylarından sonra Ankara'da gözaltına alınan ve saçma bir iddianameyle hâkim karşısına çıkarılan öğrencilerin yargılandığı davanın solu birleştirebileceğini düşünenler 1 Aralık işgaline ve sonrasına iyice bir baksın derim...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mustafa

Tuncer Köseoğlu 23.12.2011

90'lı yılların başında *Sabah* Gazetesi'nin Cağaloğlu Bürosu'na geldiğinde henüz sakalı, bıyığı çıkmamış 17 yaşında genç bir delikanlıydı. Elinde makinesiyle çıkıp gelivermişti. Gazeteci olmak istiyordu. "Çapa Hastanesi Acil Servisi'nin önüne git ve orada bekle" dedik. Gitmekle kalmadı, 24 saat hastanenin banklarında yatarak haber yapmaya başladı. Gün içinde bir araç uğrar, çektiği filmlerle haberi alır, büroya getirirdi. İşe başladığının henüz ayı dolmadan büyük bir haber yakalamıştı. Toprağa gömülü halde bulunan bir kızın hikâyesiydi bu. Hastaneye kaldırılan kız konuşamıyordu. Mustafa elinde alfabenin yazılı olduğu bir kartonu kıza göstererek adını ve ailesini işaretlerle söyletti. Saatlerce süren bu çabanın sonunda kızın ailesi ve adresi bulunmuştu.

Mustafa büyük bir heyecanla büroya geldi. Bulduğu telefon numarasından kızın ailesini aradı. Her polis muhabirinin hayatında en az bir kez denediği yöntemi denemiş ve telefonda konuştuğu kişiye cinayet masasından 'başkomiser' olarak tanıtılmıştı kendini. Kızın bir vesikalık fotoğrafını istiyordu ailesinden. Telefonu kapatırken, fotoğrafı almaya gelecek olan genci, yani kendisini tarif ederken "Siz genç biri olduğuna bakmayın yeni mezun komiserdir o" demişti. Çapa Polis Noktası'nda buluşmak için sözleştiler. Fotoğrafı almak için gittiği polis noktasında bir sürpriz bekliyordu onu. Aradığı kızın ailesinden biri polisti ve bunun bir zarf olduğunu anlamıştı. Noktada kızın ailesi ve diğer polisler iyice benzetti Mustafa'yı. O gün orada meslek hayatının ilk dayağını yiyen, henüz bıyıkları terlememiş delikanlı şu anda KCK'dan gözaltına alınan; başarısı dünyaca tescillenmiş foto muhabiri **Mustafa Özer**'den başkası değil.

Bu dayak yıldırmadı Mustafa'yı. Mesleğini iyi yapabilmek için gecesini gündüzüne kattı.

Savaş Ay, Fatih Sarıbaş gibi ustalarla çalıştı. Arkadaşlarının "Şopar", bazen de "Çingene" diye takıldığı Mustafa geçen yıllar içinde dünyaca tanınan, çok iyi bir foto muhabiri oldu. Dünyada ve Türkiye'de nerede bir çatışma varsa Mustafa oradaydı. 10 yıldan fazla süredir Fransızların yarı resmî ajansı *AFP*'nin Türkiye foto muhabirliğini yapan Mustafa birçok ödüllü fotoğrafa imza attı. Dünya üzerindeki hemen hemen her savaş bölgesine giden Mustafa'nın uzman olduğu yerlerin başında Kuzey Irak ve Güneydoğu gelir. Yıllarca buralara gidip fotoğraflar çekti. Onun fotoğraflarıyla haberdar olduk olaylardan. Bu bölgeye giden gazeteciler iyi bilir. Habercilik çok zordur. Ama daha zor olan, haber kaynaklarıyla güvenli ilişki kurmaktır. O ilişkiyi kuramazsan çalışabilmen hemen hemen imkânsızdır. Mustafa bunu başarabilen biriydi. Şimdi tam da bu nedenle, haber kaynaklarıyla ilişki kurmaktan gözaltına alınıyor. İddialardan birisi ve en önemlisi bazı fotoğraflarını bu haber kaynaklarıyla

paylaşması. Eğer Mustafa KCK'lı ise o bölgeye giden, haber yapan, fotoğraf çeken, kameraya alan her gazeteci de KCK'lıdır diyesi geliyor insanın!..

'Press 2011'

Geçen yıl vizyona giren ve 90'lı yıllarda Güneydoğu'da patır patır öldürülen *Özgür Gündem* muhabirlerini anlatan filmi izlemediyseniz mutlaka izleyin derim. Orada öldürülen gazetecilerin hikâyesini canlı tanıklardan dinlediğim halde filmi izlerken tüylerim diken diken olmuştu. Aradan yıllar geçti. Çok şükür gazeteciler o günlerdeki gibi sokak ortasında enselerinden vurularak peşi sıra öldürülmüyor artık. Bunun yerine gözdağı vermek için baskınlar yapılıyor, gözaltılar sürüyor. Mustafa ile birlikte 40'a yakın gazeteci gözaltına alındı. Bu insanların ortak özelliği, sokakta azıcık ücretlerle muhabir olarak çalışıyor olmaları. Yani haberin içindeki insanlar bunlar. Van'da *Dicle Haber Ajansı*'nın çadırını silahlarla gece yarısı basan polis, muhabir **Evrım Kepenek**'i gözaltına aldı. Evrim, *Taraf*'ta çok kısa bir süre stajyer muhabirlik yaptı. Gazeteciliği şudur budur bir şey demem. Ama eğer Rizeli Evrim KCK'lıysa ben de canınız nasıl adlandırmak istiyorsa oyum. Mesele tam da bu işte. Burada amaç bu insanları kargatulumba gözaltına alıp, merkez medyada çalışan gazetecilere de gözdağı vermek. "Bunlardan uzak durun, haber, fotoğraf paylaşmayın" demek. Aslında **90'lı yıllardan 2011'e geçen onca yılda, sadece baskı taktiği değişti. Önce haber yapanı ensesinden vuruyorlardı, şimdi gece yarısı baskınlarıyla gözaltına alıyorlar.** İleri demokraside gazeteciler öldürülmediği için avuçlarımızı açıp şükür mü etmeliyiz acaba... Anlaşılan Doğu Cephesi geçen yıllara direnç göstermiş, bazı şeyler hâlâ aynı kalmış...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Güzel kadın

Tuncer Köseoğlu 30.12.2011

"Güzel kadın ve para insanı mutsuz yapar. İkisini de senden çalmak isterler" demişti bir keresinde. Bunu diyen Bâb-ı Âli Yokuşu ile Nuruosmaniye Caddesi'nin kesiştiği köşe başında yıllardır çiçek satan bir adamdır. Aynı zamanda ayakkabı boyacılığı da yapar. Kaldığı yer ise bir iş hanının bodrum katındaki küçük odadır. Yüzüne baktığınızda görmüş geçirmiş bir insan olduğunu hemen anlarsınız. Bu adam aynı zamanda her yılbaşı öncesi piyango haberleri yapmak isteyen gazetecilerin haber kaynağıdır. İki kez Milli Piyango'dan büyük para kazanmış, bir süre sonra da bitirmiştir o parayı.

Şu yaşadığımız ülke de güzel kadın gibidir. Herkesin birbirinden çalmak istediği, güzel bir kadın... Kanlı mücadeleler yapılır, uğruna insanlar ölür, hapse atılır, kimseye tam anlamıyla yâr olmaz yine de. Bir güçler savaşı arasında gidip gelir. Savaşların ardından geriye mutsuzluk ve umutsuzluk kalır çokça. Oysa sorsalardı güzel kadına "Ben hiç kimseye ait değilim, hepinize aidim" derdi eminim. Soran da yok dinleyen de...

Bu hırsızlık savaşında, geçen hafta 36 gazeteci tutuklandı sessiz sedasız. Gören de duyan da pek olmadı.

"Olağan şüpheliydi" zaten onlar. Dünya döndükçe üzerimizde kalacak gibi duran TMK sayesinde bir torbanın içine atıldılar. Tutuklanan gazetecilerin ifadelerine baktım da insanın inanası gelmiyor, nasıl yani diyecek oluyorsun. Oluyor işte, şu anda hapisteler. Tutuklanan gazetecilerden biri de *Vatan* gazetesi muhabiri Çağdaş

Ulus. Çağdaş'a ANF'nin Avrupa editörüyle yaptığı konuşmalar sorulmuş. Bu konuşmalar daha çok yaptığı haberlerle ilgili sohbet niteliğinde. Çağdaş, hırslı bir muhabir, üstelik iyi de haber yapıyor. Askerden yeni gelmiş. Çağdaş'a eski birliğin komutanıyla yaptığı görüşmeyi soruyorlar, **"Komutan kim?"** diyerek... Komutan bildiğimiz asker ve terhis olan Çağdaş'la havadan sudan konuşuyor. İşte bu da delil olarak konuluyor genç muhabirin önüne. Bir de Çağdaş'ın iki kadınla yaptığı konuşma var ki okurken insanın yüzü kızarıyor. Her şeyin alakasız bir şekilde bir torbaya doldurulup, insanların içeri atıldığı bir yerde bunda da bulmuşlar bir alaka işte. Beni en çok tutuklanan muhabirlerden Oktay Candemir'in hâkime verdiği ifade etkiledi. Oktay, Vanlı ve depremzede bir muhabir arkadaşımız. Depremde evleri büyük hasar görmüş. Ailesi çadırdaki kalıyor. Çalıştığı *Dicle Haber Ajansı*'ndan bir yıl önce ayrılmış. Anlatıyor hâkime: İstanbul'a geleyim, iş bulayım, aileme para göndereyim dedim. Hatta *Taraf* gazetesine gidip iş başvurusunda bulundum. Bir arkadaşımın yanında kalıyordum, gece basıp aldılar. Ekmek derdindeyim ben... Gerçekten de tutuklanmadan bir hafta önce *Taraf* gazetesine gelip CV bırakmış Oktay. **Ne kadar para istemiş biliyor musunuz? Yedi yüz elli lira. İsterseniz rakamla yazayım 750 lira...** Şimdi Oktay içeride, ailesi çadırdaki...

Kar kapattı yolları

Geçen gün yazışları toplantısında Ahmet Altan "450 köy yolu kardan kapanmış, bu zamanda olur mu böyle şey?" dedi. "O yolu kapanan köylerden birinde olmak isterdim" dedim cevaben. 82 yılını 83 yılına bağlayan yılbaşı gecesi idi. Kardan kapanmış köyümüzün yolu. Rize'de okuldan çıktım. Bir şişe ucuz şarap aldım plastik kapaklı olandan. Paltomun cebine koyduktan sonra yola koyuldum. Bir yere kadar açık olan yoldan minibüsle geldim. Sonra önümde beş kilometrelik karlı dik bir yol vardı. Kar, yürümeye devam ettikçe tipiye çevirdi. Karanlıkta insanın gözünü alan karın içine bata çıka bir saatten fazla yürüyerek eve vardım. Eve girmeden aldığım şarap şişesini çam ağacının altına attım. Üzerimi değiştirip arkadaşım ile buluşacaktım. Gitmeye hazırlanırken dedem, "Uşağım ne işin var karda kışta dışarda. Otur işte evde sıcak sıcak" dedi. Babaannem devam etti "He uşağım çıkup ta ne edeceksun. Size kestane pişireceğim, roğtiko yemeği ile kabak da var, yeruz işte birlikte.." Fırtına elektrik direklerini yıkıp, telleri koparmıştı. İki kapılı evin toprak zeminli yaşam alanını, duvara asılı bir şişeli lamba, tavandan inen zincire asılı her şeyin pişirildiği ateşlik ile kuzinenin gözlerinden sızan ışık aydınlatıyordu. O gece dedemle babaannem coştukça coştular. Geçmiş, anlatmaya başladılar, sekiz çocuğu nasıl fakirlik içinde yetiştirdiklerini... Dedemin kalaycılık ve çatı ustalığı yapmak için çıktığı gurbet yolculuklarını... Babaannem Nafiye çarşı eşrafından bir ailenin kızıydı. "Ben bu köylüye nasıl vardım hâlâ bilemeyirim" diyerek takılmadan da edemezdi dedeme. Dedemin kilitli tuttuğu bir dolabı vardı, onu açtı. Fındık, ceviz, lokum getirdi. Pilli radyoda çalan oyun havalarını, türkülerini dinleyerek yedik birlikte. Sonra el ayak çekilince dışarı çıktım. Kar durmuştu, çam ağacının altına giderek aldığım şarabı buldum. Karın üzerine oturup, yıldızlarla bakıp içtim. Ki o gece içtiğim şarabın tadı hâlâ damağımdadır. O gece yaşadığım yılbaşı gecesinin verdiği huzur ve mutluluk da... **Sahiplenmek uğruna üzerinden mutsuzlukların eksik olmadığı güzel kadın. Yeni yıla mutlu gir. İçimizde bir umut ışığı doğsun, kuzinenin gözeneklerinden süzülen.**

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dünyanın bütün çamaşırları...

Çamaşırlarımızı aynı güneşte kurutuyoruz; hepimiz dünyalıyız, demiş bir Karadeniz büyüğü. Gerçekten bunu bir Karadenizli mi söylemiş emin değilim. Yine de iyi şeyleri Karadenizlilere mal etmek gibi bir şoven yanımda var; kabul buyurun...

Her yeni bir yıl başlangıcı insan için umuttur, ama bu yıl pek de öyle olmadı. Yıl içinde yaşanan ölümler, acılar ve yılın son günlerinde 35 insanımızın ölümü iyice yaşamımızı kararttı. Hayatı gülerек ve eğlenerek yaşamayı seven birisi olarak nedense yılbaşı eğlencelerinden pek haz almam. Sanki illaki eğlenmek zorundayız, diye dayatma var gibi gelir bana. Son iki yıldır yılın ilk dakikalarına **Orhan Baba'dan Batsın Bu Dünya** şarkısını dinleyerek giriyordum. Benimki acıların yoğunluğunda dünya, batar da yenisi kalanlara umut olur hesabı. Eşim bu yıl darbe yaptı ve bu şarkıyla yeni yıla girmeyi yasakladı! Dünya batmadığı gibi her yıl bir öncesinden daha fazla acıyla yoğunluyor, diyerek...

Yeni yıla eşim ve kızkardeşi ile birlikte televizyon izleyerek girdik. Geceyarısını biraz geçince sokağa çıkmaya karar verdik. Kadıköy sokaklarına yağmurla birlikte yeni yıl coşkusuna inat sessizlik yağıyordu sanki. Hareketsiz sokaklarda birkaç yere baktıktan sonra çarşı içinde **Cubaneo** diye bir yere geldik.

Cubaneo, küçük bir Küba barı. Küba barlarının bütün izlerini taşıyan bir yer. Küçük bir sahne arkasında Küba bayrağı, küçük iki oda ve ortada Latin müziğinin etkisiyle dans eden insanların olduğu küçük bir pist. Barın sahibi Kübalı William'ın hikâyesi romanlara konu olacak kadar ilginç. Küba'da müzisyenlik ve öğretmenlik yapan William, 2001 yılında aynı anda iki iş teklifi birden almış. Biri İspanya'da bir yıl müzisyenlik yapmak, diğeri ise Türkiye'de, Bodrum'da üç ay bir barda şarkı söylemek. Hiç düşünmeden Türkiye'yi tercih etmiş. Dilini bilmediği bir yere gelmek daha cazip gelmiş William'a. Değişik kültürler, yeni diller öğrenmek ve görmek isteyen William'ın bütün hayatı **11 Eylül El Kaide saldırısı** ile altüst oluvermiş. Programı bitmiş ama ABD'nin tozu dumana katarak demokrasi savunuculuğuna soyunduğu o günlerde Küba'ya dönüş için uçak bulamamış...

Küba'ya gidemeyen William, bu arada bir Türk kızına âşık olmuş. Evlenmiş, bir çocukları dünyaya gelmiş. Kurduğu müzik grubuyla bütün Türkiye'yi gezmiş. Türkiye'yi gezmekten yorulunca İstanbul'a demir atmış. Barın sahibi böyle renkli bir kişilik olunca, gelenler de değişik ülkelerden insanlar oluyor doğal olarak.

Yılbaşı gecesi küçük Birleşmiş Milletler gibiydi Cubaneo. Amerikalı, İngiliz, Fransız, Kolombiyalı, Meksikalı, İspanyol, Kübalı ve daha birçok ülkeden insan bu küçücük yerde dans edip eğlendi o akşam. Kimsenin kimseyle bir alıp veremediği, bir hesabı da yoktu. Sınır yoktu; dil, din, ırk farkı yoktu... Herkes dünyalıydı.

Genç bir Fransız kadınla dans eden Türk kızına baktım. Fransa'ya boykotmuş, yaşanan gerginliklermiş ikisini de umurlarında bile değildi. Bir ara Kübalı bir gence âşık olup peşinden Havana'ya giden bir Türk kızıyla ayaküstü sohbet ettim. Her solcunun hayatında bir kez de olsun gitmek istediği kutsal topraklar Küba'ya, en ucuz ve rahat nasıl gidiliri anlattı bana.

İlerleyen saatlerde gazeteden Burhan, Diyarbakır'dan iki misafiriyle geldi mekâna. Renkler ve diller daha da çoğaldı.

Burhan gelir gelmez kendini Latin müziğin coşkusuna kaptırırken Şırnak Adliyesi'nde sosyolog olarak çalışan arkadaşı öyle duvara yaslanıp dans eden insanları seyretmeye başladı. Seyredeceğine sen de katılsana, dedim. Döndü... Yüzüme öyle boş boş baktı. Başka bir dünyadan gelmiş gibi bir hali vardı. Aydın, Şırnak Adliyesi'nde denetimli serbestlik uygulaması gereği tutuklularla görüşüyor. Aynı zaman da öyküler yazıyor yıllardır. Bu öyküleri bir yayınevine gönderdi mail yoluyla. Yayınevi bunların bir çıkışını alıp postayla gönder, diye cevap

verdi. Aydın ne dese beğenirsiniz: **Ben öykülerimi Cudi'ye bakarak yazdım. Cudi bombalandı, Cudi yandı ben yazdım. Çıkış alıp kâğıda kıyamam...**

Eğlenmeye devam eden insanları ve Latin müziğini ardımda bırakarak ayrıldık Cubaneo'dan. İyice boşalan Kadıköy çarşı içinde yağmur altında yürüdük. Bütün yılın karmaşasını çeken Kadıköy Balıkçılar Çarşısı, tanrının gözyaşlarıyla yıkanıp temizleniyordu. Bardaki insanları düşündüm eve doğru yürürken. Evrende bir toz zerresi olan dünyayı cehenneme çeviren, cennet haline getiren insanları... Biraraya geldiklerinde konuşabildiklerinde hiçbir sorunları düşmanlıkları yoktu. Sınırların, ırkların farklı dinlerin ne kadar da anlamsız olduğunu düşündüm...

Düşmanlar, düşmanlıklar yaratmak yönetenlerin işiydi. Ve bu düşmanlıklara teslim olan milyonlarca yüreği düşündüm. **Kendi ülkesinde yaşam hakkı elinden alınan insanları...** O an dilime bir şarkı düştü mırıldanmaya başladım yağmurun sesini bozmamak için usulca.

Benim hâlâ umudum var...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Katırları da vururlar

Tuncer Köseoğlu 13.01.2012

Şırnak'tan 34 insanımızın bombalanarak öldürüldüğü Ortasu Köyü'ne giderken, aklıma çocukken izlediğim bir film geldi. Sarp kayalıkların arasında bir yılan gibi ilerleyen yolda anılarım canlanırken o filmin kareleri düştü gözümün önüne. 1969 yılında, Oscar ödüllü yönetmen Sydney Pollack tarafından çekilen filmde Jane Fonda ile Michael Sarrazin oynamıştı. 1929'da ABD'de başlayıp dünyayı da sarsan büyük ekonomik buhranı anlatıyordu film. Umutları yok olan insanların yaşama tutunma adına ve para uğruna günlerce deliler gibi dans etmelerini... Bu nefes kesen yorucu yarışta ayakta kalabilen son çift 1500 dolar para ödülü kazanıyordu. Yarışmaya giren çiftlerden birisi çocukluğunda yaşadığı dramatik bir olayı düşünerek ayakta kalıyordu bu ölümcül maratonda. Çocukken çok sevdiği atının ayağı kırılınca hayvan gözlerinin önünde kafasından vurularak öldürülmüştü. Puslu bir aydınlık içinde ilerlerken aracımızla sağımızda solumuzda var olan sarp kayalara bakarak **Atları da Vururlar** filmini düşünüp durdum. Oysa yine çok etkilendiğim ve kaçakçıların zorlu yaşamlarını anlatan İranlı yönetmen Behman Gobadi'nin *Sarhoş Atlar Zamanı* isimli muhteşem filmi gelmedi aklıma, nedendir bilmem. İlle de *Atları da Vururlar*...

Akşam vakti Tuğba ve Remzi ile köye varıp çocuklarını, gençlerini kaybeden aileleri dinlemeye başladığımızda o atın vurulma ânı yine gözümde canlandı. Adını kurulduğu küçük dereden alan Roboski (Ortasu) köylüleri de bütün yaşamları boyunca yaşama tutunmak için dans etmek zorunda değilseler de, ayakta kalmak zorundaydılar. **Bu da öyle plazaların renkli camlarının ardına saklanıp İstanbul ve İzmir'den başka memleket bilmeyen insanların klavyelerine faşist kinlerini kusmaları kadar kolay bir şey değildi.** Coğrafyanın sert olduğu kadar, hayat da çok sert akıyordu Roboski'de... Vatanın kutsallığı etrafında çizilen sınırlar Roboskililer için sadece aşılması uğruna canlar, bedenler ödenen bir engeldi. Kravatlı ve önemli adamlar bundan 80 yıl önce Lozan'da biraraya geldi. Sınırlar çizildi. Bu çizilen sınırlar, hiçbir zaman yaşadıklarının bile farkına varmadıkları Roboskililerin uzun ve çileli yaşamını da belirlemiş oldu böylece. Bir

taşın belirlediği vatan toprağı kutsal bellenince burada ölümüne yaşayan insanlar da teferruat oldu. Yıllar boyu o sınırdan geçişlerde mayınlara basıp, parçalandılar. Asker kurşunuyla öldü bazısı, kimsenin haberi bile olmadı. Dağların arasında ayakta kalarak sürdürdüler yaşamlarını ağır bedeller ödeyerek. Ta ki bir gün uçaklar bombaladı bu kaçakçıları. Bombalayan da kendi ülkesinin uçağıydı. Aslında kutsal sınırları korumak uğruna parçalanan 34 beden sadece bir teferruat olarak kalacaktı. Hâlâ da çeşitli bahaneler üretiliyor teferruat olarak kalması için.

Tabutlar yetmedi

Yıllarca bu ülkede gençlerin cansız bedenleri taşındı tabutlarla omuzlar üzerinde. En kuzeyinden en güneyine, en batısından en doğusuna gitti bu tabutlar. Bu omuzlarda taşınan genç bedenler için edilen siyasi sözler farklılık gösterse de aslında hep aynıydı. Çoğu çocuk 34 genç insanın tabutlarının üzerinden sarf edilen siyasi sözler gibi. **Otuz yıldır ölümler üzerinden yürütülen siyasetten bıkmadınız mı?** Biraz da insanların daha güzel bir ülkede yaşaması üzerinden bir şeyler yapsanız. İşte bu yüzden sevmiyorum siyaseti, o siyasetin yarattığı kirliliği... **Ölümden öte yol yoktur diye düşünürdüm hep. Varmış. Roboski’de acı bir şekilde anladım bunu. Hiç sayılmamış... Acılı ailelere en çok bu koydu zaten. Duyarsızlık ve daha bedenleri soğumadan toprağa verdikleri evlatlarına karşı devletin bu kadar kayıtsız kalması. Ölümden de öte bu işte.** Peki, anladık devletin vicdanı olmaz. Ya halkına vereceği adalet duygusu nerede? Batıda sırça köşklerinde oturup, “onlar zaten kaçakçıydılar” diyenleri insan sınıfına koymuyorum bile.

Tabutları sordum ailelere, içlerinde iki üç tane Süryani tabutu vardı. Biz de o tabutlara bakıp, ölenlerden bir kaçının Süryani olabileceğini düşünmüştük gazetede. Değilmiş. Belediyeler ambulanslarla getirmiş tabutları. Yetmemiş olacak ki gelenler arasında birkaç tane de Süryani tabutu vardı. Bunu fark etmedi bile köylüler. 10 gün sonra gittiğim köyde yapılan açıklamaların aksine ölenlerin 35 değil, 34 olduğunu gördüm, mezarları tek tek sayarak. Bu yazı *Taraf*’ta çıktıktan iki gün sonra İçişleri Bakanlığı da 34 rakamını doğruladı. Bundan bir gazeteci olarak gurur duymadım, aksine bu kadar duyarsız kalabilen bir ülkenin vatandaşı olduğum için utanç duydum. **Orada çok uzakta Şırnak- Hakkâri karayolunun yanında, Gülyazı ile Ortasu köyleri arasında kalan tepede 34 genç yatıyor. Daha bedenleri soğumamış. Adalet bekliyorlar. Hakikatin bulunmasını istiyorlar. Adalet sağlanmazsa ruhları hiçbir zaman rahata eremeyecek. Bu hakikatin ortaya çıkarılması sadece siyasetçilerin görevi değil, insanım diyen, vicdanı olan herkesin namus borcudur...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hakuna Matata

Tuncer Köseoğlu 20.01.2012

O’na geçen Ramazan ayında Kenya sınırında bulunan Somalili göçmenlerin kaldığı Dadaab Kampı yolculuğunun ilk durağı olan Nairobi Havaalanı’nda rastladım. Gazeteci kafilesini önce otele, ertesi sabah da Dadaab Kampı’na götürecek midibüsün şoförüydü. Bagajları midibüsün üstüne yerleştirdikten sonra 20 km. uzaklıkta bulunan otele gitmenin bu kadar güç olacağını düşünmemiştim açıkçası. Midibüs hareket ettikten kısa bir süre yağmur başladı ve trafik tıkanı. Yukarıda bagajlar vardı ve ıslanıyordu. Gazetecilerin homurtularına hiç aldırmış etmeyen şoförümüz Joseph ise kafasını müziğin etkisiyle sallayıp, ağır ağır ilerliyordu otele doğru. En

ufak bir telaş belirtisi yoktu yüzünde. Homurtular yükselmeye başlayınca geriye dönüp, **“Hakuna Matata”** sözleri döküldü dudaklarından. Bir buçuk saat sonra otele vardığımızda bagajların içleri su dolmuştu.

Sabaha karşı Joseph’in şoförlüğünde yaklaşık 800 km. gideceğimiz yola koyulduk. Ama ortada bir terslik vardı. Sürekli Nairobi’nin içinde dolanıp duruyoruz hissi oluştu bende. Aynı yerden tekrar geçtiğimiz gibi, geri döndüğümüz de oluyordu. Joseph ise açmış teybi bir önceki gün yaptığı gibi kafasını sallayıp duruyordu. Bu kez ben patladım ne oluyoruz diyerek. Joseph’ten aynı tepki “ Hakuna Matata”. Bir saatten fazla bir uğraşından sonra kentin çıkışında bir benzincide durduk. Meslek büyüğüm Ardan Zentürk, **Hakuna Matata’nın bütün Afrika dillerinde ortak bir deyim olduğunu ve problem yok anlamına geldiğini anlattı. “Sakin sinirlenme, ne olursa olsun gamsızlık gösterirler, sen de sinirlendiğinle kalırsın.”**

Garissa kentine kadar giden asfalt yolda bir kez lastik patladı ama problem yoktu. Garissa’ya vardığımızda araba bozuldu. Gazeteci Nevzat Çiçek, Joseph ile giderek, aracı tamir ettirdi. Garissa’dan sonra toprak yola girdik. Aslında ortada yol yoktu, araç tekerleklerinin açtığı çukurlardan ilerliyorduk ormanın içerisinde. Biz de Joseph’in etkisinde kalarak sağa sola bakınıyorduk, ne de olsa Kenya demek aslan, kaplanların olduğu vahşi yaşam demekti. İnsan yaşamıyordu bizim algımızda. Bir saatten fazla olmuştu ki toprağa saplandı midibüsümüz. Joseph Hakuna Matata diyerek araçtan indi. Arabanın önünden dumanlar yükseliyordu. Bir süre bekledik ve Hakuna Matata diyerek itmeye başladık midibüsü. Kısa bir yol daha gittik ki midibüs tamamen durdu. Çölün ortasında kalakalmıştık, ama yine problem yoktu. Joseph’in aracındaki eşyaları indirip bir brandanın üstüne yığdık. İki cip vardı, onlara doluştu gazetecilerin büyük bir bölümü; kampa doğru yola koyuldular. Geriye 8-10 kişi kaldık. Telefon edildi, yeni bir araç beklemeye başladık. Hava kararmaya başlarken iki saat sonra yeni bir midibüs geldi. Yol çetelerin soygun yaptığı bir yoldu. Bu nedenle 12 dolara kiralanan Kenyalı askerler bizimle kalmıştı. Yeniden kampa doğru yola koyulurken, birkaç saat uykuyla durma, gün içinde yaşananlar ve başımıza geçen güneşin etkisiyle koltuklarımıza otur, oturmaz bayılmıştık. Bu halde ne kadar gittiğimizi hatırlamıyorum birden bamm diye büyük bir gürültüyle sıçradım uyuduğum koltuktan. **Kenyalı askerle göz göze geldim o an. Gülerek baktı bana “Hakuna Matata” dedi. Ve lastik patladı**

Adaletin bu kadarını da...

Son günlerde yaşananlar bana Kenya’da yaşadığım o yolculuğu hatırlattı... Hrant Dink’in katledilişinin beşinci yıldönümünden iki gün önce tosuncukları yargılayan mahkeme adeta şaka gibi bir karar verdi. Tosuncuklar hiçbir örgüte üye falan değillermiş, bazılarının empati yaptığı gibi **“ani öfkelenmeler yaşayan, yalnız kurtlarmış”**. Yargılama süresince yaşanan tuhaflikleri gözönünde bulundurarak olumsuz bir karar çıkacağı bekleniyordu da bu kadarı fazla geldi insanların vicdanlarına. Pankart açan öğrencilerden ânında bir örgüt yaratıp içeri tıkan adalet beş yıl süren yargılamadan ortada birçok delil olmasına karşın bir örgüt çıkaramamıştı. **Adaletin verdiği kararlar zaman zaman insanların vicdanlarını yaralar, öfkelenendirir ama hiçbir zaman bu kadar bıçak saplar gibi olmamıştı. Ciğere bu kadar işleyen ağrı yaşanmamıştı...**

Neredeyse bir ay oluyor Uludere, Roboski sınırında bombayla ölen çocukların, gençlerin mezarlarında yatması. Kar yağdı üzerlerine ve ortada hâlâ net bir şey yok söylenecek. Bir teselli bekliyor aileler, “sorumlular budur” şeklinde. Devlet kibrimiz insandan önce ya, hâlâ soruşturuyoruz. Bu arada cezaevlerinde 100’e yakın gazeteci var. İkiye bölsen orta ölçekli iki ayrı gazete çıkarır bu arkadaşlar. Sorarsan onlar gazeteci değiller. Hem ne demiş üzerimizden hiç gitmeyecekmiş gibi duran İçişleri Bakanımız: “Yazarlar, çizerler, müzik yaparlar, resim yaparlar, teröre hizmet ederler.” **Az önce aynaya baktım kendimi ‘potansiyel terörist’ olarak gördüm nedense...** KCK soruşturması desen ayrı bir muamma. Büşra Ersanlı’dan Ragıp Zarakolu’na derken, bizim Evrim

Alataş'a kadar uzandı. Gecen yıl, hayatının baharında aramızdan ayrılan güzel insan Evrim'i savcının huzuruna çıkarabilmek için ruh çağırma seanslarına mı katılsak bilemedim şimdi. Aslında bu liste böyle uzar gider, oysa yerimiz dar. **İşte bütün bu olup bitenlere hep bir ağızdan heceleyerek ve bağırarak ne diyoruz; HA-KU-NA MA-TA-TA...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cemevi

Tuncer Köseoğlu 27.01.2012

Haftaya *Taraf* ailesi olarak acı bir haberle başladık. Çalışma arkadaşımız ve yakın dostumuz Eylem Düzyol'un annesi başına gelen bir dizi ihmalden sonra hayatını kaybetmişti. Suna annenin yaşamının son 40 saatinin *Taraf*'ta yayımlandığı gün cenazesi vardı.

Son görevimizi yerine getirmek, Eylem ve ailesinin acılarına biraz ortak olabilmek için toplu halde cenazeye gittik. Cenaze Yenibosna Cemevi'ndeydi. Cemevine vardığımızda küçük bahçe çok kalabalıktı. Aynı zamanda 15'inde canına kıyan genç bir çocuğun da cenazesi vardı. Gören arkadaşlar bizi taziye için Eylem'e ve ailesinin yanına yönlendirdi. Cemevinin altında bulunan bodrum kata indik. Işıklar yansa bile ortam loş bir karanlıktı. Aileyle görüştüktan sonra beklemeye başladık, derken imam geldi 15 yaşındaki çocuğun cenaze namazını kıldırdı önce. Biz de safa durarak namaz kılıp hakkımızı helal ettik bu genç bedene. Ne hakkımız varsa...

İlk cenaze namazı kılındıktan ve tabut cenaze arabasına konulduktan sonra Suna annenin namazını kıldırdı imam. İlk kez bodrum katta, Göztepe SSK Hastanesi'nin morg girişini andıran bir yerde namaz kılıyordum. Benim bildiğim cenaze namazları açık alanda kılınırdı. Burada ise öyle bir ortam yoktu. Yaşamının 40 saatini anlatıldığı 24 ocak salı günkü *Taraf* gazetesinde yazıldığı gibi hayatı adeta çalınarak ölüme gönderilen, Suna anne işte bu köhne yerde kılınan namazla uğurlandı son yolculuğuna.

İmam "Hakkınızı helal ediyor musunuz" diye sordu. **Ve biz hakkımızı bütün kalbimizle helal ettik. Helal ettik etmesine de bakalım Suna anne edecek miydi hakkını helal. Yaşamını çaldığımız yetmiyormuş gibi bir de böyle uğurlanmaya reva görülmüştü Suna anne...**

Aslında bu cemevi çok zor koşullarda yapıldı. Önce adak kurban yeri olarak kullanıldı. Sonra küçük bir baraka yapıldı bahçesine. Her defasında engellendi yapımı yerel yetkililer tarafından. Cem Vakfı yetkilileri baktılar ki olmayacak kültür merkezi olarak yapmaya başladılar. İçinde aşevi bulunan cemevinin ibadethane olarak kullanılması hiçbir zaman istenmedi. **Böyle olunca da Aleviler cenazelerini işte bu morg girişine benzeyen bodrum kattan namazlarını kılarak uğurluyor sonsuzluğa...**

Cemevine gelirken cadde üzerinde birkaç tane büyük cami gördüm çifte minareli. Sonra soruşturduğumda cemevinin çevresinde dördü büyük yedi tane cami olduğunu öğrendim. Hani lafımız yok, hatta daha büyük camiler de olsun. **İyi de Aleviler aynı Tanrı'ya inanmıyor, aynı Peygambere sığınmıyor muydu?.. Hani Allah'ın huzuruna gidildiğinde herkes eşitti.** Dört bir yanı camilerle çevrili cemevinde Aleviler ölümlerini onların kutsallığına yakışır bir şekilde namazını kılıp sonsuzluğa uğurlayamıyorsa, bunun utancı bu cemevini güç bela yapanlarda değil başta yetkililer olmak üzere herkese aittir...

15'inde bir Baran

O gün yukarıda bahsettiğim gibi bir genç beden de uğurlandı sonsuzluğa. Adı Baran'dı ve henüz 15'inde delikanlılığa yeni adım atmıştı. Cenazesinde birçok insanın yakasında Baran'ın temiz yüzlü fotoğrafları vardı. Ailesinin feryatları bodrum katta yankılanıyordu. Cenazesi olan iki ailenin acıları birbirine karışmıştı. Liseye yeni başlamıştı Baran. Cuma günü karnesini almıştı. Ve aldığı karnede birkaç zayıf not vardı. Kaç tane vardı sormadım açıkçası. Odasına kapandı iki gün. Aile çaresiz *"Etme eyleme oğlum, önemli değil"* dedi. Dinlemedi Baran ve pazartesi günü 15. katta bulunan evlerindeki odasının penceresinden kendini boşluğa bıraktı... Giderken geriye dayanılmaz bir acı bıraktı ailesine. Sürekli bir yarış haline sokuyoruz çocuklarımızı. Ne yazık ki dayanmıyor bu yarışa genç bedenler. **Bundan birkaç yıl önce Anadolu Liseleri sınavına hazırlanan yeğenime Sait Faik ile Jules Verne'in iki kitabını hediye ettim. "Bunları şimdi okuyamam dayı"** diye cevap verdi yeğenim bana. Neden diye sordum. Vakti yokmuş, Anadolu Liselerine hazırlanıyormuş, test çözmesi lazımmış, gibi bir sürü bahaneler üretti bana. Olsun dedim ben de, zamanın olursa bir ara bakarsın. Yeğenim verdiği o kitapları okudu mu bilmiyorum. Cevabı "hayır" olacak korkusundan bir daha sormadım ona... Çocukları **"eğitim şart"** diyerek acımasız bir yarışın içine sokuyoruz. Aslında o acımasız yarışın içine giren çocuklar değil büyükler. Hani *"benim çocuğum şurayı burayı kazandı; şöyle başarılı oldu böyle başarılı oldu"* diyerek. **Kendi zalimliğimizi ve acımasızlığımızı yansıtıyoruz genç fidanlara.** Oysa akıp giden ve yaşanması gereken güzel bir hayat var önlerinde. Bilimkurgu romanlarının babası Jules Verne'in kitaplarının içine dalıp, *"Denizler Altında Yirmi Bin Fersah"* yaptıktan sonra hayal kurmak varken, ya da Sait Faik'in sözcüklerinin arasında kaybolmadıktan sonra eğitim şart olsa ne olmasa ne...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devlet 'baba'

Tuncer Köseoğlu 03.02.2012

Başbakan kürsüden buyurdu: Amacımız dindar, muhafazakâr ve demokrat nesil yetiştirmek... Bu nesil yetiştirme işine oldum olası kafayı takmışımdır. Hele bu devlet eliyle nesil yetiştirmenin tek bir amacı olduğunu geçmiş deneyimlerden çok iyi biliyorum. "Her şeyiyle biat eden, boyun eğen bir topluma sahip olmak" **Bunun dinlisi, dinsizi fark etmez yönetenler için, yeter ki boyun eğsin, kısaca "efendi olsun". Olmadı mı zaten aklını alır devlet, koyar kafaya odunu feleğin şaşar. O nedenle bizde devlet hep "baba" diyerek anılır, hani kafanı az kaldırdın mı kafanı eziyor diye.** Şefkati sarmayı, kucaklamayı temsil eden "Ana" benzetmesi bizim toplum algısına oldum olası hep uzaktır nedense.

Devletin tek tip toplum yaratma arzusu, yönettiği insanlara da bir "habis" gibi nüfuz eder; bütün benliğini kaplar. Hiç unutmam 12 yaşlarında kafasında bin bir soru olan bir çocuktum. Doğduğum köyde yaşlı bir amca ölmüştü. Bizde âdettir ölen her fani bir gün evinde bekletilir. O amca da evinin toprak zemininde tabutun içine konuldu. Etrafında köyün ileri gelenleri amcalar, ağabeyler. Ben de köydeki birkaç çocukla birlikte yer buldum o toplantıda. Dinliyoruz büyükleri. Böyle anlarda insanlar nedense uhrevi bir âleme dalar. Konuşmalar cennet-cehennem kavramı üzerine yoğunlaşır. O gün anlatıyordu amcalardan biri; "Müslümanlar, işlediği günahlar kadar cehennemde yandıktan sonra cennete gidecek eninde sonunda. Ama o cehennem ateşi yok mu ona

dayanmak zor iş işte..." **Amcaya göre cenneti sadece Müslümanlar hak edecekti, diğer fanilerin buna hakkı yoktu.** Kafamda bin bir soru var ya. Dışarıdaki kışı düşünmeden atıldım öne... Köyde çok Alman vardı, o nedenle Hristiyan olarak sadece Almanları biliyordum. **"Peki,"** dedim amcalara, **"biz Müslüman ana ve babadan doğduk. Ve doğa Müslüman olduk. Alman anne babadan doğan ve doğa olarak Hristiyan olan çocukların suçu ne?"**... Önce kısa bir sessizlik oldu evin içinde. Sonra yaşlı amcalardan bir atıldı, "Evladım dinimiz o konuda en kolay din. Onlar araştırıp bulacak ve Müslüman olacaklar". Bu cevap üzerine "Peki içinizden hanginiz araştırarak Müslüman oldu" diyerek bir soru daha sorma gafletinde bulundum. O an toprak zeminli ortasında tabut olan evde buz gibi bir hava esti. Ki hâlâ hissedirim o havayı. Kısa bir sessizlikten sonra ağabeylerden biri kalktı, **"Kopeliye bak boyundan büyük sorular soruyor"** diyerek beni kolumdan tutarak kapının dışına attı. Bu arada kıcıma bir tekme, başıma bir şaplaak vurmaya da ihmal etmeyerek. Kovuldum cenaze evinden. Dayak ve kovulma bir şey değil de soruların cevabını bulamamak koymuştu bana, o an düştü gözümden abiler amcalar...

Haydarpaşa'dan Karadeniz Otoyolu'na

Gazetede oturduğum masadan Haydarpaşa'nın muhteşem binası görünüyor. Bu manzaralı masayı ihtiyaçtan satmak istediysem de gazeteden hiçbir arkadaş talipli olmadı. Hüzün ve sessizlik kokuyor bugünlerde Haydarpaşa. Hizmete girdiğini 1908 yılından bu yana bir simge olan tarihî garın önce Anadolu ile bağlantısını kopardılar. Hazirandan itibaren de banliyö trenleri kaldırılarak tamamen yalnızlığa terk edilecek iki yıllığına. Adapazarı Ekspresi ile İzmit'ten gazeteye gidip gelen bizim Melis (Gönenç) harika bir yazı yazdı üç gün önce. O treni ve yolcularını anlattı. Her gün trenle yolculuk yapan onbinlerce insana bir açıklama dahi yapılmamıştı. Son aylarda yolcular kendi aralarında dedikodular üretiyordu yolculuk boyunca. Ne bir çözüm önerisi ne de başka bir şey söylendi yolculara. **Garda sordukları görevlilerin ise cevapları kısıydı: "Büyüklerimiz açıklama yapacak."** Bu açıklama yapacak denen "büyükler" ise hiçbir şey söylemeden kendi kaderleriyle baş başa bıraktı yıllarca trenle gidip gelenleri. Trenlerin son seferini yaptığı gün *Radikal*'de Serkan Ocak imzalı bir haber çıktı. Çoktan kapalı kapılar ardında belirlenmişti Haydarpaşa'nın kaderi. Otel olacaktı gar. Çevresi turizm merkezi yapılacaktı. Daha önce açıklanan plan gibi çok katlı gökdelenler yerine beş katı geçmeyen binalar yapılacaktı. Yeniden gar olarak kullanılır mı orası meçhul işte. **Kapalı kapılar ardında önemli şahsiyetlerin aldıkları kararları o kararlardan direkt olarak etkilenen insanların bihaber olduğu ülkeye biz 'Türkiye' diyoruz kısaca. Nasıl olsa büyüklerimiz bizden daha iyi bilir böyle işleri...**

Karadeniz'e bir hançer gibi saplanan Karadeniz Otoyolu yine çöktü. Hopa'da otoyolun büyük bir kısmını deniz kendine aldı. Yıllar önce daha otoyol yapılmadan Rize sahil yolunu dev dalgalar tonlarca kayalarla doldurmuştu. Dedem Dursun Ali bana o kayaları göstererek **"Bak uşağım" demişti, "su ile oyun olmaz. Dere de deniz de bir gün gelir senden hakkını alır"**.

Okuma yazma bilmezdi dedem. Ama yaşadığı doğayı iyi tanırdı. Ona ne kadar müdahale edebileceğini de iyi bilirdi. Dedem görmedi otoyolu ve sonrasında yaşattığı felaketleri. Yaşasaydı eğer, tüm bu olup bitenlere karşın söylenecek bir sözü, dahası okkalı bir küfrü olurdu. Biliyorum aslında ne diyebileceğini, o da müsaade edin bende kalsın. Ha bu arada itaatsizlik etmeye soru sormaya devam yine de. **12 yaşında cenazeden kovulduğum o evde kafam takılı kaldı. Hâlâ arıyorum o soruların cevaplarını.**

İsyankâr olmak

Tuncer Köseoğlu 10.02.2012

Hayatını kötülük anlamında kimseye değmeden yaşayan babam, iyi de bir dindardır aynı zamanda. Her dindar baba gibi benim de aynı yolda ilerlemem için çaba harcamadı desem yalan olur. Bu konuda hayal kırıklığı yaşasa da inatla sürdürüyor çabasını. Çocukken hafta sonları ve yaz tatillerinde, camide Kuran kursuna giderdim. Okullar tatil oldu mu daha disiplinli olan Kuran kursları yorardı benim bünyeyi. Haşarıydım çok. Ağaçların tepesinde olmak, derelerde balık tutmak varken bir odaya tıklamak ağır gelirdi doğrusu. Sanırım 10-11 yaşlarındaydım. Kuran kursunda yanımdaki arkadaşım ile şakalaşıyordum. Bir anda havada hocanın fındık sopasını gördüm ve başıma inişini. Zagor Tenay'dan yumruk yemiş gibi gözümde yıldızları saydım o sopayla. Öfkeli bir çocuktum ben "Senin ananı..." diye saydırarak hocaya, açık olan camdan dışarı atladım. İkinci fındık sopası ise sırtımı sıyrıp geçmişti. Bu olaydan sonra bir daha kursa gitmedim. Babamın dayak da dâhil birçok çabası ve eylemi bir daha beni Kuran kursuna sokamadı. Babamın ise beni iyi Müslüman yapma eylemleri periyodik olarak sürdü. Bu anlamda azmine hayranım. Mesela her Ramazan ayı başlangıcında telefonla arar "Orucunu tut" der. Bir telefon edişinde "Baba oruç tutmadığımı biliyorsun, neden her defasında aynı şeyi yapıyorsun" diye sordum kendisine. Babamdan cevap: **Uşağım ben babalık görevimi yapayım da, gerisi sana kalmış...**

İnsanı umutsuzluğa sevk eden gelişmeler yaşanırken hafta başında gelen bir haber içimizi ısıttı. Şimdilik şanslı çocuklara tablet bilgisayar dağıtılacak ve bu çocuklar insanın ömrünü yiyen, o ağır okul çantalarından kurtulacaktı. Bu şanslı çocukları kıskanmadım desem yalan olur. Yeniden okula başlasam benim de bir tabletim olsa, diye geçirdim içimden. Ama o gün o törende Başbakan'ın konuşmasında bir söze takıldı kafam... **Dindar-tinerci karşılaştırması değildi kafamın takıldığı, insana çok daha ağır gelen bir sözdü. Arada kaynadı gitti. "İsyankâr gençlerimiz mi olsun" demişti Başbakan.**

Bu sözleri söyleyen Erdoğan'a haddimiz olmayarak, geçmişine dön bir bak, demek geldi içimden. Mevcut sistemin yok saydığı, ötekileştirdiği hatta "kır dizini otur" denen bir coğrafyada büyümüştü Başbakan. **Kafasını kaldırdığında insanların ezildiği düzene isyanı olmasaydı, bunu değiştirme arzusu o isyanla birleşmeseydi şu anda bulunduğu yerde olabilir miydi. Her uslu vatandaş gibi kırıp dizini otursaydı, kabullenseydi kendisine dayatılanları, nerede olurdu, öncelikle bunu anlatsın kendine.** Siyasi mücadelesinde Belediye Başkanı olarak geldiği yerden 'okuduğu şiir' yüzünden sökülüp atılmasına isyan etmedi mi Erdoğan? Ve o ettiği haklı isyana geniş halk kitleleri destek vermedi mi? Şimdi bu isyana destek veren geniş kitlelere "Ben isyanımı ettim. Ve başarılı oldum. Sizin yerinize de ben düşünür karar veririm. Şimdi siz büyüklerinizi dinleyen uslu çocuklar olun" mu demek istiyor anlamadım gitti.

Giderek bir ülkenin başbakanı olmaktan çok CEO'su gibi davranan Başbakan, isyankâr bir nesil istemeyebilir. Ama insanlık tarihine baktığımızda gelişmeleri, var olanı kabullenenleri değil, itaatsiz davranarak sorgulayanların sağladığını kabul etmek gerek...

İlk köle isyanını başlatan Spartaküs'ten, dünyanın yuvarlak olduğunu söyleyen ve Engizisyon Mahkemesi'nde yargılanan Galileo'ya kadar dünyayı değiştirenler hep isyankârlar olmuştur.

"Kaldırımların altı plaj" diyerek, kaldırım taşlarını kopararak polisle çatışan Parisli üniversiteli gençlerin başlattığı 68 özgürlük baharını yok mu sayacağız. Paris'ten çıkan özgürlük dalgası bütün dünyayı

kapsayıp sürmemiş miydi? O özgürlük dalgası dünyada bir çok şeyi değiştirmemiş miydi?.. Her şeyi bir tarafa koyalım günümüzün en önemli dâhilerinden olan Steve Jobs kendi kurduğu Apple şirketinden kovulduktan sonra, isyan edip bir şekilde geri dönmeseydi o dağıtılan tablet bilgisayarlar çocukların ellerinde kaç yıl sonra olurdu ya da olur muydu hiç düşündük mü?

Yönetenler her ne kadar kendilerine başkaldırmayan uslu tebaalar istese de insanın fitratına aykırıdır, sorgulamadan her şeyi kabul etmek. **İtaatsizliktir insanı insan yapan en büyük erdem. Eğer kayıtsız şartsız bir kabulleniş olsaydı, insanlık Yontma Taş Devri'nden Cilalı Taş Devri'ne ya geçmişti ya da geçmek üzereydi...** Şimdi ben bu yazıyı niye yazdım biliyor musunuz? İsyankâr olmak iyidir. En önemlisi alayına isyan demek için. Bu kadar isyandan sonra Müslüm Baba'nın *İsyankâr* şarkısına atıf yapmadan bu yazıyı bitirmek olmaz. Ne diyordu baba şarkısında: *Toprak gibi ezdin/ Beni kül ettin/ Kullarına beni oyuncak ettin/ Bu da yetmez gibi eziyet ettin/ En sonunda beni isyankâr ettin...* Herkese bol isyanlı günler.

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Benim cemaatim

Tuncer Köseoğlu 17.02.2012

İnsan küçük bir köyde ya da İstanbul gibi dünya kentinde de yaşasa aslında beş kilometrekarelik dar bir alanın içinde sürdürür yaşamını. Bu dar alanda da herkesin sığındığı, kendini ifade edebildiği küçük bir cemaati olur genellikle. Gelin size biraz da benim cemaatimden bahsedeyim o halde... Kadıköy Rıhtım Caddesi'nin bir arka paralelinde küçük bir sokak var, Tayyareci Sami Sokağı. Bir ucundan diğer ucuna yürümek beş dakika bile sürmez. İş merkezlerinin arasında kalan bu küçük sokak görünenin aksine, son derece hareketli bir yaşam sunar, o sokakta yaşayan esnafa. Doksanlı yılların başında tanıdım bu sokağı ve sokağın esnafını. O gün bugündür nereye gidersem gideyim bir şekilde yolum o sokakla kesişir. Sokakta ilk tanışım insan Ahmet Amca'ydı. İki oğlu ile birlikte buz ve kokoreç toptancılığı yapıyordu. Dışarıdan bakıldığında aksi bir yaşlı adama benzese de, sokaktaki esnafa sahip çıkan, sözünü dinleten bir hali vardı. Ahmet Amca'nın karşılıksız bir aşkı vardı; Tansu Çiller. Biri Çiller'e şu ya da bu şekilde laf etti mi Ahmet Amca sokağın Fantom'u olur, 10 kaplan gücünde karşı koyardı.

Sokağımızda bir de lokalimiz var. Her ne kadar adı Rizeliler Derneği olsa da her kesimden insanın buluştuğu bir mekân. İlk kurucu başkanı Vanlı İbrahim Cengiz olan lokalin alt katında meyhane, üst katında ise king, bataklık, okey gibi oyunların oynandığı bir salon var. Aslında şu yalan dünyada bir çeşit terapi merkezi gibidir müdavimleri için bizim lokal. Koca koca adamların oyun oynarken çocuklaştıklarını görebilirsiniz. Her biri tek tek incelendiğinde birer öykü kahramanı olabilecek bu insanları bir köşe yazısında üstünkörü anlatıp kimseye haksızlık etmek istemediğim için genel havayı anlatmakla yetineceğim bugünlük.

Lokale takılanların tadı yok bugünlerde. Rakip takımları tutanlar birbirleriyle şakalaşmıyor artık. Şakalaşsalar da öyle bir yel gibi vurup geçiyor işte. Eskiden bir maçın ardından bir hafta konuşulurdu, şimdilerde ise muhabbet 10 dakikayı bulmuyor. Siyaset desen herkes kendi mevziine çekilmiş, patlamaya hazır bir bomba. Uzak durmak gerek. Geçen gece Karabük- Fenerbahçe maçı vardı. Üst katta arkadaşlarla oyun oynuyorduk Arada bir göz ucuyla maça bakıyorduk. Salonda Alex'i futbol peygamberi ilan eden Hüseyin Abi'nin bağırışları ve heyecanı olmasa maç oynandığının farkına bile varamayacaktı ahali. Maç bitti hemen *TRT Müzik* kanalına döndü.

Kimse futbol konuşmak istemiyor. Milletin akli karıştı, hafta içi maç, hafta sonu maç, en fanatik taraftar bile bilmiyor kaçınıcı haftanın oynandığını. **Futbola yön verdiğini sanan akıllı insanlar gelip görsünler insanların en büyük zevklerinden nasıl soğuduğunu. Bir yenilgiden sonra rakı bardağına sarılıp, efkârlı kadeh kaldırmıyorsa bir taraftar, bu iş bitmiştir arkadaş.** İstedığınız kadar çabalayın geri gelmez o heyecan... Tayyareci Sami Sokağı'nı boşuna anlatmadık. İşte itiraf geliyor. **Kabul ediyorum ben de bir cemaatin üyesiyim. Hayati Aksu'nun işlettiği bu lokaldeki cemaatin üyesi...**

Yayıktayran olmak

Küçükken önceleri işkence gibiydi benim için. Babaannem Nafiye, beni yayığın başına oturtur, "Bunu tereyağı çıkarana kadar salla" derdi. Salla salla nereye kadar derken, zevkli bir oyun keşfettim kendimce. Yayığı kesik darbelerle sallıyor, dalgaların kayalıklara çarpması gibi bir ses çıkartıyordum. Denize uzak bir yerde olmasam da evin içinde o sesi çıkarabilmek hoşuma gidiyordu. Şimdilerde o sesi çıkaran insanlar var, hatta bunlar pek önemli insanlar. Ama yayığı sallayan değil, içinde ayran olanlar. Bu işi yıllardır yapan hangi iktidar gelirse gelsin, ona göre kalem oynatanlar var. Bu işleri de ustalıkla yaparlar. Kimse geri dönüp eski yazdıklarına bakmaz. Her devrin adamı sıfatını o kadar ustalıkla yerine getirirler ki 'duayen' katında her zaman yer bulurlar kendilerine...

Bir de iktidarların yarattığı yazarlar vardır. Bunlar delifişek görünürler. İktidar neye göre pozisyon alıyorsa ona göre pozisyon almakta gecikmezler. Konulara vâkıf olmasalar da, bu çok da önemli değildir. Önemli olan zaten bilgi değil, karşısındakini daha çok bağırarak sindirmektir. Bu konuda giderek ustalaşılır, televizyon kanalları zaten ayaklarına serilir. Mevzu ne olursa olsun, daha çok bağır ve belden aşağı karşındakine vur diye... Hırsları akıllarının ve birikimlerinin önüne geçse de pek çok kişi bu ayırımın farkına bile varmaz. Bir de muhalefet ediyormuş gibi görünen yazarlar var. Geçmişteki günahları çok olduğu için, pek inandırıcı olmasalar da asıl dertleri muhalefet falan etmek değil, bulundukları yeri korumaktır. Her yerin bir alıcısı vardır çünkü. Zaten devlet halkını ezmeye başladığında bu muhalifimsiler, halkın yanında yer almaz, aradan sızma girişimi yaparlar iktidara. "Bakın ben de halka karşı iktidarı destekliyorum" diyebilmek için. Bir ortaoyunu böylece sürüp gider, ta ki yeni iktidarlar gelene kadar. **Tek tutarlıkları iktidarın aldığı pozisyonun çığırkanlığını yapan bu önemli şahsiyetleri, işte o yayığın içinde bir tahtadan diğer tahtaya çarparak çalkalanan ayrına benzetirim ben. Bir kaşık yağ çıkaracaksınız diye bu kadar çalkalanmaya değer mi? Belki de değer, biz idrak edemiyoruzdur sadece...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dilenmek...

Tuncer Köseoğlu 24.02.2012

Geçen hafta sonu Beyoğlu Belediyesi'nin Bekçi Murtazaları zabıcalar, başarılı bir operasyona imza attı. İstiklal Caddesi'nde dilenen bir adamın topladığı paralarla Starbucks kafeye gidip, kahve içtiğini tesbit etti. Tabii bir dilencinin ne işi var Starbucks kafede?. sıkı bir takip sonrası caddede dilenirken yakalamışlar. Caddeden

derdest edilip 80 lirasına da el konulmuş. Ayrıca, kahvesini keyifle yudumlayan yaşlı adam dilenirken kolu kırık numarası yapıyormuş. Bunu da ortaya çıkarmış zabıtalılar. Böyle mühim bir olayı ortaya çıkaran kahraman zabıtalıları ve bu anları takip eden muhabiri tebrik etmemek elde değil. Hem dilen, hem de kapitalizmin sembolü olan bir kafede keyifle kahveni iç olacak iş değil bu...

Bu olay bana öğrencilik yıllarımda çalıştığım Küçükpazar'daki sınıfsız otelde kalan dilencileri hatırlattı. Aralarında bir tanesi vardı: Mahmut. Bağimsız, kendi kafasına göre takılan bir elli boylarında tabiri caizse 'tipi kayık' bir adamdı. Belirgin bir sakatlığı yoktu. Mahmut'u otelden birkaç kez atmıştım. Dilendiği için değil, içip içip geldiği otelde vukuat çıkardığı için. Böyle anlarda birkaç gün otele uğramaz, geldiğinde ne yapıp edip beni ikna eder yine otelde kalırdı. Küçük boyu ve cüssesine karşın mangal gibi yüreği vardı Mahmut'un, gerektiğinde alayına posta koymayı da bilirdi. **Bir gün Fatih'te dolaşırken Mahmut'u gördüm. Camiye yakın bir duvarın dibinde dileniyordu; inanılmaz şekil yapmıştı. Tanıdığım halde dayanamayıp cebimden para çıkarıp verdim...** Geçen yıllar içinde dilenme şekli de değişti. Sokakta yürürken temiz giyimli insanların da para istediklerine tanık oluyoruz sık sık. Meyhanelerin olduğu sokaktan geçerken istenen para 'ekmek parası' yerine 'şarap parası' oluyor artık.

Aslında kim ne şekilde para isterse istesin bir önemi yok. **Biz o parayı verirken, kendimiz için veriyoruz çoğunlukla. Kendi egomuzu tatmin etmek, yüreğimizi hafifletmek için. Böylece rahatlamış hissediyoruz bir şekilde kendimiz. Bu nedenle gönlünden koparak kendin için verdiğin parayı karşıdaki insanın nasıl harcadığından kime ne?** İster şarabını iç, ister ekmek al, ister ise kahve.

Ankara'nın taşı toprağı altın!..

Bir de verilmesinde bizim isteğimizin olmadığı paraları alanlar var. Yaşamımızı ikame ettiğimiz her alanda yaptığımız en küçük bir harcama için bile veririz bu parayı. Sonra bu paralar bize yol, su, elektrik ve hizmet olarak geri döner ya da biz öyle sanır, avunuruz. İşte bu hizmetin halka geri dönmesinde ihaleleri takip eden dilenciler çıkar ortaya. Paralar da normal bir insanın aklının alamayacağı büyüklükte olduğu için, buluşma yerleri de değişir. Genelde lüks oteller, lokantalarda yapılır bu pazarlıklar. Hatta bu pastadan daha fazla pay alabilmek için dilenme adına güzelleşme salonlarına getirilir götürülür birileri. **Ankara'nın geçen hafta Kamu İhale Kurumu'na yapılan operasyonla hiç de sıkıcı olmadığını öğrendim. Taraf'ın başarılı Ankara muhabiri Arzu Yıldız bu ihale kurumunda dönen rüşvet çarklarını, güzelleşmeleri bir bir yazdı. Polis, sadece 100 ayrı dosyada bir milyon üzerinde rüşvet döndüğünü tesbit etmişti. Aslında bu alınan ihalelerde yapılan usulsüzlüklerin tesbitini yapan KİK'te bu kadar para dönmüşse, başlangıç aşamasından itibaren neler döndüğünü hayal bile edemiyor insan.**

"Denk getir Allah'ım" sistemini sürekli uyguladığımız için, ihale kanunu da tam 19 kez değiştirilerek birilerine denk getirilmiş belli. Denk getirilen şey ise ihalelerin halkın denetimden uzak birilerine verilmesi oluyor işte. Normalde bir ülkeyi kökten sarsacak bu yolsuzluk operasyonu nedense çok az gazetede yer aldı. Bu sıralar 'önemli' ve 'mühim' gazetelerimiz, ihtiyaç üzerine hâsıl olan MİT Yasası'yla ilgiliydi çokça. Hatta bir mevkutemiz bu yasanın geceyarısı geçmesini büyük puntolarla **"İşte Demokrasinin Zaferi"** diye vermişti. **Hangi demokrasinin zaferi olduğunu pek anlamasak da bu gazetenin haberi veriş şeklini 1071'de düşman ordularını Malazgirt'te perişan eden Alparslan ve ordusu görseydi kıskançlıktan telef olurdu.**

Bütün bu olup bitenlere Fransız kalanlara bizim sokakta yaşayan bir insanı anlatmakla bitirmek istedim yazıyı. Gerçek adını kimse bilmezdi. Sokakta esnafı dolaşır, yemek isterdi. Bunu yaparken de sürekli Fransızca şarkı söylediği için adı da Fransız kalmıştı. Hakkında efsaneler üretilirdi sokakta. Çok zengin bir adam olduğu, uzun

bir süre Fransa’da yaşadığı sonrasında ‘kafayı yediği’ falan. Hangisi doğru hiçbir zaman öğrenemedik. Kendisi de anlatmayı pek sevmezdi. Sokağın başında bulunan otoparkın köşesinde soyunur, yaz kış banyo yapardı. Bir kış mevsimiydi, bir arkadaşım evde eski ne bulduysa bir torbaya doldurup getirdi. İçinde kalın paltolar da vardı. **Eliyle uzattı torbayı Fransız’a, “sana getirdim giyersin” diyerek. Fransız şöyle kafayı hafiften kaldırıp eyvallah etmeyen gözlerle bakmış arkadaşşıma. Eliyle işaret ederek “Şu köşeye bırak. İhtiyacı olan bir garibana veririz...”**

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ermeni

Tuncer Köseoğlu 02.03.2012

“Ermeni” sözünü ilk duyduğumda dört ya da beş yaşlarında bir çocuktum. Benden 15 yaş büyük çok sevdiğim bir amcam var ona “Ermeni” derdi çevremdekiler. Amcam beni yazları deniz kıyısına götürürdü. Sırtına alırdı, ben sarılırdım boynuna, o kulaç atar açılırdık kıyıdan. Denizin ortasına geldiğimizde beni aniden fırlatırdı sırtından. Su yutar, ağlardım. Sonra kıyıya vardığımızda ona doğru avazım çıktığı kadar “ Ermeni, Ermeni” diye bağırarak koşardım çakıl taşlarının üzerinde. Bir süre sonra yine yalvarırdım amcama beni sırtına alıp uzaklara götürürsün diye. Alırdı yine sırtına ve aynı şey tekrarlanıp dururdu sürekli. **Ne zaman denizde tek başıma yüzdüğümü hatırlamıyorum ama o anları hâlâ hatırlarım dün gibi. O benim kızdığımda “Ermeni” diye bağırduğım amcamdı...**

1993 yılının nisan ayında Karabağ’da Azerilerle Ermeniler arasında çatışmalar yoğunlaşmıştı. O zamanlar çalıştığım *Sabah* gazetesi adına Kars’a gittim. İlk kez gittiğim Kars çok ilgimi çekmişti. Arnavutkaldırımlı sokaklarda bulunan eski taş yapılı binalarını sevdim. Bir de her sokak büyük bir meydana çıkardı. Daha önce görmediğim, alışık olmadığım türde bir şehirdi Kars. O yıllarda Ermenistan sınır kapısı açıktı, kapanacağı konuşuluyordu. Kars’ta küçük bir Ermeni pazarı vardı. Oraya gelen Ermenilerle konuştum. Tek dertleri memleketlerinden getirdikleri birkaç parça eşyayı satmak olan insanları üzüyordu Karabağ’da yaşanan çatışmalar. Sınır kapısının kapanması demek geçim kaynaklarının bir anda yok olması demekti. Kars esnafı da çok memnundu Ermenilerden. Şehre canlılık gelmişti, ayrıca çok dürüst satıcılardı Ermeniler, sınır kapanırsa yok olacaktı şehre gelen canlılık. Bir süre sonra da kapandı o kapı. Bir daha açılmacasına...

Kars’tan sonra Iğdır’a gittim. O yıllarda ülkücülerin Iğdır üzerinden Nahçıvan’a geçerek Azerilerle birlikte Karabağ’da Ermenilere karşı savaştığı duyumunu almıştık. Iğdır’da yerleştiğim otel Ağrı Dağı’na bakıyordu. Birkaç gün boş boş dolaştım Iğdır’da, sınıra gittim. Birkaç tankın dışında pek bir hareketlilik yoktu. Kaldığım otelde ise bol miktarda istihbaratçı vardı. Lobide tavla oynayarak geçiyordu akşamlar. Bir sabah erkenden odamın kapısı çalındı. Beni alıp götürdüler Ağrı Dağı’nın eteklerine. Gittiğimiz yerde 10-15 kişilik bir grup vardı. Elllerinde kalaşnikoflar. **Dağın eteklerinde poz verdiler, bir de Azeri bayrağı bulundu. Yüzleri kapalıydı. Bunlar “Azerbaycan’a savaşıma gidecek gençler” dendi bana.** Fotoğrafları çekip haberini yazdım. Haber, bir gün sonra *Sabah* gazetesinde tam sayfaya yakın manşet oldu. Haberin çıktığı gün bir telefon geldi gazeteden “Acil Iğdır’ı terk et” diye. Hâlâ düşünürüm zaman zaman ben o haberi neden yaptım diye...

Geçen pazar günü Taksim’de yapılan “Hocalı katliamını lanetleme mitingi” beni dehşete düşürdü. Açıkçası korktum. Bu korku endişeli modernlerin halka güvensizlikten duydukları korkuya asla benzemiyor, önceden

belirteyim. Mitingle birlikte yeniden yeşertilmeye çalışılan kin ve nefret ikliminin bu ülkede yaşayan başka dil, din ve ırktan insanların canını yakmasından korkuyorum. Türkiye'nin yakın tarihine baktığımızda yaratılan iklimler kimilerine göre "münferit" olsa da hep egemen rejimin dışlayıp ötekileştirdiği insanların canını yakmış, derin acılar bırakmıştır. **Bu "münferit" olayları tek tek sıralayacak değilim. Sadece şunu söyleyebilirim, dörtnala Taksim'e çıkan kin ve nefret kusucuları yeni bir 6-7 Eylül yağması pekâlâ yaşatabilirdi. Neyse ki bu işi yine "münferit" bir şekilde 1955 yılında aynı iklimin yaratılması sonucu başkaları yapmıştı.**

Taksim'deki mitingde "Bir gece ansızın gelebiliriz" pankartı vardı ya. Hiçbir zaman ansızın gelmedi o insanlar, onun zemini yaratıldı, kin ve nefret ekildi, yeşertildi. Zaten pazarın gelişi hafta başından belliydi. Gazetelere verilen ırkçı ilanlar İstanbul'un her tarafındaki billboard'larda asılan afişler, bu gelişi olağan hale getirdi.

Mitinge katılanların birçoğu bırakın 20 yıl önce Hocalı'da yaşanan katliamı bilmeyi, Hocalı'nın nerede olduğunu bile bilmez. Şimdi deniyor ki, bu ırkçı pankartları taşıyanlar hakkında inceleme başlatıldı. İşte buna çok ama çok gülüyorum. Bu insanlar hiçbir zaman bulunmaz. Diyelim ki buldunuz, hangi ceza maddesine göre hâkim karşısına çıkaracaksınız? **Bu kutsal vatan topraklarında Türklüğün dışında her şeye, herkese hakaret edebilir, nefretinizi göğsünüzü gere gere kusabilirsiniz. Yok ki bunun bir cezai müeyyidesi. Yeter ki Türklüğümüze zeval gelmesin geriye kalan her şey mubah!..**

Amcamın Ermeniliğine gelince. İnatçı bir delikanlıydı amcam. Ne yapılırsa yapılsın, ne denirse densin bildiğini okurdu. İnatçılığı yüzünden köylüler "Ermeni" lakabını takmıştı ona. Şimdi bakıyorum da binlerce yıldır bu topraklarda barış içinde yaşayan insanların son yüzyılda çektikleri acılara, her türlü baskıya, sindirmeye, tehciye rağmen yurt bildikleri topraklarda yaşamak için, inatçı olmak gerek, bir de Ermeni... **Dörtnala geline uzak Asya'dan, geçen bin yıla karşın bu topraklarla ilgili hâlâ aidiyet sorunu yaşayan insanların nefret söyleminin karşısında "hepimiz Ermeniyiz" demek geliyor içimden. Birilerinin bu söyleme cevaben "piç" olduğumuzu iddia ederek nefret kusması yıldırılamalı bu ülkenin güzel insanlarını. Bu coğrafyada bütün etnik kimliklerle birlikte barış içinde yaşamaktır bütün inadımız...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Matematik

Tuncer Köseoğlu 09.03.2012

İnsanın hayatında yaşadığı her şeyin matematiksel bir açıklaması olduğuna inananlardanım. Başımıza gelen pek çok trajikomik olay matematiği bilmememizden kaynaklanıyor çokça. AKP'nin birçok yasada yaptığı gibi yangından mal kaçırıncasına gündeme getirdiği yeni eğitim sistemi yasası Meclis gündemini bolca işgal ediyor bu günlerde. Adına 4+4+4 ya da 8+4 deyin, bir şey fark etmez. Bu yasa, tıpkı eğitim sistemimiz gibi her şeyden önce matematik öğretmekten uzak...

Hafta başında Erzurum'da yaşanan bir olay bu yoğun gündemin arasında kaynadı gitti. Kendisine "Veysel Karani Hazretleri" diyen bir dolandırıcı müritleriyle beraber "cennetten arsa" satarak piyasadan altı milyon lira kaldırmış. Bir rivayete göre bu müteşebbis arkadaşlar cennetin 12 milyonluk kısmını parselleyip satmışlar. **Satın alanlar arasında okumuş etmiş, iyi makam ve mevkilere gelmiş insanlar da var. Oysa bu cennetten arsaya para bayılan insanların birazcık matematik bilgisi olsaydı kesinlikle dolandırılmazlardı.**

“Cennetten arsa” vaadinde bulunan bu zevata, matematik bilen biri birkaç basit soru sorsaydı; “Bu cennetteki arsanın metrekaresi birim fiyatı nedir? Ya nehirlere, şelalelere dağlara uzaklığı? İstedğimiz manzarayı aynı anda seyredebilecek miyiz? Parsel başına kaç huri düşüyor? Cennet bahçesinde kokan çiçeklerin aldığımız arsaya uzaklığı ne kadar? Bu arsada sebze meyve yetişir mi?”... Akıllı olan, biraz da matematik bilen biri, hiç olmazsa verdiği paranın karşılığını almak için bunları sorardı. Bu sorulara mantıklı cevap alamadığı takdirde parayı vermez varsa başka arsa satanlara müracaat ederdi. İşte bu yüzden diyorum matematik bilmemek çok kötü diye..

Benim mesleki geleceğimi de bu matematik belirledi aslında. Ortaokulu bitirdiğimde babam sanat okuluna gitmemi istiyordu. Babamın hesabı basitti. Amerikan Ford kamyonundan bozma otobüsü sürekli arıza yapıyor, yaptırmak içinde tornacı Nuri Usta’ya sık sık müracaat ediyordu. Nuri Usta Rize’nin o yıllarda tek sayılabilecek torna atölyesine sahipti. Doğal olarak hali vakti yerinde bir adamdı. Babam bana “Sen de onun gibi ol paraya para deme” diyordu habire. Baktım bu işten kaçış yok, “bari daha temiz iş olan elektrik bölümüne gideyim” dedim. Ama yanlış seçim yaptığımı bir gün evde elektrik tesisatı ile ilgili bir deney yapınca anladım. Yanlış bağladığım bir kablo yüzünden cereyana kapılıp evin tahta odasında buluvermiştim kendimi. O an kesin kararımı verdim ve sınavda Endüstri Meslek Lisesi’nin torna tesviye bölümünü seçtim. İlk yıl her şey iyi gidiyordu. Eğeyle basit ev aletleri yapıyordum. Bir hocamız vardı, Yusuf Kayıkçı. Okulun tesviye bölümünün kurucularındandı. Ömrünün 35 yılını bu okulda geçirmişti. Demirden adam yapacak kadar yetenekliydi Yusuf Hoca. Yaptığı makinelerle okula para kazandırıyor. Arada atölyeden kaçtığımızda yakalar, çekiç sapıyla döverdi.

Bir gün taşlama tezgâhında çalışıyordum. Her şeyi ayarladım ama tezgâhın üzerindeki parçaya mıknatıs vermeyi unuttum. Parça fırladı kürsüde oturan Lütfü Hoca’nın saçını okşayıp karşı duvara saplandı. Kaskatı kesildim o an. Bir süre sonra Lütfü Hoca gelerek omzuma dokundu ve “Oğlum sevmediğin ve dikkatini vermeyeceğin bir işi asla yapma. Gençsin önünde uzun bir yaşam var. Seveceğin işi yap” dedi. O an karar verdim, tornacı olmayacaktım.

Okulun bir de ayda bir çıkardığı duvar gazetesi vardı. Arada oraya yazılar yazardım. Bir gün kompozisyon sınavında yazdığım bir yazıyı başyazı olarak gazeteye koydu edebiyat öğretmenim. Hoşuma gitmişti bu durum, egom okşanmıştı. O yazıyı duvarda okuduğumda gazetecilik okumaya karar verdim.

Okul tarihinin en yüksek puanını alarak üniversite sınavının ilk basamağını kazandıktan sonra tercih yaptığım okullar doğal olarak basın-yayın yüksekokulları oldu. İlk tercihim olan İstanbul Üniversitesi Basın-Yayın Yüksek Okulu’na girdim. Sonrası da kolay oldu zaten. **Okulun çevresinde bulunan bütün kahveleri dolaşıp, briç, king, batac gibi bir üniversite öğrencisinin öğrenmesi gereken tüm oyunları öğrendim.** Üniversitede geçen dört yıldan sonra *Bulvar* Gazetesi’ne iş başvurusu yaptım. **İstihbarat şefiyle aramda şöyle bir konuşma geçti: “Fotoğraf makinen var mı?” “Var.” “İyi o zaman bu akşam başla. Taksim İlköğretim Hastanesi’ni biliyor musun?” “Evet, biliyorum.” “O hastanenin acil girişinde makinenle bekle. Geleni geçeni çek.”** Söylendiği gibi acil servisin önüne gittim. Kısa bir süre sonra iki araç geldi, araçların içi kan gölündü. Yaralılar taşınırken fotoğraf çektim. Biri beni bıçakla kovalamaya başladı. Can havliyle polis noktasına girdim, bekçi Topçu Abi’ye sarıldım. Püskürttü gelenleri Topçu Abi... Derken gazetecilikte aradan 25 yıl yakın zaman geçti. Müzik kutusuna atması için bir lira vermiştim bizim Fırat’a. “Süre bitti” abi dedi. Böylece ortaya 25 yıl bir liralık yazı çıktı... Yine de ben o parçaya mıknatıs vermemeyi unutmuyacaktım...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Biz bu filmi...

Tuncer Köseoğlu 16.03.2012

Hayat bu kadar mı tekrardan ibaret olur. Türkiye’de yaşıyorsanız oluyor işte. Yine eğlenceli ve heyecanlı zamanlardan geçiyoruz. Ki beni tanıyanlar bilir hayatı eğlenerek yaşarım ben. Kuruluşundan beri **Taraf** gazetesinde çalıştığım için maruz kalmadığım itham, bağlantılandırılmadığım yer kalmadı. Önceleri bu ithamlara cevap veriyordum, hatta sinirlendiğim de oluyordu. Bu sinir sırasında kırdığım insanlar da. Sonra eğlenceli bir şey keşfettim. Ne denirse densin “he” deyip geçiyorum. Çok eğlenceli oluyor çok...

Taraf’ın yaptığı birçok önemli haber sonrasında karşı saldırılar da artıyor doğal olarak. Alistık biz bunlara. Önce hafifleştirme çabaları, olmadı birtakım gizli servislerle ilişkilendirme. Bu süreç içinde ilişkilendirilmediğimiz dünya üzerindeki gizli servis örgütü kalmadı, hangisinden olacağımızı bir tek biz bilemedik nedense. **Yapılan habere göre değişse de saldırılar, aynı ezberden çıkmış gibi oluyor.** Mesela daha fazla Türk-Kürt gençleri ölmesin diye karakol baskınlarını yazdığımızda ortadaki gerçeği örtmek için bizi vatan hainliği dâhil her insanın aklına gelebilecek- gelemeyecek her şeyle yaftalamışlardı. Oysa **gerçek ortada kabak gibi duruyordu. Bizim de yaptığımız işte herkesin gördüğü ama nedense dillendirmediği gerçeği her yönüyle ortaya koymaktan ibaretti.** Zaman bizi haklı çıkarsa da pek mutlu olmadık aslında. **Taraf** gibi bir gazete önceleri çıkmış olsaydı gençler bu kadar kolay ölmezdi en azından. **“İrtica ile Mücadele Eylem Planı”nı yazdığımızda, bazı gazetelerin ünlü kalemli “ıslak imza üreten makine” bile icat ettiler.** Aynı kalemler, şimdilerde **Taraf**’a destek veriyor nedense. **Kerem Altan** geçmişin bu kalemli yazdı çünkü köşesinde, oysa örnekler o kadar çok ki...

Şimdilerde ise **Stratfor** yayınları nedeniyle bir hafifleştirme, karalama kampanyaları başladı. Bu kez kalemler değişse de hedef yine aynı, gerçeğin üstünü olabildiğince örtmek. **Büyük bir gazetenin ünlü köşecisi altın gününe giden Rukiye teyzenin bile dedikodu olarak anlatmayacağı hayalî bir yazışma yazarak “İşte Strafor budur” demeye getirmişti.** **Taraf**’ta yazılanlar bu arkadaşın yazdığı gibi uçuk kaçık değildi tabii. Türkiye’nin yakın tarihiyle bire bir örtüşüyordu **Stratfor** analizleri. Yine de bu köşecinin yazdıklarını doğru kabul edip, sorumuzu soralım. **Madem bu Stratfor belgeleri akıl almaz dedikodulardan oluşuyor. Köşe yazdığın gazete niye bu kuruluşun ortağı?** Var mı buna verebileceğin cevabın. Yoksa Türkiye’de gazeteciler soru sormaz gibi altın kuralın ardına sığınarak gerçeği örtme derdinde misin? **Bir köşeci de gazeteci de kafayı Taraf’la bozmuş.** Ayağına taş takılıp düşse bizden bilecek. Geçmişte yazdığı bir yazıda “Başbakan yumruğu masaya vur” demişti. Şimdilerde “Bumerang” benzetmesi yaparak “bak ben haklı çıktım” demeye getiriyor. Hatta o kadar ileri gidiyor ki bu arkadaş **NTV**’deki işinden olmasını bile bizden biliyor. Bu yazı üzerine yazı işlerinde bir arkadaşımızın yaptığı espriyi söylemeden edemeyeceğim. **“Tarf helikoptere ateş etmiş, bu arkadaş vurmuş...”**

Aslında herkesin işine geldiği gibi akla ziyan komplo teorileri ürettiği **Taraf** gazetesi dünyanın en şeffaf gazetelerinden birisi. Gazetenin ortasında kurulu olan haber masası toplantısında günlük haberler konuşulur, tartışılır. Bu toplantıları gazetede herkes izleyebilir, gerekirse öneride bulunabilir. Öneride bulunanın gazetede görevi ya da konumu önemli değildir. Herkesin fikrine saygı gösterilir. Masada konuşulan haberler daha sonra yazı işlerinde yeniden değerlendirilir ve hangisinin büyütölüp büyütölmeyeceği kararına varılır. **Tarf gazetesinde bir haber için bunu yayımlarsak şu zarar görür bu fayda görür gibi bir tartışmaya şimdiye kadar hiç tanık olmadım. Sadece gelen haber ve onun arz ettiği önem değerlendirilir.** Normal

bir gazetede olması gereken de budur. **Ahmet Abi'ye bir önerim olacak. Şimdi bu teorileri değişik zamanda üreten köşe yazarlarını gazeteye davet edip, bu gazetenin nasıl çıktığını gözlemlemelerini sağlamak.** Korkum odur ki komplo teorileri üretmekten bazı köşe yazarları akıl sağlığını kaybedip gidecek. Türk basını böyle bir kaybı kaldıramaz.

Son olarak çok sevdiğim bir fıkra ile bitirmek isterim yazıyı:

"Yaşlı adamın biri cinsel gücünün düştüğünden yakınlara doktora gider. Doktor, adamı muayene ettikten sonra, 'Beyefendi görünürde hiçbir fiziksel probleminiz yok. Haftada kaç kez cinsel ilişkiye giriyorsunuz' diye sorar. Adamın utana sıkıla 'Haftada genelde iki kez ilişkiye giriyorum' demesi üzerine şaşırarak doktor, 'Bu, sizin yaşınızdaki birisi için çok iyi, niye şikâyet ediyorsunuz anlamadım' der. Adam: 'İyi de arkadaşlarım hafta da yedi sekiz kez yaptıklarını söylüyor.' Doktordan cevap: 'Siz de söyleyin tıbben bir mahsuru yok.'"

Bu arkadaşlar da istedikleri komployu üretebilirler, bence de bir mahsuru yok.. Ama dikkat etmek lazım fazla cin fikirli olmak akıl sağlığını bozar. Buna da ben bir şey yapamam. Ki, her şeyden önce doktor değilim...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Palsa

Tuncer Köseoğlu 23.03.2012

Rize'deki çay bahçelerinde yağmurdan ve güneşten korunmak için küçük tahtadan barakalar bulunur. Çay bahçelerinde çay toplayan insanlar, aniden bastıran yağmurdan kurtulmak için de toplanan çayları güneşte kurutmamak için de bu küçük barakaları kullanır. Hemen hemen her arazide bulunan ve hayati önem taşıyan bu barakalara **"palsa"** denir bizde. Bir gün yine çay zamanı, dağdan gelen yağmur aniden bastırdı. Birden camideki hoparlörün cızıltısı duyuldu, sonra bir anons: **"Fadime Fadime ben Cemal, çok yağmur yağayı. Kaçun yağmurdan, bırakun çay toplamayı Çocukları alup palsaya girin..."** Bizim devlet de tıpkı Cemal Emice gibi. Nerde, ne zaman, ne yapacağımızı o biliyor. Dikte ediyor insanlara. Bayram mı kutlayacak dilerse izin veriyor, dilerse, "yassahh kardeşim" tavrıyla insanların bayram coşkusu öfkeye dönüştürebiliyor. Zaten karşı taraf da bir kıvılcım bekliyor, herkes o kadar öfkeli bir ruh halinde ki, "bayram kimin neyine" misali delirme hali sarmalıyor insanları. Sokaklar bir anda yangın yerine dönüyor...

Aslında bu ülke kuruluşundan beri Atatürk Orman Çiftliği mantığıyla yönetiliyor. Memleket bir çiftlik, onu ele geçiren irade geçmişinde ne kadar özgürlükçü olursa olsun, en tepeye kendisini koyarak imtiyazlar veriyor. En altta kalanlar ise maraba. İttihatçı damar o kadar derin ki devletin içinde aradan geçen onca yıla karşın, sökülüp atılmadığı gibi daha da kök salıyor. Bu yıl bahar kışın koynundan çıkamadı bir türlü. Çıktığı anda da işte bu AOÇ kafası "kardeşim bu yıl size Nevruz yasak" dedi. Böylece dört gün süren "Olağan Nevruz Şiddet Etkinlikleri" de başlamış oldu. İstanbul'da gaz bombasından ölen Hacı Zengin'e karşılık Cizre'de uzun namlulu silahlarla polis memuru Ahmet Toprakoğlu katledildi. Yine tabutlar alındı omuzlara, öfkeler bilendi ve aynı hamasi nutuklar atıldı karşılıklı. **Açıkçası pek komplo teorilerine itibar etmesem de bu son olaylarda daha önce birçok defalar olduğu gibi şiddeti tırmandırmak için devletle PKK'nın anlaştığını düşünüyorum. Hani hazır bahar geldi güçlerimizi bir test edelim denerek.** Bunca deneyimden sonra, acılardan sonra bu son yaşananların başka türlü nasıl bir izahı olabilir. **Yaşadığı onca acıya rağmen dilinden iki halkın barış**

içinde yaşaması gerektiğini düşürmeyen Ahmet Türk'e yumruk atmanın nasıl bir izahı olabilir delirmekten başka. Yetmişine merdiven dayayan Türk'e provokasyon için bile yumruk atamaz insan...

Devlet bütün hücrelerini saran habis İttihatçı geleneğin esiriyken, PKK bundan farklı mı? O da aynı geleneğin içinde, mutlak iktidar peşinde, kendi AOC'ni yaratmanın peşinde. Gördüğü, örnek aldığı tek şey de bu. Devletin "milliyetçilik" adı altında uyguladığı sürekli faşizmle PKK'nın –ister adına yurtseverlik deyin ister özgürlük mücadelesi–, uyguladığı şiddet ve baskıcı anlayış arasında ne fark var. PKK da kendi iktidarını kurmak için tek çözüm yolu olarak şiddeti görmüyor mu? Çeyrek yüzyıldır karşılıklı süren bu şiddet ortamında insanların da bir taraftan olması bekleniyor. Dayatılan faşist anlayıştan istediğini tercih et gibi. Peki, bu ikisinden birini tercih etmek zorunda mıyız? **Devlet yöneticileri de PKK yöneticileri de çok istiyorlarsa şiddeti, buluşsunlar boş bir arazide birbirleriyle güreş tutsunlar. Kazanan kendi çiftliğini kursun. Saçma gelse de bu önerim, çeyrek yüzyıldır süren şiddetin gerekçelerinden daha saçma değildir. En azından bu kadar çok saçmalık içinde başka insanlar yaşamlarını kaybetmez...**

Bu ülkede bütün bunların dışında kalan büyük bir çoğunluk var. Attığı her adımda vergisini veren, kendine ve çocuklarına iyi bir gelecek kurmak isteyen bir çoğunluk. Kendisini kuşatan bu şiddet sarmalının dışında kalsa da hayatını etkilediğini, kötüleştirdiğini gören ve farkına varan çoğunluk. Başka bir dünyanın da olabileceğinin farkında bu insanlar. **10 yaşındaki bir çocuk bile dokunduğu bilgisayar tuşuyla başka hayatları keşfedebiliyor. İşte bu insanları "Kapansın el kapıları, bir daha açılmasın" diyerek kendi çiftliğinize hapsedemez, yıllardır söylediğiniz yalanlarla kandıramazsınız. Hayat, sadece sizlerin kapalı kapılarınızın ardında kalmıyor...**

Bana gelince, baharla birlikte, doğup büyüdüğüm Ayene Dağı'nın eteğindeki Apiça Köyü'nü düşünür oldum çokça. Kızılağaçlar altında topraktan fışkıran mor menekşeleri, memleketimin canlı bir yeşilliğe kavuşma halini hayal ettim. **Ne de coşkulu oluyor, o kavuşma halleri. Hele kızağaçların yeni açan tomurcuklu dalları yok mu? O dalları kemirmeyi ne çok sevdiğimi anımsadım. Kısaca benim memlekete kalk gidesim geldi baharla birlikte. Bu yazı da gazetedeakilere, özellikle Ahmet Abi'ye bu gidiş arzuhalimi anlatma amacıyla yazıldı zaten. Tamamen duygusal yani...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Uçun yönetmenler uçun

Tuncer Köseoğlu 30.03.2012

Önemli gazetelerin önemli genel yayın yönetmenleri yine patlattılar önemli haberlerini yerden 10 bin metre yükseklikte. Alışlageldiği üzere Başbakan uzun bir uçak yolculuğuna çıkarken, değerli hazirun da yerini alıyordu uçakta. İşte böyle önemli yayın yönetmenleri uçakta bulununca bir haber vermek, manşete taşımak da gelenektendi. Bu kez de böyle oldu. Uzun Güney Kore yolculuğunda mola verilen yerde Başbakan Erdoğan beraberindeki yayın yönetmenlerine; **"Dershaneler kapanacak. Ayrıca üniversiteye girişte sınav sistemi de kalkacak. Kapanacak olan dershaneler özel okul olacak, olamayanlar ise yok olacak"** dedi. Daha uçağın tekerleri Seul Havalimanı'na değmeden bu demeçle süslendi gazetelerin manşetleri. Çıkan haber sanki tek elden, ağızdan yazılmış gibiydi. Sorgusuz sualsizdi. Her gazetenin nasıl olsa farklı okuru vardı. Zaten çok az gazete satılan ülkemizde aynı anda iki gazeteye para verecek insan sayılıydı. Aslında uçakta bulunan yayın

yönetmenlerinin geçtiği tek tip haberi görünce, gazete almayan okura da hak vermedik değil.

Başbakan bu demeci vermekle kendince haklıydı. Bir haftadan fazla süreyle ülkeden uzak kalacaktı. Dolayısıyla bu süre zarfında kendisinin söylediği sözün dışında, gündem oluşturacak, tartışılacak başka şey istemiyordu belli ki. Bunda da başarılı oldu denebilir. İki cümleden değişik gazetelerde çıkan tek tip manşet, bir haftadır hararetle tartışılıyor. Burada asıl sıkıntı uçakta bulunan genel yayın yönetmenlerinde. Daha doğrusu onların soru sormama hallerinde. **Böyle bir tek tip haberi eğitim muhabirleri geçse o yayın yönetmenleri muhabiri kapı önüne koymaz mı? O zaman şimdi sıra eğitim muhabirlerinde. "Baylar, gazetecilikte sınıfta kaldınız" demelerini bekliyorum yayın yönetmenlerine.**

Erdoğan böyle iddialı bir demec verdiğinde uçakta bulunan tek bir genel yayın yönetmeninin bile aklına şunu sormak gelmedi nedense. **"Sayın Başbakan siz böyle diyorsunuz ama 20 yıla yakın eğitim gören, üniversiteden mezun olan birini devlet kapısına memur yapabilmek için sınav yapıyorsunuz. Bu sınavlara girmek isteyen memur adayları dersanelerin kapısını çalıyor. Son yıllarda dersaneler en önemli gelirini KPSS sınavına girmek için çalışan memur adaylarından sağlıyor. Bunu ne yapacaksınız?"** Aslında sorulacak o kadar çok soru var ki bunun gibi, hiç birini sormadı bu yayın yönetmenleri. Soramadı. Galiba bu soruları sormak uçağa ancak uzaktan el sallayan gariban eğitim muhabirlerine kaldı...

Bir haftadır işte bu demecin yarattığı kapandı, kapanacak meselesini tartışıyoruz cümleten. Siz merak etmeyin uçtakiler, uçmanıza bakın bulutların üzerinde, rüzgârdan sallansa da arada bir, uçağın içi keyiflidir.

Herkes fikrini söylüyor. Kimisi kapanmalı derken, kimileri de "nereden çıktı bu dersane kapanma meselesi" diyor. **Sadece bu konuda bir hazırlık veya çalışma yapmış olması beklenen Milli Eğitim Bakanlığı susuyor.** Sanırım onlar da Başbakan'ın gelişini bekliyorlar. Önce nasıl kapanacağını öğrenecekler Başbakan'dan, sonra da gerekli görülen çalışmayı yapacaklar. Kervan yolda düzülür misali... Üniversiteyi tek bir test çözmeden, dershaneye gitmeden kazanan birisi olarak bu kararın "devrim niteliğinde" olacağını görüyor ve destekliyorum. Bence de insanlar yedi yaşından başlayarak ömrünün büyük bölümünü test çözerek, sınavlara hazırlanarak heba ediyor. İyi de her şeyi sınav üzerine kurmuş bir eğitim(sizlik) sistemini değiştirmek nasıl olacak, işte bu soruların cevabını vermek zor. **Aslında hükümet 4+4+4'le önemli bir adım attı. Bu sayede gazeteler ve uçaktaki yayın yönetmenleri matematiğin dört ana işleminden toplamayı, en azından 12'ye kadar, öğrendiler. Geriye çarpma, çıkarma ve bölme kaldı. Bunu da öğrendiler mi iş kolay, Başbakan'ın uçağında soru sormayı da öğrenirler. Daha önce de söylemiştik her işin başı matematiktir diye. Ha gayret...**

Mustafa

KCK operasyonunda gözaltına alındığında gazeteciliğe ilk başladığı andan itibaren tanıdığım **Mustafa Özer'i** destekleyen **"Mustafa"** başlıklı bir yazı yazmıştım. Tanıdığım bildiğim Mustafa'yı yazdığım yazının virgülüne kadar arkasındayım. Bununla birlikte Mustafa Özer'in savcılığa verdiği ifadeyi okuyunca şok geçirmediğim desem yalan olur. Şu anki ruh halim aldatılmışlığın verdiği öfke, üzüntü ve acıdan başka bir halde değil. Türkiye'nin en iyi foto muhabirlerinden bir olan Mustafa Özer neden böyle bir karmaşık ilişkiler ağının içine girdi bilmiyorum. Aslında bilmek de istemiyorum. Mesleğe ilk başladığımda bir gazeteci büyüğüm bana **"Bu işi yapacaksan devletle kafa kol ilişkisi içine sakın girme. Unutma ki devletle gece yatağa giren sabahında o yataktan hamile olarak kalkar. Babası da belli olmaz..."** Bu sözü ben de bu işi yapanlara ve bundan sonra yapacaklara aktarayım istedim.

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

ÖZÜR

Tuncer Köseoğlu 06.04.2012

Yazarımız seyahatte olduğundan bugünkü yazısı gazetede yayımlanmamıştır.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Büyük Elma

Tuncer Köseoğlu 13.04.2012

İlkeli bir adamım ben. 45 yılda bir Amerika'ya giderim. İlki geçen hafta oldu. Kismetse bir 45 yıl sonra bekle beni Amerika. Kısa süren Amerika seyahati yazısına sondan başlamak istiyorum öncelikle. Uçak John F. Kennedy Havaalanı'ndan havalandıktan 10 saat sonra tekerleklerini Atatürk Havalimanı'na deşirdiğinde beş günlük geziden sonra bile özlediğimi fark ettim İstanbul'u. Bir an önce pasaport kontrolünden geçip, dışarı çıkmak istiyordum, uçakta bulunan diğer yolcular gibi... Pasaport kontrolünden geçtikten sonra bavulları beklemeye gittik. Yarım saatten sonra bagajlar gelmeye başladı.

Fakat işte bir tuhaflık vardı azar azar geliyorlardı. Bir saat olduğunda yolcuların yarısından fazlası hâlâ bekliyordu, dönen paletin başında ne gelen vardı ne giden. Yolcuların isyanı üzerine ilk THY yetkilisi yanımıza geldi. Birkaç telsiz görüşmesi yapsa da sorun ancak yarım saat sonra çözülebildi ve biz bavullarımızı alıp, dışarı çıkabildik. **Siz istediğiniz kadar "globally yours" diye dünya çapında sloganlar üretin, küçük ama önemli şeyleri atladığınızda bir şeyleri yanlış yapıyorsunuz demektir. Uçağa bindiğimde Taraf gazetesi istedim, "kalmadı" cevabı verildi. İnat ettim, bütün uçağı dolaştım. Hiç kimsenin elinde göremedim. Madem o kadar değerli, gazete bulunamıyor bari uçağın girişinde, camekânda numune olarak sergileyin de herkes bir nebze faydalansın. Benim gibi okuyan insanlar da çıkabilir sizce okunmayan gazeteyi!**

Tek dert elmadan bir ısırık almak

New York'a neden "Büyük Elma" dendiğini sokaklarında gezerken anladım. Herkes o büyük elmadan küçük bir pay almak için sürekli koşturmaca içindeydi. Isırığın aslan payını ise **Apple** almıştı çoktan. Mobil bir halde sokaklarda koşturan insanların ellerinde iPhone'lar, sürekli bir konuşma hali vardı. Gökdelenler izin vermediği için güneş ışığına sokaklar genelde loştu. Bunun farkına varan New York sakinlerini en küçük park alanında dahi kendini güneşin ışığına bırakır halde gördüm. Tabii ellerinde mobil oyuncaklarıyla oynar şekilde. New York'a ilk kez gidiyorsanız gökdelenlerin cazibesine kapılıp, ucu nereye varıyor diye sürekli yukarıya doğru bakmayın mümkünse. Dönüşte boyun ağrıları çeker fıtık olursunuz, Allah korusun. **Şüphesiz Amerikalılar dünyanın en iyi pazarlamacıları, New York da bu pazarın en önemli kenti. Her şey pazarlanıyor, yeter ki elde ürün olsun.** 11 yıl önce İkiz Kuleler'e yapılan ve sonrasında üç bine yakın insanın yaşamını yitirdiği saldırıyı pazarlıyor bu kent. İkiz Kuleler'in yerine yapılan tek kule göğe doğru yükseliyor. Hemen yanında ise saldırı ânını dev ekranlarda sürekli gösteren bir müze bulunuyor. Burada o ânın video kayıtları ile büyük boy

posterler satılıyor. O güne dair hatıralar... Bir uçağın kuleye çarpma posterini kim alır demeyin. Hangi ruh hali bilemem ama peynir ekmek gibi satılıyor bunlar.

Taksim'i yayalaştırmadan önce bir düşünün

Sürekli bir trafik olsa da kimse halinden şikâyetçi değil. Sokakların kesiştiği küçük meydanlarda zaman zaman tıkanma olsa da yine de akış var. Burayı görünce Taksim'i ve İstanbul'un tek önemli meydanını arabalardan arındırma projesini düşündüm. **Eminim İstanbul'u yönetenler çok kez gitmiştir New York'a. Arabalardan arındırmak yerine Taksim Meydanı'nda o trafiğin nasıl aktığını gözlemleseler daha akılcı olmaz mı? Tabii işin içinde birilerine rant kazandırmak yoksa.** New York'ta beni en çok Harlem bölgesi hayal kırıklığına uğrattı. Hırslı beyaz adamlara inat kurulan bu siyahların mahallesi benim için isyanın sembolüydü. Mahalleyi gezerken, o isyanın izlerini göremedim. New York'ta yaşayan bir dostuma göre çok değişime uğramış mahalle. **Sokaklarına ve caddelerine birkaç kafe aç, al sana Nişantaşı. Tabii bir de Harlem Post'ta çalışacak ve kafede pinekleyecek bir Ahmet Hakan bulmak lazım. O nasıl bulunur bilemem.** Bir tavsiye de New York'un ısıltılı gecelerine akmak isteyenlere gelsin. Gecesi, ısıltısı, parıltısı güzel olsa da birkaç günlük gezi yapmışsanız öyle her gece kulübüne dalacağınızı sanmayın. Her şeyden önce kapıda iki metre boyunda bir metre eninde siyah elbiseli adamlar "dur" diyor size... Sizin de "hürmetler abi" deyip ufaktan yol almanızda fayda var.

New York'tan sonra gittiğim Washington'un en güzel yanı **Amtrak** treniydi diyebilirim. Gidiş ve dönüşte kullandığım tren güzel bir yolculuk sunuyor insana. Washington ise son derece düzenli geniş caddeleri olan steril ve bir o kadar da sıkıcı bir şehir. **Caddelerinde sigara içmek yasak. Belli aralıklarda konulan çöp bidonlarının başında sigara içerken kendinizi aşağılanmış hissediyorsunuz. Yine de nehir kenarında oturup, kano yapan gençleri izlerken, güneşin ve baharın tadını birkaç saat de olsa çıkardım. Toprak ve ağaç kokusunu bu yıl ilk kez o nehir kenarında hissettim.** Beş günlük kısa geziden sonra İstanbul'a doğru yol alırken Amerikalılar da sanırım derin bir nefes aldı. Geri dönmemi beklemeyen *Taraf*'taki arkadaşların ruh halini görünce, üzülmekten başka bir şey gelmiyor elden. Bir 45 yıl daha bekleyecekler gitmem için. İlkeli adamız ne de olsa...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

O fotoğraflar

Tuncer Köseoğlu 20.04.2012

Hafta sonunu baba ocağında geçirdim. Rize'de baharla birlikte kızılağaçların altında muhteşem bir görüntü yaratan mormenekşeleri kokladım. İnsanın kaybolası geliyor, kızılağaçlar ve mormenekşeler arasında. Babam çocukluğumun geçtiği iki kapılı ahşap Karadeniz evini yıkıp, aynı yere betonarme bir ev yaptı. Evler yıkılıp yenisi yapılırsa da o evde yaşanan anılar hâlâ aynı canlı kalabiliyor işte... Kalabalık bir aile olarak yaşadığımız o evde, sonradan eklenen bir oda vardı. Dedemle babaannemin yaşadığı oda, aynı zamanda oturma odası olarak kullanılıyordu. **Duvarında büyük bir Adnan Menderes portresi asılıydı. Hemen yanında ise yine cam çerçeve içinde Menderes, Hasan Polatkan ve Fatin Rüştü Zorlu'nun idam sehпасındaki beyaz kefenli fotoğrafları.**

Soğuk kış günlerinde soba yandığı için, ben de dedem ve babaannemle kalırdım. Gece uyandığımda karşı duvarda idam sehpasındaki o kefenli üç adamı görür ürperirdim. Korkudan bazen rüyama bile girdiği olurdu o fotoğrafın. Yine de hiçbir zaman o duvardan kaldırılmadı o fotoğraflar. Ta ki eski ev yıkılıp yenisi yapılanı kadar. **Dedem ile babaannemin Menderes'i, idam sehpasına giden fotoğrafını duvara asacak kadar sevmesinin nedeni basitti aslında. Onlara göre kendilerinin ve çocuklarının karnı Menderes'in iktidara gelmesi ile birlikte doymuştu.** Çocuk yaşta tanıştım siyasetle, ama ailemin aksine hep hayata soldan baktım. Menderes'i idama götüren darbeyi de haklı görüyordum. Dedeme ve aileme bunu söylemesem de, bana göre özgürlüklerin yeniden kazanıldığı bir darbeydi 27 Mayıs...

Aslında sanırım benim gibi solun büyük kesimi de bu darbeyi bu şekilde gördü ve öyle baktı. Üzerimizden silindir gibi ezip geçmesine karşın 12 Eylül'ü ve apoletli darbelerin insanlığa getirdiği zulmü pek sorgulamadık. 12 Eylül zalim bir darbeydi, ezip geçmişti insanları. Sorgulanmalar yapıldı sol içerisinde **ama nedense 27 Mayıs darbesi sorgulanmadı. Ne de olsa ilerici ve özgürlükleri getiren bir darbeydi. Tank paletlerini ayırmıştı sol kendi içinde "ilerici ve gerici paletler" diyerek.** Asıl kırılma ise Ergenekon operasyonlarında ve sonrasında yaşandı. Bu süreçte 12 Eylül'de cezaevlerinde işkence gören, hapis yatan insanları tanıyamaz oldum. Bu kanlı cinayetleri planlayanların yargı önüne çıkarılmasına solun destek vermesi gerekiyordu hayatın doğal akışına uygun olarak. Ama öyle olmadı. **Sol adına çıktığını söyleyen bir gazete "Yiyin birbirinizi" şeklinde manşetler attı. Yine bu gazete son 28 Şubat operasyonunu "Çevik 1 AKP 2" şeklinde akla ziyan bir başlıkla duyurdu okurlarına.** Yargılama ve operasyon yöntemlerine karşı çıkabilir, daha adil bir yargılama isteyebilirsiniz. İstenmeli de. Ama toplum mühendisliği yapma adına kanlı cinayetleri planlamak da dâhil olmak üzere darbecilerin yargılanmasına, hâkim önüne çıkarılmasına karşı çıkmak bu süreci sulandırmak için elinden gelen her şeyi yapmak solun işi değildir. Olmamalı da...

Solun bir bölümünün darbecilere net olarak tavır koymaması beni çok şaşırtsa da bu işe şaşırmayanlar da var. 70'li yılların sol önderlerinden ve kendisi de bir örgüt kurup yönetmiş olan bir dostum bütün bu olup biteni tartıştığımız özel bir sohbette bana şöyle dedi: **"Sol ya da sağ adına ne dersen de hepimiz aynı kaynaktan beslendik yıllar yılı. Bu kaynağın adı da İttihatçılıktır. Bu gelenekten gelen bir solun darbeleri kendi çıkarına göre iyi darbe- kötü darbe diye ayırması ve o darbelerin içinde yer alması son derece doğaldır. Sol içinde asıl kırılma da bu olmalı bence. Hâlâ halktan kopuk militarist bir anlayışa teslim olmak."**

Zaten bu da yaşandı 12 Eylül darbesini yargı önüne çıkaracak referanduma karşı çıkanların bu referanduma "yetmez ama evet" diyenleri nasıl işbirlikçilikle suçladıklarını hepimiz yaşadık ve gördük. "Evren yargılanamaz" diyerek "yetmez ama evetçileri" işbirlikçilikle suçlayan bu solculara soruyorum. Sahi Evren şimdi nerede yargılanıyor? CHP'yi zaten soldan saymıyorum. **Yine de kendini sosyal demokrat sayan bu parti Ergenekon ve Balyoz davalarının sanıklarına verdiği desteği, harcadığı enerjiyi halk için harcasaydı şimdi ciddi bir iktidar alternatifi olurdu. Yine de bunu yaptığı için suçlayamayız CHP'yi. Adına halkçı denen bu parti halkın iktidarını değil devletin iktidarını istemiştir her zaman. Değişen bir şey yok.**

Emek-sermaye çelişkilerinin daha da derinleştiğini gören birisi olarak solun dünyayı ve Türkiye'yi değiştireceğine hâlâ inanıyorum. Geçen pazar sabahı babamın aşıladığı elma ağacının yanından geçerek çam ağaçlarının altında koyun koyuna yatan dedem ile babaannemin mezarına gittim. **Bir özür borcum vardı ikisine de. Okuma yazma bilmeyen bu iki güzel insan darbelerin zulümden başka bir şey getirmediğine benden çok önce tanık olmuşlardı. O yüzden asılmıştı duvara o kefenli fotoğraflar. Benim görmem için üzerimden birkaç tank paletinin geçmesi gerekiyordu. O da oldu nitekim...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

Bir futbol destanı

Tuncer Köseoğlu 26.04.2012

Yıllar geçse de üzerinden konuşulacak bir maç izledik önceki gece. Kimileri tüm zamanların en iyi takımlarından biri sayılan Barcelona'nın hazin bir şekilde kupaya veda etmesini şansızlığa bağlayacak, kimisi de Chelsea mucizesine... Bu maçın bir belgeselini çekecek olsaydım adını "Chelsea Destanı" koymak isterdim. Gerçekten de dün gece Nou Camp'ta destan yazdı Chelsea'lı 10 yürekli genç. 10 yürekli genç diyorum çünkü; defansın en önemli oyuncusu ve Chelsea'nın kaptanı Terry rakibine diziyle vurarak 35. dakikada takımını bir kişi eksik bırakıyordu 80 bin kişinin izlediği Nou Camp'ta. 35. dakikadan itibaren 10 kişiyle direnen ve ikinci golü yiyen Chelsea'lı oyuncuların her biri aslanların önüne atılan gladyatörler gibiydi sanki. Maç bittiğinde kazanan ise o direnişi gösteren ve hiç kimsenin beklemediği gladyatörler oldu.

Chelsea'lı oyuncuların önceki gece gösterdiği direnişe ne desek azdır. Yine de iki adam vardı takımının o sahadan başı dik ayrılması için alın terinin yanında liderliğini de ortaya koyan. Biri takımın çok şeyi olan Lampard, diğeri ise Drogba idi. Drogba sahada Terry'nin atılmasından sonra sol bek olarak oynadı. Tepeden tırnağa golcü olan Drogba'nın muhteşem defans oyununu izledi dünya. Lampard ise takımın lideri olduğu gibi dakikalar 45+1 i gösterirken attığı harika ara pasıyla Ramires, Barça'nın en zayıf halkası olan Valdes'in üzerinden harika bir vuruşla golü bulunca Chelsea'nın da direnişi başlamış oldu.

İlk yarının sonunda soyunma odasına girerken futbolcuların yüzüne baktım. Barçalı futbolcularda biz nasıl olsa birkaç gol atıp, yeneriz ifadesi vardı. Barcelona dünyanın en iyi takımı, oyuncuları da en iyi futbolcular olabilir ama bir şeyi kazanabilmek için bunu gerçekten istemiş olmanız gerekir. Barça her zamanki oyununu oynadı. Rakibini kendi alanına sıkıştırdı ama eski hızlarından eser yoktu. Acı olan şu ki direktten dönen top ve penaltı dışında ikinci yarıda akılda kalan pozisyonu da yoktu. Maçta dikkatimi çeken bir şey daha oldu Messi'nin ayağının ayarı bozulmuş belli. O milimetrik pasları ikinci golün hazırlanışı dışında pek sahada göremedik. Messi'nin ayarı bozulunca Barcelona da takım olarak bozuldu. Eridi gitti Chelsea'nın yürekli ayakları karşısında. Oyun o kadar kısa alana sıkıştı ki, kesiciliği ile tanınan Puyol, Chelsea altı pası içinde pas dağıtmaya başladı. Puyol'dan ince pas beklenirse ayar da kaçır doğal olarak. Gecenin en komik şeyi ise Chelsea'ye geldiğinden beri gol atamayan Torres'in golü oldu. İki sezondur 4-5 golü bulunan Torres 90+2 de ikinci Chelsea golünü Barça ağlarına bıraktığında taraflı tarafsız herkes şunu söyledi: Tores'ten gol yiyen takım elensin zaten...

Bu arada kendimi bildim bileli Barça'yı tutarım. Ama Star'da maçı anlatan bir spiker vardı, adı Güntekin Onay. Maçı öyle taraflı anlattı ki, Barça'dan soğudum. Bir spiker bu kadar mı abartır, yağ çeker bir takıma. Sanki sahada her şeyiyle direnen Chelsea'lı oyuncular bu oyunda bir hiçti. Bu kuzey Londra'nın zengin takımını ben de sevmem. Ama sağ olsun spikerimiz Güntekin mavilere sempatiyle bakmamı sağladı. Sanırım arkadaş maç anlatmakla yağdanlık olmanın arasındaki farkı bir türlü kavrayamadı. Cüneyt Çakır'a gelince maçta verdiği cesur kararların aynısını sahalarımızda da görmek isteriz. Biz isteyelim de belki o da olur.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ahlak bekçileri

Tuncer Köseoğlu 27.04.2012

Çok tuhaf bir ülke Türkiye... Bir yandan insanları ezen devlet anlayışının tabuları birer birer yıkılıyor, bireyleri daha özgür kılacak katılımcı bir anayasa çalışmaları yürütülüyor. Diğer yandan insanları zapturapt altında tutmak isteyen ahlak bekçiliğine soyunan devlet görevlilerimiz var. Öyle ki 30 yıl önce insanların hayatını zindana çeviren ve sonrasında kaldırılan yasaların yeniden gelmesini istiyorlar. Oysa hayat, hep ileriye doğru akıyor...

Bunları bana düşündüren ise Bursa'nın güvenliğinden sorumlu Emniyet Müdürü'nün sözleri oldu. Bursa Merkez'de bulunan muhtarlarla biraraya gelen Emniyet Müdürü **Ali Osman Kahya**, Kültürpark'ta ağaçlar altında öpüşüp koklaşan çiftlerden dert yandı. Ağaç altlarını suç ortamı olarak gören Emniyet Müdürü **"Her ağacın altında bir çift var, yatak odası gibi davranıyorlar. Bu kanıma dokunuyor ama yasalar izin veriyor"** diyerek içindekileri döktü muhtarlara. İki kişinin sevişmesinin bir başkasının kanına dokunmasını pek anlamasak da müdürün sözlerinden eski yasayı özlediği anlaşılıyor. 12 Eylül darbesinden sonraki ilk seçimlerde iktidara gelen ANAP'ın ilk çıkardığı yasalardan biriydi **Polis Vazife Salahiyet ve Ahlak Kanunu**. Bu yasaya göre bırakın ağaç altında sevişmeyi, bir çift el ele dolaştığı için bile gözaltına alınabiliyordu. O kadar ahlak bekçiliği yapıldı yani. Hatta o dönem buna karşı çıkan gazetelerde, değil ağaç altında öpüşmek evli çiftlerin bile el ele dolaştıkları için polisler tarafından dövüldükleri haberleri sıkça yer aldı.

Benim de başım bu yasayla ilgili birkaç kez derde girdi. Bunlardan ilki Bebek'te oldu. Üniversiteden arkadaşlarla Aşyan'da çay bahçesine gitmiştik. Kalabalık bir gruptuk. Sonrasında sahilde yürürken bir arkadaşımız kız arkadaşının elini tutup yürümeye başladı. Bir süre sonra bir polis otosu yanaştı. Arkadaşlarımızı **"nasıl böyle yürürsünüz"** diyerek gözaltına almak istedi. Duruma biz de müdahale ettik. Kalabalık olduğumuzu gören polisler pes edip gitti. Diğerisi ise çok çaresiz bir ânıma denk geldi. İstanbul'un en sevdiğim yerlerinden olan Gülhane Parkı'na geldim üniversiteden bir kız arkadaşımınla. Biraz yürüdükten sonra bir masaya oturup ders çalışmaya başladık. Karşılıklı oturuyorduk zaten, aramızda hiçbir şey yoktu. Ondan sonra da olmadı. Akşam saatleri ve hava kararmak üzereyken başımıza iki polis dikildi. Polislerle aramızda geçen diyalog: **Kimliklerinizi verin.** Çıkarıp kimliklerimizi verdikten sonra polisler; **ne yapıyorsunuz burada?** Bizden cevap: **Ders çalışıyoruz.** Polisler: **Sadece o kadar mı?** Benden cevap: **E daha ne olsun?** Polisler, biz bilemeyiz der gibi imalı bir bakış atıp, **"Siz üniversiteden arkadaşsınız sanırım"** diyerek devam etti, **"peki söyle bakalım bu kızın annesinin adı ne?"** Şaşkın bir şekilde polisin yüzüne bakarak **"nereden bileyim"** dedim. Bu cevap üzerine polis, **"Hem arkadaşsınız hem de annesinin adını bilmiyorsun"** diye üsteledi. Bunu üzerine ben biraz da sinirli bir şekilde **"Peki sen yanındaki arkadaşının annesinin adını biliyor musun"** diye sordum. Bu soru üzerine şaşırma sırası polise geçti. Sustu. Sonra **"Hadi kalkın gidin"** buradan diyerek kimliklerimizi geri verdi. **Çok onur kırıcı ve aşağılayıcı bir durumdu yaşadığımız. Kalktık ve hiç konuşmadan yürüyerek çıktık parktan...** Tanık olduğum üçüncü olayın ise yasalarla ilgisi yoktu. Kafalardaki yasaklarla ilgisi vardı. İstanbul Üniversitesi ana binasının bulunduğu kampusta maki cinsi ağaçlar vardı bir zamanlar. Öğrenciler de bu makiliklerin içine girer, sohbet eder türkü söylerdi. Genelde toplu halde otururduk sık makilerin altında. Çift olarak takılıp öpüşüp koklaşan da olurdu tabii... O yıllarda polis henüz üniversiteyi işgal etmemişti. Üniversitenin bekçileri dolaşırdı kampusta. Zaman zaman bekçilerle öğrenciler tartışırdı bu oturumlar yüzünden. Derken yılsonu geldi, herkes bir tarafa dağıldı. Ertesi yıl okula döndüğümüzde bütün öğrenciler şok geçirdik. O yıl bu yıldır bir daha İstanbul Üniversitesi kampusunda maki cinsi ağaç hiç olmadı..

Yazla birlikte öğlenleri ara sıra gazeteden çıkıp bir saate yakın Moda sahilinde yürüyorum. Emniyet müdürünün şikâyet ettiği gibi ağaçlık alan olmasa da gençler çayıra çimene yayılıyor. Bazıları ise kayalıklara oturup denizi seyrediyor. Çift oturanlar olduğu gibi kalabalık gruplar halinde oturup sohbet edenler de var. Her sınıftan insanlar birbirine ilişmeden aynı havayı aynı denizi ve aynı yeşil çimenleri paylaşıyor. İnsanların birbirlerini sevmesinden, öpmesinden korkup, **ahlak bekçiliği** yapmaya kalkacağınıza sevgisizlikten korkun asıl. Bütün sorunlar, insanların birbirlerini sevmesinden değil, sevmemesinden kaynaklanıyor çünkü...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu maç niye

Tuncer Köseoğlu 29.04.2012

Sahada oynayan Trabzonsporlu oyuncuların kafasında 'biz bu maçı niye oynuyoruz' sorusu var gibiydi. Trabzon'un Arnavut kaldırım sokaklarında gazozuna maç yapan çocuklar kadar direnç gösteremedi Trabzonlu futbolcular. Galatasaray'a gelince, geçen haftadan farklı oynamadı. Tek farkı bu kez 20. dakikada iki farklı galibiyete ulaştı. Ondan sonra da maç bitti zaten. Geriye bitse de gitsek havasında oynanan koca bir yetmiş dakika kaldı. Boşuna oynanan 70 dakika bu sezonun özeti gibiydi aslında. Biten bir ligin intikalarını oynamıyor mu takımlar. Eskiden ligler başlamadan TSYD turnuvası oynanırdı. O maçlarda aldığım hazzı ve heyecanı bu sezonluk yayıncı kuruluş için uydurulan playoff maçlarında duymadım açıkçası. Bana göre bu maçın en kayda değer yanı, Selçuk İnan'ın attığı güzel frikik golüyle daha şimdiden frikik ustaları yerini almasıydı. Gerisi maç işte...

</div>

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terim her zaman pilav yemez

Tuncer Köseoğlu 03.05.2012

Trabzonsporlu futbolcular dört gün önceki oyundan utanç duymuşlar belli. Futbolcu olduklarını hatırlayınca ortada dengeli bir maç çıktı. Trabzon'daki maçın tek direnen Trabzonlu oyuncusu Colman'a Türk Telekom Arena'da oynanan maçta diğer oyuncular da yetenekleri ölçücünde eşlik ettiler. Bir de buna Burak eklenince Galatasaray kendi seyircisi önünde hiç beklemediği bir puan kaybıyla karşılaştı. Biz de her şeye rağmen futbolun oynandığını böylece hatırlamış olduk. Galatasaray dört gün önce farklı yendiği rakibine puan kaptırırken Play-off şampiyonluğunu da zora soktu. Galatasaray'da ön plana çok çıkan bir oyuncu olmadı desek yeridir. Takım olarak kötü oynayıp berabere kaldılar. Bu kadar kötünün olduğu yerde kritik kurtarışlarla takımına bir puan kazandıran Muslera'yı ayrı tutuyorsak bu maçın neden berabere bittiğini de anlatmış oluruz sanırım.

</div>

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kıyamet

Tuncer Köseoğlu 04.05.2012

Enteresan bir kadındı babaannem Nafiye. Dünyanın öküzün boynuzları üzerinde durduğuna inanırdı. Babaanneme göre öküzün burnuna çuncuri (at sineği) girince boynuzlarını sallardı. Bu sallamayla da depres olurdu. “Bir gün öküz dünyayı taşımaktan yorulacak ve çekecek boynuzlarını, işte kıyamet o zaman kopacak” derdi. Yetmişli yıllarda yüksek plastik topuk ve mini etek modaydı kadınlarda. Erkeklerde ise kalçaları saran ve ayaklara doğru sallanan paçalı pantolon vardı. Bir delikanlı özgürlüğünü o paçanın uzunluğu ile ölçerdi. Paçan kaç santim uzunsa o kadar özgürdün.. Kadınların özgürlük ölçütü ise eteğinin kısalığı ile giydiği plastik topuklu ökçelerin yüksekliğiydi.

Küçüktüm, babaannemle İstanbul’a gelmiştik. Eminönü’nde dolaşırken bu kısa mini etekli kadınlara bakan babaannem **“İşte bunlar kıyamet alametleri”** derdi. Ben de korkuyla elini daha da sıkı tutarak **“Babaanne yoksa depres mi olacak”** diye sorardım. Bu soru üzerine **“Yok uşağım depres olsa iyi, bu reziller yüzünden dünya başımıza yıkılacak”** diye cevaplardı beni. **Nedense ben dünyanın başımıza yıkılmasından değil, depres olmasından korkardım daha çok. Bir ferahlık kaplardı içimi...** Kadınların mini eteklerinin boyundan bir kıyamet alameti çıkaran babaannem siyah-beyaz televizyonda artistik patinaj şampiyonalarını kaçırmazdı. Tek tek bilirdi katılanların ismini. Seyrederken yorumlarda bulunurdu. Eksik puanlama verilince de kızardı yediler çocukların hakkını diyerek. Yaşamının sonuna kadar babaanneme dünyanın uzaydaki bir boşlukta döndüğünü anlatmaya çalıştım. Hiç inanmadı bana. **Dünyanın hâlâ öküzün boynuzları üzerinde durduğunu inanarak öldü. Son nefesini etrafında çocukları ve torunları olan mutlu bir kadın olarak elimde verdi...**

Geçen hafta Bursa Emniyet Müdürü’nün Kültür Park’ta el ele dolaşan gençlerin durumunu “Kanıma dokunuyorlar” diye konuşması üzerine bir yazı yazdım. **“Ahlak Bekçileri”** başlıklı yazımda meramımı tam olarak anlatamamış olacağım ki aslında beni çok da şaşırtmayan tepkiler geldi. **Rize’de Kazdal Camii’nin arkasındaki arzuhalci Şeref amca kadar Türkçe bilgim olsaydı eğer, anlatırdım meramımı ama olmadı.** Hata öncelikle, ben de bunu belirtiyim. Gelen mail’lerin genelinde bu ülkenin Müslüman olduğu, öyle ulu orta her yerde sevişilemeyeceği yazılıyordu. Öncelikle şunu belirtmek isterim; ahlak sadece Müslümanlara özgü bir kavram değildir. Her toplumun kendi erklerinin oluşturduğu ahlak kuralı vardır. Ayrıca dünyanın en özgürlükçü ülkesinde bile öyle parklarda, kamusal alanlarda kimse ulu orta sevişemez. Bunun bir sınırı vardır. Aynı zamanda cezai müeyyidesi de. **Burada mesele insanların parklarda sevişmesinden çok, el ele tutuşması ya da öpüşmesinden bir yatak odası kafası çıkarmaktır. O yatak odası kafasından yola çıkarak yasakçı bir anlayışın dayatılmasıdır.** Karşı çıktığımız şey de tam olarak budur. Yasakçı anlayışın en çok Müslümanların canını yaktığını biliyoruz. Başörtüsüyle üniversiteye gitmek istediği için **Nur Serter kafasıyla ikna odasına alınmayla kendi kafasındaki ahlak anlayışı arasında ne gibi fark var?** Toplumu yasaklarla dizayn etmeye çalışmanın sonucunu gördük ve göreceğiz. Hiçbir toplum kendine yasaklar dayatılan bir anlayışı sevmez ona biat etmez. Bir gün gelir bir yerinden patlar.

Yine geçen hafta bir küçük haber yer aldı **Taraf** gazetesinde. Bunca hengâme arasında kaynadı gitti. Giresun’da Valilik bir genelge yayınlarak, **oteller başta olmak üzere alkol alınan eğlence yerlerine güvenlik kamerası takma zorunluluğu** getirdi. Amaç alkol sonrası oluşan olayları önlemekmiş. Giresun gibi herkesin herkesi tanıdığı küçük bir ilde ne tür kötülükler oluyor pek bilmesek de bunun bir fişleme olduğunu pekâlâ biliyoruz. Son günlerde birçok hükümet yetkilisi de **televizyonlarda oynayan dizilere** kafayı taktı. O dizileri ıslah edecek. Bu ülkede yüzlerce kanal var. Bu kanallarda isteyen istediği diziyi yapar, bunda bir sıkıntı yok ki. Zaten televizyonların başında RTÜK gibi “ahlak bekçiliği” yapan bir kurum var. Daha neyin rahatsızlığı ve

sitemi bu. Serbest piyasa ekonomisi içinde bir televizyon dizisinin nasıl olacağını ve ömrünü o diziyi izleyenler belirler. Elimizin altında uydu da dâhil binlerce kanal var, basarsın tuşa olur biter. Erki elinde bulunduranların kafasının içinde dolaşanlar belirlemez, belirlememeli de.

Ayrıca Lord Byron'un **"Ahlak, yönetenlerin yönettiklerine dikte ettiği ama kendilerinin uygulamadığı kurallar bütünüdür"** sözünü de biliyoruz. Şimdi bütün bu olup bitenleri izlediğini düşünüyorum babaannem Nafiye'nin. Hatta **"Uşağum öküz çoktan çekildi dünyanın altından. Alametler çoktan bitti. Siz hâlâ dönüp duruyorsunuz"** dediğini duyar gibiyim...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Masumiyet

Tuncer Köseoğlu 11.05.2012

İnsanlar eski masumiyetlerini arıyor dedi 1 Mayıs 1977'ye katılan bir arkadaşım. "Darbeden sonra her bir tarafa savrulan insanlar, Halil Berktaş'a bu nedenle karşı çıkıyorlar. O yıllarda hissettikleri idealleri için ölümü bile göze almayı yeniden yaşamak istiyorlar. Solcuların bu iddialara tek bir vücut halinde sorgulamadan karşı çıkışları bundan. Eğer o yıkılırsa masumiyetleri de yıkılır. Ben de bu yüzden karşı çıkıyorum o masumiyetin yok olup gitmesini istemiyorum" dedi. Arkadaşımı dinledikçe hak vermedim desem yalan olur. İnsan ne olursa olsun içinde bir yerlerde saklı duran masumiyetini kaybetmeme mücadelesi veriyor. Berktaş'ın ve sonrasında tanıkların iddialarına hiçbir somut karşı görüş getirmeden hakarete varan toplu karşı koyuşu bir yere kadar anlayabiliyor insan.

Halil Berktaş'ın iddialarından sonra gerek *Taraf*'ta çıkan o mitinge katılan tanıkların anlatımları, gerekte özel sohbehte konuştuğum başka tanıkların anlatımlarından 1 Mayıs 1977'nin öncesinde sol fraksiyonlar arasında büyük bir kavganın olduğunu anladım. Bu kavga öyle büyümüş ki mitinge gelen grupların önemli bir bölümü silahlanarak gelmiş. Kimilerine göre 20 bin silahlı adam, kimilerine göre daha fazla ya da az. Sonuç olarak ilk ateş edildikten kısa bir süre sonra bu silahlar bellerden çıkarılıp havaya ateş edilmiş. Aslında nerden nasıl ateş edilmesinden daha önemli olan solun bu kadar çabuk ve süratli bir şekilde silahlanması ve bu silahları birbirlerine karşı kullanmasıdır. Asıl sorgulanması gereken de budur. O mitingde gaza gelinip Oligarşiyi devirmek için silahlı devrim yapılması amaç olarak görülmüyorsa, neden silahlanarak gidildi mitinge?

Oligarşiye yönelik 1 Mayıs 1977 öncesinde ve sonrasında herhangi toplu bir silahlı mücadele yapılmadıysa, o silahlar neden eldeydi. Solun öncelikle buna bir cevap vermesi lazım. Yoksa devlet zaten her devrin her olayın **"olağan şüphelisi"**, kimsenin bu kirli devleti aklama gibi bir derdi yok. **Gerçeği bilme, öğrenme derdi var.** Geçmişte yaşanan dünyayı ve Türkiye'yi değiştirme ve kurtarma ideallerinin oluşturduğu masumiyeti koruma adına daha ne kadar halının altına sürülecek o pislikler. Yeterince dolmadı mı o halının altı?

Roni Taraf'a sızmış

Sosyalist şair ve yazar **Roni Margulies**'in *Taraf* Gazetesi'ne sızdığını üç gün önce yazdığı yazıdan öğrenmiş olduk. Sol örgütlere kontrgerilla, ajan sızar, *Taraf*'a ise sosyalist şair. *Taraf*, bu sızmadan rahatsız olmadığı gibi

sevinse de Roni'nin bundan çok rahatsız olduğunu üzümlere öğrendik. Roni'nin kendi sol fikirlerini daha geniş kitlelere anlatması için *Taraf* gibi **"ne idüğü belirsiz"** gazetede yazma "fedakârlığını" takdir etmedim desem yalan olur. Roni için üzüldüm tabii sol için fedakârlık da bir yere kadar. Şimdi Roni'ye yeni bir yer bulmak lazım. Sosyalist bir yerde yazmaya kalksa kimse ***Taraf* gibi kendisine hakaret ettirme demokratlığını göstermez.** Yazdıkları nedeniyle Beyoğlu'nda boyalı saldırıda bulunanlar ile Çanakkale'de bir panelde yumurtalı saldırıyı yapanlar da kendilerine solcu diyordu. Kısaca sol gazete ve dergi olmaz. Geriye ***Hürriyet* Gazetesi** kalıyor ki bak o olur. Ne de olsa Roni'ye gelen e-postalardan aktardığına göre ***Hürriyet* daha ilerici ve sola yakın bir gazete!** Bunun için sevgili yazarımızın birtakım kırmızıçizgilerinden vazgeçmesi gerekecek. Logosunun altındaki "Türkiye Türklerindir" yazısından rahatsız olmadığı gibi, Kemalist devlet anlayışı ile didişmekten vazgeçecek. Bir de *Hürriyet*'in geçmişte sola ve halka düşmanlık yaptığı manşetleri de unutması gerekecek. Gelecekte yapacağı rahatsız edici haberlere göz yumması da işin gereği. Bunları hallettikten sonra **Ertuğrul Özkök'ün iPod'undan yüklenmiş, Grup Yorum'dan "Alında yıldızlı bere, çıkıp Dersim Dağları'nda türkü söylemek var ya..."** şarkısını dinleyip, karşılıklı bol bol sol nostaljisi yapmak da Roni'ye yakışır.

Bi dakika

Kendisi Kemalist sistemin Türkiye halklarına armağan ettiği ailemizin romantiğidir. Genelkurmay arşivlerinin ardına kadar açıldığı bu gazeteci arkadaş topluma da örnek steril bir gazeteci olarak sunulmuştur. Bir kere bile sisteme isyanına tanık olmadığımız **Can Dündar**, Denizleri anlatan bir belgesel çekmiş. Dündar'ın öncelikle bilmesi gereken şudur. **Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan** gibi inandıkları doğrular uğruna boyun eğmeden ölüme giden güzel insanların belgeselini yapmak bir insanı isyankâr ve itaatsiz yapmaz. Dündar'dan da bunu beklemiyoruz. Belgeselini anlattığı *Taraf*'a olan düşmanlığını hastalık derecesine vardıran ve bana göre tedavi olması gereken **Ayşenur Arslan**'ın programında *Taraf* gazetesini 12 Eylül öncesinin kanlı ve faşist gazetesi **HerGün**'e benzetmiş. Dündar'ın bu benzetme alçaklığını yapmaya düşünce özgürlüğü kapsamında ne kadar hakkı varsa, benim de Genelkurmay'ın loş arşiv odalarında semizletilip ortama salınan bu **"sevgi keleşine"** bi dakika n'oluyoruz deme hakkım vardır. Dedim gitti. Fazlasına da değmez....

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Alex de Souza

Tuncer Köseoğlu 18.05.2012

Hayatımda ilk kez Fenerbahçe-Galatasaray derbisini izlemedim. Benim için sezon 34 maçlık maraton sonunda Galatasaray'ın şampiyonluğu ile bitmişti. Bunun yerine Burgazada'da sakin bir gün geçirmek istedim. Adalar'da *Lig TV* yayını olmadığı için Ada halkı İstanbul'a akın etmişti. Ada'nın kedi ve köpekleri ve temiz havasıyla dolu harika bir gün geçirdikten sonra, Kadıköy'e gelmek için 20:30 vapuruna bindik. Vapur Kadıköy'e vardığında, maç biteli 15-20 dakika olmuştu. İskele Meydanı'na akın ediyordu sarı-lacivertli taraftarlar. Sloganlar ise birbirinden değişikti. En tehlikelisi ise **"kırmızı giyenin anasını si..."** diye başlayan slogandı. Bir an kendi üzerime, eşim ve kız kardeşinin giysilerine baktım. Hiçbirimiz kırmızı renk giysi giymemiştik. Bilinçli bir tercih değildi aslında –ki severim kırmızı rengi. Taraftarların öfkeli bağrışları arasında sokağa girdiğimizde rahat bir nefes alarak eve doğru yürümeye başladık. Evin yakınında bir tekel bayii var. Genç bir çift işletiyor. Küçük

büfelerinde sürekli *FB TV* açık olur, Fenerbahçe ile ilgili her haberi izlerler. Sigara almak için içeri girdiğimde kadın hıçkırma hıçkırma ağlıyordu. Göz göze geldik, "Biliyorsun fanatik Fenerbahçeliyim" dedi. **"Bu şampiyonluğu çok istemiştik, olmadı"** diye devam etti. Hiç cevap vermeden dışarı çıkarken arkamdan seslenerek **"Şampiyon olduğunuz için seni tebrik ederim"** dedi. Biliyordum Galatasaraylı olduğumu komşum...

3 temmuzda başlayan şike ve çete operasyonu futbolumuzdan çok şeyler götürdü. Ama bunlardan daha da önemlisi adalet inancımızı yerle bir etti. Kendimi mahkeme ya da yetkili kurumlar yerine koyarak operasyon sonrası yargılananları peşinen suçlu ilan edecek değilim. Sonrası yaşanan süreçte öyle garip kararlar alındı ki insanları asıl öfkeye sokan bu oldu. Karşılıklı dalga geçen, espri yapan taraftarlar birbirlerine adeta düşman kesildi. Kimse futbolun güzelliklerinden bahsedemez oldu. Bir takımı tutmanın yarattığı coşku insanlarda öfkeye dönüştü. Bunda etkisini yitiren gazetecilerin katkısı büyük oldu. Bir dönemin kudretli gazetecileri Fenerbahçe üzerinden güç arayışına girdiler. Ortaya **"itaatsiz", "boyun eğmeyen"** gibi kavramlar çıkardılar. **Öncelikle şunun altını çizmekte fayda var, bir çocuk Marx okuduğu için Fenerbahçeli olmaz. Alex'i seyrettiği için olur.** (Ayrıca solcularının çok az bir kısmının dışında Marx okuduğunu sanmıyorum. Ama konu bu değil.) Aynı aileden Fenerbahçeli, Galatasaraylı, Beşiktaşlı ya da başka takımı tutanlar var. Özellikle üç büyük takımı tutmanın ne etnik ne dinî inanç ne de siyasi görüşle uzaktan yakından ilgisi vardır. Sadece biz tuttuğumuz takıma kendi düşüncelerimiz ölçüsünde anlam yükleriz, bu da kendimizden başkasını bağlamaz. Türkiye neyse bu üç takım da odur.

Bu süreç içinde insanların adalet duygusunu yok eden ise, birbiri ardına değişen kanunlar ve kararlar oldu. Sporda Şiddet Yasası daha bir yılını doldurmadan, içi boşaltılarak işlevsiz bir halde Meclis'ten iki kez geçirildi. Şike yapan takımın küme düşmesini sağlayan 58. Madde herkesin gözü önünde değiştirilip, küme düşme kaldırıldı. Yedi ay arayla birbirinden çok zıt çıkan aynı kurulun hazırladığı Etik Kurulu Raporu'nu saymıyorum bile. Bir takımı ya da takımları kurtarmak üzerine yapılan bu ilkesiz değişiklikler, futbolu kurtarmadığı gibi iyice dibe çekti. **Siz iktidar olarak kendinize denk gelsin diye bir ihale kanununu 18 kez değiştirebilirsiniz, kimsenin umurunda bile olmaz. Hatta fark etmezler bile bu değişikliği. Ama insanların her şeyin üstünde tuttukları takım tutma duygularıyla oynarsanız işte o zaman yıkarsınız herkesin içindeki adalet inancını.** Öyle de oldu. Bu koşullar altında yayıncı kuruluşa kıyak çekilecek diye uydurulan Play-off sistemini devreye sokarak, insanlara futbolu kurtaracak formül olarak sunarsınız sunmasına da bunu kimse yemez. 12 Mayıs akşamından bu kadar az hasarla çıktığımız için gerçekten de sevinmeliyiz. Bunun tam tersi de mümkündü. Fenerbahçe kendi sahasında Galatasaray'ı yenip şampiyon olabilirdi. İşte o zaman asıl korkulan olurdu. Kadıköy'de yaşanan olayların tam tersi Taksim'de, Mecidiyeköy'de, Florya'da daha şiddetli yaşanırdı. **12 Mayıs gecesi futbol tamamen dibe oturmuştur.** Avrupa kupalarından ihraç olasılığını da göze alırsak, bundan daha kötüsü artık olmaz. **Futbolu bulunduğu çukurdan çıkartmak için bize kendi parasal güçlerini takımlar üzerinde test edip, güç ve para kazanmak isteyen yöneticiler gerekmiyor. Bize yılın futbolcusu ödülünü almak için gittiği bir okulda Fair-play ödülü alan Jokey Erhan Yavuz'u örnek gösteren Alex gibi futbolcular gerekiyor.** Erhan Yavuz kazanacağı yarışı rakibi tehlikeye sokacak diye bırakmış, ikinci olmuştu. **"Sahalarımızda da bu hareketleri görmek istiyoruz"** demişti Alex de Souza. Alex gibi sahada terini akıtıp rakibine saygı duyan insanlar sayesinde soğuduğumuz futbolu yeniden sevebiliriz. Yeni bir başlangıç yaparak sevmek istiyoruz çünkü...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Ben Erkan Encü

Tuncer Köseoğlu 25.05.2012

 Benim adım Erkan Encü, 13 yaşındayım hâlâ... Köyümüz Roboski, dağların arasında sınıra yakın bir yerdi. Bizim orada katırların peşinden kaçığa gitmek mahalle arasında top oynamak gibiydi. Özenirdim çocuklara. Babam izin vermezdi. Bir gözünü devlet için kaybeden babam bana gözü gibi bakardı. Üç tane daha kızkardeşim vardı ama babamın bana olan düşkünlüğü başkaydı. Neden bilemedim. Bundan **148 gün önce soğuk bir kış günü** babamdan habersiz kafiyle yola çıktık. Akşamüstü hava kararmak üzereydi. Karlar altında sınıra doğru ilerlerken türküler söyleyip, şakalaşıyorduk. **Sonra tepemizde bir "vınnn" sesi duyuldu.** Daha önce kaçığa çıkarlar, bana "Dert etme **onlar Heron. Hep burada olur**" dediler. Derken hava karardı ay ışığı ile kar beyazının arasında yürüdük. İçim içime sığmıyordu, **para biriktirip laptop alacaktım.** Sınırın öte yanında kamyonetlerdeki kaçığı katırlara yükleyerek yola koyulduk. Bir süre sonra tam sınırdaki durduk. Asker kesmişti yolları. "Bekleyelim gider" dedi büyükler. Çantalarımızda yemekler vardı. Bir taşın üstünde oturduk diğer çocuklarla yemeklerimizi yemeye başladık. Önce kocaman bir gürültü, sonra her tarafı saran bir ateş. **Bedenim savruldu dört bir yana.** Ölmüşüm...

Yürüyerek gittiğim yerden **katır sırtına** yükleyerek getirdiler beni. **Anam Felek'in ciğeri yandı.** Hâlâ yanar durur. Kara kıştı, ağıtlar arasında diğer 33 bedenle birlikte karlarla örtülü soğuk toprağın altına gömdüler beni. O gün bugündür sönmedi anaların yüreğinde yanan yangın. Hâlâ ağıtlar yükselir dağların arasında bulunan güzel köyümün semalarında. Daha 10 gün olmuştu ki öleli köye üç gazeteci geldi. Bir akşam vaktiydi. Babamla ve diğer çocukların babalarıyla görüştüler. Geri döneceklerdi ki babam "Durun gitmeyin; misafirimiz olun" dedi, kaldılar... O akşam benim gülümseyen fotoğrafımın asılı olduğu duvarın önünde konuştular. Babam umutluydu **"Devlet bu işi çözüp sorumluları adaletle teslim edecek"** diyordu gazetecilere. Gelenlerden kır saçlı bir amca arada sırada bana bakıyordu. Gözlerinde hüznü vardı. Oysa ben gülümsüyordum ona. O gece benim kaldığım odada, yer yatağında yattılar. Ertesi sabah kahvaltı sofrasına oturdular. Peynir, zeytin, yumurta ve bir sürü şey vardı sofrada. Kardeşlerim vardı ama ben yoktum. Anam Felek, diğer yüreği yanan analar gibi sürekli koynunda taşıdı resmimi. Mezarıma gelip gidenler oldu. **Önemli insanlar, anamlar bekledi kenarda göğüslerinde resimlerimi taşıyarak.** Anam diğer analarla birlikte hiç bilmediği yere, Meclis'e gitti. Hak arıyorlardı, adalet istiyorlardı. Haykırdılar adalet istediklerini, seslerini duyan olmadı. Günler günleri kovalarken **öldürme isteğinde hızlı olan devlet, adalet dağıtmakta işi yavaştan alıyordu.** Ben her geçen gün bir kez daha ölüyordum.

Ortasu İlköğretim Okulu'nun yedinci sınıfında okuyordum 148 gün önce. Derken bahar geldi köyüme, sular bir başka akmaya başladı. Ağaçların dalları yeşerdi, çiçekler açtı yeniden. Ve okulumun bahçesinde arkadaşlarımla neşeli haykırışlarını duyuyorum yattığım yüksek tepeden. İçimden, mezarımdan çıkıp onlara karışmak geçiyor ama ne mümkün. Amerika'da bir gazete istihbaratın ABD tarafından verildiğini yazdı. O zamana kadar suskun olan devlet yetkilileri ayağa fırladı "Hayır onlar vermedi, istihbarat bizden" diyerek. **İşte ilk kez çocuk öldürmenin de "milli gurur" olduğunu** öğrendim. Ben mezarımda ruhumu rahatlatarak, ailemin içini soğutarak adalet beklerken büyükler "milli gurur" peşindeymiş meğer...

Başbakan açıklama yaptı **"Tazminatla tazminat, özürse özür, daha ne istiyorlar"** diye. İşte o an anladım **canımın parasal bir değeri** olduğunu. Elimden gelse sormak isterdim Başbakan'a. Futbolu çok severdim. Oynardım arkadaşlarımla. Yeniden okulun bahçesinde arkadaşlarımla oynarken çalım yapıp, gol attığım zaman duyduğum sevincin parasal değeri nedir acaba? İçişleri Bakanı ise bizim figüran birer kaçakçı olduğumuzu söyledi. Ölmeseymişiz... Hâkim karşısına çıkarıp yargılayacaklardı bizi. Ama öldük işte özür dileriz Sayın Bakan. Çıkıp hâkim karşısına yargılanmak isterdik hepimiz. **Dokuz tahta altından kalkıp, mahkemeye**

gitmek olmuyor işte. Seni mahcup ettik çıkamadığımız için. Benim adım Erkan Encü. 148 gün önce 13 yaşındaydım. Hiçbir zaman da 14'üme basamayacağım artık. Şairin dediği gibi, **"Büyümez ölü çocuklar..."**

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Janus

Tuncer Köseoğlu 01.06.2012

Eski Roma'nın iki yüzü bulunan **Janus** adında bir tanrısı vardı. Janus'un bir yüzü kentten içeri girenlere, öteki yüzü ise dışarı çıkanlara bakıyordu. Janus'un iki tarafa bakan yüzü sayesinde Romalıların güvenlik ve mutluluk içinde yaşayıp durduklarına inanılırdı. Hatta Janus'un iki yöne bakan yüzü Roma paralarına basılmıştı. Başka bir inanişâ göre ise Janus, bir yüzü gülerken diğer yüzü ağlayan bir tanrıydı.

Doksan yıla yaklaşan Cumhuriyet hiçbir şey yapamadıysa, iktidarları tek yüzlü bir hale getirdi. Tepeden inme kararların alındığı bu tek yüzlü iktidarlara itaat etme adına az zulüm görmedi bu ülkenin insanları. **Düşmanlar yaratıldı, tepeden inme kararlara itiraz eden herkes söylediğinin ne olduğuna bakılmaksızın hain ilan edildi.** Meydanlara kurulan darağaçlarında insanlar asıldı ibretiâlem için... Muhalefet edenlere hep dış mihrak yaftası yapııştırıldı. Ne de olsa damarlarımızda asil kan vardı, ırkı ne olursa olsun varolan **iktidara muhalefet eden herkesin kanı bozuktur.** Bu sistemi koruyabilmek için 90 yıl gibi, bir ülkenin tarihi açısından kısa sayılabilecek sürede dört ana darbe yapıldı bozulan düzeni sağlamak adına. Her yapılan darbeye ülkede yaşayan insanlara ağır bedeller ödetilip, acılar yaşatıldı. Burada amaç aynıydı, ne olursa olsun devletin tekliğini korumak. Hainlerin ülkemizi ele geçirmesine izin vermemek. Düşman yaratılmadan ülke yönetilmiyor, tepeden alınan kararlar halka dikte edilemiyordu çünkü.

İşte AKP de kuruluşundan beri insanlara dayatılan bu sistem içinde iktidara geldi. Gelişiyile birlikte ötekileştirilmiş, hain damgasını yemiş, ezilmiş büyük bir çoğunluğun da umudu oldu, desteğini aldı. Ne de olsa lideri Recep Tayyip Erdoğan, sistem tarafından dışlanmış bir kesimden geliyordu. Halkın oylarıyla seçildiği İstanbul Belediye Başkanlığı koltuğundan alınıp, hapse atılmıştı. İşte böyle bir Erdoğan'ı sistem kabul edemezdi, etmedi de. Sistem Erdoğan için "Muhtar bile olamaz" başlıkları attırdı bir gazetede. Kolay olmadı AKP'nin kendini kabul ettirmesi düzene. Kendi emrinde olması gereken generaller karargâhlarda seçimle iktidara gelmiş bir partiyi devirmek için **"damarlarındaki asil kandan"** destek alarak ardı ardına darbeler planladılar. Bu darbeler son anda önlendi. Sistemin her türlü kaymağını yemiş olan **"endişeli modernler"** bir türlü içlerine sindiremedi iktidarı. Onlara göre bunun sonu şeriattı...

AKP de kendi iktidarını koruyabilmek adına özellikle AB'ye yanaştı. Avrupa Birliği ile yakın ilişkiler kurdu. Bir muhafazakâr parti için son derece ilerici hamleler yaptı. 30 yıldır süren kirli savaşı bitirebilmek için cesur hamleler yaptı. Bu hamleler savaştan yorgun düşmüş halktan da hiç olmadığı kadar destek gördü. İki dönemi böyle geçiren AKP ustalık dönemine geldiğinde **yüzündeki boyalar da birer birer akmaya başladı.** O boyalar aktıkça bir de ne görelim, **ortaya tek bir yüz çıkmış.** O yüz de gücünü zorbalıktan alan **Kemalizm'den** başka bir şey değildir. **Ülkeyi, sistemi dönüştüreceği düşünülen ve birtakım endişelere mahal veren parti 10 yıla yaklaşan süre içinde dönüştüre dönüştüre kendisini dönüştürdü, tam da sistemin istediği ve kuruluşundan beri uygulamaya çalıştığı tek yüzlü bir iktidar haline geldi.** Endişeye mahal yok artık. AKP'nin aldığı kararlar bu ülkenin geçmiş egemenlerinin hoşuna gitmeyebilir. Önemli değil ki bu. Önemli olan

AKP'nin 90 yıldır uygulanmak istenen **despotizmden beslenen anlayışın tam da göbeğine oturmasıdır**. Erdoğan, geçmişte kendisine yapılanları ve yakıştırmaları kendi halkına yapıyor artık. Kesin itaat istenen iktidar anlayışından geldiği için muhalefet edenleri, itiraz edenleri "dış güçlerin emrine girmiş, hainler " diye yaftalamaktan geri durmuyor. **Öfkesi, bütün kaleleri hemen hemen fethedilmiş medyanın azala azala bir avuç kalmış namuslu vicdanlı yazarlarına yöneliyor. Yönetim anlayışındaki vicdan ise çoktan alıp başını gitmiş**. Varsa yoksa halka zulüm pahasına iktidarın bekası. Son aylarda yaşanan tartışmalara baktıkça bir tek kazanan olduğunu görüyorum. O da kuruluşundan beri yaşayan halkı önemsemeden mutlak iktidarı elde tutma adına sitemin tek yüzlü despot anlayışdır. Bu durumdan bizi eski Romalıların iki yöne bakan tanrısı Janus kurtarır mı bilemem. Bildiğim bir tek şey varsa o da çok fazla yüze ihtiyacımız olduğudur. Peki, bu tek yüzlü devletin oluşturduğu toplum insanlığa hangi buluşla katkıda bulunmuştur diye soracak olursanız, **atadan kalma yoğurttan başka bir cevabımızın olmaması ne kadar acı**. Hazır yoğurdu insanlığa kazandırmışken, hıyar olarak beni doğrayın cacık yiyelim diyorum. Bu günlerde kendimi çokça hıyar olarak görmeye başladım nedense.

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürtaj cinayettir

Tuncer Köseoğlu 08.06.2012

Kendisini kocasına kavuşturacak minibüse binmek için çakıl taşlı yolda yürümüyor, ayakları yere değmeden adeta uçuyordu. Yanında ise en büyük çocuğu 14 yaşındaki oğlu vardı. Hızlı adımlarla yürürken bir yandan da haşarı oğluna nasihat ediyordu. Kardeşlerini dövme, vurma onlara diyerek başladığı sözlerine devam etti: "Bak oğlum babanın yanına gidiyorum. Bir süre sonra düzeni kurup sizleri de yanıma alacağım. Bu süre zarfında uslu dur emi... Kardeşlerini koru, onlara sahip çık." Minibüse giden yol kısaydı. Oğlu arada başını kaldırıp, anasına baktı. Gözlerinin içi gülüyordu annesinin. Onu son zamanlarda hiç bu kadar mutlu görmemişti. Annesinin gülen gözlerini görünce için için sevindi bu duruma. Arif abinin kırmızı minibüsünün yanına geldiklerinde sarıldılar. Annesi oğlunun başını okşayarak son nasihatini yaptı: **"Kardeşlerini dövme oğlum..."** Kış günüydü ama kar yoktu. Atkısına sarıldı kadın. Minibüs hareket ettiğinde bakıştılar ki o bakışın son bakış olduğunu ikisi de bilmiyordu...

Kadının zor bir yaşamı vardı. Evlendiğinde doğan ilk çocuğu iki ay yaşamış, ölmüştü. Rize'nin vahşi coğrafyasında bir yandan çaylıklar, ahırda inekler ve sonra birbiri ardına doğan çocuklar... Bu çocukların hiçbiri de kolay olmamıştı. İkinci çocuğunu hastanede doğurdu. Erkekti... Erkek olunca bir bebe, silahlar yakılırdı havaya. O gece mavzerlere mermiler sürüldü, erkek çocuk dünyaya geldi desinler diye. İlk çocuktan sonra iki düşük ve dünyaya gelen ilk kız çocuğu... Sonra bir kız, bir kız çocuğu daha... Art arda doğan bu kız çocukları karşı köydeki ebe Hatice Nine doğurtmuştu. İyice büyümeye başlayan erkek çocuk, **anasının doğum sancılarıyla bağırımlarını duydu** bu doğumlar sırasında. Bir anda dört çocuğu olmuştu genç kadının; oysa koca, bir erkek çocuk istiyordu. Hani büyüğüne bir şey olur denerek. Sonra iki çocuğu daha oldu kadının. İkisi de hastanede doğdu. Son doğumda Trabzon Tıp Fakültesi'nde **prematüre** bir çocuk dünyaya getirdi, yedi aylık. Doktorlar **"bir daha hamile kalırsan ölürsün"** dediler kadına ve kocasına. İşte bu kadın Rize'ye çok yakın bir köyden **kocasına kavuşmak için İstanbul'a giderken beş buçuk aylık hamileydi**.

Köyde kalanlar bir süre haber alamadılar kadından. Arada karşı köyde bir eve telefon geliyor, haberleşiyorlardı. İstanbul'a gittiğinin daha ayı dolmamışken hastaneye kaldırıldı. Karındaki çocuk zehirlemiş, dedi doktorlar. Birkaç gün sonra ölü doğum yaptı. Doğan çocuk erkekti. Ölü doğumdan sonra iki gün daha yaşadı. **Ve yaşamı Cerrahpaşa'da bir hastane odasında son buldu...** Gittiğinden beri hiç konuşmamıştı annesiyle 14 yaşındaki çocuk. O gün, telefon olan karşı köyden bir haber geldi; bir saat sonra sizi İstanbul'dan arayacaklar diye. Amcasıyla beraber gittiği o evden kara haberi aldı: annesi ölmüştü. Kendi evlerine gelmek için amca-yeğen yola koyuldu yine. Ay ışığı vardı ve ayaklarının altına bastıkça ses çıkaran çakıl taşlarının sesleri duyuluyordu. Çocuk birkaç adım geri kaldı amcasından. Hıçkırmak ağlamak istedi, beceremedi. Bir şeyler düğümlendi boğazına. Geride kalan beş kardeşi vardı. Hem annesi dememiş miydi, onları koru, kolla diye. Yol boyunca bunları düşünerek eve vardılar. Diğer kardeşler küçük, hiçbir şeyin farkına değiller. İki kapılı Karadeniz evinden **o gece ağıtlar yükseldi gökyüzüne.**

Ertesi gün gece vakti bir cenaze aracıyla getirdiler genç kadını. Adeta uçar adımlarla gittiği İstanbul'dan ölü bedeni son kez getirildi yaşadığı toprak zeminli eve. Annesini gülerek yolcu eden çocuk açtı yüzünü. Kendisinden dört yaş küçük kızkardeşi de görmek istedi annesini. O halde görünce ağladı küçük kız. Erkek içine attı. Annesinin yüzü soluk muydu ne? Çok güzel bir kadındı annesi. Beyaz tenli, yuvarlak yüzlü. **Yine aynı güzelliği gördü onda.** Sanki bu bir şaka "**bakın ben geldim, hadi gülün, sarılalım**" der gibi bir hâli vardı. Eğildi çocuk öptü annesini. Bir daha, bir daha... Sarılmak, yattığı yerden kaldırmak istedi; engel oldu büyükleri. Ertesi gün çok ama çok yağmur yağdı. Cenaze kalabalıktı yine de. Ağıtlar yakıldı göğü delen yağmurla birlikte. Yağmur günlerce sürdü. Gözyaşları yağmur sularına karıştı. **İşte 37 yıllık kısa ömrüne en büyüğü 14, en küçüğü ise bir yaşında olan altı çocuğun dışında, iki ölü doğan bebe ve birkaç düşük bırakan güzel yüzlü kadının adı Emine idi. EMİNE, BENİM ANNEMDİ...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Usta...

Tuncer Köseoğlu 15.06.2012

Dedemin kendisiyle aynı adı taşıyan bir amcaoğlu vardı. Bir asra yakın yaşayan bu güzel insana köyde herkes **Dursun Usta** diyordu. 1800'li yılların sonlarına doğmuş olan **Dursun Dede** çatı ve inşaat ustasıydı. Osmanlı'yı yaşamış, Cumhuriyet'in kuruluşuna tanıklık etmiş Dursun Dede'yi bu değişimler etkiledi mi bilinmez. Hiç anlatmazdı bunları. Pek de ilgilenmezdi aslında. Bizi etrafına topladığında "torunlarım" diye söze başlar, gurbette yaptığı evleri anlatırdı. Rize'nin dışında Kars, Erzurum, Trabzon gibi illere gidip ev ve çatı yapmışlığı vardı. Karadeniz'in ahşap evlerinin asırlara meydan okuyarak ayakta kalmasının sırrını ondan öğrenmiştim. Bir keresinde "bak uşağım" diyerek anlatmaya başladı.. **"Bu evlerin dayanıklı olmasının sırrı kestane ağacıdır.** Ha, kestane ağacını kestin hemen kullanmaya kalkarsan birkaç yıla kalmaz çürür. Kesip suyun içine atacaksın. Nemli yerde bekleteceksin. Sonra kurutacaksın güneşte. Üzerinden yaz da kış da geçecek. Bütün zehrini akıtacak ağaç. Sonra onu biçeceksin. İşte o zaman o tahtaya çivi bile işlemez. Betondan sağlam olur..." Dursun Dede'nin çocukken bana anlattığı kestane ağacının öyküsünü yıllar sonra kendim deneyerek yaşamıştım. Yanında yetiştirdiği, inşaat ve çatı ustası bir oğlu vardı, adı Ahmet'ti. Ahmet Amca yan koşumuzun betonarme iki katlı evini yapıyordu. Birinci kat çıkıldı, sonra ikinci kat. Tuğlalar örülünce dede kuş bakışı bir kilometre uzaktan eve baktı. Bastonuyla yürüyerek inşaatla ustalık yapan oğlunun yanına gelip, "Sana bu işi öğreten

ustanın taaa..." Babasının öfkesine şaşırان Ahmet Amca "Ne oldi baba neye sinirlendun" diye cevap verince, dede, "Bak uşagum **ev yaptun ama yamuk yaptun**. Alt katın pencereleri ile üst katın pencereleri birbirini tutmayı" dedi. Dursun Dede'nin sözleri üzerine ölçüm yapıldı. Gerçekten de alt kat ile üst katın pencereleri arasında 20 santime varan kayma vardı. Dede bunu bir kilometre öteden görüp söylediğinde 90 yaşını çoktan aşmıştı...

Çamlıca Tepesi'ne Çame

Orhan Kemal'in muhteşem eseri **72. Koğuş**'ta Rizeli Kaptan'ın cezaevi hikâyesi anlatılır. Bir keresinde koğuş arkadaşı Kaptan'a sorar: "Sen ne suç işledin de buraya düştün?" Kaptandan cevap: "Ha bu pok yiyen yere Çameden gelmeduk, da..." Başbakan Erdoğan'ın Çamlıca Tepesi'ne "15 bin kişilik cami yapacağız" sözü bana bizim köydeki caminin yapılşını anımsattı. Köyün ahşap çok şirin bir camisi vardı. Bir gün köye **Potomyalı bir imam geldi**. "Bu camiye yıkıp yerine büyük bir cami yapalım" dedi köydekilere. Mustafa Hoca'yı çok sevdi büyüklerimiz. Böylece bizim köyün camisinin yedi sekiz yıl süren yapımı başladı. Caminin bulunduğu yerde araba yolu yoktu. Sirtında camiye tuğla, taş taşıdı köylüler. Benim de çok taşımışlığım vardır. Günahkâr biri oluğum için işlediğim günahların çocukken camiye taşıdığım tuğlaların hatırına af olacağını düşünürüm nedense. Yıllar sonra cami bitti ama hâlâ fazla cemaati yoktur. Bu durumu Bakırköy'ü birkaç kez ziyaret etmiş, köyün delisi ama bana göre en akıllısı Ethem Dayı bir keresinde şöyle özetlemişti: "Ula Apiçalılar. Yaptunuz o tepeye bir Çame. Minaresi gökyüzünü delecek. Kubbesi ise kocaman. Eee kim gidup namaz kılâyı? Kimse.. **Desunler diye yapılan Çame'den hayir gelmez**. Allah da bu yaptığunuz Çame için size sevap yazmaz..."

Başbakan Erdoğan da gördü yüksek tepeyi. Vurdu değneğini yere "ha buraya cami yapılacak" diye emir buyurdu. Çamlıca Tepesi bildiğimiz mesire yeri. Etrafında yerleşim fazla yok. Gelenler de gezmeye gelir, seyreder İstanbul'u alabildiğince. Zaten o tepenin beş kilometrekarelik yakınında saysan en azından 20 cami çıkar. İhtiyaç da yok, gerek de. **Ama o desunler yok mu, desunler.. İşte bir kurt gibi için için yer, kemirir insanı. "Desunler için yapılacaktır o tepeye bir cami."**

Çıraklık ve kalfalık derken, kendini ustalık makamına layık gören Başbakan Erdoğan, son aylarda tuhaf sayılabilecek şeyler yapmaya başladı. Karşısında da "Sayın Başbakan bu yanlış" diyecek kimse olmadığı için tuhafıklar giderek artan bir hızda ilerliyor. AKP'ye hiçbir zaman oy vermeyecek birisi olarak ben sevmiştim Erdoğan'ın demokrasiye inanan çıraklık ve kalfalık halini. Usta, şimdilerde geçmişini yıkmakla meşgul. Başkanlık sistemini tartışmaktan tutun kürtaja kadar varan söylemlerinde hep "**ben her şeyin en iyisin bilir yaparım, siz de uyarsınız**" pervasızlığı var. Arada ufak tefek karşı çıkış olsa da AKP içinden güçlü bir karşı koyuş yok. Erdoğan'a karşı çıkanlar yerine daha çok, nasıl yaltaklanırım da ön saflardan yer kaparım, derdinde olanlar çoğunlukta. Sesleri de gür çıkıyor maşallah. Bazen bakıyorsun Başbakan'dan bile çok ilerdeler pervasızlıkta. İşte böyle zamanlarda Dursun Dede'yi özlüyor insan. Her ne kadar 30 yıldan fazla olmuş olsa da öleli, Başbakan'ın bu ustalık hallerini görüp "Uşagum ne edeyisun. **Memleketun şakuli kaydı**. Bi dur nefes al. Etrafuna bir bak.." derdi eminim. Nur içinde yat Dursun Dede. Ben kestane ağacının nasıl bir ağaç olduğunu senden öğrendim...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ayıplı mal

Tuncer Köseoğlu 22.06.2012

Başbakan, önemli gazetelerin kendilerinden de önemli genel yayın yönetmelerini uçağının terkisine atıp, okyanus ötesine giderken Urfa Cezaevi'nde 13 mahkûmun yanan bedenlerinin kokusu gökyüzü semalarından henüz gitmemişti. Yanan bedenlerin yakınlarının ağıtları ve öfkesi cezaevinin önünden sürerken Başbakan'ın uçağı zorlu bir yolculuktan sonra okyanusu aşmış, Chicago'ya varmıştı. İşte bu yorucu yolculukta uzun süre sigara içemeyen bir gazetenin yayın yönetmeninin ilk işi sigara içmek için bir yer aramak olmuştu. Yer ararken aşağılandığını hisseden **bu zat ı muhterem** bir anda kafasında oluşan dâhiyane fikirle Başbakan'ın yanına geldi. Daha sonrasını kendisine ait satırlardan okuyalım: "Sayın Başbakanım, sigarayla mücadelede Dünya Sağlık Örgütü'nce bir numaralı model ülke ilan edilebilmemiz için atılması gereken birkaç adım daha var' dedim. Başbakan 'nedir' diye sordu. Ben de 'önce sigara paketlerinin üstündeki marka ismini kaldırın. İkincisi sigara tiryakisini yasak bir ürün istiyormuş duygusu altında ezmek için paketlerin üzerine **Ayıplı mal** yazdırın'." Bu dâhi yayın yönetmeninden böyle pas alan sigara karşıtı Başbakan durur mu? Hemen istemiş gazetecinin paketini ve yazmış üzerine "**Ayıplı mal**" diye. Böyle bir önerinin ne ticari ne de teknik olarak bir karşılığı olacağını bir tarafa bırakırsak, beni asıl rahatsız eden "**o ânın**" **fotoğrafı** oldu. Ajansa düşen fotoğrafta Başbakan sigara paketini yazarken bu dâhi yayın yönetmeni el pençe dîvan durur bir hâlde tebessüm etmekle meşguldü. Bu fotoğrafı gören o yayın yönetmeninin başında bulunduğu gazetenin çalışanları ne düşünür, kafasında peşinen nasıl sansür oluşur bilemem. Bildiğim bir gazeteciyi o hâlde görmekten içimin acıdığı... Chicago Havaalanı'nda bunlar yaşanırken, Urfa Cezaevi'nde **kömüre dönmüş tutukluların bedenlerini teşhis** için aileler, Adli Tıp Morgu'nun önünde bekliyordu.

Mayıs ayında Silivri Cezaevi'ni ve koşullarını görmek için Adalet Bakanlığı'nın düzenlediği geziye katılan 11 gazeteci arasında ben de vardım. Mahkûmların görünmediği geziyle ilgili yazımı ertesi gün yazdığım için detaya girmeyeceğim. Cezaevini gezerken aklıma yaşanmış eski bir olay geldi. Sıcak bir temmuz sabahı daha ezan okunmadan sokakta ağzında bir kolla dolaşan köpek görülmeseydi eğer, hiç kimse bilmeyecekti mahkûm Veli'nin akıbetini. Sokakta başıboş ve ağzında bir kol bulunan köpeği gören İspartalıların polise haber vermesinden sonra korkunç gerçek ortaya çıkar. Bir arazide sıkıştırılan köpeğin ağzından çıkan kolun peşine düşen cinayet masası dedektifleri, cinayete kurban giden kişinin kimliğinin

peşine düşünce ilginç bir sonuca ulaşır. Kol, Burdur Cezaevi'nde yatan tutuklu Veli Saçılık'a aittir. İş makinelerine tarafından kopartılan kol dikilmek üzere Isparta Devlet Hastanesi'ne getirilir. Ama kol, yerine dikilmez. Bunun yerine çöplüğe atılır Veli'nin kolu... Silivri Cezaevi'nde gezi sırasında bizleri Mustafa Balbay'ın kaldığı koğuşun benzeri boş bir koğuşa götürdüler. Birkaç dakika kalıp koğuştan dışarı çıkmıştım. Bu, Adalet Bakanlığı'nda görevli üst düzey bir yöneticinin dikkatini çekti. "Pek ilginizi çekmedi sanırım Balbay'ın koğuşu" dedi bana. Şaşırmıştım. Yüzüne bakıp, sanki Gauguin'in bir tablosu önüne gelip birkaç saniye durduktan sonra gitmiş gibi hissetmesem de, "Koğuş işte. Nesi ilgimi çekecek" diye kısa bir cevap vermiştim.

Her ne kadar çocukken bir örnek giydirilecek bir kardeşim olmasa da eşitliğe inanırım ben. **Eşitsizliğin yarattığı adalet duygusunun olmayışı yaralar en çok.** Hayatın her alanında yer alan eşitsizlik cezaevlerinde de fazlasıyla var. Pek bir VIP tutuklular olmasaydı, bu var olan cezaevleri de gündeme gelmeyecekti. Medyamızın büyük bir kısmı bu ülkede cezaevlerinin ve orada yatan insanların olduğunu Silivri ve Hasdal Cezaevleri sayesinde öğrendi. Oysa, onlar da, sorunları da hep vardı. Çıgıllıkları bizlere yetiştirmiyordu sadece. Cezaevlerinde doluluk oranı yüzde yüz civarında dersek yanıltır bizi bu genel rakam. Batıda bu oran düşse de doğuda iki katına, üç katına çıkıyor. Bu durum doğudaki insanların suçlu olmasından kaynaklanmıyor. Olağan şüpheli olmasından kaynaklanıyor daha çok. Cezaevlerindeki tutuklu sayısını azaltmak istiyorsak öncelikle algıdan başlamalıyız. **Batıda birçok olayda hâkimler tutuksuz yargılanma kararı verirken, doğuda aynı TCK'yı uygulayan hâkimler "Atalım içeri, suçsuzsa kendi ispatlasın" mantığını çok daha vahşice uyguluyor.** Bu algı nedeniyle bir koğuşta nöbetleşe yatmak zorunda kalıyor tutuklular. Bu algı değişmedikçe her ilçeye cezaevi yapsan da koşullar değişmez. Daha çok cezaevi daha çok tutuklu olur sadece.

Derken geldik yazının sonuna. Bir sigara yaktım ve derin bir nefes çektim. Sağlığıma çok zararı olduğunu bildiğim hâlde. **Yine de şu bilinmeli, bu gök kubbe altında işlediğim hiçbir günah ve ayıp, beni cezaevlerinde insanların yanarak öldüğü bir ülkenin vatandaşı olmak kadar utandıramaz. Utandırmadı da...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

Sabâ makamı

Tuncer Köseoğlu 29.06.2012

Sabah uyandığımda evinde misafir olduğum arkadaşım kahvaltıyı Almanya'da yapalım dedi. Kısa bir şaşkınlık geçirdikten sonra bisikletlere bindik. 20 dakika bisiklet sürdük, geldiğimiz yer küçük bir Alman kasabasıydı. Kafeteryalarından birine oturarak harika bir kahvaltı yaptık... Fransa'nın Strasbourg kentinde akademik çalışmalarda bulunan arkadaşının yanına kısa bir tatil için giden yakın dostum bana başından geçen olayı anlatırken gözüm önümde duran gazeteyle ilişti. Gazete haberine göre Suriye tarafından düşürülen uçak sınırda bulunan burunları karıştırmış, bu nedenle hava sahasını ihlal etmişti. Küçük bir dünyada aynı zaman dilimi içinde bir ülkeden bir ülkeye insanlar sabah kahvaltısına gidebilirken, başka bir yerde bir uçak burunları karıştırdığı için düşürülebiliyordu. Suriye'nin **Laskiye kentinden her sabah Samandağ'a bisiklete atlayıp karşılıklı kahvaltıya giden insanlar olsaydı eğer, karıştırılan yerlerin anlamı da olmazdı, kavgası da...**

Mevsim normallerinin üzerinde seyreden sıcaklara Suriye'de düşürülen uçak eklenince ortam daha bir ısındı. Düşürülen uçakla birlikte her zaman TSK'dan çok daha fazla generale sahip olduğunu düşündüğüm Türk medyasını savaş naraları sardı. Savaş uçakları, füze görselleri gazeteleri süslerken, "ne duruyoruz, savaşalım" naraları atmaya başlayan yazarlar da ortaya çıktı. Bu yazarlara öncelikle şunu söylemek isterim. **Bir savaşı kışkırtmak için ne yazarsanız yazın, 2003 yılında Irak savaşı için yazılan bir yazıyı çukurlaşmada geçemezsiniz.** Bahsettiğim yazı, yanında beyaz bayrak bulunduğu halde **öldürülen postali delik Iraklı askeri** anlatıyordu. Okuduğumda bir insan daha ne kadar alçaklaşabilir diye düşünmüştüm. Savaş çığırtkanlığı yapanlara işte bu yazıyı tavsiye ederim. (Ertuğrul Özkök'ün 2003 yılında yazdığı "Geç kalkmış beyaz bayrak" başlıklı yazısı. Meraklısı Google'dan okuyabilir) Geçebileceğinize inanıyorsanız çığırtkanlık yapmaya devam edin...

Savaş ve hayat

Irak savaşı sırasında gazeteci olarak sınırdaydım. ABD askerleri Nusaybin ve Kızıltepe'de konuşlanırken teskerenin geçmesi bekleniyordu. Cizre'de kaldığımız Onşar Otelinde bir akşam kalabalık bir gazeteci grubu yemek yiyorduk. Yemeğin konusu ise doğal olarak savaştı. "Gazeteci generaller" iki ülkenin askerî güçlerini masaya yatırmış, tankları yürütüyorlardı. Son derece sıkıcı geçen konuşmaları dinlerken gözüm bir anda Melik'e takıldı. **Melik, otelde çalışan yirmili yaşlarda bir garson çocuktur.** Çalışkan, her yere koşturan Melik'i çok sevmişti gazeteciler. Biraz da masadaki sohbetin sıkıcılığını dağıtmak için "Neyin var Melik" diye sordum. Melik hafif boynu bükük bir şekilde **"Kız kardeşim yok abi"** dedi. Bir anda masada sohbet bitmiş gözler Melik'e dönmüştü. "Nasıl yani" diye sorduk. Melik anlatmaya başladı. "Bir kıza sevdalıyım. Kız da beni seviyor. İstetti ailem kızı ama çok fazla başlık parası istediler. Çalışarak **o parayı yüz yıl geçse de ödeyemem.** Oysa bir kız kardeşim olsaydı, onun da ağabeyi var, ona verirdik. Karşılıklı kız alışverişi olurdu. Kızı kaçırmayı düşündüm. Beni de ailemi de öldürürler. Töremiz böyle. Anlayacağınız çaresizim." Melik konuşmasını bitirince biraz önce savaş uzmanı olan gazeteciler, bu kez töre uzmanı olmuştu. Özellikle masadaki kadın gazeteciler, "kadın alınıp satılan bir mal mı" diyerek töreye lanet okuyordu. Uzaktan ahkâm kesmenin en iyi örneklerinden biri yaşandı o gece. Net bir karar çıkmasa da ben ve birkaç arkadaş Melik'ten yana tavır koymuştuk. Bu konuşmalarımız, ahkâm kesmelerimiz Melik'in derdine deva olmasa da konuşup rahatlamıştık işte. Melik ise bize bir süre katlanıp, işini yapmaya koyuldu. Zaman zaman düşünürüm Melik sevdalısına kavuştu mu diye. Bir yerden yüklü bir miktar para kazanmadıysa ya da kızın ailesi insafa gelmediyse kavuşma ihtimali yok denecek kadar azdı. **İşte böyle savaş çıkma ihtimali anlarında tanklara toplara tüfeklere bakmam ben. Aynı yıldızlar altında**

elleri tetikte bekleyen sınırın iki yakasındaki genç insanlara bakarım. Ne düşünüyorlar, hayalleri neler, sevdikleri var mı? Bitince o sıra hasreti, kavuşmanın heyecanını içlerinde duyuyorlar mı diye...

Sabâ makamı tadında yazmaya çalıştığım yazıyı bir dostumdan duyduğum Karadeniz fıkrası ile bitireyim. Rizeli imam mahallede bir kıza âşık olur. Kız da ona sevdalıdır. Ailesini alıp kızın evine gider, istemeye. Kızın babası ise laik bir Kemalist. "Ben kızımı imama asla vermem der", kapıyı gösterir. Gece gözüne uyku girmez imamın. Sabah ezanı okumak için minareye çıkar. Hoparlörü açıp söyler sözünü: **Bu ezan sevup da kavuşamayanlara gitsun...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mutluyuz

Tuncer Köseoğlu 06.07.2012

nce bir silah sesi, ardından bağırışlar duyuldu. Gazetede ki sıradan bir cumartesi gününü sıradışı hale getiren olaylar zinciri böyle başladı. Gazetenin bulunduğu sokakta başlayan kavgayı izlemek için ahali pencerelere doluşunca bana da dört kat aşağıya inmek düştü. Muhabirimiz Hüseyin ve yazarlar editörümüz meraklı Tamer ağabeyle birlikte aşağıya indik. Benim gördüğüm manzara şuydu: Sokağın iki yanına mevzilenmiş iki grup, karşı kaldırımda insanların arasında yerde oturmuş gelinlikli bir kız. Alkım Kitabevi'nin yanına çekilmiş ve arkasında "Mutluyuz" yazısı bulunan bir aracın içinde beyaz gömlekli bir adamı tutmaya çalışan iki genç... Aracın yanında ise beni dehşete düşüren bir manzaraya tanık oldum o anda. Bir kadın sonradan geline ait olduğunu öğrendiğim beyaz bir ayakkabıyı eline alıp yere çalıyordu. Kaldırıma çarpan ayakkabının peşinden koşan orta yaşlı abiye kıyafetli bu kadın yerden alıp tekrar tekrar ayakkabıyı yere vurdu. Bana mısın demiyordu ayakkabı, direniyordu kadının öfkesine.

Bu sırada karşı kaldırımda bulunan genç bir çocuğun kanlı suratını gördüm. "Mutluyuz" yazılı arabaya doğru bağırıp küfürler ediyordu. Yetmiş yaşını çoktan geçmiş yaşlı bir kadın şaşkın bir halde olup bitene bakarken, iki kişinin elinden kurtulan damat, gelinin olduğu yere bir ok gibi fırladı. Üç dört kişinin arasına dalan adamın hedefi gelin miydi, tam belli olmadı. Karşı taraftan birinin savurduğu uçan tekmeyle kendini yerde buldu beyaz gömlekli adam. Kavganın dozu arttıkça kadınların çığlıkları adamların küfürlerine karıştı. Kim kimdi belli değildi. Sokakta bir film çevriliyordu sanki ama ne ortada kamera vardı ne de oyuncularını yönlendiren yönetmen. Her şey doğal akışında gelişirken böyle bir duruma alışık olmayan Mühürdar sokağın sakinleri giderek kalabalıklaşarak bir çember oluşturdu. Kavgayı izleyen bir arkadaşım "İşte evlilik böyle bir şey" diyerek durum tesbitinde bulundu. Bu arada önce Taraf'ta sonra diğer gazetelerde yayınlanan fotoğrafları çeken muhabir arkadaşımız öfkeden nasibini aldı. Önce yakası çekilip gömleği parçalandı. Bu durumda her delikanlı gazetecinin yapması gerekeni yapıp önce Alkım'ın içine girdi, sonra da dört katın merdivenlerini üçer üçer çıkarak hayatının en önemli koşusunu gerçekleştirmiş oldu. Bir saate yakın süren kavganın ardından polisler her iki tarafı karakola götürürken kavgaya müdahale etmeye çalışan yazarlar editörümüz astım krizi geçirerek ambulansla hastaneye kaldırılıyordu...

"Geline damat dayağı" şeklinde çıkan haberlere içerleyen damat İlkey Özseri, Taraf 'ı ziyarete gelip meramını anlatmak istedi. Düğüngünü karısını döven adam durumuna düşmek ağrına gitmişti belli. Siyah tişört, eşofman ve altına düğün günü giydiği mokasen ayakkabılarla gazeteye gelen damadın elini sıkıp sitemde bulundum.

"Delikanlı adam eşini döver mi" diye. Mahzun bir ifadeyle yüzüme bakıp, "Abi vallahi karıma tek bir fiske vurmadım" dedi. Haklı olabilirdi, karısının olduğu yöne doğru 10 kaplan gücünde koştuğunu görmüştüm ama vurduğunu görmemiştim. Muhabirimiz Serkan Ayazoğlu'na anlattığı hikâyesinin bir kısmını dinleyerek ayrıldım yanından. Damat İlkay'a göre bu evliliğe herkes karşıydı. Kendi ailesi, gelin Cemre'nin ailesi. Kısaca herkes ters yola girmiş, Cemre ile İlkay aşk yoluna girmişlerdi. Aşk yolunda ilerlerken ahaliyi ikna etmek mümkün olmadığından, çareyi Cemre'yi kaçırmakta bulmuştu damat. Cemre iki aylık hamileydi. İki aile kerhen onay verdi bu evliliğe. Aileler bir araya gelsin diye düğün yapılacak yer ayarlandı. İşte o yer de kavganın yaşandığı sokaktaki salonda. Cemre evinden gelinlikle çıkmak istedi. Gelini almaya gittiğinde damadın anne babasından kimse gelmedi. Hava sıcaktı ortam ise hayli gergin. Aileler düğünün yapıldığı salonda beklerken, Cemre, kendisine alınan bileziğin kırıldığını söyleyerek "Bu sahte galiba" dedi. Damat da bunu annesine söylemiş, sonrasında zaten gergin olan ortam karşılıklı yumruklu kavgaya dönmüş. Kavgadan sonra babaevine giden geline "geri dön" çağrısı yapmış damat. Gelen cevap ise manidar "S..... git sen babama silah çektin..." Şimdi damat eşinin yanına dönmesini bekliyor, dualar okuyarak. "Ailem, annem, babam hiçbir şey umurumda değil yeter ki Cemre dönsün" diyor. İş, aileden sorumlu bakana düşüyor bence. Hazır ortada bir çekirdek aile ve hamile kadın var, üremeyi teşvik için tarafları barıştırmalı. Üç çocuktan fazla sözü aldınız mı tamamdır. Bu olaydan çıkarılacak çok ders var aslında. Geline cimrilik edip öyle ince bilezik almayın. Kıyın paraya Trabzon burma bilezik alın. Yine de gelin arabalarının arkasındaki "Mutluyuz" yazısının altına "Mutsuz da olabiliriz" yazısı eklensin. Mutluluk, bazen başlamadan biten ilişkidir...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dere hakkını alır

Tuncer Köseoğlu 13.07.2012

Dereler herkesin olduğu kadar hiç kimsenindir de. Sadece kendine aittir dere, kendi yatağında akıp gider. Akıp gideceği yatağını da kendi belirler. Müdahale ettin mi bir süre sonra gelir senden hakkını alır ve hiçbir şey yapamazsın. Akıp durduğu süre içinde etinden, sütünden, balığından faydalanırsın, kenarında oluşan bereketli toprakları ekip biçersin. İşte o kadar... Dereyi tanıyan onunla yaşamayı bilen biri asla dere kenarında ektiği yerin bütünüyle kendine ait olduğu yanılgısına kapılmaz. Bilmeyen için dereye yüzmek, hele dereye balıklama atlamak çok tehlikeli olsa da mevzuya baştan girelim.

Samsun'un Canik İlçesi'nde sel sularına kapılarak hayatlarını kaybeden 13 insanımız öldükleri için suçludur. Bunu ölenlerin ailelerinden özür dileyerek söylüyorum. Sel felaketinden sonra bu ölümlerde sorumluluğu olan herkesi dinledim. Açıklamalarını okudum. Çıkan sonuç, ölenlerin suçlu olduğu ki özellikle TOKİ konutlarının bodrum katlarında boğulanlar. TOKİ, yetmiş metrelik dere yatağını beton duvarlarla indirmiş yirmi metreye, sana açmış bedava yer. İstimlak parası vermeden üstüne yapmış perde betondan sağlam ev. Hem de Fransız balkonlu. Bodrum katlarında yaşayacak fakirlerde başının çaresine baksın. Her şeyi devletten beklememek lazım. Böyle anlar için bodrum katlarda insanlar pekâlâ dalış malzemeleri bulundurup canını kurtarabilir. Şimdi canını kurtarmayıp devleti güç duruma bırakan insanlar suçlu olmasın da kim olsun! Bir de böyle nahoş olaylar insanın hizmet aşkını köreltiyor. Hem ne der Başbakan: "Durmak yok yola devam". Sekteye uğruyor işte hizmet...

Samsun'da sel felaketinden 13 can yaşamını kaybederken, Anayasa Mahkemesi çok fazla kimseye malum olmayan bir başvuruya ret kararı veriyordu. CHP, 15 kilo metrenin altındaki derelere HES yapılmasının

anayasaya aykırı olduğunu belirterek, Anayasa Mahkemesi'ne baş vurdu. Başvuruyu inceleyen mahkeme heyeti bunun anayasaya aykırılığını görmemiş olacak ki reddetti. Böylece derelerin talan edilmesinin önünde halkın dışında hiçbir engel kalmadı. Bu kararı veren mahkeme heyetinden kimse izlemiş mi bilmiyorum ama bir gün arkadaşım ile ulusal bir haber kanalı izliyordum. Birden doğa cennetlerinden biri olan ve HES'ler tarafından katledilmeye başlanan SENOZ Vadisi'nden bir görüntü geldi ekrana. Seksen yaşlarında bir kadın elinde orağı taş atıyordu greydere. Arkadaşım şaşkınlık içinde, "Aaa anam anaşit (anarşist)oldu" dedi. Evet, anası anaşit olmuş doğup büyüdüğü köyünün deresini korumak için çok iyi kullandığı orağı ile makinelerin karşısına dikilmişti. Buna benzer bir çok yerde insanlar makinelerin karşısına dikildiler. İşin kolayını buldu yargı. Neye karşı çıktığına bakamadan özellikle gençleri bir sol radikal örgüt ile ilişkilendirerek içeri atmaya başladı. Hem bizim ülkemizde örgütten bol ne vardı. Olmasa da uydururuz bir tane maksat HES'lere zeval gelmesin.

Derelerin talan edilmesi sadece HES'lerle bitmiyor. Karadeniz derelerinin en büyük günahı dik arazilerden oluşan yerleşim alanların az olması. Bu nedenle devlet dere yataklarına gözünü diyor. Islah adı altında beton duvarlarla daraltılan derelerin kenarlarına yeni yerleşim alanları açılıyor son hızla. Buraya TOKİ de Belediyeler de konut yapıyor. Ta ki yeni bir sel felaketi gelene kadar. Hayatında dereyle hiçbir ilgisi olmayan insanların sırf rant adına yaptıkları işlemdir bu. Bilmezler işte o derenin bir gün gelip hakkını alacağını. Dere hakkını alır almasına da bunun adı rahmet'in aşırı yağması olur. Bu rahmet ne hikmetse hep son yıllarda yağar oldu. Önüne ne varsa katıp sürükledi. Daraltırsan derenin yatağını, değiştirirsen akışını gün gelir delirir Karadeniz gibi, önüne ne çıkarsa alır yığar denize, duble yolunla birlikte diyen olmadı nedense...

Çocukluğumun geçtiği Askoros deresinden çok şey öğrendim ben. Bir gün önce yüzdüğüm derenin ertesi gün yağan yağmurla birlikte kayalarla dolduğunu gördüm .Zaman zaman değişir derenin yatağı, geriye geniş bir alan kalır.Yaz başında gittiğim Askoros Deresi'nde gördüklerime inanamadım. Dere beton içine alınmış, kenarlarında devlet okullar yapmış. Ve daha bir sürü konut. Şuraya yazıyorum... Benim bildiğim o dere bu yapıları sizin yanınıza komaz. Gün gelir hesap sorar. Siz de çıkar bu bir yüzyılın felaketi der, işin içinden çıkarsınız. Ölenler öldükleriyle kalır zaten. Bu ülkede yaşamak ölmekten daha zor olduğu için unutulur gider. Derelerin isyanını bugünkü iktidarın icraatına uyan bir türkülle dile getirelim. Askoros deresinin/ yan tarafi derindir/ bu gün böyle gideruk/ yarun Allah Kerim'dur... Bugünler, yaşadığımız doğayı talan etmekle gidiyor. Ya yarın?

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Remezan

Tuncer Köseoğlu 20.07.2012

Kokulu üzüm zamanıydı... Henüz 10-11 yaşlarındaydım, Ramazan ayında oruç tutmak istiyordum. Özeniyordum büyüklere. Geniş bakır sininin etrafında toplanan bereketli iftar sofrasında biz çocuklara da yer vardı. Ayrılık gayrılık olmasa da hak ederek oturmak istiyordum o sofraya. Bir an önce büyümek isteği idi benimkisi. Yıllar sonra anlayacaktım büyümenin özenilecek, matah bir şey olmadığını. Sahura kalkmak için birkaç başarısız girişimde bulunduktan sonra sonunda ev halkını ikna etmiş, anam tarafından sahura kaldırılmıştım. Uyku sersemi yenilen birkaç lokma yemekten çok kalkmış olmak sevindirmişti beni. Uçuyordum adeta. Öğlene doğru uyandığımda yaşlılarımın yanına koşturdum hemen "Bakın ben oruçluyum" diyerek. Bir süre sonra saatler geçmek bilmiyordu benim için. Yine de direniyordum. İftara birkaç saat kala annem beni kokulu üzüm toplamaya gönderdi, elime bir kuiça (hasırdan yapılan küçük sepet) vererek. Büyük bir kızılağacı

sarmalayan kokulu üzüm asmasına sarılıp en tepeye çıktım. Üzümün kokusu burnumun derinliklerinden girip yüreğime iniyordu. Ağaçta bir tek ben ve kızılağacın yapraklarına karışmış asma yaprakları vardı. Bir süre sonra nefsim'e yenik düşüp posasıyla birlikte yemeye başladım üzümleri. Ki yenmezdi kokulu üzümün posası ama delil bırakmak istemiyordum geriye. İlk büyük günahımı işleyerek indim ağaçtan. İçimde pişmanlık yoktu. Hiçbir şey olmamış gibi eve geldiğimde iftar sofrası kuruluyordu. Her zaman bereketli olan evimizin bakır sinili sofrası özenle hazırlanıyordu. O akşam iftar sofrasında akşam ezanını beklerken günün konusu bendim. Annem "soldu yüzü baksana" dedi benim için. Babaannem "tutamaz dedunuz ama tutar benum uşağum" diye övgüler gönderdi. Başımı eğerek bu övgüleri hak etmediğimi bilen bir suskunlukla karşıladım söylenenleri. Benim bu suskunluğuma alışık olmayan ev halkı halimi oruçlu olmama verdi. Dedem, "baksana uşağın sesini soluğuni kesti oruç" dedi gülerek. Okşadılar başımı iftar sofrasında sevgiyle...

Ramazan'ın aç ve susuz kalmak olmadığını çok erken yaşlarda öğrendim ben. Ramazan, her şeyden önce sevgiydi, karşındakini anlamaydı ve barıştı. Karadeniz coğrafyasının hırçınlaştırdığı sert adamlar, Ramazan ayında başka bir kimliğe bürünürdü. Yıl içindeki kavgalar küslükler biterdi. Camide kılınan teravîh namazlarında yaramazlık yaptığımız için tekme tokat dışarı atılsak da, en çok sonrasında yapılan dinî sohbetlere bayılırdım. O sohbetlerde İslam alimlerinin, evliyaların hayatları anlatılırdı. İlimin, bildikçe küçülme, kibirden uzak durma ve mütevazılık demek olduğunu o sohbetlerde öğrendim ben. İlim öğrendikçe toprağa daha yakın olmak demekti benim için...

Şehirde de coşkuyla karşılanırdı Ramazan ayı. Rize'nin o zamanki en ünlü sokağı Şeytan Sokağı'nda esnaf her gün biri tarafından karşılanan Ramazan sofraları kurardı. Sokağın Dosma'ya çıkan dik yokuşunda yorgancılar, çeyizciler ve sandıkçılardan oluşan esnafın en ünlüsü ve sözü dinlenen adamı yorgancı Yener Usta'ydı ki kendisi aynı zamanda mesleği başkalarına öğreten ustaların ustası olma özelliğini taşıyordu. Orta Cami'yi geçip varılan düzlükten sonra züccaciye, giysi dükkânları ve bakırcılar gelirdi. Sokağı Kalaycı Ömer'in dükkânı sonlandırırdu. Kalaycı Ömer, küçük dükkânında ayak körüğüyle harladığı ateşiyle ölene dek baba mesleğini sürdürmüştü, bakır kap kacakları kalaylamıştı. Şimdilerde kararan tencereler için "seninki daha kara" diyerek avunuyorsak, bilin ki Kalaycı Ömer gibi ustaların gün be gün yok olmasındandır. İşte bu el erbabı insanların kurdukları ramazan sofralarının ana yemeği güveçti. Bol etli güveçler Kazdal Camii'nin yanındaki fırına verilir, sofralarda kandilin yanması beklenirdi. O Ramazan sofralarında tanıdık olsun olmasın sokaktan geçen herkes buyur edilirdi. Tanrı misafirlerine soru sormak ayıptı sofralarda. İcap ederse kendisi anlatırdı. En önemlisi küçük dükkânlara yardım istemek için gelenler, eli boş gönderilmezdi. Kurulan sofraları karşılayanlar böbürlenmezdi şimdiki gibi. Şimdilerde çokça görür olduk dev pankartlarda; "Bu akşamki iftar sofrasını falanca işadamı karşıladı" diye. Çok ayıp olan şeyleri yaşar ve görür olduk bugünlerde. Hele beş yıldızlı otellerde, lüks restoranlarda iftar sofraları düzenleme görgüsüzlüğü kimsenin aklına gelmezdi. Temmuz sıcaklarını bir kenara bırakırsak, safların giderek keskinleşip, ateşe atıldığı memlekette, Ramazan ayının güzel şeyler getireceğini umut ediyorum. Ramazan, asla ve asla aç ve susuz kalmak değildir şiarının altını bir kez daha çizerek muhabbeti bir Karadeniz türküsüyle noktalayalım. Oy Trabzon Trabzon, içi kalay, içi kalaylı kazan. Efkarlı günlerume, meraklı günlerume, geldi çattı, geldi Remezan...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayırlı evlatlar

Tuncer Köseoğlu 27.07.2012

Yağmurlu bir geceydi... Kadıköy Emniyet Amirliği'nin o zamanki binası olan Acıbadem'de bayrak direğine yarı çıplak bir adam kelepçelenmişti. Kadıköy'den Çamlıca'ya çıkan anayol üzerinde bulunan binanın bayrak direğine kelepçelenen adamın başında nöbet tutan polis, özellikle taksi plakalı araçları durduruyor, **"Bak bu direğe bağlanan kişi..."** budur diyordu. O kişiyi bayrak direğine kelepçeleğin talimatını veren ise Kadıköy Emniyet Müdürü'ydü. Ertesi gün adliyeye çıkarıldı bayrak direğine kelepçeli, sabaha kadar yağmur altında duran adam. Adliye koridorunda sesi çınladı, **"Bana terörist, vatan haini muamelesi yaptılar. Beni yağmur altında bayrak direğine bağladılar. Biz terörist miyiz?..."** Kendisine yapılan insanlık dışı muameleyi anlatırken bile bunun başkalarına da yapılabileceğini savunan kişi, bir dönemin ünlü kabadayısı **Hasan Heybetli** idi. Heybetli, birkaç gün önce Caddebostan Maksim Gazinosu'nda bir yakının düğününe katılmış, gövde gösterisi yapmıştı. Bu gövde gösterisinin fotoğrafları gazetelerde yayımlandığı gün Kızıltoprak'ta bir aracın içinde gözaltına alınmış ve bayrak direğine kelepçelenip, sabaha kadar işkence yapılmıştı. İşkence talimatını veren ise **Necdet Menzir**'in ekibiyle İstanbul'a gelen **Süleyman Başgör**'dü. **Başgör, bu olaydan sonra ödüllendirilecek ve Menzir tarafından Asayiş Şube Müdürlüğü'ne ataması yapılacaktı.**

Devlet, kendisine muhalefet edenleri hain diye yaftalayıp, işkenceden geçirmek için her zaman hayırlı evlatlar yetiştirdi. Bu hayırlı evlatlar özellikle sol muhaliflere işkence yapmaktan, gözaltında kaybetmekten çekinmediler. Çekinmediler, çünkü hiçbir zaman yargı önüne çıkarılmadılar. Çıkarıldıklarında ise zamanaşımı devreye giriyordu. Ne kadar çok işkence o kadar çabuk yükselme ve terfi demekti. Bir dönem TİM'lerde çalışan, işkenceli sorgularda bulunanlar, hızla yükseldi, korundu, polis şefi yapıldı. İşkencede ifade imzalatmak kolaydı. O işkencelerden geçen biri ne kadar direnirse dirensin oradan kurtulabilmek için önüne uzatılan her ifadeyi imzalıyordu. İfadede ne yazıldığını dahi bilmeden... Bu da işkencecilerin hanesine artı olarak geçiyordu. Devlete hayırlı evlat olabilmek böyle bir şeydi işte.

Doksanlı yılların başında o zamanki adı DGM olan mahkemede bir duruşma izleyip yazmıştım. Davada sol örgüte mensup olduğu iddia edilen genç kadın, örgüt adına cinayet işlemekle suçlanıyordu. İfadesi hâlâ aklımda ilk günkü gibi. Poliste ağır işkenceden geçtiğini anlatan kadın, **"Kennedy'i bile ben öldürdüm derdim"** diye ifade verdi. Buna benzer birçok davada olduğu gibi kale alınmadı ifadesi tabii. Mahkeme önce idam sonra müebbet hapis verdi. Hayırlı evlatlar yine kazanmıştı...

Taraf'ın son günlerde ısrarla sayfalarına taşıdığı bir haber var. **Sedat Selim Ay**'ın **İstanbul Terörle Mücadele**'nin başına getirilmesinden sonra yaşanan gelişmeler. Selim Ay, polise karşı açılan işkence davalarından nadir olarak hüküm giymiş biri. Zaten bu dava da zamanaşımına uğrayıp cezası ertelenmiş. İç soruşturmada ise olağan bir şekilde aklanmış. 90'lı yıllarda TİM-3'ün önce yardımcılığını sonra da başına geçmiş. Hakkında, hüküm giymenin dışında kendisine işkence yapılanların anlatımları da var. Aynı TİM tarafından gözaltında alındıktan sonra işkencede ölen **Süleyman Yeter**'den tutun, kaybedilen **Hasan Ocak**'a kadar, sorumluluğu olduğu iddiaları var. Böyle bir polis şefini dünyanın herhangi bir demokratik ülkesinde böylesine kritik bir göreve getirseniz ülke ayağa kalkar. **Bizde ise her zaman olduğu gibi derin bir sessizlik... Böyle bir durumda sessiz kalan gazetelerin çalışanları arasında geçmişte gözaltında işkence gören insanların olması da ayrı bir trajedi.** Selim Ay ile ilgili haberlerimiz üzerine, geçmişte beraber çalıştığım polis muhabirleri aradı. Bir arkadaş, **"Tanısaydınız, ne kadar iyi insan olduğunuzu bilseydiniz, böyle yazmazdınız abi"** dedi. İşkencenin bu ülkede ne kadar olağan hâle geldiğinin göstergesidir bu söz. İşkence, bizde sistematik olarak geçmişten kök salarak gelen bir uygulamadır. Önceki gün Selim Ay'ın işkencesinden geçen **Ayşe Yılmaz**, sakin bir hâlde arkadaşımız Tuğba Tekerek'e tanık olduklarını anlattı. **Gözaltında işkencede ölen Süleyman Yeter'in delinen yanaklarını nasıl öptüğünü de...** Yakın dostunuz işkencede ölüyor ve siz onu öpüyorsunuz. Bu durum bile işkencelerin en büyüğü değil mi? Sedat Selim Ay'ın terör şefliğine getirilmesinin kendisini üzmeyeceğini de söyledi arkadaşımıza; **Türkiye, gerçeğinin bu olduğunun altını çizerek.** Bu gerçeğin

utancını daha ne kadar yaşayacağız sorusunu kendimize sormamız gerekmiyor mu artık... Devlet, hayırlı evlatlarını ihtiyaç hâlinde elinin altında tutarken, bu duruma daha ne kadar kayıtsız kalacak bu ülkenin insanları. **Mesele Sedat Selim Ay meselesi değil, mesele, işkencecilerimizin hayırlı evlatlar olarak anılmasına isyan etme ve buna karşı durma meselesidir...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Renkler

Tuncer Köseoğlu 03.08.2012

Bir zamanlar sıklıkla gittiğim Mardin’de aylak ve amaçsız bir günümde, kentin her zaman büyülediğim sokaklarında dolaşırken yolum bir **Şahmeran** ustasıyla kesişti. Selam sabah faslından sonra oturup yaşlı adamı izlemeye başladım. Yanında bıyığı terlememiş genç bir çırağı vardı. Oğluydu. Ona öğretmek istiyordu mesleğini. “Pek hevesli değil” dedi sitemkâr bir ifadeyle. Sanatının inceliğini anlatmaya başladı, kaçak çayları ardı ardına yudumlarken. **“Artık bu işleri yapan çok insan kalmadı”** derken gözlerindeki hüznü görebiliyordum. **Mardin’i terk edip giden Süryani esnafını, telkari ustalarını** anlatırken hüznü giderek artıyordu. **“Sanki her şey giderek kötüleşiyor”** dedi. **“Onlar da bu şehrin rengiydi”** dedim cevap olarak. Bu lafı dememle birlikte bir anda hüznünlü adamın yerini gözlerinden ateş çıkan biri aldı. Ses tonunu yükselterek, **“Sen ne diyorsun. Ne rengi. Onlar buraların asıl sahipleri. Bizlere bu işi öğretiler yıllar yılı.** Sonra dayanamadılar baskılara, yıllar içinde teker teker göçüp gittiler yaşadıkları topraklardan. Şimdilerde tek tük kaldılar ve onlara ‘bunlar da bizim rengimiz’ diyoruz. **Hem biz kimiz ki yanımızdakine rengimiz diyelim..”** dedi.

Öfkeliydi sesi, sadece bana değil yaşananlaraydı öfkesi ve benim gafıma dayamayıp patlamıştı. Hayatımda çok utanç anlarım olmuştur ama bu kadar utandığımı hatırlamıyorum. Çayımı bitirip, usulca çıktım dükkândan...

Padişahın memleketinden **vatan** yaratabilmek için Türk olmak birinci tutkal ise ikincisi İslam olmaktı. Bunda da başarılı olundu. Artık çevremizde bir şehri, bir mahalleyi var eden asıl sahipler göç edip gidince, ikiye bölünmüş göstererek **“renkler kayboldu”** lafının kurtarıcılığına sığındık. Zaten “sevmeyen defolup gitsin” birinci şiarımız olmuştu hep. Bir diğer ikiye bölünmüş hâlimiz ise “Benim komşum **Yahudi’ydi, Rum’du, Ermeni’ydi**” diyerek ne kadar sevgi dolu bir insan olduğumuzu göstermeye çalışmak değil miydi zaten. Bir gece ansızın basıp yağmalayacağımız kadar bile kalmayan insanları **“renklerimiz”** diye vicdan rahatlaması olarak kullanmak her zaman işimize geldi.

Asıl dert şimdi başlıyordu işte. Her zaman bir düşman bulmak ve her zaman çoğunluk olmak zorundaydık. Ayazağa’da geçen gece inşaat işçilerini **“Kürtler defolun”** diyerek kovalayan da işte bu gibi **çoğunluğun oluşturduğu linç** anlayışıydı. İnşaat işçilerini kovalayanlar arasında Kürtler de vardı eminim. O çoğunluğun bir parçası olarak işçileri mahalleden kovalayan insanların arasında oruç tutanların da olduğu gibi... Mesela ben o kalabalığın arasında yer alan birinin evine ekmek götürebilmek için gurbete gelen, kötü koşullarda kaldığı yetmiyormuş gibi **40 derece sıcakta çalışan bir işçiye ekmeginden etmenin kaç oruca bedel olduğunu düşünüp düşünmediğini merak ediyorum çokça.** Nihai zafere ulaştığı için huzurla evine gelip, iftarını açan o kalabalıktan biri acaba bunu düşünüp de, olur ya üzülmüş müdür?

Ramazan ayının başladığı gün **“Remezan”** başlıklı bir yazı yazarak oruç tutmanın sadece aç ve susuz kalmak olmadığını dile getirmiştım. Bu ayın ruhuna güveniyordum çünkü. Malatya’nın Sürğü Beldesi’nde yaşananlar Ramazan ayının ruhuna aykırı olabilirdi, ama çoğunluğun yıllarca beslediği **“sana benzemeyeni yok et”** kültürüne aykırı değildi. Bir Alevi vatandaşın evini basıp tekbir getirip, sonra da İstiklal Marşı okumak ve **“defolup gitsinler”** demek ne kadar da tanıdık değil miydi? Burada asıl vahim olan bu baskını yapan insanlarla ilgili hiçbir soruşturmanın olmamasıydı aslında. Ne de olsa “hassas” vatandaşlarımız duyarlıklarını dile getirmişlerdi. Bizden olmayanı yok saymak sanki çok doğalmış gibi...

Güçlünün ardına sığınıp zayıfa vurmak

Askerde Kemal isminde Maraşlı bir arkadaşım vardı. Orman mühendisiydi ve Hizbullahçıydı. Fakir bir ailenin çocuğuydu O nedenle dağıtımda izin almamıştı; bir an önce askerliğini bitirip hayata atılmak istiyordu. Bol yıldızlı bir gecede nöbet tutarken, ormanda gördüğü bir kayın ağacını anlattı bana. **O ağaca nasıl âşık olduğunu...** Ben yıldızlara bakarken o gece hiç konuşmadığı kadar konuştu Kemal. Hayallerini, umutlarını anlattı. Çok yıldız vardı gökyüzünde. Her biri güneşten büyük ama bize küçük görünen parlak yıldızlar altında aslında bir hiç olduğunu çok daha iyi anlıyor insan. Bir hiçlikten kocaman bir dünya yaratmak istiyorsak, öncelikle kendimize saygımız olmalı. Bu saygı da çoğunluklar içinde sürünün içine karışıp **zayıf gördüğümüzü devletin gücüne sığınıp linç etmekten geçmemeli.** Sahi o gece de çok parlak yıldız vardı gökyüzünde. Ben çok ama çok uzakta belli belirsiz görünen soluk bir yıldız seçtim kendime. Hani bir gün olur da karışırsam havaya, toprağa, suya o **soluk yıldız** gelip beni bulsun diye...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beyaz kalem

Tuncer Köseoğlu 17.08.2012

Bir arkadaşımın beş yaşında bir yeğeni var, adı Doruk. Anaokulunda okuyan Doruk, bir gün öğretmenin verdiği ödevi yapmadan gitmiş okula. Ödevleri kontrol eden öğretmen Doruk’un beyaz sayfasıyla karşılaşınca soran gözlerle bakmış. Doruk’tan cevap, **“Öğretmenim ben beyaz kalemle yaptım”**. İşler sarpa sarmaya başlayınca iktidar da gazetecilerin beyaz kalemle yazmasını ister oldu çokça. Beğenmediği bir yazarın yazısını patronuna şikâyet eden bir başbakanla karşılaşıyoruz sık sık. Gazeteleriyle özdeşleşen yazarların **“sansür”** nedeniyle ayrılışlarına şaşırıyoruz artık. Herkesin olup bitene aldırmadan beyaz kalemle yazmasını istediği ortamda buna direnler ise iktidarın **“tosun”** yazarlarının hedefinde oluyor. Bütün maharetleri iktidarı eleştiren yazarlara bel altı bel üstü Allah ne verdiyse vurmak olan bu yazarlar **“yaladıkça yükselirsin”** şiarının güzide örneklerini sunuyor bizlere. Bu tosuncuklar son günlerde , **“İktidara bu kadar laf ediyorsunuz, PKK’ya da laf etsenize”** sözünü dolaşıma soktu. Bu sözlerle el insaf demek bile geçmiyor içimden. Her şeyden önce geçmişte PKK’ya en sert eleştirileri getiren **Taraf**, bundan sonra da yine getirir. **Bizim kafamızda bir haberi yaparsak, “şuna yaranınız buna yaranınız” gibi “cinler”** dolaşmıyor çünkü...

Geçen hafta olup biteni öğrenme adına Şemdinli'ye gittim. İzlenimlerim gazetede geniş bir şekilde yer aldığı için ayrıntıya girmeyeceğim. Her şeyden önce 30 yıldır süren kirli savaşın yorgunluğu ve bıkkınlığı vardı insanların gözlerinde. İki kesimden gelen şiddetin durmasıydı tek istekleri. “ **Biz kendi karnımızı doyururuz. Yeter ki bu kan dursun**” diyordu, bağ bahçeleri yakılıp, köylerinden edilen insanlar. PKK şiddeti bir yandan, devlet bir yandan bir **mengenenin içine sıkışmış gibiydiler**. Peki, bu 30 yıl süren savaşta devlet ne kazandı dersiniz onu da söyleyeyim. Kamu binalarının etrafı kum torbalarıyla çevrili, 24 saat otomatik tüfeklerle nöbet tutan polis ve askerlerle sahip oluyoruz Şemdinli ve diğer ilçelere, gerisi laf ü güzaf... Oradayken, tatsız bir olayla karşılaştım. Hakkâri'den 42 sivil toplum örgütü boşaltılan köylerle ilgili Şemdinli Kaymakamı ile görüşmeye gelmişti. Beş temsilci Kaymakam'la görüşmeye çıkarken, diğerleri bahçede kaldı. Güneşten korunmak için tentenin altına sığındı bekleyenler. Derken, bir emir geldi yukarıdan: “**Kaymakamlık bahçesinden çıkartın onları. Dışarıda beklesinler**” dendi. Ha haklarını yemeyelim, “**nazik olun**” dedi emri veren. Dışarıya çıkarıldı STK temsilcileri. **Güneşin gölgesini bile insanların esirgeyen yönetici kafasıyla neyi ne kadar yönetebileceksiniz?**

Büyük fotoğrafa baktığımda, kan aktıkça daha da isteriz diyenler çoğaldıkça çoğaldı. Ağıtların yakıldığı evleri kanıksadık. Genç bedenlerin tabutları ülkenin dört bir yanında gidip gelirken, her iki kesimden, “**kanları yerde kalmasın**” faşist söylemleri yükseldi. Her faşist söylemle daha çok kan birikti o dökülen kanların üzerine. “**Et değil, tırnak değil, bir mendil niye kanar**” diye soran şair Edip Cansever görmüştü geleceğimizi. Ne kadar faşist söylem geliştirense geliştirin kanı kanla temizleyemezsiniz beyler. Aha buraya yazıyorum. Yerdeki kan ancak ve ancak suyla temizlenir, aklanır paklanır. Bu su, ülkenin dört bir yanında var. Yeter ki gerçekten isteyin bunu...

Şemdinli'de boşaltılan köylere gittim. Hakkâri muhabirimiz **Ömer Oğuz** ve beni genç bir şoför dağ yollarını kullanarak götürdü köylere. Vadi boyunca akıp giden yeşil dereye baktık. Derenin kenarında hayvanlarını otlatan köylüler görüyorduk. “Bu dereye balık tutuyorduk eskiden” dedi şoförümüz Şahap. Çatışmalar başlayınca korkudan gelemeyen olmuştur dereye. Balıkları pencereleere takılan sineklikler ile tuttuklarını anlatı. İki kişi bu sineklikleri dereye karşılıklı tutup, balıkları kenara sürüyor ve kaldırıyorlarmış. Dereye balık tutmanın her çeşidini bilsem de bunu ilk kez duymuştum. Huzurlu bir Şemdinli gününde balık tutmaya geleceğimi söyledim Şahap'a. Dönüş yolunda ise dayanamayıp dereye girdik. Su buz gibiydi ve duruydu. Tepemizdeki helikopterlere aldırış etmeden çocuklar gibi eğlendik yarım saat. Şemdinli'de kaldığım süre içinde en mutlu olduğum an da o andı. İşte bütün bu olup biteni anlatmak için “beyaz kalem” isteyenlere inat, **KALIN** harflerle daha da yazmak gerek diyor, sözü Erzurumlu halk ozanı Emrah'a bırakıyorum. “**Bir dağ ne kadar yüceyse bir kenarı yol olur. Buna bayram günü derler, dostla düşman bir olur.**”

İyi bayramlar...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kasaba

Tuncer Köseoğlu 24.08.2012

Uzun zaman önce Kaf Dağı'nın ardında bir kasaba kuruldu. Kuruluşu çok da kolay olmadı aslında. Büyük şehirlerden kala kala elde küçük bir kasaba kalmıştı. Onu sıkıca sahiplendi ahalisi, yurt belledi. **Kasaba maviler, yeşiller ve pembelerden oluşuyordu**. İlk başta her şey eşit olarak belirlense de bir süre sonra yönetime

maviler geldi, yeşilleri de yanına alarak. Yeşiller başlangıçta mavilerin bu hâkimiyetinden hiç de hoşnut kalmadı. Kasabayı çevreleyen dağlara çıkarak isyan başlattı. Bu isyana öfkesi büyük oldu mavilerin. **Üzerlerine bombalar yağdırdı, çoluk çocuk demeden öldürdü.** Kalanları ise kasabanın değişik yerlerine dağıttı.

Bu yok edişten zaferle çıkan maviler kasabayı baskı altına aldı tümüyle. Öyle ki mavilerin içinden olanlar bile bu duruma karşı çıktıklarında ânında "hain" damgasını yiyor, zindanlara atılıyordu. Hâkimiyetin tek bir vücut olabilmesi için karşı çıkan herkesi düşman görmekten çekinmedi iktidarı elinde tutanlar. Kasabayı ve sınırlarını korumak adına tek tip insan yaratma yoluna taş koyan herkes, bu zalimlikten payını aldı. **Pembelere gelince; onlar aslında kasabanın en eski sahibiydiler.** Yerleşik düzenleri ve işleri vardı. Zaman içinde azınlıkta kalsalar da korkuyla karışık sürdürdüler yaşamlarını. Hâkimiyeti elinde tutan maviler ise bu asıl sahiplerin varlığından rahatsızdı. **Tek kasaba ülküsüne uymuyordu pembelerin varlığı.** Azınlıkta kalsalar bile ticaret onların elindeydi, zengindiler. En önemlisi, aynı tanrıya inansalar da kasabanın egemenlerinin dinlerinin dışında ibadetlerini yapıyorlardı. Birden kovup göndermek ise olmazdı. Diğer kasabalarla anlaşma yapılmıştı güvenlikleri için. Zaman içinde çözüldü sorun. Göçe zorlandılar mahallelerinden. Ağır vergiler getirildi. Hepsı başka kasabalara göç etmeye başladı. Kasabanın ileri gelenlerinin çıkardığı kışkırtmalarla kalıp direnenlerin evleri, malları talan edildi. Giderek bir avuç kalan pembeler tehlike olmaktan çıkınca vicdan rahatlaması için kullanıldı her zaman. **"Biliyor musunuz, benim pembe bir komşum var. Çok iyi insanlar"** denerek. Kimse "sen iyi misin" diye sormadı bu vicdan yoksunu vicdan yapan insanlara. Dedik ya kasaba kötülükler üzerinde kurulmuştu bir kere. Bu kötülükler ve baskı hiçbir zaman bitmedi. Pembeler, göç edip yeşiller de uslu bir çocuk gibi "biz maviyiz, biz maviyiz" derken, kafasını kaldıran herkesin başı ezildi. **İbretiâlem için "hain" bellenenler sallandırıldı darağaçlarında...**

Maviler, yeşillere her ne kadar **"siz de bizdensiniz"** dese de bu hiçbir zaman içten kabul görmedi. Göremezdi de. Bir gün mavi yeşil, fark etmeden herkesin başı ezildiğinde zindanlara atılan insanlar işkence gördü. Hem de ne işkence. Bu işkenceden kurtulanlar dağa kaçtı. Büyük ve uzun zaman sürecektir bir isyan hareketi başlattılar. Bu isyan hareketi giderek isyan ettikleri mavilerin yaptığı zulümlere döndü. Korku dalgası başladı bu kez mavilerle yeşillerin ortaklaşa sürdürdüğü. Bir zamanlar mazlum olan yeşiller, yarattıkları korku dalgasının etkisiyle kendi halkını baskı altına alırken her zaman kendine yeni hamiler buldu. Çoluk çocuk demeden yaptıkları katliamlara, kılıflar bulundu. **Her kılıf bulunmada yeni masum insanlar öldürüldü.** Kanlar akıtıldı. Her kan akışta ama, ama... Amalar çoğaldıkça çoğaldı. Şimdilerde kesmiyor artık isyancı yeşilleri, mavilerin siz yeşilsiniz demesi. Başka şeyler de kesmiyor. **Kan akıta akıta mavilere benzeyen yeşiller, olmayan zaferin kibrini yaşıyor dağlarda.** Kasabaya inip, bebekleri öldürecek bombayı koyacak gözü dönmüşlüğü yaşarken kendilerine zulmeden egemen mavilerden farkları kalmadığının farkında bile değiller artık. Kasabanın bu olup biteni sessizce izleyen mavi, yeşil ve pembe halkına gelince; hayatlarının zulmedenler tarafından çalındığını bilse de çaresizlik içinde izliyorlar olup biteni. **Bir gün çalınan hayatları geri verilir umuduyla...**

Yağmur damlası

Yazar **Trebian**'ın **Kasaba** isimli romanında doktor, rahip ve kasabanın şerifi bir barda biraraya gelir. Doktor "En büyük günah nedir" diye sorar. Rahipten cevap: **"En büyük günah hırsızlıktır. Hırsızlıkların en günahkâr olanı ise cinayettir. Bir insanın hayatını çaldığınızda bir daha geri getiremezsiniz."** Gaziantep'te alçakların hayatlarını çaldıklarından biri de bir yaşındaki Almina idi. Adının anlamı **"ilk yağmur damlası"** demekmiş. Yağmurlu bir şehirde büyüdüğüm hâlde hiç şemsiyem olmadı. Severim yağmur damlalarını çokça. Almina'nın gözleriyle birlikte çok şey değişti bende. **İstemem yağmur damlası düşün üzerime. O damla, alçakların kanını döktüğü Almina'yı hatırlatacak her defasında...**

Sol elim

Tuncer Köseoğlu 31.08.2012

Devlet istediği için değil, arkadaş hatırına altı yaşında okula başladım. **Yaş ceviz zamanıydı.** Dere kenarında yaş cevizleri kayaya sürtüp kabuklarını soyuyorduk. Benden beş ay büyük arkadaşım Bulut'u okula yazdırmak için amcasının oğlu geldi yanımıza. Bunu duyunca "Ben de okula gitmek istiyorum" dedim. Eve gidip annemden bol yapraklı nüfus kâğıdımı alıp yola koyulduk. Okul karşı köydeydi. Ceviz soymaktan kınalanmış ellerimizle bizi karşısında gören okul müdürü beni kayıt etmek istemedi önce. **"Yaşın küçük seneye gel"** dedi. Ağlamaya başladım. Derdim okula falan gitmek değildi, arkadaşımdan ayrılacaktım. Bu gözyaşları etkisini göstermiş olacak ki kaydımı yaptı; "Okullar açılınca birkaç gün gel, beğenmezsen seneye gelirsin" diyerek.

Bir süre sonra okullar açıldı. Öğretmen tek tek ismimizi okumaya başladı. Bir tek benim ismim okunmadı. Ağlamaya başladım. Öğretmen yanıma geldi başımı okşadı. "Benim ismim yok" dedim. Adımı sordu **"Kasım Köseoğlu"** dedim. Listeye baktı bulamadı. Ana ve baba adımdan buldu kim olduğumu. **Adım Kasım değil, Tuncer'di.** Böylece hayatımın en değerli bilgisini altı yaşında öğrenirken ilk şokumu da yaşadım.

Eve gidip "Benim adım Kasım değil Tuncer" derken, hikâyeyi de öğrendim. Hastanede doğduğumda doktor kayıt yapmak için annemin yanına gelmiş. Çocuğa bir ad koyup koymadıklarını sormuş. **Annem "hayır" deyince o zaman adı "Tuncer" olsun, böyle kayıt ediyorum demiş anneme...** O zamanlar doktorlar mühim insanlar, annem hayır diyememiş tabii. Birkaç gün sonra eve gelince annem bu olayı anlatıp, **"Doktor bir ad verdi ama ben o adı unuttum"** demiş ahaliye. Bu konuşmaları dinleyen amcam "Adı Kasım olsun" diyerek koymuş noktayı... Bu arada arkadaşım Bulut'a gelince, onun da gerçek adı Osman'mış. Bunu da öğrenmiş oldum böylece...

Benim adımı yanlış bilmekten başka önemli bir **"kusurum"** daha vardı. Yaşamımın büyük bir bölümünde tramva yaşatan. **Solaktım ben.** Küçükken ev ahalisinden az dayak yemedim sol elimi kullandığım için. Hatta bir keresinde dedem, kaşığı sol elimde tuttuğum için bıçakla elime vurmuştu. Bıçağın tersiyle vurduğunu sanan dedem keskin kısmıyla vurunca bayağı bir kan akmıştı elimden. İyi ki aktı. Bu olaydan sonra en azından dayak yemekten kurtulup, şiddet görmedim sol elimi kullandığım için.

İlkokul ikinci sınıfta öğrencilere şiddet uygulamayı seven bir öğretmen geldi. Her vesileyle öğrencileri döven bu öğretmen bana bulaşmamıştı nedense. Haylaz ama başarılı bir öğrenciydim. Bir keresinde sürekli dövdüğü bir arkadaşımızı tahtaya çağırdı. **"Oğlum senin eşek tarafın neresi söyle orayı dövecem"** dedi. Arkadaşımız **kafasının sol tarafını** gösterince kafasının sol tarafını tahtaya vurdukça vurdu o öğretmen...

Okulun ikinci sınıfı bitmek üzereydi. Son yazılılar yapılıyordu. Kâğıtlar dağıtıldı başıma dikildi öğretmen. Aldı sol elimden kalemi sağ elime tutuşturdu. **"Bu sınavda sağ elinle yazacaksın"** dedi. Yazmadım öyle kaldım ben. Başıma, sol elime vurdu, bağırdı, "yazmazsam" zayıf vereceğini söyledi. Bütün derslerim pekiydi. Yazmadım. Sınav saatinin sonuna doğru sağ elimle bir çizgi dahi çizersen pekiyi vereceğini söyledi. **O zaman gözyaşlarım boşaldı yine, çizmedim söylediği o çizgiyi. Sınavdan zayıf almıştım ama özgürlüğüme kavuşmuştum; bir daha uğraşmadı sol elimle...**

Lisedeyken top oynarken bir arkadaşım ayak koydu, havada uçup yere düştüm. Tabii, refleks olarak sol elimin üzerine. Bileğim kırılrsa da maçı tamamlamıştım. **Maçtan sonra kırıkçı Hatice nineye gittim. Baya uğraştı, yumurtayla sardı kırık bileğimi.** İki gün sonra okula gittim. Sınav dönemi idi ve bana kıl kapan bir öğretmen vardı. "Ben anlamam, rapor getir, yoksa sınavda sağ elinle yaz" dedi. Çaresiz devlet hastanesine gidip, doktorun karşısına çıktım. Doktora kolum kırık olduğu için rapor istediğimi söyledim. Doktor önce bir röntgen çekti bileğime. **"Çok kötü kırılmış bileğin. Ama yerine oturtulmuş bu iyi"** dedi. Elimi alçıya aldıktan sonra gönderirken, "hani rapor" diye sordum. "Ne raporu" diye cevap verdi, "okula gidebilirsin" demeyi ihmal etmeden. "İyi de sınavda nasıl yazacağım" diye sordum. **"Nereden bileyim solak olduğumu" diye söylenince, "nereden biliyorsun sağ elimi kullandığımı" diye cevap verdim. Çattık şeklinde başını salladıktan sonra verdi istediğim raporu...**

İyi yanlarını da gördüm solaklığımın. Mitinglerde hep sol elim havaya kalktı. Bir de solaklar zekiymiş diye duydumdu. Ben de test ettim zekâmı, nerede olursam olayım evin yolunu fasulyeler olmadan buldum sürekli. Bir zekâ başka ne işe yarar zaten...

Bu yazıyı niye yazdığımı gelince, "beş buçuk yaşında tek ayak üzerinde sek sek sekerekten okula alınacak öğrenciler arasında solaklar da var, **onlara iyi davranmayın, diğerleri gibi davranın**" demek için. Zaten adı **"eğitim"** olan sistemde hayatları kayacak çocukların. Üstüne solaklıkları yüzünden başka dertler eklenmesin. Bizler de sağ elini kullanan insanlar gibiyiz. Mars'tan gelmedik. **Dünyanın bütün solak minikleri bu zulme son vermek için birleşin...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Karartma günleri

Tuncer Köseoğlu 07.09.2012

Bizim oralarda bir laf var: **"O kadar çatlak, su kaçırmaz"** derler. Bunun devamında ise **"taşı delip geçen, suyun şiddeti değil sürekliliğidir"** diye söylenir. Aynı gece Afyon'da bir askerî mühimmat deposunda akla ziyan bir patlamayla 25 askerimiz şehit olurken, İzmir'de 58 kaçak göçmenin boğularak ölmesine ne denir bilemedim. Yıllardır yaşadığımız şiddetin sürekliliği devam edince **ortada çatlak falan da kalmayıp, her tarafından su almaya başladı memleket.** Bu kadar felaketin ardı ardına gelmesi daha başka nasıl izah edilebilir. Felaketler çoğaldıkça **karartma çabaları** da medyada yankı bulmaya başladı. Bütün bu felaketlerin sorumlusu, olan olayları kıyısından köşesinden az buçuk da olsa veren gazeteler ve televizyonlarmış gibi yansıtılıyor nedense. **Bizim ülkede gazetecilik, haberi vermekten çok vermeme üzerine kurulu** olduğu için, bu karartma çabalarına kimse karşı çıkmıyor, çıkamıyor. **Fatih Altaylı geçen gün köşesinde yazdı. Kendisi dâhil Hürriyet, Zaman ve Star yayın yönetmenleri biraraya gelmiş. Artan terör olaylarını nasıl vereceklerini (karartacaklarını) aralarında konuşmuşlar.** Tam deklarasyon yayınlayacakları sırada hükümet oyunbozanlık yapmış. Gaziantep'teki alçak saldırıda hayatlarını kaybeden insanların cenaze törenlerine tam kadro katılarak medyaya fotoğraf vermiş ve haberler büyük çıkmış. Bunu açıkça yazan, bir gazetenin yayın yönetmeni ve gerekçesi de hazır: **"vatana hizmet"**.

Benim bildiğim yaşadığın ülkeye hizmet ancak ve ancak yaptığın işi iyi yapmakla mümkün olur. Gazeteciler kendilerini çok önemli şahsiyetler sanırlar ama gerçek öyle değildir. **Bir çöpçü ile bir gazeteci arasındaki tek fark, çöpçüler işini iyi yaparak yaşadığı yere hizmet ederken, Fatih Altaylı gibiler ise yapmayarak hizmet**

eder. Bütün bu olup bitenleri, gerçekleri örterek nasıl hizmet edildiğini geçmişte gördük. Doksanlı yıllarda bu karartmalar fazlasıyla yapıldı **“Vatana hizmet” adı altında.** Sonuç: binlerce köy yakıldı, yıkıldı. Göç ettirildi. Sokak ortasında infazlar yaşandı. Hâlâ cesetleri bulunamayan binlerce faili meçhuller oldu. **Bütün bunlara üç maymunu oynayan medya, palazlandı zenginleşti.** Vatana hizmetin karşılığını fazlasıyla aldı bu kan gölünden. **Biz zamanlar Genel Kurmay Karargâhı’nda ağırlanıp, “vatana hizmet” etmesi istenen gazeteciler, şimdilerde Başbakanlık’ta ağırlanıyorlar.** Değişen tek şey ise yer... Bu hizmeti kabul etmeyip gazetecilik yapmak isteyenler ise en ağır suçlamalarla karşı karşıya bırakılıyorlar. **“Hiyanet” zaten bizde olağan söz. Çıkarına ters düştü mü ânında suçla “hiyanetle”. Memleketin taşı toprağı, işler zora girince egemenlerin suçlayacağı “hain” ürettiyor mübarek...**

Önceki gün Başbakan Erdoğan, partisinin toplantısında konuştu. Altı yedi sayfa tutan konuşmayı satır satır okudum. Kendi iktidarından başka herkes sorumluydu ardı ardına gelen bu felaketlerde. Double yollar, otoyollar, metrolar yapılırken kendi iktidarının başarısı, işler sarpa sarınca kendisi ve şürekâsı dışında herkes sorumlu. **Dünyanın hiçbir demokratik ülkesinde böyle bir yönetim modeli yok. Hesabını sorarlar. Diktatörlükler hariç tabii...**

Oysa AKP farklı şeyler söyleyerek ve egemenlere baş kaldırarak iktidara geldi. 30 yıldır süren kirli savaşı bitirme adına çok önemli cesur adımlarda attı. **Samimiydi, dağdaki gençler ile kışladaki gençlerin ölmemesi için çaba harcadı. Müzakerelerde bulundu.** Barış adına attığı her adımı canhıraş şekilde bağırarak engellemeye çalışanlar bu adımlar bitince saflarını AKP’ye çevirdi. İktidarın barış çabalarına her şekilde karşı çıkan büyük bir gazetenin yayın yönetmeni **Şemdinli sırtlarına “korsan” koyarak plastik masasıyla poz verdi.** Bir adam böyle bir poz vererek kendisini niye rezil eder sorusunu bir kenara bırakırsak, **o fotoğrafın ardında yatan gerçek, olup biteni karartma isteğidir.** Bunda da kısmen başarılı olunmuştur. Başbakan’a akıl vermek haddime olmasa da bir öneride bulunacağım: Doksanlı yılların **karartma günlerini** iyi anlayabilmek için danışmanlarına gazete arşivlerini iyi bir tarattırsın. Bu karartmaları “vatanseverlik” naraları atarak yapanların nasıl zenginleştikleri satır aralarında yer alıyor çünkü...

Daha 15 gün önce kardeşim gitti askere. 23 yaşında taşı sıkça su çıkaracak yiğit bir delikanlı. Elektrik teknisyenliği okudu, elinden her iş gelir. **“Gitme” dedim “oğlum askere”. “Gideceğim, vatan borcumu yerine getirip, kendi işimi kuracağım” dedi ve gitti.** Babamı aramadım 15 gündür, hani **“kardeşine sahip çık”** sözüne ne cevap vereceğimi bilemediğim için. 75 yaşını aşmış bir adam askere giden bir oğlu için endişeleniyorsa. Güvenmiyorsa o asker ocağına, bunu **karartma yaparak** sağlayamazsınız beyler. **Daha çok aydınlık ve özgürlük**le sağlarsınız...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şefika

Tuncer Köseoğlu 14.09.2012

Hacı Rıza dört aylık bebeği Kadriye’yi kundakta öptükten sonra yola koyuldu. Savaş yıllarıydı ve seferberlik kâğıdı çıkmıştı. Simav’dan Çanakkale’ye gitmek için yola koyulan Rıza bir daha hiç geri dönmedi. Karısı Şükriye bir yandan çocuğunu büyütürken diğer yandan da savaşa giden kocasının yolunu gözledi. Şükriye’nin hayatı

hiç de kolay olmamıştı aslında. Dört kız kardeşin ortancası olan Şükriye'nin ablası aniden öldü. Ölen ablanın bir erkek oğlu vardı. Aile dul kalan **Hafız Rıza'nın** çocuğuna da bakması için Şükriye ile evlenmesine karar kıldı. Bir gün hamur yoğururken bir bahaneyle **evraka parmak bastırdılar henüz 14'ünde** olan genç kıza. Bu evrak aslında ölen ablası Şaziye'nin dul kalan eşiyle evlenme ilamıydı. Çaresiz bir şekilde vardı kocasına ölen ablasının çocuğuna bakmak üzere. Bir süre sonra eşi Rıza'dan bir çocuğu oldu. **Adını Kadriye koydular.** Hafız Rıza Çanakkale cephesine gitti gideli Şükriye, kocasının ablasından olan oğlu Ahmet Çınar ile küçük bebeğini büyötmeye, tarlada, bağda, bahçede çalışıp çocuklarına hem ana hem de baba olmaya çalıştı.

Ara ara mektup alıyordu cepheye giden kocasından. Kendisi okuma-yazma bilmediği için Simav'a inip yazdırıyordu mektubu kocasına... Son mektuplarından birinde **"Bahçedeki dut ağacını keselim mi?"** diye yazmış, izin istemişti. Hafız Rıza'dan aylar sonra cevap geldi. **"Burada gölgesine muhtacız. Sakın kesmeyin o dut ağacını. Su içerken beni hatırlayın. Susuzluktan kırılıyorruz. Tarlalara iyi bakın, ziyan etmeyin. Burada bir dilim ekmeği kaç kişi paylaşıyoruz biliyor musunuz? Tayınımızı kaptırmamak için gözümüzü dört açıyoruz."** Bu mektup, Şükriye'nin kocasından aldığı son mektup olmuş. Kocasının bir gün geleceğini umut ederek 14 yıl geçirmiş böylece. Şükriye'nin yaşamı seferberliğe giden kocasının yolunu bekleyerek geçerken Simav'da başka bir yerde başka bir hayat yaşanıyordu. Simav'ın ileri gelenlerinden tüccar **İsmail Ağa** çok sevdiği karısını kaybediyordu menenjit hastalığından. Çok sevdiği kadını hiç beklemediği bir anda kaybeden İsmail Ağa iki çocukla bir başına kalmıştı. Zengin bir adamdı, taliplileri vardı, kendisine gösterilen hiçbir kadını beğenmedi. **Bir gün yolu Şükriye ile kesişti. Kocasının askerde öldüğünü öğrencince, çöpçatanlar aracılığı ile haber gönderdi kadına.** Kadından gelen cevap ise **"Ben evliyim. Askerdeki kocamı ölene dek bekleyeceğim."** Âşık olduğu kadını kafasına takan İsmail, Şükriye'nin askerdeki kocasının izini sürdü. **Hafız Rıza'nın Çanakkale harbi sırasında öldüğüne dair kayıtlara ulaştı.** Bu ulaştığı kayıtları Şükriye'nin önüne koyunca genç kadın, inandı kocasının öldüğüne. Bir süre sonra evlendiler. İsmail Ağa çok mutluydu. Bana yüzünü ve o beline kadar inen saçlarını gösterdin ya "dile benden ne dilerse" diyordu karısına. Bir süre sonra İsmail, bir çocuk istedi Şükriye'den. Şükriye ise karşı çıkıyordu bu isteğe **"İkimizin de çocuğu var. Hem yaşlıyız, ne gerek var"** diyerek...

İsmail Ağa'nın ısrarları sonunda meyvesini verdi ve bir kız çocukları oldu. Adını **Şefika** koydular. İsmail Ağa'nın menenjitten ölen ilk karısının adıydı Şefika... Geç yaşta kavuştuğu Şefika'yı çok sevdi babası. Yanından hiç ayırmadı. Şefika da babası gibi tüccar oldu. 16 yaşına vardığında evlense de ticaretten hiç kopmadı, işlerini büyüttü. Evlendiği eşinden olan üç çocuğunu üniversitede okuttu. Bunun yanında kazandığı parayla Simav'da misafirhaneler, huzurevleri yaptırdı. 85 yaşında üç çocuk, yedi torun sahibi olan Şefika ile sıcak bir İzmir sabahında tanıştım. Elinde **Taraf** gazetesi vardı ve benim **"Remezan"** başlıklı yazımı okumuştı. Yazımın kendisini çocukluğuna götürdüğünü söyleyen Şefika Teyze "gel otur" diyerek yukarıda yazdığım hikâyesini anlattı bana. Bir saat süreyle hikâyesini anlatırken kâh hüzünlendi kâh gülümsedi. Sözlerini, **"Küçük olmak çok kötü. İnsan sevdiklerini, kendini sevenlerin acılarını görüyor. Onları kaybediyor. Yalnızlaşıyor.** Yine de çocuklarım, torunlarım var onların varlığı sevdiğim insanları **kaybetmenin acısını hafifletiyor"** diyerek bitirdi. Kısa bir süre önce başladığım köşe yazarlığına, zaman zaman niye yazdığımı sorgulayarak, bir bahane bulup bırakmayı düşünüyorum. Şefika Teyze ile karşılaştığım o cuma sabahı bana yazma konusunda güç verdi. Bir hikâyeden yola çıkıp, başka bir hikâyenin içine girmek ve derinliklerine inmek. **Bir yazıyı heyecanlı ve güzel başka ne kılabilir ki...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

Sıradan bir gün

Tuncer Köseoğlu 21.09.2012

Salı sabahı her zaman olduğu üzere saat sekiz gibi kalktım. Son günlerde korkarak dokunsam da televizyonun açma düğmesine, kalkar kalkmaz her zamanki gibi haber kanallarında gezinti yaptım; bugün canımı yakacak haber çıkmaz umuduyla. Bir önceki gün **Bingöl Karlıova**'da pusuya düşürülen şehit polislerin cenaze törenleri vardı haberlerde. Gencecik bedenler sırasız ölümlerle toprağa veriliyordu. **Daha da kötüsü sıradan, umarsız bir hâl alıyordu bu gencecik bedenlerin toprağa verilişi.** Duşun altında başıma ilk su damlası değdiğinde küçük adamı düşündüm; hani şu **Tanrılar Çıldırılmış Olmalı** filminde kabilesini kötülüklerden korumak için gökten düşen kola şişesini uzaklara götürüp ufka atan adamı... O kola şişesi az iş açmamıştı küçük insanların başına. Barış içinde yaşarlarken, uçaktan atılan kola şişesi yüzünden bütün kabilenin huzuru kaçmış, adeta savaş başlamıştı. Oysa alışık değillerdi böyle şiddete. Küçük adamın buna son vermek için eline aldığı kola şişesini geldiği yere atmak için yola koyulmasını anlatıyordu film. Bunları düşünerek sokağa çıktığımda her zamanki gazete bayiiinden gazetelerimi alıp, kahve içeceğim yere geldim. Orta boy bir filtre kahve her sabah olmazsa olmazımdı.

Kahvemi yudumlayıp, gazeteleri okurken rüzgârın etkisiyle havada süzülen sararmış bir yaprak düştü gazetenin üzerine. Yaprğa baktım bir süre. Rüzgârla birlikte dans ediyordu gazete sayfasının üzerinde. İyiye işaret bu dedim içimden. Sevmem sıcakları, yağmur insanıyım. Her şeyiyle sıcak geçen bir yaz artık geçiyor diye ümitlendim. Bir yerlerde yazın son aylarını denize girerek geçiren insanlar geldi aklıma, kıskançlık kapladı içimi. Kahve içtiğim yerin karşısında PTT var, genelde tekaüt aylığı oradan alırım. PTT'ye doğru amaçsız bakarken Başbakan Erdoğan'ın birkaç gün önce söylediği cümle takıldı kafama. Ne demişti Başbakan: **"Son bir ayda 500 terörist etkisiz hâle getirildi."** Etkisiz hâle getirmek... Ne kadar soğuk, vicdan yoksunu bir cümle. Savaş öncelikle hisleri yok ediyor. Hani postaneler banka gibi oldu ya. Birine havale gönderiyorsunuz. Havaledelik rakam yazıyor **500 diye, parantez içine de yazıyla yazarsın beşyüz diye. Bir yerden bir yere havale göndermişti Başbakan. Karşılığı ise o yerden gelen şehitler oluyor ve kararıyor vicdanlar her şeyiyle. Sayıya dönüşüyor bir anda genç bedenlerin ölümleri...**

Gazetede sabah toplantısı rutin seyrinde ilerledi. Toplantıyı yöneten Ahmet Abi, Yıldırım Oğur'un yazısına atıfta bulunarak bununla ilgili tepki alalım dedi. **Yıldırım, bu kirli savaşı bir yıl içinde bitirecek yedi adımdan söz etmişti yazısında.** Barış ile ilgili her öneri heyecanlandırıyordu Ahmet Ağabeyi... Yine öyle oldu, her gün yaşanan ölümlere karşın umutluydu. Toplantıdan sonra matbaacı bir arkadaşım aradı. Gazeteye yakındı yeri, yanına gittim. Sürekli takıldığım lokale geçtik bir çay içmek için... Lokalin içi boştu, yaşları yetmiş geçmiş dört ihtiyar okey oynuyordu bir masada. Tanıyordum bu insanları. Onlara bakıp, lokalin sahibine **"Bu adamlara iyi bak. Beş, bilemedin on yıl sonra aramızda olmayacaklar"** diye pis bir espri yaptım. **Cevap muhasebeci Mustafa abiden geldi. "Ulan puşt, kim kimin cenazesine gider belli olmaz" dedi.** "Orası öyle de hani sıralı ölüm var ya ondan dedim" gülümseyerek. Kimse bilmez ne zaman öleceğini de, sıralı ölüm diye bir şey var. Hem gençlik yıllarını çoktan geçtim ben. Yaşadığım ülkede daha çok genç fidanlar gidiyor sırasız ve haksız bir şekilde. Bir süre sonra gazeteye döndüğümde kara haberi aldım. Pusuya düşmüştü genç bedenler. Bilanço ağırdu, 10 ölü, yetmiş yaralı... **Yine sırasız, yine haksız ölümler ve sayıdan ibaret kalacaklar...**

Birinci sayfa toplantısında acı vardı arkadaşların yüzünde. Gündem bir anda değişti. Yıldırım'ın yedi maddelik barış yazısının tepkileri rafa kalktı. Ahmet Ağabeyin yüzü asıldı. Yazışları'nda bir arkadaş, savunmasız, korumasız ölüme gönderilen bu genç bedenler nedeniyle **Genelkurmay Başkanı istifa etmeli dedi.** Yüzüne baktım "Nerede yaşadığını unutuyorsun. Hiçbir yetkili başarısızlıkta istifa etmez" dedim. İstifa etmelide ısrar etti

arkadaş. Aslında o da biliyordu istifa etmeyeceğini. İstemeyerek de olsa asık suratlı ama sorgulayan bir gazete yaptık. **Oysa neşeli eğlenceli bir gazete yapmak gelirdi içimizden.** Gece son sayfalar gidene kadar gazetede kaldım. Bir ara Toplum-Yaşam editörümüz yanıma geldi; **“Çankırı’da kaza oldu 10 ölü var” dedi.** Zaten ölüm ilanı gibiyiz. Birinci sayfaya olmaz, sen içeri gir haberi dedim. Bunu söylerken ses tonuma ve duyarsızlığıma şaşıtm. Eve döndüğümde yeni günün ilk saatleri geçmişti çoktan. Balkona çıkıp, denize doğru baktım. Kapalı perdelerin çoğunda ışıklar sönmüştü. Küçük adamı düşündüm yeniden. Kabilesini korumak için geldiği yere atacaktı şişeyi. Uzun mesafe kat etikten sonra başardı ve fırlattı o barış düşmanı şişeyi boşluğa... **Büyük adamlar aramak yerine hepimiz o küçük adam olsak.** Çoğalsak ve yeter artık deyip, hep birlikte fırlatabilsek o laneti boşluğa. **Tanrılar artık çıldırmasa...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aborjin

Tuncer Köseoğlu 28.09.2012

Pir Sultan Abdal darağacına doğru giderken, yolun iki yanına dizilen ahali taşlar bu toprakların yetiştirdiği en büyük isyankâr ozanını. Pir Sultan kan revan içinde kalsa da yürümeye devam eder. Bir dostu, ozanın o hâlini görünce elindeki kırmızı gülü fırlatır. Bunu gören Pir Sultan’ın **“Düşmanın attığı taş değil ama dostun attığı gül yaralar beni”** dediği rivayet edilir beş yüz yıl boyunca... Pir Sultan’ın darağacına gönderilmesinden yaklaşık 500 yıl sonra yanık türküleri Anadolu semalarından yükselip, güneşte çamaşır kurutulan her yere ulaşan **Neşet Ertaş, bir Aborjin’dir aslında.** Başkaldırısını insanların yüreğine yanık bozlaklarıyla sokan bu güzel insan, egemenlere inat insan olmanın erdemini anlattı bize. En ufak bir kimlik kaygısı duymadan bu coğrafyada yaşayan hemen hemen herkesin ortak noktası Neşet Ertaş ve türküleri olabiliyorsa eğer, neden bu kadar canın gözlerimizin önünde yitip gitmesini sorgulamalıyız bence. Yoksa, bir **Aborjin** olarak doğup, **“abdal”** olduğu için hakir görülen Ertaş’ı ölümüyle yüceltmek gönlü büyük insanı utandırmaktan da öteye gidemez... O değil miydi **“Bize abdal olduğumuz için, Çingen der hakir görürlerdi. Oysa Türkmen’dik. Hem Çingen olsak ne fark ederdi”** diyen...

Yüzyıllardır yaşadığımız bu topraklarda tek bir kimlik yaratacağız diye aidiyet duygusunu kaybettik. Geçenlerde muhabirimizin başından geçen bir olay **Taraf** ‘ta yayımlandı. Muhabirimiz **Bülent Onur Şahin** nüfus memurluğuna giderek ailesinin kütük kaydını çıkarmak istedi. **Dedesinden ötesini öğrenemedi.** Gizleniyor bilgiler. Bir insanın atasını öğrenmesinin ne gibi zararı var deseniz de, oluyor işte. Bu yüzleşme yaşanmadığı için egemen bir dil tutturulup gidiyor. Bu gizliliğin nedeni belli aslında, yüzyılın başında **yaşadığımız ve hâlâ kendimize söylemeye çekindiğimiz travma.**

Yine geçen hafta sonu **Taraf** ‘ta bir haber yayımlandı. **Sümeysra Tansel** imzasıyla yayımlanan haberde Van’ın Yukarı Bakraçlı köyünde bulunan **Yedi Kilise**’nin sahiplerinin bulunamadığı için onarılmadığı yazıyordu. Ermenilere ait olan Yedi Kilise’nin tapusu ise **Fatih Altaylı**’ya ait. Altaylı muhabirimize **“Kilise orda isteyen gitsin onarsın. Benim onaracak param yok”** dedi. Altaylı’ya **“Bre melun insan dedesinden kalan mirası öyle harap mı bırakır”** diyerek kızabilirsiniz de. **Ya da bu Ermeni kiliselerini deden kimden satın aldı. Tapusu senin eline nasıl geçti diyerek sorabilirsiniz de.** O size kalmış bir şey. Neresinden bakarsanız bakın bu topraklarda yaşayan insanların kendi aidiyetleri ile ilgili ciddi bir sorunu var. Bu sorundur bizi giderek daha vahşi yapan. Yoksa bir insan her fırsatta hiçbir şey üretmeden, sadece kendisine dayatılan kimliğin **“en yüce”** değer olduğuna neden inansın ki.

Bakın geçen hafta **Balyoz** duruşmalarının görüldüğü mahkeme, kararını verdi. Mahkeme, kararını verdikten sonra bir yaygaradır, darbecilere övgüdür gidiyor. **90 yıllık kısa Cumhuriyet tarihinde üç beş darbe görmüş ülkede, darbecilere “UFO görmüş masum köylü” muamelesi çekiliyor.** Dönemin üst düzey iki komutanının **“darbeyi ben önledim, hayır ben önledim” diyerek demokrasicilik oynadığı** bir dönemde, şapka gölgesi altında yaşamaya alışmış oligarşinin ve onun sözcülerinin tavrını karısını aldatan adamın hikâyesine benzetiyorum. Hani adamın birisi sürekli karısını aldattığı hâlde külliye inkâr yöntemiyle her fırsatta üste çıkar. Bir gün karısı dışarıdayken eve bir kadın götürür. Adamın acelesi vardır. Kadınla kapı eşiğinde sevişmeye başlar. O sırada anahtarla karısı kapıyı açar. Adam şaşkın bir hâlde karısına sitem eder **“Sen şimdi buna da bir şey”** dersin...

Her yazısı buram buram faşizm kokan **Türkiye Türklerindir gazetesinin** üçüncü sayfa güzelinin, Neşet Ertaş'ın insanın iç dünyasına işleyen türkülerini siyasi argümanla birleştirip, onu İzmirli yapmasına takılıp kalmayın. Dedik ya o hiçbir yere sığmayacak kadar Anadolu'dur. Bize bu topraklara ait olma hissi veren en önemli değerlerden biridir. Boşuna değildir Anadolu'nun en büyük destan anlatıcısı **Yaşar Kemal'in Üstad'a “Bozkırın tezenesi” demesi.** Nasıl ki Pir Sultanların yakarıları hâlâ ses buluyorsa, Neşet Ertaş'ın sesi de yüzyıllar geçse de bu toprakların üzerinde dolaşacak. 400 yıl sonra da bir erkeğin, âşık olduğu güzelin gözlerine bakıp, Ertaş'tan **“Seni seven oğlan neylesin malı/ Yumdukça gözünü, döker mercanı/ Burnu fındık, ağzı gayve fincanı/ Şeker mi, şerbet mi, bal Acem kızı”** dediğini duyar gibiyim. Ve bir gün bu topraklarla ilgili aidiyet sorunu yaşanmadığı bir zamanda, Van'ın Yukarı Bakraçlı köyüne bir Ermeni taş ustasının yolu düşer. Onarıverir Altaylı'nın dedesinden miras kalan kiliseyi. İnsaniyet namına, gelecek başka 400 yıl sonralara bırakma adına...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Peki, şimdi biz...

Tuncer Köseoğlu 05.10.2012

Oraya çıkma, diye bağırdı yaşlı adam. Mayın var. Çocuk gülümsedi çıkmaya başladı. En yüksek tepeye varınca alıcının sesini açtı. **“İşte bu! Artık televizyon seyredebileceğiz”** diye sevinç içinde bağırdı. Anteni tepeye yerleştirdikten sonra tepeden indiler. Savaş nedeniyle yıllardır televizyon seyredilmiyordu kasabada. Zaten elde bir tek televizyon kalmıştı. O da kasabanın valisinin eşindeydi. Dolapların üzerinde bulunan televizyonu aldılar. Kasaba meydanında toplandı ahali, yaşlısı genci. **Hristiyan'ı, Müslüman'ı** biraraya gelip televizyonun karşısına kuruldular. Televizyon şölenine kasabanın kilisesinin pederiyle, camisinin imamı da gelmişti. Vali günün anlam ve önemine binaen dokunaklı kısa bir konuşma yaptı ve bastı televizyonun düğmesine.

Önce bir cızırtı, sonra televizyonun kayan ekranında Arapça söyleyen kadın şarkıcıyı dinlediler. **Kaygılıydı kasabanın Hristiyan ve Müslüman kadınları, sürüp giden iç savaş her an kasabalarına ulaşabilirdi.** Evlat acısını en çok onlar çekmişlerdi bu savaşta. Artık huzur bulmak istiyorlardı. Korkulan oldu, kasabanın camisine keçiler girdi bir sabah. Müslüman erkekler bunu Hristiyanlardan bilip kasaba meydanındaki melek heykelini kırdılar. Ertesi gün kilisede vaftiz ayini vardı, peder **“kutsal su”** sürdü Hristiyanların alınlarına. Kilisenin dışına çıktıklarında hepsinin alnında kan vardı. Bunu Müslümanlardan bildiler. Müslüman çocukların üzerine yürüdü birisi. Hepsini kaçı, geriye mayına bastığı için sakat kalan ve koltuk değnekleriyle yürüyen küçük çocuk kaldı. Onu tartaklamaya başladı, araya girdi kadınlar, aldılar çocuğu elinden.

Kısa bir huzurdan sonra kasabalarında yine savaş rüzgârları esiyordu. Yaşanan onca acıdan sonra kadınlar artık ölü istemiyordu. **Gidecek başka bir yerleri de yoktu. Birlikte mücadele başlattılar, erkeklerin birbirlerini boğazlama isteğine karşı.** Peder ve imam da birarada yaşamayı savunarak kadınlardan yana tavır aldı. Erkekler savaş baltalarını karşılıklı topraktan çıkarmaya başlayınca kadınlar, önce gazete ilanında gördükleri **Ukraynalı bir revü grubunu kasabalarına getirdiler.** Gelen aracın motorunu patlattılar. Böylece bir süre kalacaktı kasabada kadınlar. Kasabanın Hristiyan ve Müslüman gençleri arasına her an patlayacak çatışma bir anda kadınlara yöneldi. Müslüman ve Hristiyanların evlerinde kalan Ukraynalı güzel revü yıldızları bir süreliğine de olsa savaş isteyen gençlerin aklını almıştı. Kadınlar bununla yetinmedi, Ukraynalı kızlardan birini casus olarak Müslüman gençlerin arasına gönderip silahların gömülü olduğu yerini öğrenip, başka bir yere gömdüler. **Kasabada 15 yaşlarında iki çocuk kasabaya kasalı motorla gidip geliyordu dağ yolunu kullanarak. Bu gidişlerden birinde çocuk vuruldu.** Gece karanlığında küçük oğlunun cansız bedeniyle karşılaşan anne, **çocuğuna bir sal yaptı kuyuya bıraktı...** Öğrenilirse çocuğun vurulduğu savaş kaçınılmazdı. Peder ve imam biraraya geldi yine. Biri camiden diğeri kiliseden toplantı çağrısı yaptı. Bu sırada kadınlar boş durmayıp **uyuşturucu haplardan kekler yaptılar köyün erkeklerine.** Ukraynalı revü yıldızları gösteri yapmaya başladı. İyice gevşedi köyün erkekleri. Birbirlerine öfkeyle bakan Müslüman ve Hristiyan erkekler birlikte geçirdikleri çocukluklarından bahsedip birbirlerine sarıldılar. Oğlu ölen kadın **“Siz savaşırsanız, bizim gidecek bir yerimiz yok. Peki, biz nereye gidelim”** diye haykırdı... Ertesi sabah çıkarıldı kuyudan genç erkeğin cesedi, yıkandı paklandı. **Tabutunu Müslüman ve Hristiyan erkekler omuzladı...**

Uzun zamandır elimin altında olan Lübnanlı Yönetmen **Nadine Labaki**’nin Peki Şimdi Nereye filmi geçen gece izledim. Her karesi ülkemizde yaşanan savaşı anımsattı bana. Erkeklerin öfkesini ve yüreği her ölümde dağlanan, parçalanan anaları düşündüm. **Savaşı erkekler başlattı, erkekler karar verdi, pekâlâ kadınlar bitirebilirdi.** Ki ölümlerin asıl acısı onları vuruyordu. Filmin yönetmeni Nadine, barışın sadece kadınlar tarafından getirilebileceğinin bir fantezi olduğuna dikkat çekerek, **“Savaş en üst düzey bir aptallık; kendimizi bir hiç uğruna ya da kendi hayatlarımızdan daha anlamlı gördüğümüz değerlere adadığımız en büyük kötülük”** diyordu kendisiyle yapılan söyleşide. Nadine’nin söylediklerine hak vermeyecek biri var mıdır bilmiyorum. Öyle ya da böyle bu ülkede yaşanan savaşta ölen genç çocukların ardından ağıt yakan kadınların gidecek başka bir yeri yoktu. Tıpkı filmdeki kadınların gidecek yerleri olmadıkları gibi.

Dün Meclis’te çoğunluğu erkek olan vekiller sınırötesi tezkere izni aldı. **Keşke oturumda hiç konuşmayıp, bu filmi izleselerdi toplu hâlde.** İzleselerdi ve yürekleri her ölümde acıyla yanan anaların yüreklerine kulak verselerdi. Savaş denedik olmadı. Kadınların üzerinden barışı denesek... **Hem 2071’e ne kaldı, o yıl geldiğinde hep birlikte bu toprakların insanları olarak halay çeker, horona dururuz. Türkülerimiz, zılgıtlarımız yayılır gökyüzüne...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Alfa 25

Tuncer Köseoğlu 12.10.2012

Bir sonbahar gününde çocukluğunun geçtiği Kahramanmaraş’ın Göksün İlçesi’ndeki evine son kez geldi. Helallik verilecekti kendisine. Yaşlı bir kadının hıçkırıkları duyuldu. Evlat acısı yüreğini yakan kadının ağzından **“Sana kıyanların elleri kırılsın Recebim...”** sözleri duyuldu. İşte o an anlamıştım 25 yıllık

arkadaşımın nasıl bir insan olduğunu. Sakarya’da denetlemeye gittiği gazetenin sahibi tarafından alçakça vurulduktan sonra 13 gün direndiği yaşama tutunamayan **Recep Bolat**’ı annesinin ettiği bedduadan iyi hiçbir cümle anlatamazdı. Kimseye müdanası olmayan bu adamın ağzından bir tek gün bile kötü bir söz işitmemiştim. Dostlarına çakır gözlerinin içi gülerken bakan Recep, öfkesini genelde içinde taşırdı. Çok nadir de olsa ani patlamaları olmasa evliya gibi adam derdik onun için. Bu anlarda bile karşındakine kötü bir söz söylemezdi.

İnsanları bozuk para gibi harcamayı seven Babiâli’nin zencilerindendi Recep Bolat. Gazeteleri gazete yapan polis ve adliye muhabirlerinin oluşturduğu istihbarat servislerinde uzun süre çalışmış, sonra televizyonlarda muhabirliğin yanında editörlük de yapmıştı. Bir arkadaşımın deyimiyle **“zenci”** oluyordu bu serviste çalışanlar. Gazetelerin, televizyonların olmaz ise olmazı olan haber servisleri aynı zamanda en değer verilmeyenleriydi. İş ve yaşam güvenlikleri yoktu. İşten çıkarmalarda istihbarat servisi başı çekerdi. Bir yandan üç kuruşa sigortasız, güvencesiz çalıştırılan mesleğin gerçek emekçileri, diğer yanda patronuna şantaj yapıp, her defasında 300-500 bin dolar götüren önemli gazeteciler!.. Kısaca büyük usta **Nâzım Hikmet’in “Sofrada öküzümüzden sonra gelen” kadın gibidir istihbarat servisinde çalışanlar.** Hele Recep gibi kimseye eyvallah etmeden sadece işinizle var olmak isterseniz, bir gün çalıştığınız yerle ayrılık yaşamak da kaçınılmaz oluyordu. 20 yıldan fazla muhabirlik, editörlük yapan Recep Bolat’ı gazetecilikten ayıran da bu dik duruşu oldu. Öldüğünde titrine gazeteci değil de Basın İlan Kurumu Sakarya Bölge Müdürü yazıyorsa bu, Recep’in suçu değildi, Babiâli denen insan öğütme makinesinin ayıbyıdı. Mesleğe ilk başladığımızda duyduğum; “Kalemimi kıracağıma bir kasa limon alıp, pazarda limon satarım” lafını hayata geçirdi Recep. O **limon kasası** da son bulduğu iş oldu. Yine de telefonla görüşmelerimizde yeni işinde çok mutlu olduğunu söylüyordu. Yeni işiyle birlikte daha önce hiç bilmediği Sakarya’yı çok sevmişti. Ailesini de yanına alıp 13 yaşındaki kızını okula yerleştirmişti. Bana her görüşmemizde “Buralar güzel, gel bir hafta sonu seni gezdireyim, özledim bir de” derdi. Ben her defasında, “Çok yoğunum en kısa zamanda” diye cevap verirdim. Bilemezdim o en kısa zamanın hiçbir zaman gelmeyeceğini. Ertelemeler şimdi bir yumru gibi oturur insanın ciğerine...

Doksanlı yıllarda aynı gazetelerde çalışsak da çok yakındık birbirimize. Gün içinde bir karşılıklı haber atlatsak da akşamları aynı sofrada kırınglık dargınlık olmadan oturur hayatı kaynatırdık. Ben *Sabah* Gazetesi’nin Kadıköy Büro Şefliğini yapıyordum. Recep ise, *Hürriyet* Gazetesi’nin muhabiriydi. Recep’in o yıllarda en çok uğradığı yer olan *Sabah* Büro’da bir gün oturuyorken polis telsizinden “Yaşlı bir adam Ayşekadın durağında kalp krizi geçirip öldü” diye bir anons geçti. Recep gitmek istedi, ben “Boş ver” dedim. Yarım saat sonra *Hürriyet* Gazetesi’nin İstihbarat Şefi Celal Korkut’un sesi duyuldu telsizden: **“Alfa 10, Alfa 25”** Recep telsizi eline aldı, **“Dinliyorum Alfa 10”** dedi. Celal bunun üzerine “Rıfki Baba kalp krizi geçirip öldü. Cenazesi Karacaahmet’e kaldırıldı. Oraya git.” Rıfki Baba’yı duyunca ikimiz de olduğumuz yerde kaldık. Ayşekadın durağında kalp krizi geçirerek ölen *Hürriyet*’in efsane polis telsizi dinleyen ve muhabirleri yönlendiren adamı **Rıfki Kadem**’den başkası değildi. Sadece *Hürriyet* çalışanların değil, o yıllarda polis muhabirliği yapan her gazetecinin Rıfki Baba’sının ani ölümü ikimizi de sarsmıştı. Öyle ki *Hürriyet* Gazetesi’nde çıkan birçok ödüllü haberin altında onun aldığı istihbaratların isimsiz imzası vardı. Recep’le birlikte Karacaahmet Gasilhanesi’ne gittik. Rıfki Baba paltosuyla bir tabutun içine konulmuştu. Tabut duvarın hemen dibindeydi. Baba’ya baktık öylece birkaç dakika. Sonra döndüm Recep’e **“Şu gördüğümüz fotoğrafa iyi bak. Bizim de sonumuz öyle olacak!..”** Recep bana baktı, hiçbir şey söylemedi. Çalışma koşullarımız, o yıllarda yaşanan çatışmaların ve toplumsal olayların ortasında kalışımız söyletmişti bana bunu... Yoksa öngörüsü sıfır olan bir adamım. Rıfki Kadem’i öyle gördüğümüzde 70’ini çoktan aşmıştı. Alçakça kurşunlarla katledilen **Recep Bolat** **ise henüz 46 yaşındaydı.** Recep’ten geriye gözü yaşlı bir eş, 13 yaşında dünyalar güzeli bir kız çocuğu ve onlara bıraktığı asla eğilmeyen dik duruşu kaldı.

Görmeyen gözler

Tuncer Köseoğlu 19.10.2012

Barda içkimi yudumlayıp efendi efendi kavgayı izliyordum, taa ki başıma şişe gelene kadar. Bu noktadan sonra birkaç kelam etme durumu hâsıl oldu. Geçen salı günü **Taraf**'ta çıkan yazısında gazetenin bir nevi ombudsmanlığını da yapan **Alper Görmüş**, yazışları çalışanlarının "**mutlak**" muhalifliğe doğru kaydığını dile getirmişti. Alper Abi'ye bir Temel fıkrasıyla cevap vermek istiyorum: Temel sürekli "**Allahım ne olur bana büyük ikramiye çıkar zengin olayım**" diye dua etmekteymiş. Temel'in ettiği bu dualar yıllar sürse de bir türlü yerine gelmiyormuş. Bir gün melekler Allah'ın huzura çıkıp, "Bu kulun sana sürekli milli piyangoyu bana çıkar diye dua eder durur. Biz hâline çok acıdık" diye ricacı olur. Allah'tan cevap, "**Çıkaracağım çıkarmasına da bir kere de milli piyango bileti alsa...**" 12 Haziran seçimleri öncesinde başlayan AKP'de aşırı milliyetçiliğe kayan söylemler, sonrasında da devam etti. Erdoğan, seçimlerden sonra demokrasiyi, özgürlükleri bir kenara koyarak tek adam olma yolunda hayli mesafe katetti. Bunu yaparken de etrafında Başbakan ne derse "**En iyisini siz bilirsiniz beyefendi**" diyen geniş bir yağdanlık tabakası oluştu. Hâliyle Taraf'ın zaman zaman sert bir dille eleştirdiği bugünkü manzarayla karşılaştık. Bu süreçte en ufak bir eleştiriye tahammül edemeyen Erdoğan'ın demokrasi ve özgürlükler konusunda ileri laf eden kendi bakanlarını, bürokratlarını kaç kez tekzip ettirdiğini sayan var mı bilemiyorum ama oldukça fazladır. Hâl böyle olunca Taraf'ın ilkesel olarak ödün vermediği demokrasi ve özgürlükler kapsamında sert eleştirileri yapmasından daha doğal bir şey olamaz. Ne olursa olsun gerçeğin peşinden gitmeyi düstur edinen Taraf'ı gerçek dışı hayalî bir eleştiri yapıyorsunuz diye eleştirebilir misiniz? Şu anda var olanı dilimizin döndüğünce günlük bir gazete çıkarmanın kaygısıyla dile getirmeye çalışıyoruz. **Asabi şahsiyetler** olarak sabah gazeteye gelip, "**Bugün nasıl haber tercihleri yapsak da AKP'ye çaksak**" şeklinde düşünmüyoruz. Her şeyi külliye reddeden muhalif gazete çıkarma iddiasında da hiç olmadık. Günlük haber tercihleri ve başlıklar konusunda zaman zaman hatalarımız oldu. Yarın da olacak. Ama bunlar hiçbir zaman gerçeklerden kopup, salt muhalefet edelim anlayışıyla olmadı. Spesifik bir olaydan yola çıkıp, niyet okumaya kalkışmak her şeyden önce bu gazeteye kuruluşundan beri emek veren insanlara haksızlık olur. Yine de Alper Görmüş'ün gazeteye yönelik eleştirilerini çok olumlu buluyorum. Bu şekilde daha iyi bir gazete yapma imkânına kavuşuruz...

Kör olası çöpçüler

Ekim başında yapılan AKP kongresi tek adamlığa geçiş olarak algılandı belirli çevrelerce. Özellikle Erdoğan'ın kongrede yaptığı uzun konuşma demokrasi ve özgürlüklerden çok Doğu'ya yönelen bir konuşmaydı. Batı'dan tamamen kopan bu konuşma ile ilgili Taraf'ta çeşitli eleştiriler, değerlendirmeler çıktı. Kongrede Erdoğan'ın konuşmasında sözünü etmediği 63 maddelik, fotokopi ile çoğaltılan bir metin dağıtıldı gazetecilere. İşte bu eleştirilerin yükseldiği bir dönemde **Melih Altınok**, bu 63 maddelik metnin "**Demokrasi Manifestosu**" olduğunu ileri sürdü. Her şeyden önce bu metnin dağıtılış şekli beni gençliğime götürdü. Yasal mitinglere gider, arada küçük teksir kâğıtlarına yazdığımız radikal sol metinleri gelenlerin üzerine havadan atardık.

Demokrasi Manifestosu denen metin kongrede “kuşlama” yöntemiyle havaya atıldı. AKP içinde sahip çıkını, tartışanı yok. Ortada kim tarafından hazırlandığı tam olarak bilinmeyen bir metin var. **Melih’in hayallerini yıkmak istemem ama ortada kalan 63 maddelik metin sakın kör olası çöpcüler tarafından süpürülmüş olmasın?** Ne de olsa AKP’de “ilerleme raporlarını” fırlatıp çöpe atma modası başladı...

Nobel Yıldıray’ın hakkı

Bir dahaki Nobel Barış Ödülü’nün **Yıldıray Oğur’a** verilmesini şimdiden öneriyorum. Bunun için az çaba harcamadı Yıldıray. Demokrasi, insan hak ve özgürlükleri de neymiş yeter ki barış olsun kıvamında yazılar yazan sevgili Yıldıray alamayacak da bu ödülü başkası mı alacak. Hem Yıldıray’a göre, daha önce savaştıklarıyla barış yapanlar, çok mu demokrasiden yanaydı! Örnekler vererek **“yeşil ışığın ucunu”** gören yazılar yazar durur. Bu yazılarda nedense bahsettiği antlaşmalar, öyle egemenler tarafından ezdiklerine altın tepside sunulmadı; uzun ve kanlı bir mücadelenin sonrasında geldi. Daha da önemlisi barış masasına oturanlar karşılındakilere sana bir **“kıtır”** atacağım onunla şimdilik idare edin de demedi. Barış uğruna diktatörlüğe bile rıza gösteren Yıldıray, öncelikle şunu bilmeli. Yaratılan diktatör, savaşan diktatörle kendi çıkarları için barış masasına oturur, anlaşma da sağlar. Sağlar sağlamasına da bu, ülkede yaşayan halklara huzur ve mutluluk getirmez. Toplumların özgür ve demokratik bir ülkede yaşaması için tek adamlara ihtiyacı yoktur. Herkesin kendini güvende hissettiği eşitliğe dayalı hukuk sistemine ihtiyacı vardır. Yoksa ben de bilirim kararın gözlerini açmayı. Bu amaçla babama iki kasa Karadeniz hamsisi ısmarladım. Yiyince onları karalahanayla birlikte, açılır gözlerim Baykuş’u bile kışkındıracak şekilde.

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nazargül

Tuncer Köseoğlu 26.10.2012

Hayal meyal hatırlıyorum evimize ilk gelişini. İki kapılı ahşap evin kanatlı penceresinden bakarken ilk kez gördüm onu. Babaannem Nafiye’nin önünde nazlı nazlı yürüyordu. Babaannem ise cenaze ve düğünlerde giydiği özel elbisesiyle *cizlavet* lastik ayakkabılarını giymişti. Ne de olsa gelin getiriyordu evimize. Yolda karşıladı onu ev halkı griye çalan bir rengi, boynuzlarının ortasında leke gibi duran beyaz tüyleri vardı. Nazargül ile ilk tanışmam böyle oldu. Birkaç ay sonra bir oğlu oldu Nazargül’ün. Doğumu Hacı Amca yaptırmıştı. Hacı Mustafa yıllarca gemilerde çalışmıştı. Zaman zaman biz çocukları etrafına toplar keyfi yerindeyse deniz hikâyelerini anlatırdı. Dev dalgalarla nasıl boğuştuklarını anlatırken o ânı yaşar gibi olur, heyecanlanırdı. Bir keresinde “Denizin dibi göründü. Kurtulamayız artık dediğimiz anda, bir mucize oldu kurtulduk o fırtınadan,” demişti. Elinden her iş gelirdi Hacı Amca’nın, nalbantlıktan tutun diş çekiciliğine kadar. Dişim ağrıdığı zamanlarda çok korkardım ondan, gördüğümde fark eder dişimi çekmek isterdi diye.

Altı yaşımı geçtiğim hâlde hâlâ anne sütü içiyordum. Annem, art arda doğan kardeşlerimin meme payını aldığım için bu duruma kızıyor, izin vermek istemiyordu. Ağlama ve yalvarma silahını o yaşta iyi kullanan ben, her defasında galip çıkıyordum bu savaştan. Bir sabah kalktığımda annem beni ahıra götürdü. Kapı açık, onun Nazargül’ü sağmasını izledim. Bakracın kapağına sağdı son sütü. O dolu kapağı bana verdi. “Al iç oğlum” dedi. Ilıktı süt. İşte o günden sonra Nazargül’le aramızda sonsuza dek süreceğini sandığım sıkı bir dostluk başladı.

Bahar ayları, toprak kokusuyla gelir Karadeniz’de. Eriyen karlarla birlikte dereler şehvetle akmaya başlar. Kızılağaçlar, yeni tomurcuklar çıkarır, mormenekşeler sarar çay tarlalarından artan yerleri. Karadeniz’in hoyratlığı coşkuya dönüşür bir anda. Bahar, Nazargül için de özgürlük demekti aynı zamanda... Üç dört ay kapalı kaldığı yerden çıkmak için hırçınlaşır, önünde yemini yediği tahtayı boynuzlamaya başlardı. Benim için de eğlenceydi Nazargül’ü dışarı çıkarmak. Okuldan geldiğim gibi çantamı hayata fırlatır, ahıra koşardım. Sonra birlikte giderdik dere kenarına. Kısa bir süre bir o yana bir bu yana koşturan Nazargül, sakince otlamaya başlayınca ben de uzanırdım menekşelerin üzerine *ğorğarina* kuşlarının cıvıltısına kaptırırdım kendimi. Henüz masumiyetimi kaybetmemiş olmanın çocuksu hâliyle...

Mevsimler yıllar böyle geçip giderken, bir kara kış zamanı Kurban Bayramı yaklaştı. Genelde köyde insanlar kurbanı altı yedi ortaklı kesiyordu. Kurban almak için ortaklar biraraya geldi. Önce anlamadım ne olduğunu, bir gün Nazargül evimizden alınıp, komşunun ahırına götürülene kadar. Âdetti; her yıl ortaklar arasında başka birinin evinin kapısında kesilirdi kurban. Bu yıl sıra Hakkı Dayı’lardaydı. Kurban bir hafta önceden kesilecek eve getirilir, orada beslenirdi. Nazargül de böyle çıkıp gitti evden işte. Kardeşlerim hüngür hüngür ağlıyordu. Son umut babaanneme gittim. “Sen nasıl izin verirsin kesilmesine,” dedim. Yüzü hüzünlüydü. “Artık yaşlandı uşağum. Eskisi kadar süt de vermiyor. Hem deden öyle istedi,” diye cevap verdi. Umutlarım kırıldı o an oysa çok güvenmiştim babaanneme. O değil miydi en özel giysileriyle Nazargül’ü almaya giden.

Arife gecesı çok kar yağdı. Sabah herkes uyurken kalktım yataktan, giydim lastik çizmeleri, düştüm yola. Nazargül’ün kurban edileceğı ev yakındı yakın olmasına da patika yolu kapatan kar boyumu aşıyordu. Karla boğuşa boğuşa kendime yol açtım. Ellerim soğuktan donmuş, çizmelerimin içi kar dolmuştu. Hakkı Dayı’ların evine vardığımda sadece Seyyare Nine ayaktaıydı. Ahırın önünde karları temizliyordu kürekle. Beni o hâlde görünce “Ne işin var sabahın bu saatinde burada,” diye sitem etti. “Nazargül’ü görmeye geldim,” deyince, “yarın gel, görürsün kesilmeden önce,” diyerek beni boynu bükük geri gönderdi. Akşamüzeri ateşim çıktı. Kendimi kaybetmişim. Yollar kardan kapalı olduğı için babam bir komşuyla birlikte kucağına alarak taşıdı beni Rize’ye giden ana yola. Üç gün hastanede kaldıktan sonra kendime geldim. Bu arada köy yolu dozerlerle açılmıştı. Eve geldikten sonra herkes sitem etti bana, “karda kışta ne işin vardı dışarıda,” diyerek. “Nazargül,” diyebildim sadece. Bir hafta daha yataкта yattım. O yıl hiç kurban eti yemedim. Yataкта yattığım her an Nazargül geldi aklıma. Benim için evde yaşayan herkesten bir farkı yoktu. O da bu iki kaplı evin bireiydi ve biz onu kurban ettik. Sonra araya mevsimler yıllar girdi. Her ne kadar o yıllardaki masumiyetimden eser kalmasa da bende, her Kurban bayramında Nazargül gelir aklıma, işte o an alırım masumiyetin insanın içine işleyen hüznünün kokusunu...

İyi Bayramlar.

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Genç ihtiyarlar rahatsız

Tuncer Köseoğlu 02.11.2012

Genç ihtiyarlar rahatsız Saçlarına aklar düşmüş genç ihtiyarları **Barselona**’da aylak aylak gezerken gördüm. Hep bir ağızdan **“No hay pan para tanto chorizo!” (Bu kadar çok hırsıza yetecek ekmek yok!)** diye bağırıyorlardı. Bazıları tekerlekli sandalyeleriyle gelmişti eyleme. Barselona’ya gelmiş turistler, cep telefonu ve

fotoğraf makineleri ile çekiyordu bu sempatik yaşlı eylemcileri. İlk şaşkınlığı atlattıktan sonra etrafa baktım, **ortalıkta polis yoktu**. Polis olmadığı gibi her an sıkılacak **biber gazı da yoktu**. Belli ki İspanyollar krizden çok etkilenmiş, tarlalarında doğal biber gazı yetiştirmeyi bırakmışlardı. Göstericiler de krize olan öfkelerini siyasetçilere ve bankacılara yönelterek, **“Yalancı politikacılar ve hırsız bankacılar bizi temsil edemez”** diyerek haykırıyorlar sokaklarda. İlk kolağan etmeden sonra eylemi son derece güvenli bularak aralarına karıştım. Onlar kadar yaşlı olmasam da saçlarımıza aklar düşmüştü zaten, bir de serde anarşistlik vardı.

Geçen cumartesi günü tesadüfen tanık olduğum yaşlı eylemciler krizden sonra, bir yıl önce kurulan ve adını sokaklarda direnerek yaşamlarını sürdüren genç işsizlerden esinlenerek alan **Yayaflautas** adlı bir gruptu. **İspanya’nın farklı kentlerinden “Çocuklarımıza daha iyi bir gelecek sunmak için savaşıcağız ve kazanacağız”** diyerek çıkmışlardı yola. En önemli özellikleri ise her yürüyüşten sonra bir yerleri işgal etmeleri idi. Barselona’daki yürüyüşten sonra Barselona Özerk Yönetimi Genel Merkezi’ni işgal etme girişimleri ise polis barikatına takıldı. İspanyol polisi şiddet kullanmadan engelledi bu genç ihtiyarları. İspanya’nın değişik şehirlerinde yaşayan emekliler gösterilerde biraraya gelip düdükler çalarak sloganlar atarak, gelecek kaygısı taşıyan gençlerin yanında yer aldıklarını, onların yürekten destekçileri olduklarını vurguladılar diğer eylemlerinde olduğu gibi.

İspanya’da yaşanan krizden hemen hemen herkes siyasetçileri ve bankacıları sorumlu tutuyor. Bizimkilerde geçmişte sıkça rastladığımız açlık haberleri yer alıyor gazetelerinde. Bir tanesinde bir adam **“Yedi boğaza bakıyorum ve eve 456 avro giriyor”** diye yakınıyordu **El País** gazetesine. Yetişkin çocukları işsiz kaldığı için baba evine dönmüştü yanlarında yeni doğan bebekleri ile. Adam işsiz kaldıktan sonra yedi nüfuslu hanesini çok az parayla geçindirmenin çaresini arıyordu; bizim yıllarca alıştığımız yaşam mucizelerini gerçekleştirme çabasına düşmüştü. İşsizliğin yüzde yirmi beşlere vardığı İspanya’da çalışanların maaşlarından da yüzde yirmilere varan kesintilere gidilmesi halkı isyan noktasına getirdi. Özellikle Barselona sokaklarında, en çok dile getirilen şey ise **Katalunya’nın tam bağımsızlığı**ydı. Yerel hükümet bununla ilgili referandum yapmak istese de İspanya Anayasası, önlerinde bulunan en büyük engel olmaya devam ediyor. Zaman zaman Güneydoğu ile karşılaştırılan ve eşleşme yaptırılmaya çalışılan Katalunya’nın derdi ise tamamen duygusal, yani para. Kürtlerin aksine **anadilde eğitim başta olmak üzere her türlü hakka sahip olan Katalanlar, zengin olmanın verdiği kibirle gelirlerini artık İspanya’nın geri kalanı ile paylaşmak istemiyor**. Arıza da buradan çıkıyor. Bağımsız Katalunya’yı daha çok Katalan milliyetçileri ile gençler istiyor. Barselona Belediyesi’nde çalışan Angela ise bağımsızlığa karşı olmakla birlikte merkezî hükümetin kendilerinden aldıkları vergileri ülkenin başka yerlerine aktarmasından yakınıyor. Angela’ya göre bugüne kadar Katalanlardan alınan vergiler müsrif siyasetçiler tarafından har vurulup harman savrulmuş. Angela gibi pek çok Katalan’ın talebi şu: **“İspanya’dan ayrılmayalım ama ödediğimiz vergilerin nasıl harcanacağına biz karar verelim.”** Katalanlar bankalara çok öfkeli. **“İnsanları bir ömür çalışsa bile alamayacağı evleri kredilerle aldırды bankalar. Hayal sattılar insanlara, bankacıların aşırı para kazanma hırsı çıkardı bu krizi, bunun bedelini de halk ödüyor”** diyor Angela. Kendisi de banka kredisıyla ev almış. 12 yıl daha ödeyecek. Şehrin merkezinde bulunan evini satıp, daha ucuz bir yerden ev almayı düşünüyor. Zaten Barselona sokaklarında kafanızı yukarıya kaldırdığınızda en çok satılık evler gözünüze çarpıyor...

Çocuklarının geleceği için sokaklara çıkan emeklilere gelince; o eylemde ben de birkaç slogan atıp katkıda bulunmak istedim. Açıkçası İspanya demokrasisine güvenmediğim için buradan **Şili direnişinin ünlü marşıyla destek vermek istiyorum “El pueblo unido jamás será vencido!” (Birleşmiş halk asla yenilmez) diyen ihtiyarlara...** Ne de olsa ileri demokrasideyiz ve bunu söylediğim için başım derde girmez diyerek atıyorum sloganımı, selam gönderiyorum İspanyanın geleceği için sokaklara çıkan insanlara... **AÇIM DİYE AĞLAMA, BANKALARI YAĞMALA!..**

Baba dili

Tuncer Köseoğlu 09.11.2012

Yıllar önce Gülhane Parkı'nın karşısında bulunan binada duruşma izliyordum. Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin tek bir duruşma salonu vardı. Mahkeme heyetinin karşısında sanık sandalyesinde oturanlar, **İslami Hareket** adlı yasadışı örgüt üyesi olmakla suçlanıyordu. Örgüt adına başta **Kocamustafapaşa Camii imamını öldürmek** olmak üzere **birçok cinayetten** yargılanıyordu sanıklar. Haklarında idam cezası istenen sanıklar arasında yaylanın havasını solumuş, suyunu içmiş, izlenimini veren yanakları al kırmızı bir genç vardı. İfade verme sırası ona geldi. Ayağa kalktı, çok az duyulan bir sesle konuşmaya başladı. Devamında **"Efendim ben poliste işkence gördüm ve ifademi işkence altında verdim"** dedi. **"Ne yaptılar sana"** diye sordu mahkeme başkanı. Bu soru üzerine al yanakları daha da kızaran genç adam utangaç bir ifadeyle **"Beni sikti sikti"** dedi. Bu ifade üzerine küçük ama kalabalık salon bir anda buz kesti. Deneyimli hâkim **Osman Şen** tekrar sordu sanığa **"Oğlum tam olarak ne oldu?"** Sanık yineledi ifadesini **"beni sikti sikti"** diyerek. Bunu söylerken iki elinin avuçlarıyla apış arasını tutuyordu. Sonrasında anlaşıldı mesele; sanık Rizeliydi ve **bir Rizelinin telaffuzunda (ı) harfi her zaman (i) olarak okunurdu**. Sanığa gözaltına alındığında işkence yapmışlar, önüne uzatılan ifadeyi imzalaması için **cinsel organlarını sıkmışlardı**. O gün zor oldu meramını anlatabilmesi genç adamın. Birçok baba dili kullanan insanların, meramını anlatırken aşağılanması, ayıplanması gibi. Anadil nasıl tekse, baba dili de tek tipti aslında bunu kullanırken başka aksanlara yer yoktu.

Bir Rizeli olarak ben de bundan çok çektim. İlkokula başlarken bizlere ilk öğretilmeye çalışılan şey aksanımızı düzeltmek oldu. Öğretmenler sürekli zorlardı bizleri **İstanbul Türkçesiyle** konuşun diye. İstanbul Türkçesi ile konuşmak ise özenilmesi gereken bir durumdu. Çok sonra öğrendim, aslında bu güzel Türkçe diye dayatılan aksanın, tek tip insan yaratmak için devletin uydurduğu bir baskı aracı olduğunu. Tek tip toplumda farklı insanlara farklı dillere yer olmadığı gibi, farklı aksanlara da yer yoktu.

Bu asimilasyonu yaşarken ortaya komik olaylar çıkmıyor da değil hani. Aksanı İstanbul Türkçesine çevirelim derken, az şebek olmadık... Bir Erzurum fıkrasında çok güzel anlatılır bu durum. Bir süre İstanbul'a gelip İstanbul Türkçesiyle konuşmaya başlayan Erzurumlu memleketine gidince arkadaşını ziyaret eder ama bir türlü evde bulamaz. Bir gün yolda karşılaştığı arkadaşına sitem eder; **"Geliyorum, gidiyorum seni evde bulamirem..."**

Dilin aksanını yok ederek asimile etmek bir yana, egemenlerin alaycı ifadeleri ile karşılaştı, bu şekilde konuşanlar. Çekilen filmlerde hep gülmece malzemesi olarak kullanıldı. Hele türkülerin o şiveyi bilmeyen insanlar tarafından okunması yok mu işte ben en çok ona sinir oluyordum. Biri senin yaşamından çıkan türkünü söylüyor, senin şivene benzeterek ama ortaya ne olduğu belli olmayan bir dil çıkıyordu. Kimse fazla dile getirmese de Karadenizliler bu şiveden çok çekti. Kürtlere ise katmerli baskı vardı. Anadillerini konuşmak yasak, dayatılan baba dilini konuşurken kullandığı aksan ise yıllar yılı kaba saba bulunarak alay edildi. Dilde böyle tek tip oluşturulunca, kafa yapıları aynı torna tezgâhından çıkmış, egemen bir "ileri toplum" olduk böylece. Boşuna değildir ünü İtalya sınırlarını zorlayan **Serra Yılmaz**'ın başörtülülerden ürkmesi. O başörtülüler

yaşadıkları kenar mahallelerden çıkıp kendi mahallesine geldi. Aynı kuaföre gitmeye başladı. Oysa kalsalardı kendi mahallelerinde, mağdur diye severdi onları Yılmaz gibi düşünen "modern" beyazlar.

Bana bunları düşündüren ise bir siyah adam oldu. Sonuçları sadece Amerika'yı değil, bütün dünyayı ilgilendiren seçimden galip çıkan **Obama** zafer konuşmasında, "**Amerika'yı dünyanın en güçlü ülkesi yapan farklılıklarıdır**" dedi. Her fırsatta farklılıkları yok sayıp teklik üzerinden giden bizim siyasetçilerimiz bu konuşmadan bir ders alırlar mı bilemem ama **geçen gün telefonda babama "Biraz yavaş konuş" dediğim için utandım**. Babam, her Rizeli gibi aşkla ve hızlı konuşur. Yıllardır memleketle birlikte bu hızlı ve şiveli konuşmaya da uzak kaldım. Telefonda bana bir olayı anlatan babamın söylediklerinin bir bölümünü anlamamıştım. Anadilimiz yok, egemenlerin bize dayattığı "baba dilini" konuşacağız diye kendi babamızın diline uzak kaldık. Oysa **içinde Rumca, Ermenice, Lazca ve Gürcüce kelimeler olan babamızın dili ne zengindir**. Yine de hiçbir baskı sisteminin yok edemeyeceği türkülerimiz var şivemizle söylediğimiz. Ulaşır gökyüzüne hüznümüz, sevincimiz, üzüntümüz ve ağıtlarımız o şiveyle birlikte.

Denizun dibi midur, beni soyleten bilir. Bi sen soyle bi da ben, bakalum dertli kimdur... Ha olasa olasa, bu sevdaluk olmasa, haçan oldi olacak, seven seveni alsa...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İflas

Tuncer Köseoğlu 16.11.2012

Müflis tüccar eski defterleri karıştırıp, birinden alacağı var mı diye bakar ya... Son günlerde Başbakan Erdoğan müflis tüccarlar gibi sıkça eski defterleri karıştırır oldu. Yıllardır "**Denk Getir Allah'ım**" sistemiyle ülkeyi yöneten Erdoğan, sistemi sekteye uğradığı anlarda eski defteri kurcalayıp, yeni alâmetifarikalar ortaya çıkarıyor. Başbakan'ın son alâmetifarikası da "idamı" yeniden ülkenin gündemine sokmak oldu. Oysa bal gibi Erdoğan da bilir idamın sosyal devlette suçluya ceza verme aracı değil, bir intikam aracı olduğunu. Bu ülkenin insanları bu intikam aracından çok acılar çekti, çok travmalar yaşadı. Darağacında asılanların insanlara yaşattığı dram yıllar boyu sürdü. Kendimden bilirim; dedesinin yattığı odanın duvarında darağacında kefenle asılı fotoğrafların olduğu bir evde büyüdüm. Bazı geceler uyandığımda kefenli o üç adama bakardım korku dolu gözlerle. Ve o fotoğraflar eski iki kapılı ev yıkılana kadar hiç inmedi duvardan. Ne zaman biri "idam" lafını etse Menderes, Zorlu ve Polatkan'ın idam sehpasında çekilen fotoğrafları gelir gözümün önüne. Haksız bir şekilde idam edildiklerine inanıyordu dedem. Menderes'i ve iki arkadaşını çok seviyordu. Yaşadığı sürece de onları sehpaya gönderenlerden hep nefret etti 10 yıl sonra ise başka evlerin duvarlarına üç genç adamın idama giderken çekilen fotoğrafları asıldı. Hâlâ da asılmakta...

Menderes'e yakın olduğunu onun mirasını sürdürdüğünü her fırsatta dile getiren Erdoğan, dedemle aynı acıyı hissetmiş midir bilemem. **İntikam aracı olarak "idamı"** ileri sürmek, sadece yeni acılara neden olur. Ayrıca sırat köprüsü gibi ince bir çizgide siyaset yapılan ülkede, sehpada kimin olacağı hiç belli olmaz. Dün olmadı, bugün de olmaz, yarın da... O nedenle "biz iyi insanız sadece kötülerini asarız" demek, öncelikle bir insanın kendi siyasi geleceğini karanlıklar içine sokmak demektir. Siyasetçiler için kimin iyi, kimin kötü olduğuna o dönemin muktedirleri karar verir ki bu hiçbir zaman gerçeği yansıtmaz. Günümüzde de yansıtmadığı gibi. Erdoğan gibi

yönettiği ülkeye **“ileri demokrasi”** getirmek iddiasında olan bir lidere yakışan hukukun evrensel değerleriyle örtüşen bir anayasa yapmaktır. Yoksa muktedir olmanın kibrine kapılmış bir başbakanı destekleyecek çok yancı bulunur, bugünlerde olduğu gibi. Mesela, bir gazete hemen manşet atar, **“İdam gelirse, terör biter”** diye. Atılan manşetin hemen üzerinde ise başka bir habere konu olan merhum Adnan Menderes’in fotoğrafı vardır. Yancılık ve her koşulda biat böyle bir şey işte, insanda akıl bırakmaz, **trajikomik** durumlara düşersiniz ve herkesi de kendiniz gibi akılsız sanırsınız. Erdoğan tipi başkanlığı insanlara ve ülkeye dikte ettirmeye çabalayan AKP’nin ileri gelenleri son bir yılın fotoğrafına iyi baksınlar. Fiilen tek adamlığı yürüten Başbakan’ın aldığı kararları, söylemlerini bir incelesinler derim. Türk işi başkanlık sisteminden kastınız, **“Tayyip Erdoğan diktası”** ise ne âlâ, ama bunu insanlara demokrasinin gereği diye sunmaya kalkmayın. Beş yaşında çocuğun bile elinde iPhone 5, iPad’in ve akıllı telefonların olduğu ülkede kimse bu masalı yemez. Gülünç duruma düştüğünüz gibi, halkından geri kalmış siyasetçiler olarak tarihin mümtaz çöplüğünde yerinizi alırsınız.

Taraf beş yaşında

Kadıköy Çarşı içindeki ilk yerimizde yeni çıkacak gazete için toplanan çalışanlar, uzun bir masanın başında oturan kurucu yayın yönetmeni Ahmet Altan’ın sesine kulak verdi. O gün Altan, Türkiye’de gazetelerin haber yapmak üzerine değil, haberi karartmak üzerine çıkarıldığını söyledi. “Biz ne olursa olsun gerçeklerin peşinden gideceğiz ve acı çekeceğiz” dedi. Ve ekledi “Ne olursa olsun özgür olacağız...” O konuşmanın üzerinden tam beş yıl geçti. Taraf’ı çok sevenler de oldu, sevmeyenler de. Taraf o gün o masada ne konuşulduysa oluşturduğu ilkelerle yoluna devam edip beş yılı devirdi. Beş yıl hiç de kolay olmadı hem gazete için hem de çalışanlar için. Altan’ın dediği gibi acı çektik, çile çektik ama özgür olduk her zaman. Taraf’ın hiçbir haberine dışarıdan müdahale edilmedi. Habercilik yaparken küstürdüğümüz dostlarımızda oldu. Çıktığı günden itibaren Türkiye’de birçok tabuyu yerle bir eden Taraf’ın (bu benim tesbitim değil, genel bir kanı) benim hayatımda da çok özel bir yeri var. Çalışanı olmaktan her zaman onur duyduğum gazetenin bizden sonra gelen insanlar elinde büyümesini görmek en büyük dileğim. İtiraf etmek gerekirse benim için her zaman eğlenceli oldu Taraf gazetesinde çalışmak. Bir baktık ki zaman su gibi akmış beş yılı devirmişiz. Tek kötü yanı da bu işte. Beş yıl daha yaşlandık be...

tuncerkoseoglu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Köprüde illüzyon

Tuncer Köseoğlu 23.11.2012

Temel bir gün kayalıklardan denize girecekmiş. Bakmış çevrede kimse yok, donu ıslanmasın diye çıplak atlamış denize. Denizden çıktığında bir bakmış ki eşyaları yok. Bir süre etrafına bakınıp beklemiş. Yardım edecek kimse yok. Çaresiz koyulmuş yola. İki eliyle önünü kapatarak yürürken, Temel’in bu hâlini gören arkadaşı seslenmiş. “Ula Temel, önünü kapayacağına yuzuni kapa yuzuni. Orandan seni kimse tanımaz...”

Giderek az içilmiş votka kıvamında görünmeye başlayan İstanbul’da her geçen gün insanı rahatsız eden manzaralar ortaya çıkıyor. İstanbul’un zihni sinir “procelerle” zevksizleştirilmesi, UNESCO ile yapılan pazarlıkla doruğa ulaştı. Dün bizim gazetede yer alan Serkan Ayazoğlu’nun haberine göre **Haliç’te yapılan metro köprüsü “ışık oyunları” ile görünmez hâle getirilecekmiş**. Tarihi yarımadaının, köprünün silüete zarar

vermesi nedeniyle Dünya Kültür Mirası listesinden çıkarılma tehlikesiyle yüz yüze kalması karşısında, yönetenlerin bulduğu son numarayı da öğrenmiş olduk böylece. Yapılan köprüyü görünmez kılmakla ilgili UNESCO ile pazarlıklar sürerken ben en çok bu fikri ortaya atanı merak ediyorum. Merak ediyorum çünkü, bu dahiyane fikri (!) ortaya atan arkada tan daha ne "proceler"  ıkar kimbilir...

Oldubittiye getirilerek, bütün aklı başında mimarların,  ehir plancılarının karşı çıktığı Taksim'i yayala tırma projesinin de bu fikrin ürünü olup olmadığı bilinmez ama vatandaşa şimdiden önemli bir hayat deneyimi kazandırdı. Taksim civarında içi gücü olanlar, her gün olimpiyata hazırlanır gibi zorlu parkurları a arak varıyorlar gidecekleri yere. Bunu ba arabilmek için de insanüstü çaba harcamanın yanında, birtakım özelliklere de sahip olmak gerekiyor. Uzun ve yüksek atlama, yan yan yürüme, sıkı ıp kaldığında tekmeyle yolu tıkayan tahta paravanı kırma.. her baba yiğidin harcı değil. Aha burada iddia ediyorum Taksim Meydanı'na sürekli ulaşmak zorunda olan sıradan bir vatandaş dört yıl sonra yapılacak olimpiyatlardan altın madalya ile döner. Böylece kimsenin anlam veremediği trafiği yeraltından verme çalışması da altın madalya ile taçlandırılmış olur...

Taksim Meydanı'nın yeniden düzenlenmesinde benim anlamadığım işlerden birisi de Gezi Parkı'nın üzerine yapılacak **Topçu Kı lası**. Gezi Parkı'nda bulunan ağaçların kesilmesi bir yana, olmayan kı layı yapıp ortasına da **buz pisti** konurma fikrini ortaya s renlerle, Haliç Metro Köprüsü'n  ışık oyunlarıyla yok etme fikri aynı beynin ürünü m  merak ediyorum. Olur mu olur, gören de duyan da bizim ata sporumuzun buzda kaymak ve artistik puanlar toplamak olduğunu sanır. Zaten bizim toplumda her mahalleden bir Katarina Witt  ıkarma potansiyeli var. Oysa gerçek hiç de öyle değil. Daha önce m te ebbisler tarafından alışveriş merkezlerinde yapılan buz pistleri ilgisizlikten kapandı.

 amlıca'ya yapılmak istenen **imitasyon cami** meselesine girmek istemiyorum bile... Ulu hakan emretti, ne olursa olsun yapılacaktır en güzel terasa o çakma cami. Sultanahmet'in  akmasının Çamlıca Tepesi'ne yapılması bu güzel  ehre ne kazandırır orası meçhul, birilerinin g nl  olacak i te.

 stanbul, kendisine karşı yapılan bütün bu k t l klere karşı nazlı bir gelin gibi ayakta durmaya  alı ıyor. Duruyor durmasına da,  ehre kötülük yapmaya devam edenler ışık oyunları yaparak köprüleri karartma yerine yüzlerini kapasalar daha iyi olacak. Belli mi olur gün gelir bakarsın birisi tanır bu yüzleri...

tuncerkoseoglu@gmail.com
twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kasım  ağrı ımları

Tuncer Köseoğlu 30.11.2012

Yaşamak ba lı başına mucizevî bir olayken, mucizeler bekler olduk çokça. Kıyamet al meti sayılabilecek mucizeler kasım ayında geliverdi birden. **Maya Takvimi'ne göre 21 aralıkta dünyanın sonu geliyor**. G l p geçilebilecek bu olay, kıyamet al metleri bir biri ardına gelince bende kaygıyla birlikte, **"olur mu olur"** duygusu yaşatmaya başladı. Şöyle ki; önce **Fenerbahçeli Bekir, Marsilya maçında mucize kabilinden bir r ve ata golü attı**. Bekir'in attığı güzel golün  okunu daha üzerimden atamamı ken **Servet'in Trabzon'a attığı gol** geldi bu kez..  ri yarı Servet, Messi'yi bile kısıktırarak  alımlarla ceza sahasına girdi ve golünü attı.  nanamadım, gözlerimi ovdum, evet bunları yapan Servet'ti.

Derken hafta içi kupa maçı vardı ve Galatasaray, Balıkesir'le oynuyordu. Yiğidim aslanım Sabri de sahadaydı tabii. Maçta **Sabri, inanılması güç bir şekilde arka arkaya üç kez isabetli orta yaptı ceza alanı içine**. Bu olaylar kasım ayı içinde ve kıyametin kopacağı 21 aralığa sayılı günler kala meydana geldi. Kıyamet kopacağına iyice inanmaya başlayan ben son günlerimi mutlu ve huzurlu geçirmeye karar verdim. **Kimseyle siyaset konuşmadığım gibi, Fenerbahçeli dostlarımla karşılaştığımda iki kere sarılıp bağırma basıyor, doğanın mucizevî dönüşümünü izliyorum**. İstanbul'un betonlarının izin verdiği kadarıyla. Daha da yüksek heybetli yapılar yapar ve bunlarla övünürken o mucizevî değişimi göremez oluyoruz artık. Ağaç yapraklarında gözlemlenen mucizevî dönüşümün betonlar tarafından görünmez kılınması da bir şehirli için çok acı bir şey. Daha da acı olanı ise bunun farkına varmadan harala gürele bir ömrün tüketilmesidir. Çocukluğum, **Kaçkar Dağları**'na bakan bir evde geçti. Her mevsim doğanın mucizevî dönüşümüne tanıklık ederdim. **Nisan nasıl uyanış ayı ise kasım da renk cümbüşünün en yoğun olduğu aydı benim için**. Hele o gürgen yapraklarının kıvrılığı yok mu? Hangi ressamın fırçası anlatabilir ki bu renklerin birbirine karışmasını.

Kasımda aşk başka mıdır bilemem. Bu konuda istatistikî bir çalışma yapıldı mı bilmiyorum. Ama **Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele ve Dayanışma Günü**'nün **25 kasım** olması nedeniyle bol bol istatistikler yayımlandı gazetelerde. **Her iki günde, bir kadının cinayete kurban gittiği** bir ülkede yaşadığımızı biliyoruz artık. Buna yıl içinde balkondan düşüp **şüpheli şekilde ölen 50 kadını** da eklerseniz durumun vahameti ortaya çıkıyor. Kadın cinayetlerinin artmasını kadınların eşitlik mücadelesi vermesine bağlıyorum. Kadınlar eskisi gibi her deneni kabul etmiyor, erkeklere karşı mücadele veriyor. Bu mücadeleyi verirken bana göre AKP'nin tartışmasız en başarılı bakanı **Fatma Şahin**'den büyük destek görüyorlar. **Eşitlik mücadelesinde Fatma Şahin gibi bir bakanın olması kadınlar için şans. Bir gün bu savaşı kazanacak kadınlar...**

Ölümün kutsandığı, yaşamanın anlamsızlaştırıldığı ülkede aşklar da şiddetle yoğruluyor işte. Geçen gün tanık oldum. Yağmurlu bir gündü, genç bir çift el ele yürüyordu önümde. Kız, çocuğa bağırdı **"Hayvanın tekisin sen"**. Çocuktan cevap, **"Evet ben bir hayvanım"**. Kız devam etti **"Ulan sana trip atıyorum. Bekliyorum tepki vermeni aradan beş dakika geçiyor oralı bile olmuyorsun..."**. Erkekten yine cevap **"Ben hayvanın tekiyim"**. Böyle konuşarak el ele yürüyüp uzaklaştılar. Üzerlerine kasım yağmuru yağıyordu...

tuncerkoseoglu@gmail.com
twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Karadeniz karadur

Tuncer Köseoğlu 07.12.2012

"Allah büyük ama kayık küçük" demiş Yahudi. **Karadeniz'in dev dalgalarına karşı yardıma koşmak için kocaman bir yürek vardı var olmasına da kayık küçüktü**. Şile açıklarında dev dalgalarla boğuşan Ukrayna bandıralı geminin imdadına yetişmek istemişlerdi. Gemi, batmadan önce SOS çağrısı yapmış, yardım istemişti. Kıyı Emniyeti'nin emrinde küçük bir kurtarma botu vardı. Evlerinden çağrıldı denizciler. Şile limanında güç bela duran kurtarma botuyla açılmak istemediler. Dev dalgalar Şile mendireğindeki kayalıkları döverek, limanda bulunan balıkçı teknelerini havalandırıyordu. Diğer yanda ise batmak üzere olan gemide 12 can vardı. **KIYEM-7** botu limandan çıkmak istese de başarılı olamadı. Dalgalar denize açılmalarına izin vermiyordu. Bottaki denizciler huzursuzdu. Bunun üzerine ömrünü denizlerde geçirmiş, 30 yıllık kaptan **Cemil Özben** çağrıldı evinden. **Cemil Kaptan tecrübesinin yanında Karadeniz'i ve dalgalarını iyi tanıyordu. Kurtarma botunun dümenine bu kez o geçti. Botta bulunan diğer üç denizci ise açılmak istemiyorlardı fırtınalı havada. İşin**

ucunda soruşturma geçirmek, bu soruşturma sonrasında işlerinden olmak vardı. **Bindiler bota.** Daha limanın ağzında **dev bir dalga havada aslı bıraktı botu. Motor, durdu...** İkinci bir dalga geldi bütün öfkesiyle **kayalıklara çarptı botu. Kâğıt gibi parçalanan bottan denize döküldü dört denizci.** Can yelekleri giymeyen denizcilerle, Karadeniz'in dev dalgaları arasında savaş başladı. **Cemil Kaptan son bir umutla bir kayaya tutundu.** Ölümle yaşam arasında gidip gelirken limanda bulunan balıkçılar koştu yardıma. Bunlardan biri de balıkçı **Mümin Akgün'dü, uzattı elini Cemil Kaptan'a. Derken, dev bir dalga geldi. Dalgalar çekildiğinde ikisi de yoktu o kayalıkta.** Denizcileri kurtarmaya giden dört kişiden sadece birisi kurtuldu. **Kurtarma gemisindeki denizcilere yardım elini uzatan balıkçı Mümin'le birlikte dört kişiden geriye acılı ailelerin denize dökülen gözyaşları kaldı.**

Salı günü Şile'de meydana gelen iki deniz faciasından yukarıda yazdığım gibi **bir kahramanlık öyküsü** çıkarabilirsiniz. Hatta yazdığınız öykünün hüznüne kapılıp ağlarsınız da. Ama **o insanların neden öldüklerini sorgulayamaz, hesap soramazsınız.** Hadi sordunuz diyelim, **bundan bir sonuç çıkaramazsınız.** Yıl içinde **ölen 802 işçinin** hesabının sorulmadığı, bu ölümlerin olmaması için önlem alınmadığı gibi... Denizciler kurtarma gemisine binmek istemediler. Dalgaları görüyorlardı limanın ağzını ve mendireği nasıl aştığını. **Gemi küçüktü...** Hatta Cemil Kaptan'dan önce gemiyi kumanda eden kaptan **"bu havada kurtarılmaya çıkılmaz"** diye tutanak tutmuştu. Sonra zoraki getirilen **ikinci ekip bindi bota. Biniş o biniş işte...**

Kasım ayı içinde 82 işçi çalışırken hayatını kaybetti. Duyan oldu mu hiç? Bu işçilerin ölmemesi için "kader" demenin dışında alınan önlemler var mı? **Her sekiz saatte bir, işçi ölümüne rastlanan bir ülkede yaşamak bir kader mi? Yoksa bunu sorgulayıp, bu ölümlerin olmaması için mücadele etmek mi insan gibi yaşamayı gerektirir.** Hem otoyollarımız var bastın mı gaza vınnn diye akıp giden. Oralarda da **kazalar oluyor insanlar ölüyor.** Demek ki buraya kadarmış. İşçilik de böyle bir şey işte, çıkar gurbete, günlük yevmiye 50 lira alır... Kalır inşaatın konteynerinde çoluk çocuk. Soğuktur hava, ısınmak isterler ve **zehirlenip ölürlər.** Bir başka yerde Samsun Eti Bakır Fabrikası'nda altı işçi **300 tonluk kapağın altında kalıp, can verir.** Sonra bu ölümler birer ikişer toplanır. Aylık, yıllık istatistik olur. Yer alır gazetelerin alt köşelerinde rakam olarak. Bütün bunlar yaşanırken ölenlerin yerlerine geçecek işçiler arka sıralarda beklemektedir. **Kimsenin aklına da "bu insanlar neden ölüyor" diye sormak gelmez. Mukadderat diyelim biz de...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Adıyaman'dan darbeye

Tuncer Köseoğlu 14.12.2012

Geçen hafta sonu Adıyaman'daydım. **Küçük Millet Meclisi'nin** Adıyaman toplantısına moderatör olarak davet edildim. Hayatında kendini bile yönetmeyi beceremeyen ben, bir toplantıyı yönetebilme yeteneğimin olup olmadığını öğrenme adına davete icabet ettim. Şu anda yazabildiğime göre en azından büyük bir sorun olmadı demek ki. Kişisel başarı haneme yazdım bunu. Zaten hayattaki en büyük başarıım, gittiğim yerden sağ salim dönmektir, ki bu da çok önemli bir şey.

Aslında bu benim Adıyaman'a üçüncü gidişim. İlk gidişimde yaşadığım bir anımı anlattım toplantıda. Şöyle ki; 1997 yılında TSK ile YÖK **"Mehmetçikle öğrenciler el ele"** adı altında Adıyaman'da ağaçlandırma kampanyası başlatmıştı. Üniversite öğrencileri askerlerle birlikte Adıyaman'ın değişik yerlerine ağaç dikiyordu. Gazeteci

olarak ben de bu kampanyayı 15 gün süreyle takip edip, haber yaptım. Bir gün Adıyaman-Malatya karayolunda bulunan bir bölgede ağaç dikiliyordu. Uzakta dere kenarında bir köy vardı, gazeteci arkadaşlara oraya gitmeyi teklif ettim. Bir süre yürüdükten sonra köye vardık. Derede ayakkabılarımızı yıkadıktan sonra, dönüş yolunda bir adam yolumuzu kesip, çay içmeye davet etti. Eve girdik, buyur ettiği odanın duvarında Hazreti Ali'nin fotoğrafı asılıydı. Birden çay daveti yemeğe dönüştü. Tütüncülük yapıyordu ve çok az geliri olduğunu anlattı bize sohbet esnasında.

Ağaç dikme sürecinde bir şey dikkatimi çekmişti. Köylüler ağaç diken öğrencilere ve askerlere uzaktan bakıp, yanlarına yaklaşmıyordu. Bunu sordum kendisine. "Korkuyorlar" dedi. Ve anlatmaya başladı: "Köyümüzün geliri az olsa da huzurlu bir yerdir. Kimsenin kimseyle kavgası gürültüsü yok. Devletle de yoktu. 12 Eylül darbesinden birkaç ay sonra köyümüze askerler geldi. Başlarında bir başçavuş vardı. Köyün kadınlarını ve erkeklerini az önce sizin ayaklarınızı yıkadığınız yerde topladılar. Hava dondurucu soğuktu. Başlarındaki komutan erkeklerin soyunmasını istedi. Direnenleri dipçikle dövdü askerler. Çırılçıplak soydular bizi. Kadınların yanında aşığuladılar. O günü yaşayan her köylüde bu işkencenin izleri durur. O nedenle uzak durdular sizden." Nefes almadan dinlediğim bu hikâyeden sonra "Neden" diye sordum adama... Sardığı tütünden derin bir nefes çektikten sonra cevap verdi: "Biz Aleviyiz ya. Solcuyuz diye bu eziyeti reva gördüler." O gün o sofrada dinlediğim köylülerin hikâyesi yeniden canlandı belleğimde.

Darbecileri yargılamanın önünü açan referandumda, **"Yetmez ama evet"** diyenlerdendim. **Kenan Evren'in** yargı önüne çıkarılmasında o "evet" demenin önemli olduğunu, dinlediğim hikâyedeki insanlar adına da, 31 yıl önce yaşı büyütülerek 13 aralıkta idam edilen **Erdal Eren** adına da önemli olduğunu düşünüyorum. **AKP'nin özellikle son iki yıldır demokrasi ve hukukun üstün olduğu bir devlet modelinden çıkıp, diktatörlüğe özenmesini "Yetmez ama evet"çilerden bilen bir cenah var. Bir kısmı kendisini solcu diye tanımlıyor. Sivil bir iktidarı devirmek için askerlerle işbirliği yapıp, bu ülkede suikastlar düzenleyenleri de savunmakta beis görmüyorlar. Ülkede işlenen karanlık cinayetlerin aydınlanması için çok önemsendiğim Ergenekon davası sanıklarına destek vermek de var bu solculukta. Alçakça katledilen Hrant Dink için "adalet isteme" yürüyüşlerine katılmak da...** Hrant Dink'i ölüme götüren taşların en önemlilerini döşeyenler bugün Ergenekon davası sanıkları arasında. **Nasıl oluyor da hem Ergenekon davası sanıklarına destek verip, hem de Dink için "adalet" istenebiliyor.** Bunun devletin bekası için kendi Kemalist evladını suikast düzenleyerek öldürüp, İslamcılarının üzerine atan İttihatçı zihniyetle ilgisi olmasın sakın? Biri bana anlatsa iyi olur, kafamız basmasa da böyle alengirli işlere...

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Misyon

Tuncer Köseoğlu 18.12.2012

 Mision Gazete baskıya girmesi için matbaalara gönderilmek üzereydi, bir telefon geldi. Telefondaki ses **"Yavrumuzu roket mermisiyle öldürdüler. Parçalarını eteğinde topladı annesi. Ne savcı geldi ne de bir yetkili. Tek umudumuz sizsiniz"** dedi. Telefonu aldıktan sonra odasına girip Ahmet Abi'ye (Altan) olayı anlattım. O an manşet değişti... Haberi köyün muhtarını arayarak doğrulattık. Fotoğraf istedik. Bir tek fotoğrafı varmış ölen çocuğun; **gözlerini kocaman açmış** hâliyle. Gönderdiler. Sonraki gün muhabir gönderdik köye, yine haber yaptık. Sonraki gün bir kez daha manşet yaptık. Herkesin dili "lal" olmuş suskundu. Akşam gazeteyi

çıkardıktan sonra, Ahmet Abi'nin yanına gittim. İsyanım vardı. **"Abi nasıl olur bu kadar kayıtsız kalırlar bir çocuğun ölümüne"** dedim. Hafifçe gülümsedi. **"Biz haklıyız. Bir süre sonra kalamayacaklar"** dedi. Yunus'un bir "yoksul ölmüş diyeler, üç günden sonra duyalar" dizelerini hatırlatırcasına çok sonra kıyısından köşesinden yazdı aslan yürekli(!) merkez medya **Ceylan Önkol**'un akıbetini.

Renkli camların ardında her zaman puslu havayı seven ve **Taraf**'a **"misyon"** yükleyen merkez medyaya içeriden biri olarak söylüyorum. **Evet, biz bir "misyon" gazetesiyiz.** Bu misyon da her zaman vicdanın ve haklının yanında olmak oldu. Bunu yaparken cüzdanlarıyla vicdanı arasında sıkışanlardan olmadık hiç. **Taraf**'a her ne olursa olsun cesaretli ve haklıdan yana olmayı aşılayan da **Ahmet Altan** ve **Yasemin Çongar** oldu. Ahmet Abi, Yasemin Çongar ve **Neşe Düzel**'in aniden gazeteden ayrılması tabii ki bütün **Taraf** çalışanları gibi beni de şoke etti. Ama şaşırmadığım bir şey oldu bu süreçte. Sağcısından, solcusuna, merkez medyasından merkez olmayan medyasına en azından bazı kesimlerde inanılmaz bir sevinç yaşandı. Bu durum **Taraf**'ın ne kadar doğru yerde durduğunu bir kez daha gösterdi. Gurur duydum gazetemle...

Tabii her sisli havada olduğu gibi böyle bir anda da **çakallar** hemen kafalarını çıkardı. İyi tanırım çakalları. Çocukluğum uzun kış gecelerinde onları avlamakla geçti. Ürkek bir hayvandır çakal. Çok aç kalmadıkça insan içine çıkmaz. Avlamak için bir leş bulur onu karın üzerine gezdirir ve bir ağaca asarsınız. Sonra sabırlı bir bekleyiş başlar. Çakal geldiğinde hemen o leşin yanına yanaşmaz çevreyi kolaçan eder. Korkaktır çünkü. En ufak bir kuşku duyduğu anda uzar gider. Sisli havalar ise en güvendiği anlardır, severler o havaları. **Taraf** çıktığı 2007 yılında işte bu sisli hava bolca mevcuttu bu ülkede. Herkes kendi çakallığının peşindeydi, karanlıkta kalıyordu çok şey. **Taraf** bütün ezberleri bozarak ülkenin üzerine çöken sis bulutunu dağıtmaya çabaladı. Bunu yaparken hakkımızda söylenmedik hiçbir iftira kalmadığı için, burada yazmaya gerek bile görmüyorum. Soğuk kış gününde elektriğim, suyum, doğalgazım parasını ödemediğim için kesilirken, en yakın arkadaşlarımdan gelen imalı "hadi iyisin geliyor dolarlar" laflarına sadece gülüp geçtim. **Taraf**'ta çalışan birçok arkadaşımın yaptığı gibi.

Taraf'ta yaşanan şok ayrılıktan sonra aynı puslu havanın geri geldiği düşüncesiyle, histeri sevinçleri yaşayan gazeteciler görüyorum birkaç gündür. Onlara gün doğdu gibi. Varlıklarını egemenleri yalayıp yutmaya borçlu olan **Aydıntaşbaşlar**, **Gürseller** bir anda vicdan kuaförü ve **Taraf** uzmanı olarak beliriverdiler karşımızda. Ve daha sayamayacağım birçok isim eklendi bunlara. Ama unuttukları bir şey vardı. Gazetenin patronu hiçbir **Taraf** yazarı ve çalışanını karşısına alıp, "beni Başbakan'la karşı karşıya getirecek bir şey yazmayın" demedi. Onlara dendiği gibi... Hani **Taraf** yüreğinden ağır bir darbe aldı ya, bütün utanmazlıklarıyla saldırıya geçtiler. Hani bir parça da biz koparıp yaranırız diyerek. İşte bu sisli havayı sevenlere sesleniyorum. Yok öyle yağma. Biz, haklılık uğruna kavga etmeyi Ahmet Altan'dan Yasemin'den öğrendik. Çekileceğimizi mi sandınız öyle kolay. Bulamayacaksınız şehre rahatlıkla inecek o eski puslu havayı. Kavga etmeyi öğrendik bir kez, yok öyle geri çekilmek. Bu kavgada bize inanan, bize güvenen okurlarımızla varız. Puslu hava yaratma karşılığında aldığınız şaşaalı hayatlar sizin olsun...

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Madalya ve adalet

 Madalya ve adalet Omuzlarındaki yıldızlar galaksileri kısındırırsa da yakalarında boş yerler vardı. Her Türk'ün daha doğmadan "asker" ilan edildiği memlekette Allah için afili meslek yapıyorlardı. Hatta öyle afiliydi ki meslekleri, ülkenin efendileri, sahipleri onlar, geri kalanlar ise her an kafasına vurulması gereken potansiyel "hain"di. Her ne kadar son yıllarda "asıl sahiplikten" geri adım atıp, karargâha çekilseler de içlerindeki o ateş sönecek gibi durmuyor. Zaten yeterince "şerefli" olan mesleklerini kendi aralarında yapılan törenlerle daha da şereflendirmek icap ediyor olmalı ki "rutin" bir tören yapıldı geçenlerde Genelkurmay'da... Tören o kadar gizli kapaklı olmuştu ki, *Taraf* ısrarla yazmasaydı eğer, omuzlarında bol yıldızdan geçilmeyen komutanlarımızın "şeref madalyası" ile onurlandırıldıklarını duymayacaktı ahali. *Taraf*, Hava Kuvvetleri Komutanı **Mehmet Erten**'in "**şeref madalyası**" ile onurlandırılmasını ısrarla haber yaptıktan dört gün sonra TSK kısa bir bilgi notu geçerek, uygulamanın rutin olduğunu belirtip, sadece Erten'e değil diğer Kuvvet Komutanlarına da madalya verildiğini duyurduğunda aklıma ilk gelen soru, iyi de bu gizlilik niye, olmuştu...

Karargâhlarda gizlice madalyalar verilirken bütün ülkenin gözleri önünde, **Uludere'de, 34 insan atılan bombayla parçalanarak can verdi. Çoğu çocuktu ölenlerin. 28 aralıkta bir yılları doluyor. Roboski ile Gülyazı arasında bulunan yüksek bir tepede yatıyorlar yan yana. Sadece adalet bekliyorlar yattıkları tepede.** Annelerinin rüyalarına giriyorlar "**güzel bir yerdeyim anne**" diyerek. Karşı dağları görüyordu yattıkları yer. Bir de vadiyi. Katırların arkasında ölüme gittikleri Roboski Köyü'nün içinden geçip giden dar yolu da görüyordu. Yolum hemen kenarında akan küçük dere onlar olmadan aksa da, hayat eskisi gibi akıp gitmiyordu geride kalanlar için. Yıl boyunca dertlerini, acılarını anlatmaya çalıştılar. Adalet istediler. **Hemen hemen her gün bombayla parçalanan çocuklarının, eşlerinin "güzel yerde" yatan mezarlarına gittiler. Orada yatanların ruhları, ancak "adalet" olursa özgürleşebilirdi. Gidenlerin gözyaşı, yüreklerindeki acı ancak "adalet" sağlanırsa biraz olsun dinebilirdi.** İşte bir yıldır, günler, mevsimler gelip geçti, yine kar yağdı mezarlarına ilk yattıkları gün gibi bir türlü gelmedi, gelemedi o adalet...

Aslında gelmeyeceği ilk günden belli olsa da içinde umut taşıyordu insanlar. Uludere'ye, bombadan 10 gün sonra gitmişim. Gittiğimde ölü sayısı 35 idi. Acılı ailelerle görüşürken genç bir çocuk, "**34 ölümüz var ama bir tanesi de ağır yaralı hastanede. O da ölecek**" dedi. Daha ölmemiş olan bir yaralıyı öldürüp mezara koymuştu köylüler. Bu anlaşılabilir bir durum olsa da devlet neredeydi burada. Otopsi yapılmadan, inceleme olmadan nasıl aydınlatılacaktı bu olay. Aydınlatılmak isteniyorsa tabii. Ertesi gün mezarlığa gidip, 34 mezar tesbit etmişim. Bunu yazdıktan sonra İçişleri Bakanlığı da doğruladı 34 kişinin öldüğünü. Ha bir eksik ha bir fazladan çok daha önemli bir ayrıntı bu aslında. Bir gazetecinin 10 gün sonra gittiği yerde yanlış düzeltilmesi, devletin bu olaya nasıl baktığının da göstergesi oldu bizlere. Ondan sonra ne mi oldu. **Savcılık soruşturdu, soruşturma havada kaldı. Meclis'te komisyon kuruldu, içi boş bir rapor bile yazılamadı. Bu konuyu sürekli gündemde tutmaya çabalayan insanlara "hain" muamelesi yapıldı. "Para verdik ya daha ne istiyorsunuz" gibi laflar edildi acılı ailelere.** Bu ölümlerde sorumluluğu bulunan hiç kimse istifa etmediği gibi, sorumlular da bulunup adalet önüne çıkarılamadı. Uludere'ye gittiğimde 13 yaşında parçalanarak ölen **Erkan Encü**'nün odasında kalmışım. Duvarda gülen bir resmi vardı. Sabaha kadar o gülen resme baktım, arada uyudum, uyandım. **Uludere denince aklıma en çok o odada geçirdiğim gece gelir bir de küçük Erkan'ın fotoğrafı. Şimdi o fotoğrafa hayalî de olsa yeni bir fotoğraf eklendi beynimde. Bu ölümlerde sorumluluğu olan komutanların karargâhta gizlice yapılan törenle yakalarına takılan "şeref madalyaları"...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kızılağaç

Tuncer Köseoğlu 28.12.2012

Gecenin karanlığında ıssız sokaklarda aylak dolaşmayı seven bir hırsızım ben, her adımda kendi hayatını çalan. Adım atmaktan yorulduğumda bilmediğim bir apartmanın önüne oturup, dinlerim sokağı, olmayan ağaçların rüzgârda sallanan dallarının hışırtısı yankılanır beynimin içinde. Bazen birileri geçip gider önümden hızlı adımlarla, fark etmez beni. Belki de yokumdur o anda orada. Ya da sokakta sallanarak yürüyen sarhoşların çapraz adımlarını sayarım, deniz kıyısında kıyıya vuran dalgaları saydığım gibi. Evet, ben bir hırsızım aldığım her nefeste, attığım her adımda kendi hayatından bir şeyler çalan...

Çok mutlu bir çocukluk geçirdim ben. İki kapılı bir Karadeniz evi ve kalabalık oturulan sofralar. Asıl mutluluğum ise çok başkaydı. **Ayene Dağı**'nın eteğinde dededen kalma bir ormanımız vardı. Patika yoldan başka bir şey olmadığı için ormanda bulunan ağaçlar kesilmezdi pek. İçim sıkıldıkça evimize yürüyerek yarım saat mesafede olan o ormana gider, ağaçların arasında kaybolurdum. Bazen bir **komar ağacının** dibine tünler, çıkmazdım oradan. En sevdiğim şey ise dağın tepesine çıkıp, ağaç dallarından bir diğerine geçerek dereye inmekti. Tehlikeli görünen bu inişler çocuk oyuncağıydı benim için. Çocukluk işte... İyi tanırım ağaçları hangi dal ne kadar eğilir, hangi dala basmamak gerek iyi bilirim. **Kestane, gürgen, çam** ve **dişbudak** gibi dev gövdeli ağaçların yanında maki cinsi sayılan **yaban fındığı, komar** gibi ağaçlar da vardı o ormanda. Bir de Karadeniz'in olmazsa olmazı **kızılağaç**.

Her yerde karşına çıkar kıızılağaç. Tarlada, bağda bahçede, dağda dere kenarında. Karadeniz biraz da kıızılağaç demektir. Onu bir yerden söküp, yok etmeye boşuna kalkmayın; bir yolunu bulup söktüğünüz yerde tohumunu bırakır, bir yıl içinde fidan olur birkaç yılda ise kocaman ağaç. Karadenizli yaşadığı vahşi coğrafyaya direnmeyi ve ayakta durmayı kıızılağaçtan öğrenir. Bir keresinde karşı tepelerden birinde orman yangını çıkmıştı. Kıızılağaçlar inleyerek yanıyordu. Hüzünlüydü karşıdan yanışını izlemek. Bir yıl geçti geçmedi o yangın yerinde kıızılağaç fidanları belirdi. Birkaç yıl sonra ise, yangının yerinde kocaman bir kıızılağaç ormanı oluştu. Yeniden yeşerdi hayat. Kıızılağaç yumuşak bir ağaç olduğu için odun yakmanın dışında bir yerde pek kullanılmaz. En fazla fasulye sırığı olur dallarından ya da çit. Tavan aralarında döşeme yapmak için kullanılsa da dayanıksız bir ağaç olduğu için pek tercih edilmez.

Her koşulda yaşama tutunmak için direnen bu ağaç, baharla birlikte coşar, yeni dallar filizlenir bedeninde; kuşlar sever bu tohumları ve tünlerler dallarına. İşte o dallarda doğanın Mozart'ı, Beethoven'ı olur bu kuşlar. En güzel menekşelerin yaşama yeniden kavuştuğu evdir kıızılağacın dipleri. Ben de çok sever, kıızılağacın yeni filizlenen dallarını koparıp, kemirirdim. Hiçbir zaman unutamayacağım bir tat kalmıştır aklımda o kemirmelerden. Bir kızılık bırakırdı dudaklarda kemirdikçe. Ağaca adını veren de o bıraktığı kızılıktı. Hâlâ gittiğim lokantalarda kürdanları kemirmek için cebime atıyorsam eğer, bana bu alışkanlığı veren ağaçtır aynı zamanda.

Hayat yolculuğunda tökezlediğimde, kıızılağaçları örnek aldım kendime hep. Onun doğaya tutunuşunu. Sökülüp atılmak istendiğinde yerine yavrusunu bırakışını örnek aldım. En çok da inatçılığını tabii... Koca gövdeli **gürgen** ağaçları, bir kayanın oyuğunda bile gökyüzüne ulaşmayı başaran **çam** ağaçları ya da yüzyıl geçse de evleri koruyan **kestane** ağaçları değil de **kızılağaçlardır** bana yön veren. Yok oluşu bir türlü kabul etmemedir hayat yolculuğunda bana rehber olan. **Taraf** gazetesi de kıızılağaç gibi benim için. Kuruluşundan beri yok etmek için kapısında cellâtları bekleyen. Her türlü iftiraya karşı koyarak kimseye müdâna etmeden yolunda ilerleyen bir kıızılağaçtır **Taraf**. Her bitiş yeni bir başlangıçtır ya, yılın da sonuna geldik. Yeni yılda kıızılağaç inadiyla çoğalarak karşınızda olacak **Taraf**'ta buluşmak dileğiyle. Her neye inanıyorsanız o size mutluluk

getirsin. **İYİ SENELER...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başka Tanrı'nın çocukları

Tuncer Köseoğlu 04.01.2013

Küçük bir teknenin ambarında umut yolculuğuna çıkarken, bedenleri savrulur deniz kıyılarına... O tekneye binebilmek için yıllarca para biriktirip en pis işlerde çalışmışlardır. Bazen onlarla ilgili haberleri **Meriç Nehri**'ni geçerken buluruz. Yakalananlar şanslıdır, işin içinde ölüm yoksa. Bazen **Ege Denizi** mezarları olur. Karşı kıyıya varmak isterken bir Yunan Sahil Güvenlik botu belirir karşılarında. İnsan tacirleri tarafından salkım saçak bindirildikleri teknenin Yunan karasularına geçmesi engellenir böylece. Bazen yerleştirildikleri gecekonduda üzerlerine kapı kilitlenir. Soğuktan donmamak için yaktıkları elektrikli ısıtıcı yangın çıkarır. Kapı kapalı pencere demirlidir. Sığındıkları küçük banyoda üstü üste bulunur cansız bedenleri... Bir süre haber olur gazetelerde sonra unutulur gider. Diğerlerinin unutulduğu gibi... Başka ülkelerin istenmeyen insanlarıdır onlar. Ucuz işçi potansiyeli taşırlar, en ağır işlerde çalışırlar üç kuruş paraya. Bir odada 10-15 kişilik yaşam sürüp, kazandıklarını memleketlerine gönderirler. Ya da **umut yolculuğuna** çıkabilme adına insan tacirlerine verebilmek için biriktirirler. Kolay değil Türkiye'den başka bir ülkeye geçebilmek. Hayatını ortaya koymak yetmiyor, para da gerekli.

Türkiye'ye her yıl onbinlerce **göçmen** geliyor Asya ve Afrika ülkelerinden. Türkiye bu insanlara göçmenlik ve sığınma hakkı vermiyor. Mültecilik antlaşmasını imzalayan Türkiye sadece Batı ülkelerinden gelenleri göçmen olarak kabul ediyor. Geri kalanlar ise başka dünyanın ve başka Tanrı'nın insanları olmalı. İşte bu **başka dünyanın ve başka Tanrı'nın insanların ölümleri de sessiz sedasız oluyor**. Önceki gün bir bodrum katında ölen beş Afgan gencin cesetlerinin bir gün sonra bulunması gibi. Onları ölüme götüren doğalgaz bağlantısı kendileri gibi kaçaktı. "Yaratılanı, yaratandan ötürü seven" ülkemizin başbakanının onlara reva gördüğü yaşam şekli kaçak olarak yaşamaktı. Afgan mülteciler sürekli işgal edilmek istenen ülkelerinden kaçarak Türkiye'ye geliyorlar. Zeytinburnu'nda mahalleleri oluştu. Evlilik yoluyla vatandaşlık kazananların dışında hiçbir hakları yok. Çocukları oluyor okula gidemiyor. Ağır işlerde çalışıp kazandıkları 100-200 doları memleketlerine gönderiyorlar. Bu parayı biriktirebilmek için bir evde çok kalabalık yaşamak zorundalar. Ölümleri de bu yüzden topluca oluyor. Gözlerden ve vicdanlardan ırak oluyor memleketlerinden kopup gelen bu insanların ölümleri...

Afrika'dan gelen göçmenler için de durum farklı değil. Hayata tutunma çabası bir yandan başka bir ülkede kaçak yaşamak bir yandan... Adalet de yok onlar için. **Nijeryalı Festus Okey** Beyoğlu Karakolu'nda polisin silahından çıkan kurşunla öldürüldüğünde 2007'nin ağustos ayıydı. Sonra ne mi oldu, anlatayım kısaca: Öldüren polis hakkında dava açılması yıllar sürdü. Bütün deliller karartıldı. Festus'un kanlı tişörtü kayboldu. En sonunda katil zanlısı polis hakkında cinayet suçlamasıyla dava açıldı. Davanın görüldüğü mahkeme Nijerya'dan Festus'un kimlik kayıtlarını istedi. İstenen kayıtlar hiçbir zaman gelmedi. Katil zanlısı polis aslanlar gibi işinin başına döndü. Ölen nasıl olsa başka bir Tanrı'nın çocuğu Festus Okey'di... Biz, bize benzeyen yaratılanları seviyorduk çünkü...

Kırmızının uğuru

Eski yılın son günleriydi. Bir mağazaya girmiş sağa sola bakınıyordum. Orta yaşlı bir tezgâhtar kadın yanıma yaklaştı ve kırmızı boxer donları gösterip, “*Bunlardan alın yeni yılda uğur getirir*” dedi. Ben de cevaben “*Kırmızı iç çamaşırı sevmem, uğuruna da inanmam*” diye kestirip attım. Kadın bu sözüm üzerine yüzüme acı dolu gözlerle baktı. “*Biliyor musun ben geçen yılbaşı yeni yıla kırmızı iç çamaşırı giyerek girdim. 20 gün önce oğlum öldü. Daha henüz 20 yaşındaydı. Biliyorum uğur getirmediğini. Yine de söylüyorum müşterilere işte*” dedi. Benimle konuşurken yüzünün aldığı acının hâlini ömrümün sonuna değin unutamam. Kadının bahsettiği genç ise kaldığı apartta mutfak tüpünden sızan gazdan zehirlen, Pamukkale Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı ikinci sınıf öğrencisi **Savaş Fethi Eriş**’ti...

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bindirilmiş kıtalar

Tuncer Köseoğlu 11.01.2013

Genç maden mühendisi elinde gaz lambasıyla girdiği maden ocağında kontrol yapar. Çıt çıkmıyordur o anda. Bir süre ocağın içine lambanın ışığını tutar. Metan gazı kontrolü yapan genç mühendis sigarasını yakar ve kapıda bekleyen madencilere ocağa girin diye işaret eder. Ocakta tehlike yoktur. **Zeki Demirkubuz**’un Cumhuriyet’in ilk yıllarında Zonguldak’ta geçen **Kıskanmak** adlı filminin başlangıç sahnesi... Zonguldak, Kozlu’da göçük altında kalan madencilerin ölümünü duyduğumda bu sahne geldi gözlerimin önüne. Cumhuriyet’in kuruluşundan beri geçen 90 yıllık sürede pek fazla bir şey değişmemiş olacak ki madenciler ocaklarda biriken metan gazı patlamasıyla ölüyor. Her ölümden sonra tekrar başa sarıp, bizlere de “**Göz göre ölüm**”, “**Taammüden cinayet**”, “**Kaza değil cinayet**” gibi klişeleşmiş başlıklar atmak kalıyor. Sonra aradan birkaç gün geçiyor ve o atılan başlıklar başka bir kaza olana dek “**yangında ilk kurtarılacak klişe**” olarak dolapta beklemeye alınıyor. Kozlu’da ölenlerin bedenleri daha soğumadan klişe dolaba girmiştir bile.

Bir de hiç haber olmayan işçi ölümleri var. Klişe başlık atmadan gözümüzün önünden geçip giden. Teker teker ölüp ayrılıyorlar aramızdan. Kimi inşaatta kimi bir atölyede kimi bir ambarda... Haber olabilmeleri için toplu olarak ölmeleri gerekiyor bekli de. Bu toplu ölümlerin şöyle de bir faydası oluyor: herkes o madenin sahibine işyerinde uygulaması gereken kuralla uymadığı için yükleniyor, “vicdan” adına ne varsa söylüyor. Böylece görevini yapmış kişiler, mesut bahtiyar ve vicdanlı insanlar olarak salınıyoruz sokaklarda...

Oysa daha geçen yıl 887 yedi işçi öldü ülkemizde. Bu rakam da tesbit edilebilen. Kayıt dışı ekonomimiz olduğu gibi kayıt dışı işçiler de ölüyor kimsenin haberi olmadan. Aralık ayını 76 işçi ölümüyle kapadık. Ocak rakamları ne olur kestirmek zor.

Bütün bu ölümlerin yanında çok daha çarpıcı bir gerçek var insanın ne diyeceğini bilemediği. Ölen her işçinin yerine, yüzlerce işsiz çalışmak için kapıda beklediği. Hem de üç kuruş para için... Bu çarpıcı gerçektir çok pahalı olan iş güvenliğini alarak maliyetleri yükseltmek yerine, yeni işçilere yer açacak ölümlere göz yummak. Ekonomisi dünyada giderek yükselen Türkiye’de en ucuz maliyet ne acıdır ki bir insanın hayatıdır. Bu uğurda ölen birkaç yüz işçinin lafı mı olur. Toplu öldüklerinde yaparız vicdanımızı, atarız nutkumuzu, önümüze bakarız. Daha önce yaptığımız gibi.

Kozlu'daki maden faciasından sonra Çalışma Bakanı Faruk Çelik'in söylediklerine baktım. Çelik, kazanın iş güvenliğinin tam olarak alınmamasından kaynaklandığını belirterek, *"Denetimler sırasında işyerinde beş eksik tesbit edilip, ceza yazıldı"* demiş. Çok uzağa gitmeden küçük bir arşiv taraması yaptım; Faruk Çelik 2009 yılında 19 madenciye mezar olan Bursa Mustafa Kemalpaşa'daki maden kazasından sonra da benzer şeyleri söylemiş. Ayrıca eklemiş bakan: *"İş güvenliği ile ilgili yasa çalışmalarını hızlandırdık."* Aradan iki koca yıl geçti. İşçiler teker teker ya da topluca ölmeye devam ediyor. Bakan da aynı sözleri söylemeye...

Geçen ay Adıyaman'da bir toplantıya katılmıştım. Toplantıda Sanayi Odası temsilcisine anlatılan olay inanılmazdı. Adıyaman işsizlik oranının en yüksek olduğu illerden biri. İş bulabilenler de asgari ücretle çalışıyor. İşte bu asgari ücreti dahi ödemek istemiyor işverenler. Çalışma Bakanlığı müfettişlerinin yaptığı denetimlerden sonra sigortasız çalışan işçi kalmamış. Ve hepsine asgari ücret ödeniyor. Kâğıt üzerinde ama... Şöyle ki; işyeri sahibi işçiyle anlaşıyor. Sana en çok 450 lira veririm ama kâğıt üzerinde görünen asgari ücreti mecburen bankaya yatırıyoruz. Sen bu paranın geri kalanını bana geri vereceksin. Bu teklifi ister istemez kabul ediyor çalışanlar. Asgari ücretin yarı fiyatına çalışmaya razı insanların olduğu ülkede maden sahibi niye çok daha pahalı olan güvenlik önlemlerini alsın, niye metan gazını boşaltmak için fazladan sondaj yapsın. Yapmıyor işte. O da biliyor, arkada ölenlerin yerine geçmeye hazır ucuz işgücünün olduğunu. Oysa bu vahşilikte ucuz olan işgücü değil, insanlığımız. İşe insanlığımızı sorgulamaktan başlasak bir de...

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Birand

Tuncer Köseoğlu 18.01.2013

Ne güzel başlık ne güzel bir yazıydı öyle... İnsanı içine alan ve derinden sarsan. **Doğan Akın**'ın Taraf 'ta 3 ocakta **"Yavaşlayamazsan anlayamazsın"** başlığıyla yazdığı yazıyı anımsattı bana dün yaşananlar.

Lodosu oldum olası sevmem, ruhumda fırtınalar yaratır. Yine öyle fırtınalı bir günde gazeteye geldim. Günlük gazeteleri okurken bir arkadaş **Mehmet Ali Birand öldü** dedi... Her ölüm erken ölümdür ya yine de yakıştıramamıştım bu güzel adama ölümü; daha dün demincek o en sevimli hâliyle haberleri sunan koca bir çınarın sonsuzluğa gittiğini düşünmek bile sarstı beni. İnsanın akli almıyordu işte. Sonra **Twitter'a baktım. Birand ölmüş, cenazesi bile kılınmak üzereydi.** O kadar ani olmuştu ki her şey, büyük ustanın cenazesine bile gidemedim diye kahrettim kendime. **Birand'ın kendi çalıştığı grup da dâhil büyük gazetelerin haber sitelerinde, gazetecilik duayeninin öldüğü haberi yazılmıştı.** Tanıyan tanımayan hiç kimsenin yakıştıramadığı bir ölümdü bu. İnsanı üzüntüye boğan...

Maillerimi açtığımda şimdiye kadar ne işe yaradığını bilmediğim **Basın Konseyi'**nden bir mail vardı: "Üyelerimizden Kanal D Haber Grup Başkanı Mehmet Ali Birand'ın vefatını üzüntüyle öğrenmiş bulunuyoruz. Türk basını büyük bir habercisini kaybetmiştir. Yakınlarına, çalışma arkadaşlarına ve tüm medya camiasına başsağlığı diliyoruz." Bütün bunlar yarım saat bilemedin bir saat içinde oldu. Ahali usta gazetecinin yasını tutup, onunla ilgili görüşlerini sosyal medyada paylaşıırken, **Birand'ın oğlu** bir açıklama yaptı. **Babasının ölmediğini ve tedavi gördüğünü** söyledi. Ardından Birand'ın tedavi gördüğü **Amerikan Hastanesi, "usta gazetecinin tedavisinin sürdüğünü"** yönünde açıklama yapmak zorunda kaldı.

Dün sabah yaşadığım bu yarım saat, hayatı ne kadar hızlı ve bir o kadar da sıradan yaşadığımızı öğretti bana. Sadece kendi bencilliğimizde yaşayıp, geri kalan her şeyi umursamadan bir yerlere yetiştirebilmek, **bir şeyleri “ilk söyleyen” olmanın dayanılmaz hafifliğine** kaptırmış gidiyoruz. Her şeyi ilk söyleyen olmanın getirdiği vahşiliğin örttüğü de bu olsa gerek. Başka insanların ne düşündüğünü ne hissettiğini bilmeden, dikkate bile almadan teğet geçmek. İlişilmeden dokunulmadan yaşanan hayatların bize verdiği en büyük ceza bu belki de. Hızlı adımların hoyratlaştırdığı yaşam böyle bir şey olmalı. O kadar hızlıyız ki Birand biter başka bir konu çıkar önümüze eşeleyecek. Hızın büyüüne kapılıp, yavaşlamayı unuttuk. Soluklanmayı. En önemlisi de anlamayı. Ne kendimizi anlamak için zaman vardır bu hızda ne de karşımızdakini...

Oysa **Birand için söylenecek çok şey var**. Bize **modern anlamda gazetecilik yapmayı öğretti** her şeyden önce. Bir haberle ilgili olarak iki tarafla da konuşmayı. Dünyayı ayağımıza getirirken bir ölçüde kendi kısırdöngümüzde yaşadığımızı da keşfettik. Bunu yaparken **ekranda gaf yapmanın da güzel bir şey olduğunu öğrendik ondan**. Kanıksadık... Daha da önemlisi **her biri kendi çapında marka olan gazeteciler de yetiştirdi Birand**.

Habercilik yaptığı için **28 Şubat’ın gadrine uğrayan Birand, hayatında çok şey görmüştür ama hasta yatağında kendisini erkenden sonsuzluğa gönderebilme “hızlılarının” zulmüne tanık olmamıştır**. Amerikan Hastanesi’nde yaşamının son saatlerinde duysaydı eğer bu olup biteni eminim ilk önce muzipce güler, “ne yaptınız be çocuklar...” diyerek inceden sitem ederdi. Bu sitem de asla kırıcı olmazdı. Daha birkaç gün öncesine kadar televizyon ekranından **“kimseye randevu vermeyin”** diyerek, işinin başındaydı. Yıllar önce bana sorulan bir soru üzerine “Gazetecilik bir meslek değil, yaşam biçimidir” demiştim. Bunun en güzel örneği ise dün yaşama veda eden **Mehmet Ali Birand** oldu. Son nefesine kadar işinin başında olmayı bir meslek gereği olarak değil, yaşam biçimi olarak bizlere sunan büyük usta sayesinde cennet çok eğlenceli muzip bir adam kazandı...

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yerliler

Tuncer Köseoğlu 25.01.2013

Astronotlar Ay’a çıkmak için Nevada Çölü’nde son hazırlıklarını yapmaktaydılar. Yaşlı bir Kızılderili oturduğu yerde bağdaş kurup tel örgülerin arasından bu çalışmalarını izledi günlerce. Haftalar geçti, hazırlıklar tamamlandı Ay’a çıkılacak büyük gün gelip çattı. Astronotlardan biri günlerce kendilerini sessizce izleyen yaşlı adamın yanına geldi ve **“Yarın Ay’a yolculuğumuz var. Oraya göndermek istediğin bir şey var mı”** diye sordu. Adam astronotun yüzüne baktı ve elindeki kâğıdı uzattı. Notta yazan şuydu: **“Gelenlere dikkat edin, topraklarınızda gözü var...”**

Ölüm ve ayrılıklarla geçen ocak ayında arada kaynayan iyi şeyler de oldu. Bunlardan bana göre en iyisi Ankara 8. İdare Mahkemesi’nin verdiği **Tunceli Munzur Vadisi’nde** yapılması planlanan **Bozkaya HES projesinin iptal kararı**ydı. Daha önce vadi üzerinde yapılması planlanan üç ayrı HES projesiyle ilgili yürütmeyi durdurma kararı veren mahkeme bu projelerden birini **ÇED raporu olmadığı** gerekçesiyle tamamen iptal etti. Yoğun gündem içinde satır aralarında geçen bu çok önemli gelişme derelerine sahip çıkan insanları şüphesiz çok sevindirdi umutlandırdı, ama unutmamak lazım ki **“su uyur, HESseverler uyumaz”**. Yeni projeler dikilecektir orada

yaşayan yerlilerin karşısına... O mahkeme iptal kararı mı verdi gerekirse başka mahkemeye gidilir, yeni baştan yaparlar projelerini. Olmadı mahkemeler bypass edilir, ki bu da yapıldı.

Dereleri, yaşam sahaları elinden alınmak isteyen köylülerle HES'çiler arasında yaşanan mücadeleyi, beyaz adamla Kızılderililere benzetiyorum. Beyaz adam, binlerce yıldır yaşadıkları yerlerden söküp attıkları ve bu uğurda soykırım uyguladıkları toprakların gerçek sahiplerine **"vahşiler"** demişti. Asıl vahşi kendisi olduğu hâlde. Bu soykırımı haklı çıkarmak için az kovboy filmi çekmedi beyaz adam. O filmlerde çok az istisna hariç kötü adamlar hep Kızılderililer oldu. Topraklarında binlerce yıldır kendisiyle ve doğayla barışık yerliler kötü, onları yurtlarından etmek için katliam yapan beyaz adamlar iyi ve **"medeni insan"** olarak yansıtıldı bütün dünyaya. İçimize işlemiş olacak ki öyle belledik...

HES'lere karşı verilen mücadelede de buna benzer şeyler yaşanmıyor değil. Göz konulan derenin bulunduğu yere göre değişiyor bu durum. Eğer sözkonusu yer Munzur Vadisi ise ve burada mücadele ediyorsanız yaşam alanlarınızı korumak için, potansiyel **"örgüt mensubu"** suçlamasıyla karşı karşıya kalıp hapse atılırsınız... Kimse de aksini sorgulamayı aklından bile geçirmez. Karadeniz'de dozerlerin önüne orakla çıkmış bir yaşlı kadınsanız **"kolluk kuvvetlerine karşı koymaktan"** yaşıınıza başınıza bakmadan mahkemeye çıkarırlar sizleri. **Tortum Vadisi'nde "Su bizimdir kimse almaz"** dediğiniz için 17 yaşındaki **Leyla Yalçınkaya** olursunuz. Ki Leyla'nın suçu büyük olmalı. 70 yaşındaki nenesi dâhil olmak üzere 13 kişiyle konuşmama yasağı getirildi kendisine. Düşünsenize; nene su isteyecek, Leyla kafasını çevirecek çünkü mahkeme yasaklamış, konuşamaz. Üç ayrı dava açıldı Leyla'ya ve toplam dokuz yıl hapsi isteniyor. Mahkemeler devam ededursun gerekçelerden biri müthiş yaratıcı. 1.80 boyundaki astsubayı çok fena dövmüş Leyla... Fotoğraflarına baktım Leyla'nın. Çıtı pıtı ama cevval bir kız, helal olsun diyelim biz. Savcı böyle buyurmuşsa...

Bir tanıdığım, geçen sene **"Derelerin Kardeşliği Platformu'nun"** Taksim'de yapılan yürüyüşüne katılmıştı. Türk milliyetçisidir kendisi. Köyündeki dereye HES'çiler göz koymuş. Yüz yıllık ağaçların kesilmesi bir yana, 75 yaşını aşmış anası orayı yurt bellemiş. Ayrılmaz başka yere, dikilir orağıyla dozerlerin karşısına. O yaştan sonra kendi deyimiyle **"anaşit"** olan anasının peşinden gider, mücadele eder HES'lere karşı. Yürüyüşü anlattı bana heyecanlı bir şekilde **"Kürtlerle birlikte yürüdük. Onların attığı sloganı attık. Derdimiz aynıydı. Aynı kavga içinde olduğumuzu fark ettim. Tuhaf gelse de bana, durum, içimden hoşuma da gitti. Aynı suyun mücadelesini veren insanlardık işte"**... Gülümsedim arkadaşşıma **"Ne sandın"** diyebildim sadece... Yönetmek adına birinin diğerini **"ötekileştirmek"** çabalarının sürdüğü bu topraklarda kavga da mücadele de aynı aslında. Ait olduğun yerin yaşamını korumak, havasına suyuna ve her türlü canlısına sahip çıkabilmek... Su öyle boşa akıp gitmez. Bir bakarsın senin gözünün önünden akan dere başka bir dereyle birleşir, o akan sular adına mücadele edersin. Bu nedenle mahkemenin verdiği **Munzur kararı iyi oldu, güzel oldu hoş oldu, her şeyden önemlisi umut oldu yarınlara**. Dereler, **"ötekileştirilmeye"** çalıştırılan insanlara birlikte mücadele edebilmeyi gösterdi. **Bu gök kubbe altında hep istilacı beyaz adamlar mı kazanacak! Bir kez de yerliler kazansın be... Dereler buna değer.**

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Apiça'dan sevgiler

Herkesin aksine **Birgül Ayman Güler**'e Meclis kürsüsünde söylediği, **“Türk ulusuyla, Kürt milliyeti eşit değil”** sözleri için kızgın değilim. Aksine Güler, padişahın memleketini vatan yapabilmek için 90 yıldır yürütülen asimilasyon ve herkesi Türk yapma politikalarının ürünü olarak, içe işleyen bir olguyu Meclis kürsüsünden dışa vurmuştur. Söylediklerinin bu memlekette her zaman karşılığı vardır. Şöyle ki; bire bir konuşmada bir insana **“faşistsin”** dediğinde deliye döner ve bunu kendine hakaret sayar. Hele bir de solcuysa bu söylediğin kişi direkt olarak senin üzerinde **“devrimci şiddet”** uygulamaya kalkar ki Allah korusun. Oysa özüne işleyen tam olarak da budur. Ayrıca faşizmin sağ, solu, orta yolu olmaz. Faşizm, bizim gibi olmayanları ya biz yapmaktır ya da ona hiçbir şekilde kendi kimliğiyle yaşam ve konuşma hakkı tanımamaktır.

Pekâlâ, bir Kürt, **“Ne mutlu Türk’üm”** dediği sürece ülkemizin birinci sınıf bir vatandaşı olmasında sakınca yoktur. Hatta pek bir sever egemen anlayış böylelerini... **“Helal olsun adama kendisi Kürt ama bir Türk’ten daha çok sever vatanını”** denerek kimlik siyasetinin üstünde medeni bir vurgu yapılır ki bunun hiçbir siyasi ve insani değeri yoktur. Sadece ve sadece faşizmle ilgisi vardır. Oysa vatan sevmenin ne masa başında çizilen sınırlarla, ne de bizlere 90 yıldır yapılan içselleştirmeye ilgisi vardır. Bir yeri sevmek için o yerde doğmak veya o yerle ilgili aidiyet hissi duyması yeterlidir. Birileri bir vakitler masada bir sınır çizip **“Aha size kutsal vatan toprağı. Bu sınırları korumak ve kollamak, her türlü düşmana karşı koymak için mücadele edin”** derse, bilin ki bu sadece o topraklarda yaşayan insanları yönetmek adına uydurulmuş koca bir yalandır. Bu ülke aslında yalanlar ve hamaset üzerine kurulmuştur. Yalanlar birer birer ortaya çıkıp devletin ceberutluğu yok olmaya başlayınca hamasi söylemler de aynı ölçüde gür çıkmaya başlar. Şu anda yaşanan tam olarak budur.

Eşit olma, öyle sayılma korkusu

İnsanların sürekli **“ötekileştirildiği”** bir ortamda sesinizi çıkarmaz kendi kimliğinizi söylemezseniz bu bayrak altında mutlu mesut yaşarsınız demenin diğer adı faşizmdir. Hiç kimse bir insana doğduğu, büyüdüğü ya da sonradan gelip yurt edindiği topraklarda yaşama hakkını bahsedemez. Onun yaşaması için yücelik yapamaz. CHP İzmir Milletvekili Birgül Ayman Güler, bir yücelik yapmış işte. demiş **“aynı bayrak altında yaşıyorsunuz daha ne istersiniz”**. Bu vekile göre yanlış yapan, kendi kimliğiyle var olmak isteyen, dilini kullanmak isteyen Kürtler, her şeyden önce kendisiyle eşit değildir. Meselenin özünde aslında bu yatmaktadır. Eşitlik korkusu... Nasıl bir korkuysa toplumun egemenlerinin her hücrelerine işlemiştir. Yaşadığımız topraklarda **“ötekilerle”** eşit olmaktan, öyle sayılmaktan ödleri kopan insanların alt benliğine sıkıca işlenmiş olan bu durum zaman zaman patlamakta ve dışa vurmaktadır. Direkt olarak söylenmese bile bahane hazırdır **“Ya bölünürsek, ya güçsüz kalırsak”** duygusunu vatana bağlılıkla birleştirdin mi işlem tamamdır...

Eski adi neydi uşağım

Ben Rize’nin **Apiça** köyünde doğdum. **Ayane Dağı**’nın eteğindeki bu köyü nereye gidersem gideyim çok sevdim ve içimde taşıdım. Köyümüzün adı Apiça ama resmiyette yazmaz. Birileri geldi binlerce yıllık köyün adını **Kocatepe** olarak değiştirdi. Tek millet olmanın bir parçası dediler. Lozan’la sınırları çizilen bu **“kutsal topraklarda”** en çok zaten benim yaşadığım yöredeki yerlerin adı değiştirildi. Ama halk biraz deli sanırım, devletin yaptığını benimsememiş olacak ki yeni adını söylersen **“Eski adi neydi uşağım, onu de hele bir”** diye sorar karşıdaki. İşte bana dayatılan **“vatan değerinden”** değil, doğduğum yerin kültürünü

benimsediğim için sevdiğim bu toprakları. Gökyüzünün her renginin olduğu başka toprakları yurt bellemiş insanlarla da meselem olmadı. Ülkenin her iline gittiğim gibi, gitmediğim ilçe sayısı azdır. Oralarda da insanların yaşadığı yerlere olan bağlılığını gördüm. Kendi türküsünü dinlerken içinin titrediğine tanıklık ettim. Asıl sevgi de budur işte. Gelin bir kez olsun **“kutsal vatan toprağı”** kavramından çıkıp, insanların gerçek sevgisine kulak verin. O yere duyduğu bağlılığa, kendi dilince meramını anlatmasına.. Üstünlük taslayıp tepesinden bakmadan. Bir de insanlara bakışınız size belletilen “ama”lardan uzak olsun. Eşitsizlik üzerine kurulan ülke kimseye tam olarak yâr olmadı. Bir kez de eşit olmayı deneyin...

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aleksi Zorba olmak...

Tuncer Köseoğlu 08.02.2013

“Nerede bir kadın mutsuzsa dünyadaki bütün erkeklerin bunda suçu vardır. Ben bu sorumluluğu üzerimde taşıyorum.” Yunanlı yazar **Kazancakis**’in dünya edebiyatına armağan ettiği başyapıtlarından **Zorba**’nın kahramanı Aleksi Zorba’nın **“maço”** diye nitelenebilecek sözleri üzerinde oturup düşünme zamanı gelmedi mi. Ki Kazancakis kitabında bize çok da uzak olmayan bir Egeli erkeğin yaşadıklarını anlatıyordu. Bizimle aynı denizi paylaşan...

Kadınların erkeklere karşı başlattığı eşitlik mücadelesi oldukça kanlı geçiyor. Her türlü şiddete eyvallah edip susmuyor artık kadınlar. Kadınların canlarını ortaya koyarak ağır bedeller ödediği bu savaşta katiller de genelde en yakınındaki kişi oluyor çoğunlukla. Ülkenin her tarafından gelen kadın ölümlerinde isimler, kişiler farklı olsa da nedenler aynı oluyor. Ayrılmak isteyen bir kadın ve buna karşı koyan ve **“ya benimsin ya toprağın”** anlayışının makbul sayıldığı topraklarda büyüyen erkek... Kadına yönelik şiddet ve ölümler arttıkça başlıklar da aynılaşıyor. **“Yine bir kadın cinayeti daha”** gibi başlıklar kullanılarak sıradanlaştırılıyor. Oysa hiç de sıradan değil bu cinayetler. Eşitlik savaşının bedelini ödeyen kadınları büyük bir çoğunluk sessizce izlemekle yetiniyor. Yine... diye başlayan cümlelerle okuyoruz ölen kadınların hikâyelerini. Öldüren kişi kadının en yakınında bulunan olunca, polisiye tedbirler de yetersiz kalıyor. Bir zamanlar sevdiği adamın açtığı telefonla buluşma yerine giden ve sonrasında katledilen kadınla ilgili nasıl polisiye tedbir alacaksınız ve bunu önleyeceksiniz. İsteddiğiniz kadar uzaklaştırma kararı çıkarın, şiddeti ve öldürmeyi bir araç olarak gören ve buna **“aşk”** payesi veren bir erkeği durduramazsınız...

Kadınların teker teker öldürülmesini izleyen erkekler öncelikle şunu bilmeli. Bu cinayetler her şeyden önce kadınların sorunu değil, erkeklerin sorunudur. Yaşadığınız toplumda her gün bir kadının öldürülmesine tanık oluyor ve buna sessiz kalıyorsanız işe erkekliğinizi sorgulamaktan başlayın. Kadınlar, ağır bedeller ödeseler de bu eşitlik savaşını eninde sonunda kazanacak. Başka yolu yok bunun. Bu savaşta erkek olabilmenin erdemi sessizce izlemek değil, birer Aleksi Zorba olabilmektir.

Çawanî başî

Radikal gazetesi dünkü manşetini Hakkâri’de çekilen bir fotoğrafa ayırdı. Fotoğrafta Hakkâri Alay Komutanı

gittiği yaşı bir Kürd'ün evinde ona Kürtçe nasılsınız demiş. Habere göre komutan ayrıca bir yücelik yapıp odaya girişte botlarını çıkarmış. Neresinden bakarsanız bakın hastalıklı bir manşet. Bu ülkeye dayatılan egemen anlayışın hastalığı böyle bir şey işte. İnsanlara tepeden bakmayı, lütufta bulunmayı iyi bir şey yaptım sanıyorsunuz.

Haber, **“askerden Kürtçe açılımı”** diye sunulmuş. Bence **“asker lütufta bulundu”** diye sunulsaydı daha doğru olurdu. Düşünsenize birileri evinize geliyor, binlerce yıldır konuştuğunuz dille size hâl hatır soruyor. Misafirin size yaptığı bir incelik olarak düşünürsünüz, hoşunuza gider bu durum. Bundan daha doğal ne olabilir. Anadilinizde size söylenen bir **“nasılsınız”** sözcüğü olay olabiliyorsa, eşit bir toplum hayalinin gerçekleşmesine daha uzun bir zaman var. Herkes gibi ben de dökülen kanın bu bahar sonrasında duracağını umut ediyor, istiyorum. Gençlerin tabutlarını ülkenin dört bir yanında taşımaktan yoruldu, bıktı insanlar. Umutlarımızı yükseltip bu bahar barış geldi, akan kan durdu diyelim. İşte asıl o zaman başlayacak mücadele. Toplumun egemenlerinin her hücreğine işlemiş kendini üstün görme durumu konuşulacak daha çok. Bu bahar hele bir kan dursun. O egemen, üstten bakan, lütufta bulunan anlayışın yok olup gitmesi için çok baharlar gelip geçer. Bekleriz biz iyileşmek için, gençlerin kanı akmasın da...

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Medyanın generalleri

Tuncer Köseoğlu 15.02.2013

Türk medyasında var olan general sayısı TSK'da olandan katbekat fazladır. Bunda sünnet edilirken giydirilen paşa kıyafetinin bir ömür sürmesinin etkisi var mıdır bilinmez. Bilinen ve yaşanan şu ki silahlı güçle, “eşit olmadan sahip olarak” ülke çok daha rahat yönetilir. Türk medyası da bu yönetme biçiminin her zaman en önemli ayaklarından biri olmuştur. Ergenekon, Balyoz ve 28 Şubat davalarıyla medyanın generalleri bir süre sütre gerisine çekilip, mağduru oynamayı tercih etse de asla askercilik oynamaktan vazgeçmediler.

Ne zaman bu ülkenin efendilerine yargı dokundu, bu durumu hukuk ve insan hakları ihlallerine getirip utangaç bir ifadeyle askercilik oynamaya devam ettiler. Hukuk zaten bu generaller için böyle bir şeydir. Çiftlik sahibi ne yaparsa yapsın haklıdır. O sahibe dokunduğunda ihlal ortaya çıkar... Efendilere dokunulunca hukukun eksiklikleri, insanların canını yaktığı ortaya çıktı. Türkiye'deki adalet sistemiyle hiçbir sorunu olmayan, devletin ceberutluğunu hiçbir zaman görmeyen medyanın bu güzide insanların, insan hakları gibi bir kavramı öğrenmeleri iyi bir gelişmedir, önemlidir de. Hukuksuz yargılamalar, uzun tutukluluk sürelerinden dem vuruldukça bu insanların bunu gerçekten dert edindiklerine bir ara ben de inandım. Safmışım... Cezaevlerinde **“Hayata Dönüş”** adı verilen operasyonlarda mahkûmların yakılarak öldürülmesinin hemen ertesinde **“Örgüt kararıyla kendilerini yaktılar”** diye manşet atan **Ertuğrul Özkök**'ün **Hürriyet**'inden değişim bekleme saflığı benimkisi. Oysa onlar biraz geri çekilseler de her zamanki yerlerinde saflarını sıklaştırarak beklemeye koyulmuşlardı. Bu bekleme ve mağduru oynamanın yerini, mevziden çıkarak, açıkça savaşıma hâli aldı. İyi de oldu bu aslında. Eteklerdeki taşlar dökülüyor, fena mı... Kendisinin ve kendisine benzeyen beyazların hassasiyetinden başka hiçbir hassasiyete değer vermeyen Özkök ve şürekâsı sahalara hızlı bir dönüş yaptı, hem de ne dönüş...

Son günlerde askere yapılan güzellmelerden geçilmiyor bazı gazete manşetlerinde ve yazarlarının köşelerinde. En önemli argüman ise **“generaller hapse atılınca ordu zayıfladı”** söylemi. Genelkurmay her ne kadar bunun aslı astarı olmadığını açıklasa da medyadaki generallere göre durum böyle değil. Aslında haklılar. Ne de olsa TSK’daki askerlerden daha çok askercilik oynamakla geçti hayatları. Bir dönem naftalinli çekmecelere konulan postal fırçaları ve yıldız parlatan cilalı bezler çıkarılarak hizmete açıktan devam kararı alındı.

Maksat darbecileri kurtarmak olunca

Ordu geriletildi, artık Türkiye’de darbe olmaz diyen benim gibi saflara dün çıkan **Hürriyet** gazetesini okuyun derim. Hatta okumakla kalmayıp, özenle saklayın. Kafanız “Artık darbe olmaza” geldiğinde tekrar tekrar okuyup aklınız başınıza gelsin diye... Manşeti 4. Yargı Paketi’ne ayıran gazetenin devam sayfasına **“Asker çıkamıyor. Biji Apo serbest”** başlığını uygun görmüş. İlk bakışta Öcalan’ın serbest bırakılacağı izlenimi veren başlığın devamını okuyunca, **“Apo’ya özgürlük istemenin”** suç olmaktan çıkarıldığını anlıyorsunuz. İyi de bu yargı paketinin en önemli unsurlarından biri, şiddet içermeyen düşüncenin hapisle cezalandırılmaktan çıkarılması değil mi? Sadece “Biji Apo” demeyi mi suç olmaktan çıkarıyor. Tabii ki değil, maksat Meclis’e gelecek yasa üzerinde baskı yapıp bu furyadan darbecileri de dışarı salıvermek. Zaten **Hürriyet**’in üçüncü sayfa güzeli yazar arkadaş yapmış güzellemesini, bağlamış mevzuu damardan. **“İmralı’dakini çıkarıp bu güzelleme yaptığım askeri oraya koyun”** demek istemiş. Daha ne desin. Yaptığı magazin röportajlarından sonra kendisi de bir magazin figürü hâline gelen **Ayşe Arman** zaten uzun süredir Ergenekon ve Balyoz uzmanı olarak sahalara sürülmüştü. Dünkü yazısının konusu içli bir **“ağır hasta tutuklular”** konusuydu. Mevzu böyle insanlık olunca insan bir şey diyemiyor. Şunu sormadan da edemiyor tabii... İyi de niye Ergenekon ve Balyoz tutukluları... Cezaevlerinde başka hasta tutuklu mu yok. Şahsen ben Ayşe Arman’dan sıkı bir **Tarık Akan** röportajı bekliyorum. Merak ettiğim bazı şeyler var Akan’ın düşünceleri ile ilgili. Mesela ABD ile ilişkisini kesen ordu nereye yanaştı. Bir de bu kadar çok darbeyi seviyor madem, ne gerek var köy köy dolaşmasına... Darbe duasına çıksın daha hayırlı. Sonuç olarak Ertuğrul Özkök öncü kuvvetlerini sürdürdüğü arenaya amiral olarak geri dönüş yaptı. Önümüzdeki günlerin çok daha sıcak ve çatışmalı geçeceğini yazılarından anlıyoruz. Askerler sayesinde yıllarca “sahip” olmanın lüksünü yaşayan medya generalleri var olduğu sürece Türkiye de ne darbeler dönemi kapanır ne de darbeye heves edenler biter. Kimse boşuna umuda kapılmasın derim ben...

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Berfo Ana

Tuncer Köseoğlu 22.02.2013

“Oğlumun mezarı bulunmadan, kemikleri verilmeden bir dua etmeden ölürsem eğer... Beni mezara koymayın. Oğlumun kemikleriyle gömün beni. Onunla koyun koyuna yatayım...” Hasta yatağında yatarken çocuklarına vasiyeti bu olmuştu **Berfo Ana**’nın. 48 yaşında doğurduğu son gözağrısı **Cemil**’inin kemiklerini bulamadan ölmeyi kendine haram kılan bir ananın yakarışıydı bunlar. 12 Eylül’ün hemen ertesi günü gözaltına alınan ve işkencede kaybedilen **Cemil Kırbayır**’ın anası değildi o sadece; faşist cunta tarafından işkencehanelerde kaybedilen gençlerin ve onların ailelerinin de anasıydı.

İşkencelerde öldürüldükten sonra kaybedilen gençlerin annelerinin toplandığı **Galatasaray Meydanı**’nda, **Cumartesi Anneleri**’nin sembolü olmasının nedeni elbette sadece yaşı değildi. Ömrünün son 33 yılını 24 yaşındayken elinden alınan çocuğunu bulmakla geçiren bir annenin inancıydı... Biliyor musunuz analar için çocuklar hiçbir zaman büyümmezler. Kaç yaşına gelirlerse gelsinler hep onların gözünde her an üşütüp hasta olabilecek, korumaya muhtaç durumdadırlar. Cemil, hiç büyümedi Berfo Ana’nın gözünde. Hep 24 yaşında kaldı. Hani 13 Eylül 1980 sabahı birileri gelip aldılar ya... Anasına baktı o an son kez. **“Ana”** dedi... **“Oğlum”** diye seslendi arkasından. İşte orada durdu zaman Berfo Ana için. Akrep ile yelkovanın yolları bir daha hiç kesişmedi.

Dile kolay 27 yıl boyunca yaşadığına inandığı Cemil’inin yolunu gözledi. Her kapı çalışında yüreği yerinden fırladı. Şimdi nerededir, üşüyor mudur oğlu diye merak etti. Kocasını İsmail yollara düştü oğlu için. Çalmadığı devlet kapısı kalmadı. Ona **“Oğlun kaçtı...”** dediler. Cemil’i ararken yorgun düştü eşinin bedeni. 74 yaşında 1991 yılında yaşama veda etti. Cemil için yollara düşme sırası Berfo Kadın’a geldi. Oğluna kavuşmanın umuduyla yaşama tutunan ve her gün gözyaşı döken **Berfo Ana altı yıl önce acı haberi aldı. Oğlunu gözaltında işkencede kaybetmişlerdi. İşkenceciler de gözaltında, sorgulayanlar da belliydi belli olmasına ama hiçbir zaman adalet önüne çıkarılmadılar.** Kars Eğitim Enstitüsü darbeyle birlikte işkencehaneye çevrildi. Cemil Kırbayır’ı kaybeden üç polis ve bir MİT görevlisi sorgularında “üç maymun”u oynadı. Görmeyen, duymayan ve bilmeyen üç polise kınama cezası verdi devlet. Bir bedeninin ederi oydu devletin gözünde.

Koynunda oğlunun resmiyle darbecilerden hesap sordu

Berfo Ana ömrünün son yıllarını oğlunun kemiklerini bulmakla geçirdi. Yaşlı bedenini taşıyan ayakları el verdiği ölçüde her yere gitti. Tek isteği ölmeden önce oğlunun kemiklerini bulup mezarında dua etmektir. Bulsaydı eğer, her gün kanayan yüreği huzura erebilirdi. Olmadı, olamadı. 12 Eylül darbecilerinin yargılandığı davaya tekerlekli sandalye ile gitti. Koynunda 24’ünde bıraktığı Cemil’inin resmi. Hesap sordu darbecilerden. Apoletleri olmadan aslında bir hiç olan darbeciler ise yaşlılıklarına sığınarak hasta yataklarında ifade vermeyi yeğlediler. Aslında korkaktı onlar her zaman olduğu gibi. Korkaklıklarını korku yayarak örtbas etmek istediler.

Bugün hâlâ darbecilikten medet umup, korku yaymak isteyenlerdir sözüm. Berfo Ana’nın son 33 yılı acıyla geçen 105 yıllık yüzüne bir bakın. O yüzde çocukları kaybedilen bütün annelerin yüzü var... Bu ülke 105 yaşında bir anayı yüreği kanayarak sonsuzluğa göndermişse eğer bunda sadece darbecilerin değil, bu topraklarda yaşayan herkesin suçu var...

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Merdiven

Tuncer Köseoğlu 01.03.2013

Birkaç yıl önce **Barselona**’da bir sergiyi gezmiştim. Sergide, Barselona’nın yamacında yaşayan bir mahalleye yapılacak **yeni merdivenlerin** değişik tasarımları ele alınmıştı. Üniversite öğrencileri ve sanatçıların ortaklaşa yürüttüğü projeye ilişkin, **mahallede yaşayan yaşlı, genç herkesten alınan görüşler** de salonda bulunan

ekranda gösteriliyordu. Mahallede yaşayanların görüşleri doğrultusunda yapılan merdiven tasarımlarını gördükten sonra projenin koordinatörlerinden **Angela** ile konuştum. Angela, bir **mahalleye yapılacak yeni bir şeyin halka danışarak yapılmasının** önemine vurgu yaparak, **“Barselona’da her yapılan değişiklik halka, orada yaşayan insanlara danışılarak yapılır. Halkın görüşleri alınır. Sanatçı ve bilim insanlarıyla çalışma yürütülerek ortak bir karar çıkar. Bu merdiven de böyle oldu. Orada yaşayan insanların görüşleri alındı. Yaşlılar, hamileler ve çocukların ihtiyaçları gözönünde tutuldu. Bu görüşmeler sonrasında yapılan değişik merdiven tasarımları şu anda sergileniyor. İçlerinden bir tanesi seçilerek onay alınacak ve mahalleye o yapılacaktır...”**

Topçu Kışlası ya-pı-la-cak.. mış!

Bir ülkenin demokratik olup olmadığını insanların yaşadığı yerde yapılacak değişikliklerin halka danışarak yapılıp yapılmadığı belirler. İstanbul **Taksim Meydanı Projesi**’ni ele alalım. Mimarların, sivil toplum kuruluşlarının karşı çıktığı bu proje tepeden inme bir kararla yürürlüğe konuldu. Buna karşı olan halk, **“Taksim Platformu”** adı altında örgütlenerek imza kampanyası başlattı. Bütün bunlar gözardı edilerek Taksim’i iş makineleri işgal etti. Şu âna kadar toplanan **70 bin imzanın** hiçbir hükmü yok ki o makinelerin işgali sürdürüyor. **Gezi Parkı**’nda eskiden var olduğu iddia edilen ve günümüzde hiç kimsenin belleğinde yer almayan **Topçu Kışlası**’nın yeniden yapılması gündemde. Bunun yapılmasına **tarihçiler** de **mimarlar** da, en önemlisi **o parkla ilgili aidiyet hissedenden halk** da **karşı çıkıyor**. Zaten **2 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu**, **“Topçu Kışlası’nın Gezi Parkı’nın tarihine tanıklık ettiği gerekçesiyle yeniden yapılmasını uygun bulmayarak”** reddetti. Ama tepeden inmecilik boş durur mu. Bu karar Başbakan Erdoğan’ı çok öfkelenmiş olacak ki **“görürsünüz siz”** demeye getirdi. Ardından da çoğunluğu bürokratlardan oluşan **Koruma Yüksek Kurulu** kararını verdi. **TOPÇU KIŞLASI YA-PI-LA-CAK...** Yapılacak çünkü, Başbakan öyle emir buyurdu. Halkın, hukukun ne önemi var. Şimdi bu projenin iptali için 70 bin imza toplayan **Taksim Platformu**, 28 Şubat’ın yıldönümünde alınan bu karar için soruyor; **Sincan’da yürüyen tankların yerini 16 yıl sonra Taksim’de çalışan iş makineleri aldı. İkisi de despotizm değil mi?** Gücünü halkın sandıkta verdiği tercihten alan bir başbakanla, apoletlerinden aldığı güçle tankları yürüten bir general aynı kefeye konulmasa bile ikisinin de ortak yönü despotizmdir.

Birileri Erdoğan’ı durdurmalı

Yakın gelecekte İstanbul’un çehresini değiştirecek **Haliç Metro Köprüsü** ve **Taksim Meydanı** gibi birçok proje kapalı kapılar ardında alınan kararlarla yürürlüğe konuldu. Bu konuda sivil toplum kuruluşlarının uyarıları dinlenmedi. Biz yaptık olacak, havasında hayata geçirilen projeler bu şehirde yaşayan insanların içine sinmez. Tepeden inme kararlarla **“eser bırakacağım”** diyerek yapılan projeler her fırsatta **“atalarımızın bize mirası”** denen İstanbul’a hıyanettir. **Bu şehre daha fazla zulüm yapılmasını engellemek için her şeyden önce Başbakan Erdoğan’ı engelleyecek bir üst kurula ihtiyaç var.** Başka türlü yarım kalmış “İstanbul Belediye Başkanlığı”nı sürekli içinde taşıyan Erdoğan durmaz, durdurulamaz...

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Milli gazetecilik

Tuncer Köseoğlu 08.03.2013

Sözümüzü en baştan söyleyelim. Türk medyası her zaman ve her koşulda **“milli menfaatlere”** uygun yayıncılık yapmıştır. Burada asıl amaç erki elinde bulunduranların işaret ettiği doğrultuda yayınlar yapmaktır. Zaman içinde gücü elinde bulunduranlar değiştikçe bu **“milli menfaatler”** de değişime uğramıştır. Gerçekleri yazmak ve ortaya çıkarmak konusunda çok istekli ve yetenekli olmayan medya, gücü elinde bulundurana göre değişen **“milli menfaatler”** kavramına hızlı bir şekilde ayak uydurma konusunda oldukça mahirdir. Türkiye gibi siyasetin son derece kaygan ve günlük belirlendiği ülkelerde medya zaman zaman buna ayak uyduramayıp, siyasilerin gazabına uğrasa da en tutarlı olduğu şey milli menfaatlerdir.

Milliyet gazetesinin İmralı tutanaklarını yayımlamasından sonra milli menfaatlere uygun gazetecilik yapanlar, başta hafiyeçilik olmak üzere her şeyi söylemişlerdir ama haberin gerçekliğine ilişkin tek bir laf etmemişlerdir. Cadı avıyla kazana atılan muhabir ve **Milliyet** yöneticilerinin yayımladığı tutanağın gerçek olmasının hiçbir değeri yoktur. Önemli olan burada gücü elinde bulunduranların vereceği tepkidir. Nitekim ilk esaslı tepki Balıkesir’de Başbakan Erdoğan’dan **“Batsın bu basın”** şeklinde geldi. Keza Erdoğan, salı günü grup toplantısında kendisini **“milli yayın yönetmenliği”**ne yükseltecek konuşmasıyla basın hayatında yeni bir çığır açtı. Başbakan böyle der de gazetenin sahibi durur mu? Yüreği **“milli duygularla”** dolup taşan gazetenin patronu **Erdoğan Demirören** gazetesine koşturup, **Derya Sazak’a “milli menfaatler”** yönünde yayın yapması konusunda uyarılarda bulunması bir yana, yakın tarihimize tanıklık eden ve bunları not ederek yazan **Hasan Cemal’in** yazmamasını talep etti. Hasan Cemal gibi bir gazetecilik devini susturmayı talep etmenin gerekçesi **“milli menfaatler”** olduğu gün, gazetecilik zaten battığı kadar batmıştır ve aslında başka söze gerek yoktur...

Yakın geçmişe göz atalım

Biz yinede 30 yıldır dökülen kanda aslan payını alması gereken medyanın **“milli menfaatler”** adına geçmişte neler yaptığına bir bakalım. İleride belki faydası olur. 90’lı yıllarda savaş bütün hızıyla sürüp köyler yakılarak boşaltılırken, medya İstanbul Ayamama Deresi kenarında **Bedrettin Dalan’ın** peşkeş çektiği arazilere plazalar yapıp sefa sürmekle meşguldü. O plazaların siyah renkli camlarından ne yakılan köyler, ne sokak ortasında öldürülen gazeteciler ne de faili meçhuller görünüyordu. Savaş büyüdükçe gelen asker cenazelerinin hikâyelerini yazmak ve kahramanlaştırmak, **“milli menfaatlerin”** gereği idi. Öyle de yapıldı. Dağlarda gençler, sokaklarda insanlar ölüyor, içlerinde yüzme havuzları, barları olan plazalarda **“milli menfaatler”** doğrultusunda halktan kopuk başka bir hayat yaşanıyordu. Her şey iyi güzel sürerken araya bir **“ayrık otu”** girdi. Seçimlerde birinci olan Refah Partisi, DYP ile koalisyon kurdu. İşte bu, mevcut gücü elinde bulunduranlar için menfaatlere uygun değildi. Bu amaçla Sincan’da tanklar yürürken medyanın iki büyük gazetesinin orada bulunması tesadüf değil, **“milli menfaatlerin”** gereği idi. Sonrası hepimizin malumu...

2002 yılında AKP iktidara geldiğinde Erdoğan için atılan **“Muhtar bile olamaz”** manşeti işte bu menfaatlerin ürünüdür. Yani tamamen millidir. Biz o manşeti atanların iyi niyetinden asla kuşku duymadık. Sonra karargâhlarda ardı ardına yapılan darbe planları ve bu planlara halk desteği sağlamak için gazetelerin yaptığı çabaları, **“milli menfaat”** vurgusu yapmadan nasıl açıklayabiliriz. Gazetecilerimiz o kadar **“milli”** duygularla dolup, taşıyordu ki bazıları Hrant Dink’in katiliyle empati kurmaktan kendini alamadı. **Taraf** gazetesi işte bu **“milli menfaatlere”** uygun gazetecilere inat **ayrık otu** olarak çıktı. Karakolların basılıp askerlerin ölmesini sorguladı. Bunun **“şike”** baskınlar olduğunu, karakolların saldırıya açık hedef haline getirildiğini öne sürdü. Bu

yayınlar en çok içinde “**milli hassasiyetler**” olmadan sokağa adım atmayan gazeteleri ve gazetecileri rahatsız etti. Enerjilerini gerçekleri ortaya çıkarma değil, karartma üzerine kurgulayan gazeteler ve gazeteciler, şimdilerde Erdoğan’a destek veriyor. Başbakan 30 yıldır süren kanı durdurmak için sadece elini değil, her şeyini ortaya koydu ve de kararlı görünüyor. Bu barışı istememek için kanla beslenen vampir olmak lazım. Barışın yolu ise, zaman zaman canımızı yaksa da gerçekleri bütün çıplaklığı ile yazmaktan geçiyor. Gücün karşısında ellerini kavuşturup, boynunu büken kapıkulu gazeteciler yeterince var, arada “**ayrık otu**” gazeteciler de olsun be... En çok onlar gerekli.

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

50 Numara

Tuncer Köseoğlu 15.03.2013

Her çıktığınız yol sizi varacağınız yere ulaştırmayabilir. Yola çıkmak mı önemli yoksa istediğiniz yere ulaşmak mı? Kesin bir ayrımı yok bunun. Geçen salı sabahı beşte uyanıp, yola koyuldum. Gideceğim yer ise Almanya’nın Frankfurt kentiydi. Havaalanında bol miktarda sarı-kırmızılı forma göze çarparsa da, biz maçın oynanacağı kente değil başka bir kente gününbirlik toplantı için gidiyorduk. Kalbi Galatasaray’la atan ben, sarı-kırmızı formalıları görüp, o maçta statta olamayacağım için inceden kıskanmadım desem yalan olur. Yine de bir Alman kentinde maçı televizyondan izleyeceğim için heyecanlıydım. Bütün planları yapmıştım kendimce. Yıllar önce Galatasaray UEFA kupasına koşarken deplasmanda 2-0 galip geldiğimiz Borussia Dortmund maçı sonrası arkadaşlarıma “Şu anda Dortmund’da bir fabrikada çalışan işçi olmak isterdim. Sabah işbaşı yaptığında atacağın havayı düşünsene...”

Yola koyulmuştuk koyulmasına da hiçbir şey istediğimiz gibi gitmedi. Frankfurt Havaalanı kar nedeniyle uçuşa kapalıydı. İki saat rötardan sonra uçak havalandı. Bu kez havada “Havaalanı kapalı olduğundan Münih’e iniyoruz anonsu” geldi. Münih’te uçağın içinde birkaç saat bekledikten sonra inmeye karar verdik. Otobüsle bizi kalacağımız otele götürecek olan rehberimiz Tolga’nın Münih’le ilgili verdiği Google Amca tarzındaki bilgileri bir kenara bırakırsak, kendisiyle ilgili söyledikleri çok önemliydi. Tolga, 1974 yılında Münih’te doğan gurbetçi bir ailenin oğlu. Bir lisede sosyal pedagog olarak ders veriyor. Ek iş olarak rehberlik yapıyor. Konuşması, kullandığı cümleler bir yabancının öğrenebileceği Türkçe kadar. Arada “Nasıl desem...” şeklinde cümle kurmaya çalışıyor. İki arada bir derede kalma öyküsünü anlattıktan sonra, “Artık Alman’ım, Türk’üm gibi şeylere takılıp kalmamayı öğrendim. Benim için iki tip insan var. Eğitilmiş ve eğitimsiz insan...”

“Sizi Türk mahallesine götüreyim”

Otele yerleştikten sonra akşam yemeği için buluştuk. Bu arada benim aklım tamamen maçta. Yemek uzadı ve maç başladı. İçim kıpır kıpır, akıllı telefonlar elimizde maçı izlemeye çalışıyoruz. Ben bir an önce yemekten çıkıp, maçın kalan bölümünü bir Türk kahvesinde izlemek istiyorum. Sonunda *Cumhuriyet* gazetesinden Hasan Eriş’i ikna ettim ve dışarı çıktık. Bindiğimiz taksini şoförüyle aramızda şöyle bir diyalog geçti: “Du yu spik ingiliz?” “Atlayın abi ben Türk’üm.” Taksicie maçı izleyebileceğimiz Türk mahallesine götürdü. Yolda bilgi vermeyi ihmal etmedi. “Burası Goethe Caddesi ama hep Türkler yaşıyor. Aslında adı Türk Caddesi olmalı.” İlk gittiğimiz yerde

televizyon yayını yoktu. Oradakiler Numara 50'ye bakın dediler. Cadde üzerindeki 50 Numara'da bulunan Trabzon Kültür Derneği'ne hızlı bir dalış yaptık. İçeri girdiğimizde skor tabelası 2-2'yi gösteriyordu. Hasan Abi'yle canımız sıkkin bir şekilde oturup maçı izlemeye başladık. O ne son 25 dakikaydı öyle...

Her an gol yiyecekmiş gibi gelen ataklar ve sonrasında kaçırdıklarımız... Büyülenmiş gibi televizyona bakıyorduk. Bu arada ben bildiğim bütün totemleri o bir ömür gibi gelen 25 dakikada yaptım. Rakip atağa çıkınca sol bacağımla sağ bacağıma kilit vuruyordum. Tabii eller de kapalı olacak ki rakip, dağlara taşlara vursun. Biz topu aldığımızda ise bacaklar ve eller açılacak. Bu şekilde devam eden maçın son ânında Umut'un golüyle havalara fırladı ahali. Tanımadığım bir adamın kollarında buldum kendimi. Masalar devrildi. Sevinç çığlıkları, gözyaşlarına karıştı. Nasıl sıkılmışam kendimi olduğum yerde yığılıp, kaldım. Tarifsiz bir mutluluk... Sigara içmek için dışarı çıktığımda kapıda duran bir adama "Trabzon'un neresindensin" diye sordum. "Diyarbakırlıyım, seviyorum Trabzonluları" diye cevap verdi. Tekrar içeri girdiğimde alıcı gözle baktığım duvarlarda, Karadeniz'in değişik kentlerinden fotoğraflar gördüm. Bir de Trabzonspor atkısı.

50 numaralı bu yerden dışarı çıkıp, otelimize doğru yürümeye başladık. Hava eksi beşin altında, soğuktu. Sağlı sollu Türkçe ve Almanca tabelalı dükkânların önünden geçerken, "Ne gündü bee" diye geçirdim içimden. "Türk ya da Alman değilim. Eğitimli biriyim" diyen Tolga'yı düşündüm. Bir de doğup büyüdüğü mahalle aralarında top koşturduğu ve ilk formasını giydiği takıma 30 metreden gol atan Hamit'i... Hamit, attığı golle şehrinin takımının kalbini kırmıştı kırmasına ama işini iyi yapmıştı. Bazen çıktığınız yol sizi aklınızda hiç olmayan yere götürür. Issız Münih sokaklarında gece yarısı karla karışık yağmurun altında dünyanın en mutlu insanı olarak yürüyen ben gibi...

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayram

Tuncer Köseoğlu 22.03.2013

Türkülere ve onun gücüne inanırım ben... Dün Diyarbakır'da **Abdullah Öcalan**'ın gönderdiği mesajı dinlerken hissettiklerimi Erzurumlu halk ozanı **Emrah** yıllar önce ne de güzel anlatmış. Halk ozanı derki; ***Bir dağ ne kadar yüceyse/ bir kenarı yol olur/ Buna bayram günü derler/ dostla düşman bir olur...***

Bu sözlerin üzerine düne dair daha ne denir inanın bilmiyorum. Konuşmayı dinledikten sonra bir anda içim sevgiyle doldu. Öyle ki; **Nuray Mert**, **Ece Temelkuran** ve **Ezgi Başaran**'la bile sarmaş dolaş olabilirim. Daha ne olsun...

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balık insan

Geçen sabah, büyük bir gürültüyle uyandım. Pencereden baktığımda iş makineleri sokağı kapatmış, işgal kuvvetleri çalışanlar, parke taşlarını söküyordu. Sokağa çıktığımda, olan biteni izleyen emlakçi ve bakkalla konuştum. **“Daha yeni yapılmıştı. Ne gereği vardı”** dedi biri. Konuşmayı dinleyen bir komşum atıldı, **“Ne olacak birileri para kazanacak işte”**... Kısa sohbetin ardından tüm engelleri aşarak sokaktan çıkmaya çalışırken bir anda endişeye kapıldım. Endişeli modern mi oluyorum diye kendimi sorgularken bir huysuzluk kapladı içimi. Kadıköy sokakları sökölüp atılırken **“Umarım şu günlerde büyük bir mahalle kavgası çıkmaz. Kavga sırasında ‘daş yok mu daş’ demenin bahanesi olmayacağından ortalık savaş alanına döner”** diye geçirdim içimden...

Bir ülkenin demokrasisinin sürekliliğinin kaldırımlarla direkt ilgisi olduğunu düşünürüm. Kaldırımlar ne kadar sık sökölüp yapılırsa ülkenin demokrasisi de o kadar kesintili ve aksak demektir. Hele bizdeki gibi herkesin kendine özel demokrasi istediği bir ülkede kaldırımlar sürekli yeniden sökölüp yapılır. Boşa değildir ülkede geçerli ve en çok bilinen mesleğin **“Kaldırım Mühendisliği”** olması. Vardır bir sebebi hikmeti...

Gazete’ye geldiğimde **“âkil adamlar”** mevzuu patlak verdi. Bir haftadır da devam ediyor. Son bir haftadır havalarda uçuşan listeler ve karalamalara bakınca, 30 yıldır süren savaş bu kadar çetin geçmedi diye söylemedim desem yalan olur. **Bu hızla devam ederse ortada zaten “akıl” yoktu bir de memleket “âkil adamsız” kalacak. “Durun siz kardeşsiniz, yapmayın etmeyin”** diyerek bir akıl da benden çıksın istedim. Hazır beynim akılla dolmuşken fırsat bu fırsat deyip, babamı aradım. Selam sabah ve hava durumu faslından sonra cesaretimi toplayıp **“Baba ben âkil adam oldum”** dedim. Kısa bir sessizlikten sonra **“Sen ne zaman adam oldun ki, bir de akıllı olacaksın”** diye gürlledi. Kendimi babama beğendirme fırsatını bir kez daha kaçırmıştım.

Bu konuşmadan sonra **“âkil adamlık”** mevzuunu sonsuza dek kalbime gömdüm ve babama hak verdim. Ne de olsa adam malını tanıyor... Âkil adamlarla ilgili çetin geçen liste savaşlarını bir kenara bırakırsak; bir haftada kat edilen yol sadece ismi değişsin oldu. Feminist **Oral Çalışlar**’ın ortaya attığı, **“grubun içinde kadınlar da yer alacak ‘âkil adam’ değil, ‘âkil insan’ diyelim”** önerisi genel bir kabul görmüş durumda. Hâl böyleyken maço olduğuma dair yakıştırmalar yapılan bana da **“balık insan”** densin. Babama telefon etme sazanlığında bulunan kendime başka uygun bir terim bulamadım çünkü...

CHP’nin hassasiyeti

Kim ne derse desin CHP’yi seviyorum çünkü beni güldürmeyi başarıyor. Türkiye 30 yıllık savaştan barış iklimine girerken CHP kabuğuna çekilip izlemeyi yeğliyor. Her fırsatta **Türkiye’yi kuran partiyiz diye caka satan bir partinin böyle bir ortamda konuşup, fikrini söylemesi lazım gerekmiyor mu?** Ara ki bulasın. Partide sus kararı alınmış, **derun bir sessizlik hâkim!..** AKP ve Adalet Bakanlığı’na yapılan eş zamanlı saldırı sonrası polis bazı yerlere operasyon yaptı. Bunlardan ikisi Genel- İş Sendikası ile Liman-İş Sendikası oldu. Burada polisin kullandığı yöntem eleştirilebilir. Polis, saldırıyı gerçekleştirdiği iddia edilen zanlının eşkâlini belirleyerek kimliğini tesbit etti. Belirlenen zanlının geçmişte sendikalardan birinde başkanlık yaptığı belirlendi. Operasyon da sendikalara bu amaçla yapıldı. Şimdi burada CHP’nin iki genel başkan yardımcısı ânında açıklama yaptı ve **“kınıyoruz”** dedi... Kınayabilirler ve hakları da var. Ama bizim anlamadığımız işte bu, birçok önemli konuda susan CHP’nin bu aceleciliği. Biz de **Taraf** olarak bu duruma dikkat çekmek için **“CHP’nin DHKP-C hassasiyeti”** manşetini attık. Vay sen misin bunu atan... *Yeni Akit*’le özdeşleştirilmek bir yana denmedik kalmadı. CHP açıklama gönderdi, olduğu gibi yayımladık. Yetmemiş olacak ki dün de suç duyurusu yaptılar,

çok ağır cümlelerle. Bu gazete AKP'ye en sert muhalefeti yapan ve manşetler atan gazete. Bundan sonra da atar, böyle bir gocenmamız yok. CHP'nin dokunulmazlığı mı var ki, hakkında olumsuz bir şey yazılmayacak... Kılıçdaroğlu salı günü grup toplantısında 15 maddelik bir demokrasi manifestosu okudu. Bunların çoğunun altına ben de imzamı atarım. Maddelerden biri de medyaya özgürlük konusundaydı. Ama gelin görün ki bir gün sonra aynı partiden *Taraf'a* suç duyurusu geldi. **CHP'nin demokrasi ve özgürlük anlayışı da işte tam tamına bir gün sürdü. Ah kelebekler ah! Keşke ömrünüz biraz uzun olsa idi...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hoşaf

Tuncer Köseoğlu 05.04.2013

"Üniversitemizin Değerli Mensupları,

*Çanakkale savaşlarında sancağımızı bir kere dahi yere deydirmeyen kahraman ecdadımız gün boyu sadece buğday çorbası, hoşaf ve kuru ekmek ile beslenerek muharebe etmişlerdir. **18 Mart Çanakkale Deniz Zaferleri'nin 98. yıldönümü** vesilesi ile kahraman ecdadımızın hafızalarda canlı kalması adına 18 Mart 2013 tarihinde üniversitemiz personel ve öğrenci yemekhanelerinin günlük menüsü **buğday çorbası, hoşaf ve ekmek** olarak değiştirilmiştir. Bilgilerinize rica ederim."*

Yukarıda yazılan yazı 18 mart tarihinde Marmara Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. **Hamza Kandur** tarafından üniversitede çalışan akademisyen ve yöneticilere gönderildiği gibi, yazıda belirtilen mönü de uygulandı. O gün, o mönüden yiyen akademisyen ve öğrenciler, kendilerini 98 yıl öncesinin Çanakkale mevzilerinde buldular mı bilemem. Türkiye'nin en büyük hatta, mal varlığı olarak en zengin üniversitelerinden biri olan Marmara Üniversitesi öğrencilerinin o gün yedikleri mönü sayesinde içleri ecdat sevgisiyle dolup taşı. Birkaç tanesi kendini Anafartalar'da sanıp, etrafta Anzak aradı aramasına da, bunun bilimsel eğitime nasıl katkı yaptığı konusu meçhul kaldı. Fakat bu olay bile başlı başına neden dünyanın en iyi üniversiteleri arasında tek bir üniversitemizin yer almadığını açıkça ortaya koyuyor. Bilimden, özgürlükten uzak, bol hamaset yapılan bir yerde kaliteli insan yetiştirmeniz zaten mümkün değil. Bu kafayla her şehre hatta her kasabaya bir bina dikip, üzerine bilmem ne üniversitesi yazabilirsiniz. Gençler de dersanelere para yatırıp, en azından ileride elim iş tutar diye bu üniversitelere gider gitmesine de dünyada ciddiye alınmayan ilk beş yüze tek bir üniversite sokamayan bir eğitim sisteminiz olur. Bütün bunlardan geriye üç tas erik, kayısı ve üzüm hoşafı tadında bir üniversite kalır.

Tehlikenin farkında mısınız?

İçki yasağı denince tüyleri tiken tiken (diken değil) olan ve hemen kaleme sarılıp *AnaBritannica* kalınlığında "**ülke nereye gidiyor**" tadında yazılar yazan endişeli yazarlarımızı bekledim bir süre. Onlar yazmayınca iş başa düştü. Ne de olsa hizmet hizmettir.

Şimdi efendim vaziyet şu: Kadıköy Belediyesi, merkezde bulunan üç mahallede tekel bayilerinin gece 22:00'den sonra satış yapmalarını yasakladı. Belediye bu kararı sokakta içki içiliyor ve mahalleli rahatsız oluyor diye aldı. Doğru veya yanlış, tartışılır. Asıl kazançlarını gece belirli bir saatten sonra yaptıkları satışla sağlayan bayiler hâliyle bu karara çok tepkili. Kepenklerini indirmedikleri zaman tutanaklar tutuluyor ve büyük cezalar ödüyorlar. Hatta üçüncü tutanakta ruhsatları iptal ediliyor.

Bizim sokakta bulunan tekel bayii Şahin çok dertli bu konuda. *"Ben vergi veren bir insanım. Gece 02:00 olan ruhsatımı dört saat erkene çektiler. Bu şekilde para kazanmam mümkün değil"* diyor diğer bayiler gibi. Belediyenin ruhsatları erken saate almasında haklılık payı olabilir. Ama geçen gün saydım. Bizim sokakta tam tamına yedi tane içki satılan dükkân var. Bu ruhsatları peynir ekmek gibi verirken aklınız neredeydi diye sorarlar insana...

Olayın başka bir boyutu da var. Kadıköy Merkez'de genelde griler oturuyor. Yani az beyaz Türkler. Yasağı CHP'li bir belediye getirince bizim endişeli kalemleri derin bir **"sessuzluk"** hâli sardı. Şimdiden uyarımı yapayım ben. Yasaklar bulaşıcı bir virüs gibidir. Çok hızlı yayılır. Bir kez ortaya çıktı mı önünü alamazsınız. Bugün bu yasağa karşı çıkmayan endişeli arkadaşlar, yarın yasak Kalamış'ı aşır, Caddebostan'a doğru seyir hâline girerse ne yapacaklar. Peşinen söyleyeyim, eski devrimciliğime güvenip Bağdat Caddesi girişine barikat kurmak isterseniz, kılımı kıpırdatmam. Beyaz Türklerin şanlı içki direnişine molotofkokteyli yapmayı öğretip, katkıda bulunmam. Bugün siz susarsanız yarın da ben susarım. Ne demiş bir Laz büyüğü: **Bugün bana yarın sana...**

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Atatürk kimdir

Tuncer Köseoğlu 19.04.2013

Mardinli bir köy çocuğuydu. Adını hatırlamasam da yüzü hâlâ aklımda. Çelimsiz bedeniyle uyumlu, esmer bir teni ve küçük bir yüzü vardı. Askerlik yapmak için memleketinden, İzmir Narlıdere'ye gelmişti. Yollarımız da işte orada kesişti bu genç adamla. Ben de Narlıdere'de askerliğimi kısa dönem olarak yapmaktaydım. Askere yeni gelen erleri eğiten çavuşlardan biri olarak deftere çentik atmakla meşguldüm.

Acemi askerler geleli bir hafta daha olmamıştı, bir sabah nöbetçi çavuşun sert dürtüklemesiyle uyandım, **"Kalk senin askerlerden biri pencereden atladı..."** Kaldığımız koğuş dördüncü kattaydı. Benim mangamda olan bu çocuk pencereden kendini toprak zemine bırakmıştı. İlk tepkim **"Benim askerliğim artık bitmez"** oldu. Acemi asker hastaneye kaldırılırken, ben de tabur komutanının odasında sorguya alındım. Sorular, **"İntihar etmek isteyen çocuğa dayak attın mı"** minvalindeydi. Tabii ki atmamıştım ne ona ne de başka bir askere...

Ömrümden ömür götüren birkaç saat geçtikten sonra sevindirici haber geldi. Dördüncü kattan atlayan askerin bacağı ve kaburgaları kırılmıştı. Genel olarak durumu iyiydi ve konuşabiliyordu. İfadesinde; benim kendisine her hangi bir şiddet uygulamadığını söyledi önce. Atlama nedeni ise alayda bir devrim yaratacak nitelikteydi. Yeni gelen askerlere 10 maddelik **"Atatürk En Büyük Devletçidir"** gibi ifadeler yer alan bir metin ezberletiyorduk. Her bir maddesi bir paragraftan oluşan metni ezberletmek kolay değildi. Üniversite mezunu olan bizlerin bile güç bela ezberlediğimiz bu metni acemi askerlere, yemin törenine kadar ezberletmek zorundaydık. Ezberletemediğimiz takdirde bir hafta hapisle cezalandırılıyorduk. Hapis yatmak bir şey değil,

bunun bir de askerliğin uzatması vardı. 30 yaşında askere giden biri olarak, değil bir hafta bir dakika bile fazladan kalamazdım şahsen ben. Askerlerin arasında okuma yazma bilmeyenler vardı. Bilenler, yüksek sesle arkadaşına sürekli tekrar ederek ezberletiyordu. İntihara kalkışan asker de **Atatürk Kimdir** bunalımına girmiş, ezberlemeyeceğine kanaat getirerek sabahın ilk ışığında kendini camdan atmıştı.

Askerin, **“Bu metni ezberlemeyeceğimi düşündüm. O nedenle atladım”** diye ifade vermesinin ardından bir emirle kaldırıldı bu ezberletme işi. Bütün alayı, ondan sonra gelecek askerleri bu ezber işkencesinden kurtaran o isimsiz er benim kahramanımdır. Aradan 18 yıl geçmesine karşın her asker ölümü duyduğumda o er gelir aklıma.

Kışlada ölüm haberlerine sıkça rastlıyoruz. Gazetenin başka bir yerinde G-3 piyade tüfeğiyle Afyon’da canına kıyan **Ali Öz**’ün haberini okuyacaksınız. Savunma Bakanı geçen ay açıkladı, **“Son 10 yılda 965 asker şüpheli bir şekilde öldü”** diye. O açıklamanın üzerinden kısa bir süre geçti, arada başka canlar gitti... Şimdi biz buna göğsümüzü kabartarak yüksek sesle **“Vatan sağolsun”** mu diyelim?

En âkil insan babam

Geçen cuma günü babam aradı. **“Uşağım yazın yok, bir şey mi oldu”** diye sordu. **“Yok baba yazamadım”** diye cevap verdim. Kars’ta askerlik yapan küçük kardeşimi ziyarete gitmiş. **“Baba havalar ısınınca ben seni götürecektim”** deyince, **“Seni beklersem, bu uşağın olacak çocuğunu askerde ziyaret ederim”** dedi. Bana inceden lafı giydiren babamın kardeşim askere giderken bana ettiği kaygılı telefonu geldi aklıma. Korkuyordu babam, oğlunun başına bir şey gelmesinden. Sesi neşeliydi şimdi. Barış konusunda **“Ne düşünüyorsun”** diye sordum ona. **“Bak uşağım. Ben siyasetten falan anlamam. Gençliğim Kars şehrinde gurbetçilikle geçti. Uzun yıllar sonra küçük oğlum sayesinde yine buraya geldim. Anılarım canlandı. Şimdi onları kardeşine sokak sokak dolaşarak anlatıyorum. Benim gibi yaşlı bir adam için bundan daha mutluluk verici ne olabilir. Ben isterim ki gençler benim yaşuma gelsinler. Hiçbir genç ölmesin. Bunu kim yaparsa her namaz sonrası ona dua ederim. Şu anda ettiğim gibi. Benim de elimden bir tek bu geliyor be uşağım...”** Telefon bu konuşmayla kapandı. Şehvetle konuşmayı seven babam küçük kardeşim **Emre**’ye neler anlatıyordu kimbilir? Bir süre sonra kafamın şişceğini adım gibi bildiğim hâlde kiskandım kardeşimi. Kars sokaklarında kaybolmak istedim o an...

Not: Bu yazıyı 75 yaşında olmasına karşın oğlunu askerde ziyaret eden ve benim tek sadık okurum olan babam **Mustafa Köseoğlu**’na ithaf ediyorum.

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tahtacı

Tuncer Köseoğlu 26.04.2013

Yıllar önce bir arkadaşımın oğlunun doğum gününe gitmiştim. Yiğit, o gün beş yaşına giriyordu. Söz döndü dolaştı Yiğit’e geldi. Ve her çocuğa yüzlerce kez sorulmuş olan klişe soruyla Yiğit de yüzleşti: **“Ne olmak**

istiyorsun Yiğit?” Yiğit’ten cevap: **“Vidanjör şoförü olmak istiyorum.”** Çocuğun verdiği bu cevaba şaşırان iktisat okumuş annesi öfkeli bir ses tonuyla oğluna **“Ne yani sen şimdi milletin pislliğini mi temizleyeceksin”** dedi. Yiğit’ten yine cevap: **“O işi de birisinin yapması lazım değil mi anne.”**

Gazeteci tayfası nedense yaptığı işi çok fazla önemser. Hele bir de hasbelkader köşe kapmışsa sorma gitsin. Yazdığı her yazıdan sonra Dünya’nın kendi etrafına döndüğünü sanır ki bu sadece egonun tavan yapmasını sağlamaz, koca bir yalanla ömür sürmesine neden olur. Geçen gün bizim sokağa demokrasi gelmesi için kaldırımları söktüler. Demokrasi çalışmaları neticesinde bir hafta sokak kapalı kaldı. O süre zarfında çöpler de toplanmadı tabii. Bir sabah işe gelirken, şöyle düşündüm: Bir hafta gazete okumasam ne kaybederim. Oysa bir haftadır çöpler doğru dürüst toplanamadığı için rahatsızım. Demek ki neymiş; çöpçünün senin hayatına kattığı değer, senin onun hayatına kattığın değerden fazlaymış... O zaman afili yürüme sakın yolda, yemezler o havayı. Bunu düşündükten çok kısa bir süre omuzlarım düştü tıs tıs yürüdüm gazeteye...

Çocukken ben de marangoz olmayı hayal ederdim. Toprağın olduğu her yerde bir ağacın olduğu, Allah’ın cömert davrandığı bir yerde büyümüşüm. Ağaçlarla bu kadar içli dışlı olunca, insan ister istemez ona şekil vermeyi düşünür. Evimizin tam karşısında babamın teyzesinin oğlu Sabri Amca’nın marangoz atölyesi vardı. Arada gider ona yardım ederdim. Karşılığında ise tahta parçaları alırdım. O tahta parçalarından güzel arabalar yapar arkadaşlarıma hava basardım. Daha iyi bir araba yapmak için verilenle yetinmez, aşırıdığım da olurdu. Aha buraya yazıyorum bu itirafı. Hakkını helal etsin!..

Bir gün Sabri Amca’nın atölyesinden çığlık sesi geldi. Sabri Amca elini hızar makinesine kaptırmıştı. Hastaneye kaldırılırken kanlı elleriyle gördüm onu. Bir hafta sonra atölyesini açtığında iki parmağı sargılıydı. Sabri Amca’nın diğer elinde de başparmağının kesik olduğunu gördüm. Daha önce fark etmemiştim bunu. Endüstri meslek lisesine giderken ağaç işleri bölümünü değil, torna-tefsiye bölümünü tercih etmemin nedeni de o kazaydı işte. Gerçi sonradan tornacılığı da beceremedim. O ayrı. Bununla birlikte yaşamım boyunca bir tahtaya yaşam vermeyi düşleyerek gazetecilikte çeyrek asrı iyi ve kötü yanlarıyla geride bıraktım. Bu süre zarfında zaman zaman **“ne işin var burada, dön ait olduğun yere”** diye düşündüğüm çok olmuştur. Yine öyle zamanlarım geldi sanırım. İçimde karşı konulmaz bir gitme hâli... Ardıma baktığımda ruhunu kaybetmemek için mücadele ederken yüreğinden bol miktarda yonga koparılan bir adam olmak yerine, birkaç parmağı eksik olsa da üzerinde insanların neşeli kahkahalar atarak yemek yediğı bir masaya hayat veren basit bir tahtacı olmak isterdim. Ne kadar basit olabiliyorsa o kadar basit işte.

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hoşçakalın

Tuncer Köseoğlu 03.05.2013

Aslında vedaları sevmem ben... Usulca çekip kapıyı gölgem bile hissedilmesin isterim. Olmuyor işte. Bir hoşçakalı bile biz vefalı okurlara çok gördü demesinler yazısıdır bu yazı. Sonuç olarak *Tarafa* ta çaycılık yapmak ne kadar özel bir şeyse, *Taraf* okuru olmak da o kadar özeldir. Yeni tanıştığım insanlara ne iş yaptığımı sorduklarında *“Tarafa ta çaycılık yapıyorum”* derdim hep. Sakın yanlış anlamayın, çaycılığı küçümsediğimden değil, aksine çok önemli bulduğumdandır söylemim. Her işyerinde her şey olur, kavgalar gürültüler, kaprisler...

Hepsi gelip geçer, yeter ki çayın demi kıvamında olsun... Benim işim de *Taraf*'ta buydu işte. Ne olursa olsun çayın demini kıvamında tutturmak...

Yazı yazma meselesine gelince... Yıllar önce bir röportajda **Ahmet Altan** "**Hayatta iki tip insan vardır. Biri hayatını yaşayanlar diğeri de yaşamayıp yazanlar**" demişti. Ben işte hayatı yaşayanlar kısmında oldum hep. Hem de dibine kadar. Acı da dibine kadar, öfke de mutluluk da... Hiç orta yolum olmadı. Gazetecilik mesleğinden eve pasta getirip tekaüt olana kadar tanıklıklarımı haber yazıp paylaşmamı saymazsanız, köşe sahibi olmak gibi bir derdim hiç olmadı. Gazeteciliği sevdim ben. Mutfakta, sokakta, dağda, bayırda... Kısaca hayatın içinde olanı sevdim. Bir gün kader ağlarını örüp, Ahmet Altan "**yaz**" deyince el mecbur deniz manzaralı köşeme kuruldu böylece. Şaka değil, gerçekten de deniz manzaralı bir köşem vardı benim. Haydarpaşa'ya bakan. Bu yazı dâhil birkaç yazı dışında hep o deniz manzaralı yerde yazdım yazılarımı. Ne büyük keyif... Her an su koyvereceğimi bildiğimden "**Daha da yazmam**" oldu köşenin adı. Hani, yazmazsam kimse kelam etmesin diye. O nedenle gitmek kolay oldu benim için. Ne de olsa baştan söylemişiz sözümüzü.

Taraf'a gelince; bir ekim sabahı yıllardan 2007'ydi, uzun bir masanın etrafında toplandık. Adı bile belli değildi gazetenin. O gün Ahmet Altan bir konuşma yaptı o masanın etrafında olanlara. Kısaca Altan, "**Acı çekeceğiz, zorluklar çekeceğiz, ama özgür bir gazetecilik yapacağız**" dedi. Dediklerinin hepsi oldu. Zaman zaman gazetede çalışanlara bakardım. Çok az kişi kalmıştık o gün o masanın etrafına toplananlardan. Olsun, yine bildiğini yaptı *Taraf*. Gelenler, gidenler oldu ama hep aynı yerde durdu. Özgür, başı dik ve kimseye eyvallah etmeyen... *Taraf* da aslında benim gibi bir gazeteydi. Ya nefret edersiniz ya da çok seversiniz. Hiç ortası olmadı. İyi ki de olmadı... Böyle bir yerden ayrılmak çok zor benim için. Hem de ne zor. Hani **Edip Cansever** "**Gelmiyor içimden hüzünlenmek bile...**" der ya; işte o hâldeyim ben de. Çay ve demi demiştik başta. İşte gün geldi o dem tutmadı. Kısaca dostlar kabahatin büyüğü bende olsa da çayın tadı kaçtı işte. Bana da usulca kapıyı çekip gitmek düştü. Güneşin gölgesine eyvallah etmeden yola koyulduk bir kez. Güzel yarınlarda bir marangoz atölyesinde karşılıklı demli çay içmek üzere kendinizle kalın...

tuncerkoseoglu@gmail.com

twitter@TncrK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)